

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTSBOG
FOR
SOGNEDEGN SEJER OLESEN LETH
OG
HUSTRU IDA NIELSDATTER
SAMT
DERES FORSLÆGT OG EFTERSLÆGT

Ved P. FILTENBORG

KØBENHAVN 1936

TRYKKERIET EKSPEDIT. AKTIESELSKAB

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Kapitel 1: Forord og Slægtens fælles Træk
- Kapitel 2: Slægten fra Oustrup
- Kapitel 3: De gamle Degne
- Kapitel 4: Sejer Leths Søskende
- Kapitel 5: Sejer Leth og Ida Nielsdatter, deres Liv og Færd
- Kapitel 6: Ida Nielsdatters Forældre
- Kapitel 7: Ida Nielsdatters Morfaders Slægt
- Kapitel 8: Ida Nielsdatters Mormoders Slægt
- Kapitel 9: Sejer Leths og Idas 4 yngre Børn
- Kapitel 10: Anne Marie Sejersdatter og Slægten fra Vestermølle
- Kapitel 11: Ole Sejersen og hans Efterslægt
- Kapitel 12: Dines Sejersen og hans Slægt
- Kapitel 13: Lilleris Mølles Folk
- Kapitel 14: Karen Sejersdatter Leth i Filtenborg
- Kapitel 15: Ida Marie Madsdatter fra Filtenborg
- Kapitel 16: Helvig Madsdatter fra Filtenborg, hendes Slægt fra Aas
- Kapitel 17: Ane Margrethe Madsdatter i Filtenborg og Storgaardslægten
- Kapitel 18: Ane Margrethe Madsdatter og den yngre Slægt Filtenborg
- Kapitel 19: Anne Vinter og hendes Familie
- Kapitel 20: Sejer Pedersen Vinter i Faartoft og hans Efterslægt
- Kapitel 21: Jens Madsen Filtenborg og Karen Josefsdatter
- Kapitel 22: Mads Filtenborg i Flade
- Kapitel 23: Kirsten Marie Filtenborg og Dahlgaard-slægten
- Kapitel 24: Josef Filtenborg og Efterkommere
- Kapitel 25: Christen Filtenborg og Efterkommere
- Kapitel 26: Sejer Filtenborg og Efterkommere
- Kapitel 27: Seks Forfædrelinjer; Sejer Leths og Idas Forslægt og Efterslægt

KAPITEL 1.

FORORD OG SLÆGTENS FÆLLES TRÆK.

Denne Bog om en Slægtskabskreds, nedstammende fra Degnen *Sejer Olesen Leth* og Hustru *Ida Nielsdatter*, er ikke noget Værk af en Fagmand, kun Samlinger ved et af Slægtens Børn i Kærlighed til og Ærbødighed over for vor Forslægt.

Jeg staar i Taknemmelighedsgæld til alle de mange, som saa beredvilligt har skaffet mig Oplysninger. Niels Kalhave har gjort det muligt, at Bogen kan udkomme. Karl Lyhne og Carl Eriksen har ligeledes givet Interessen værdifulde praktiske Udslag. Min trofaste og utrættelige Medarbejder ved indsamlingen af Stoffet og Opsporingen af Slægtens Medlemmer har været Johannes Filtenborg. Vore forskellige Arkiver nu vist mig stor Elskværdighed, især Rigsarkivet og Landsarkivet i Viborg. Jeg har speciel Grund til at takke Arkivregistrator Hofman-Bang for den altid taalmodige Hjælpsomhed. Postmester Klitgaard, Lærer Leth Danielsen, Pastor Quistgaard og min Slægtning Højskolelærer M. Ejerslev har skaffet mig adskillige værdifulde Oplysninger, og flere af Slægtens Medlemmer har ofret Tid og Arbejde paa at samle Stof; jeg kan desværre ikke nævne alle. Arbejdet har været temmelig stort og har som Fritidsarbejde strakt sig over flere Aar. De udførligst behandlede Linjer standser for det meste omkring 1932. De Linjer, som i forhold til min nærmeste Slægt er Sidelinjer, er ikke saaledes ført til Dato; men de kan let suppleres af ethvert nulevende Medlem af disse Linjer.

Jeg har, som det vil ses, ikke indskrænket mig til den lige Mandslinje. Sejer Leths lige Mandslinje er nu ret faatallig (Kap. 11, C II, 3) og 5). samt Kap. 12. D I. 7). I vor Følelse for Slægten staar vi Kvindelinjerne lige saa nær. Og netop flere af vor Slægts Stammemødre tilhører kendte Slægter, saa at det var interessant at følge disse Forfædrelinjer tilbage i Tiden. Hertil kommer, at Slægtspræget ikke altid følger Mandslinjen. Netop i vor Slægt er Slægtspræget nedarvet særlig stærkt gennem Slægtens Kvinder; og da jeg forsøgte at følge dette Slægtens Fællespræg tilbage, mødte jeg ogsaa de Livskraftige karakterprægede Stammemødre; først Karen Sejersdatter Leth (Kap 14); men da jeg ogsaa fandt Slægtspræget hos Efterkommere af Fasteren Anne Olesdatter (Nyebyerne, Kap. 4), maatte jeg gaa ud fra, at Oprindelsen var fra en af Sejer Olesens Leths Forældre. Denne fædrene Slægt er Morsinger; da Slægtens Type ellers ikke ligner Morsingerne, og da jeg i Sejer Leths mødrene Slægt fra Oustrup (Kap. 2) mener at genfinde de samme Karaktertræk, saa tror jeg, at det er Degnekonen Karen Sørens datter, f. i Oustrup 1669, 2. 4., d. i Tøving 1734, 7. 12., hvem det skyldes, at man hos fjernt beslægtede til den Dag i Dag kan finde en forbavsende Lighed. Om den stærke Person saa findes længere tilbage i Karen Sørens datters fædrene eller mødrene Slægt, kan jo ikke afgøres.

Det gamle Billede af Tipoldemoderen Johanne Grøn paa Stenen i Røgen Kirke kunde nok tyde paa Slægtens typiske Skikkelse og Ansigt, men det kan jo ogsaa være tilfældigt.

Slægtens oprindelige Type er en ret lille, fast Skikkelse, meget mørkt kraftigt Haar, men blaa Øjne, stærke Øjenbryn og kraftige Øjenbrynsbuer, en lidt fremstrakt Underlæbe, en høj, klar Stemme, et bredt Baghoved og en smallere, fremtrædende Pande. (Jeg kunde have ønsket mange flere Fotografier, men det vilde blive for uoverkommeligt). Karakteren er energisk og virksom indtil Rastløshed og ilterhed; Taalmodighed og Dovenskab er lige sjældne Egenskaber. Især er Slægten præget af de mange utroligt flittige og dygtige Kvinder. Mange af Slægtens Mænd har haft en ukue-lig Lyst til at handle eller sætte noget i Gang. men ofte forbunden med en øm Samvittighed. Hos mange har det dybt religiøse været bestemmende for deres Færd. I flere Linjer har der med det uro-lige Sind været Strejf af

Tungvind. En Del har haft Lidenskabelighed at strides med. I social Hen-seende frembyder Slægtskabskredsen, trods de fælles Træk, et meget broget Billede. Kunstnerisk eller lignende Anlæg er meget sjælden i Slægten. Naar jeg har forsøgt at give en Karakteristik af en Del af Slægtens afdøde Medlemmer, saa vidt som de mindes. saa er det med Bevidstheden om det ufuldkomne deri. Undertiden kan det maaske være tilfældige Træk som opbevares. Og man vil maaske ogsaa indvende, at nogen af Karakteristikkerne er for rosende. Men de er skrevet med Efterslægtens Pietetsfølelse over for de bortgangne.

Sejer Leths og Ida Nielsdatters nærmeste Forslægt er Kronjyder, Morsinger og Vendelboer, -Niels Pedersens Slægt kendes jo ikke; og længere tilbage er der Forbindelse videre ud i vort Land; men Efterslægten blev jo for største Delen Morsinger, indtil Slægtens urolige Blod førte mange videre ud.

Der er rundt om Glimt af Morsøs almindelige Historie og vor Slægts Forbindelse med andre Slægter paa Mors, f. Eks. Slægterne Nyebye, Kortbek, Hyldig, Søren Sejersens Forslægt, Søndergaard i Sejerslev, Søndergaard i Solbjerg, Josefsen i Erslev o. fl.

Jeg skal altid gerne, saa vidt muligt, give yderligere Oplysninger fra mine Samlinger, og jeg vil være glad for Rettelser og Tilføjelser. Kap. 7 indeholder bl. a. et lille Stykke om Afstamningen fra Skipper Klement. Kap. 8 bl. a. om Afstamningen fra Johannitermunken Thøger Jensen (Løvenbalk) og Rigsraad Bjørn Kaas. Kap. 27 er et Tillæg til Kap. 8 med enkelte Forfædrelinjer, som, om end over adskillige Kvindeled, viser Forbindelsen med historiske Personligheder og, at vor Slægt har Rod i vort Folk og dets Historie.

KAPITEL 2.

SLÆGTEN FRA OUSTRUP.

Sejer Leths Mødrene Slægt.

Oustrup er en gammel Gaard i Kronjydernes Egn i Røgen Sogn i Gjern Herred mellem Aarhus og Silkeborg. I den katolske Tid hørte Gaarden under Aarhus Bispestol. Efter Reformationen kom den under Kronen. Den første af Kronens Forpagtere, som kendes, er Herredsfoged Anders Bonde; han og hans Hustru Barbara Gjørdisdatter fik 1565 Livsbrev paa Gaarden for dem selv og deres Børn. Anders Bonde kom vist fra Byen Sorring i Nabosognet Dallerup. 1545 nævnes Anders Bonde som Arving efter Jens Sejersen i Farre, som blev dræbt 1543, antagelig hans Broder. Anders Bonde nævnes ogsaa 1555, og 1548 hed Herredsfogden i Gjern Herred Anders Bonde. 1420 studerede en Anders Bonde fra Aarhus ved Universitetet i Wien. I Aarene 1485 og 1530 omtales en Anders Bonde i Byen Farre i Sporup Sogn, Anneks til Røgen. Slægten synes altsaa at have hjemme paa Egnen. Anders Bonde var endnu Herredsfoged i 1570. Til Herredsfoged valgte man dengang en anset og lovkyndig Bonde. 1573 nævnes Anders Bonde endnu i Oustrup og skulde da i Landgilde svare 3 Ørte Rug og 3 Ørte Byg og 3 Ørte Havre, en halv Fjerding Smør, et Brændsvin, og af Stadsgaards Eng en Fjerding Smør.

Barbara Gjørdisdatter er muligt af Lavadelsslægten Gjødesen og Datter af Erik Gjødesen, der 1489 nævnes til Herregaarden Bjerre i Aale Sogn. Erik Gjødesens Broder Søren Gjødesen nævnes ogsaa til Bjerre og siden til Rask i Hvirring Sogn. Hans Søn Iver til Rask, d. 1556. Erik Gjødesens Sønner gik over i Bondestand, Gjøde Eriksen Gjødesen boede 1552 i Bjerre, men som Bonde. 1580 holdtes Skifte efter Hr. Anders Bonde og Barbara Gjørdisdatter; de havde tre Børn:

A. Laurids Andersen, hvis Efterkommer vel er Laurids Andersen Bonde i Sorring 1680.

B. Margrethe Andersdatter, g. m. Niels Knudsen i Hørslev Bole i Framlev Sogn.

C. Sejer Andersen Bonde efterfølger sine Forældre i Oustrup, nævnes i Jordebøgerne fra 1581.

18. Oktober 1583 gør Kong Frederik II Ophold i Oustrup, og under 4. 11. bliver Sejer Andersen fritaget for at svare Landgilde i tre Aar mod at forsyne Gaarden med gode Bygninger og bekvemme Værelser. Endnu et Par Gange, 1587 og 1598, nævnes det i Kancelliets brevøger, at Sejer Bonde fritages for Afgifter. Gaarden laa dengang ved den alfare Vej fra Aarhus til Viborg. Konge og Adelsmænd kunde overnatte der, vel i »Oustrup Slot«, som Traditionen beretter laa lige Vest for det gamle Oustrup, hvor man har fundet Grunden til en ret bred Bygning af Munkesten. Sejer Bonde døde i Oustrup 1598, 6. 9. I Røgen Kirke findes en stor, smuk Ligsten, der tidligere har ligget i Korgulvet, men nu er muret ind i den nordre Korvæg.

Ligstenen bærer indhuggede Portrætfigurer af Sejer Andersen Bonde, hans Hustru Johanne Grøn og dennes anden Mand, Herredsfoged Jesper Pedersen i Oustrup. Under Figurerne findes Inskriptionen med store latinske Bogstaver. De nedenfor ansatte Prikker angiver tomme Pladser, som altsaa ikke er blevet udfyldt. Ude langs Kanterne staar en Indskrift, utydelig og meget slidt, men det er et Skriftord om Opstandelsen:

"Her er begravit erlig Mand Seier Andersen i Oustrup, fordum Ridefogit til Skanderborrig, som i en christelig Tro afskildis fra denne Jammerdal den 6. Septembris 1598, med sin kiere Hostru erlig oc gudfrøctig Quinde Johan Grøn, som døde den . . .Aar . . .

Herhos hviler sig hindis anden Hosbond erlig Mand Jesper Pedersen, fød i Borum, fordum Herritsfogit i Gjern Herit, som døde den ... Aar . . . oc lod hand bekoste oc udhugge denne Stien 1616.

Gud gifve dennom alle en ærefuld Opstandelse. Amen."

Under Skriften er tre Vaabenskjolde; Mændenes bærer deres Bomærker, medens Johanne Grøns vist er hendes Forfædres Adelsvaaben; Tegnene er dog nu ret utydelige. Grøn var en gammel jysk Adelslæggt, som i sit Vaaben førte en af tre hvide Floder opspringende halv graa Ulv i blaat Felt, paa Hjelmen ogsaa en halv Ulv. Slægten er meget gammel, men hørte altid til Smaaadelen. Dens Stamtavle findes i Adelsaarbogen 1895. Forbindelsen mellem flere Led dog noget usikker. I den gamle Riberhusvise staar:

*»Efter da danser han Byrge Grøn,
og siden saa mangen Ridder skøn «*

Men den første historisk kendte er Jens Grøn som nævnes 1325. Hans Søn er mulig Jep Grøn, hvis Søn Jens Grøn nævnes 1411. En af hans tre Sønner var Niels Grøn, der nævnes 1468. Af dennes Efterslæggt var antagelig Mads Grøn til Vindum, hvis Søn Iver Grøn til Hvidbjerggaard paa Mors døde 1591. Til denne Gren hørte efter Sigende ogsaa den kendte Landstingshører Gunde Christensen Grøn i Viborg (se Kap. 8), men han hørte dog ikke til Adelen. Loven var dengang saaledes, at hvis en Adelsmand giftede sig med en uadelig, var Børnene ikke adelige, man kunde ogsaa træde ud af sin Adel og derved slippe

for visse Byrder, vist særlig Ledingspligt. En Søn af ovennævnte Niels Grøn var muligt Jens Grøn eller "Gammel Jens Grøn", der var g. m. Maren Andersdatter fra Voergaard i Vendsyssel, Datter af Anders Pedersen af en ukendt Adelsslægt, som nævnes til Voergaard 1481 og 94. Jens Grøns Søn Erik Grøn, der 1509 nævnes til Voeraard. En af hans Sønner var vel Anders Grøn, nævnes fra 1536, fik Tamdrup Bisgaard ved Horsens i Forpagtning af Kronen og døde 1580. Sønnen Holger Andersen Grøn boede i Bisgaard og havde desuden Aarupgaard i samme Sogn, men synes allerede før 1608 at være traadt over i Bondestanden. Hans to Sønner var Herredsfoged Anders Holgersen Grøn i Aarupgaard og Provst Erik Holgersen Grøn i Vissing, Vorladegaard, Præst 1628-1664. Jeg antager, at Johanne Grøn er Datter af Jens Grøn, der nævnes 1567-90 i Hoved (nu Hovedgaard i Ørridslev Sogn), g. m. Ane Nielsdatter; de var begge døde før 1596, 8. 3., da nedennævnte Søn skænker Alterstagerne i Ørridslev Kirke for deres Begravelse og Lejersted i Altergulvet. Jens Grøn kan være Sønesøn af Gammel Jens Grøn. "Unge Jens Grøn"s Søn var Niels Grøn, der 1593 var Ridefoged i Skanderborg Len, havde da en Gaard i Borup i Katstrup Sogn i Fæste, som han 1608 med sin Hustru fik Livsbrev paa. 1601 skænkede han Prædke stolen i Katstrup, døde 1612, begravet i Katstrup Kirke, hvor der er en slidt Ligsten med Figurer; han er da Slotsskriver paa Skanderborg Slot og nævnes til Borup og Hoved. Borupgaard har nu o. 40 Tdr. Hartk., han mindedes siden paa Egnen som "den onde Bondekonge", 1. G. g. m. Kirsten Nielsdatter, d. før 1612, 2. G. g. m. Ingeborg Gjordsdatter Galt, d. 1637, var fra Tyrrestrup, boede 1634 i en Gaard i Tolstrup, som Enke efter "den ufri Niels Grøn". Niels Grøn har vel efterfulgt sin Svoger Sejer Bonde som Ridefoged paa Skanderborg.

Johanne Grøns anden Mand tilhørte en anset Bondeslægt, hvor der var flere Herredsfogeder. Naar de er døde, vides ikke, men endnu 1645 var Jesper Pedersen Herredsfoged og synet at have levet helt til 1655. Foruden Oustrupgaard havde han fæstet Kronens Part af Korntienden i Sporup Sogn. Men Familien fra Oustrup ejede desuden Gaarde og Huse i Røgen og Sporup Sogne, om hvilke der siden var en Del Handlen inden for Slægten. En hel Del Oplysninger om Oustrupgaard har Lærer Leth Danielsen i Holstebro velvilligt meddelt mig - foruden hvad Leth Danielsen har oplyst i sin Afhandling om Leth-Slægterne i Aarhus Stifts historiske Samfunds Aarbog 1928.

Sejer Andersen Bonde og Johanne Grøn i Oustrup havde følgende tre Børn:

I. Karen Sejersdatter, g. m. Selvejer Oluf Pedersen i Borup, Broder til hendes Stedfader, hun levede endnu 1666, men var død i 1670. Vor Slægts Stammemoder, Karen Sørensdatter, f. 1669, 2. 4., i Oustrup; er sandsynligvis opkaldt efter denne sin Oldefaders Søster.

II. Anders Sejers Bonde, blev Borger og Raadmand i Randers, levede endnu 1673. Hans Datter Sidsel Andersdatter Bondo var g. m. Præsten Christen Hansen Morlund i Tønsberg, og hans søn Sejer Andersen Bondo var først Rektor i Sakskøbing og i Faaborg, fra 1668 Sognepræst i Hvirring-Hornborg-Tamdrup d. 1696. En Søn af ham igen var Anders Sejers Bondo, 1699-1709 Sognepræst i Dalbynder.

III. Erik Sejers Bonde, nævnes 1638 som Ridefoged paa Søbygaard ved Hammel, havde siden (1650) en af de to store Vadstedgaarde paa 11 Tdr. Hartk. i Søby Sogn i Fæste. G. m. Abild Jørgensdatter. Jeg kender tre af hans Børn:

1) Jørgen Eriksen var Bonde i Vadsted, d. o. 1672.

2) Karen Eriksdatter, g. m. Christen Rasmussen i Tulstrup.

3) Johanne Eriksdatter Bonde, vel f. o. 1620, d. o. 1683, g. allerede 1638 m.

Sognepræsten Søren Olufsen Pind i Haurum-Søby, d. 1671 som Provst i Houbjerg Herred. Jeg tænker, at Slægten Pind stammer fra Pinds Mølle i Sønder Vissing Sogn vest for Mossø (nævnes allerede 1524). Søren Olufsen Pind, der blev Student fra Aarhus 1631, var Søn af

Sognepræsten Ole Christensen Pind i Ørum-Ginnerup, f. i Aarhus, giftede sig med Formandens Datter i Ørum, var Præst der ialfald 1608-29. Formanden var Jens Jensen Ryom, der var Præst i Ørum i 40 Aar, og som ogsaa var gift med en Datter af sin Formand, Rasmus Mikkelsen Rytter, den første lutherske Præst i Ørum i ca. 40 Aar, f. i Rimsø. Søren Olufsen Pinds Brødre var Christen Olufsen Pind f. 1606 d. 1694, Præst i Voer-Estruplund. Jens Olufsen Pind d 1650 som Sognepræst i Hobro.

Efter Søren Pinds Død giftede Johanne Bonde sig med Eftermanden Jens Andersen Brasen d. 1688. Søren Pinds og Johanne Bondes Børn var:

a) Mette Sørensdatte, i Skifte efter Stedfaderen 1689 kaldes hun salig Mette Sørensdatte, da er hun altsaa død, men levede 1683, var gift, med hvem vides ikke. Stedfaderen havde holdt hendes Trolovelse og Bryllup.

b) Abild Sørensdatte, levede ved Skiftet efter Faderen 1672, var død før 1689, vist ugift.

c) Anna Sørensdatte Pind, g. m. Præsten Anders Olufsen Brasen i Galtrup, f. 1654, d. 1708, havde først været Hører i Viborg. Han var Brodersøn af hendes Stedfader. Der vides om to Døtre, Dorethe Marie Brasen, g. m. Præsten Laurids Andersen i Oddense i Salling; Elisabeth Johanne Brasen, d. 1743, g. m. Præsten Knud Sporman i Frøslev paa Mors, d. 1732.

d) Erik Sørensen Pind, blev Student fra Aarhus 1664, ikke fundet siden.

e) Peder Sørensen Pind. Ved Skiftet efter Stedfaderen nævnes det, at han i 1677 havde modtaget Arv for Søsteren Mette.

f) Oluf Sørensen Pind, Student fra Aarhus 1664 sammen med Broderen, var først Kgl. Majestæts Præst paa Skibet "Christianus Quartus". 1670 blev han kaldet til Sognepræst for Røgen og Sporup, d. v. s. med Ventebrev til den gamle Sognepræst Klempe døde. Da denne døde 1679, tiltraadte Ole Pind dog ikke Embedet, men blev boende i Farre i Sporup Sogn, vist i sin egen Gaard. Han nævnes ofte i de Aar ved Skifter, Daab osv. i Familien. 1692 blev han residerende Kapellan i Kattrup-Ørridslev-Tolstrup, hvor han døde 1694. Hans Enke fik 1695, 9. 10., af Stiftskassen 3 Sletdaler til 8 Børns Underhold. Han var g. m. Else Sørensdatte, Datter af Søren Madsen i Oustrup, se nedenfor.

g) Maren Sørensdatte Pind, f. 1639, d. 1710, begr. 5. 6. i hendes Alders 72 Aar, g. m. Søren Madsen i Oustrup. Om hans slægt vides intet ud over, at hans Broder Niels Madsen boede i Røgen, blev 1684 Værge for de umyndige Broderbørn i Oustrup, da deres ældste Broder, Hr. Christen i Laurbjerg, var død. Niels Madsen synes død før 1687, da nedennævnte Skifte i Kalundborg holdes, nævnes ikke ved Matriklen 1688, han Havde en Ryttergaard i Røgen, hvor han nævnes i de gamle Regnskaber fra 1646, var g. m. Dorethe Jensdatte og havde en Søn ved Navn Jens Nielsen. Den gamle Kirkebog forl Røgen og Sporup begynder først 1691.

Søren Madsen var først Forpagter af Herregaarden Palstrup, nævnes 1662, da han i Jordebogen sætter sit Navn og sit Signet under, var endnu Forpagter af Palstrup 25. 8. 1663, men overtog ellers i det Aar Bondeslægtens gamle Gaard Oustrup paa 18½ Td. Hartk., som nu var kommen ind under Skanderborg Rytterdistrikt. Til Trods for den manglende Kirkebog har man adskillige Oplysninger om Søren Madsens Færden, idet Han nævnes i Gjern Herreds Tingbog ved 37 Møder fra 1664, 13. 8., til 1677, 14. 4., da hans Navn pludseligt forsvinder. Ofte drejer det sig om Køb af Jord og Ejendom; eller naar han lovbydes angaaende hans Hustrus Slægts Jord. 1665 stævnes Søren Madsen for 325 Rd. Gæld til Grev Frijs fra den Tid, Søren Madsen var Forpagter af Herregaarden Palstrup. I 1672 og 75 fører han Proces med Købmand Villum Rasmussen Thestrup i Aarhus om en halv Gaard i Klintrup i Røgen Sogn, 1669 havde de købt Arvepart i en Gaard i Klintrup,

som var Arv efter Herredsfoged Jesper Pedersen, 1675 stævner Kanniken Johan H. Lønborg i Aarhus Søren Madsen i Oustrup for 18 Daler, som Lønborg havde tilgode for den Tid, Søren Madsens Søn Christen havde gaaet paa Latinskolen i Aarhus og boet hos Hr. Lønborg. Men sin største Strid havde Søren Madsen med Bymændene i Røgen i Anledning af Tienden til Konge og Kirke, som Søren Madsen havde forpagtet." Striden synes ikke ført med blanke Vaaben fra Bymændenes Side; og selv om Søren Madsen har tjent klækkeligt og han enkelte Gange har ventet lovlig længe med at udtage Tiendekornet paa Røgen Mark, saa ser det dog ud til, at Bymændenes Aktion er fremkaldt af Misundelse over, at Søren Madsen tjente for meget. Uagtet Søren Madsens Processer og Stridigheder findes der ikke Grund til at tvivle om hans Redelighed og Dygtighed. Da han døde 1677, beholdt Maren Sørensdatter Gaarden i mange Aar. Hun var hans anden Hustru, den førstes Navn kendes ikke, men de 6 ældste Børn er i Flg. Skifterne i Laurbjerg og Kalundborg af Søren Madsens første Ægteskab. Børnene var:

Christen Sørensen, Viborg, vel f. o. 1650, gik i Skole i Aarhus, blev 1678 Sognepræst i Laurbjerg, g. m. Formandens Enke, Maren Lauridsdatter, som var en Borgmesterdatter fra Hobro. Ingen Børn. Ved Skifte efter Hr. Christens Død 1684, 5. 5., nævnes alle hans »hele og halve Søskende«

Mads Sørensen blev Byskriver i Vordingborg 1676 og var det til sin Død 1723 begr 22 Juni »med fuld Sang og Klang«. Hans Kone hed Magrethe der vides om 5 Børn hvoraf 3 døde som smaa.

Else Sørensdatter, var g. m. sin Stedmoders Broder Hr Ole Pind.

Use Sørensdatter, d. i Kalundborg 1683, Skifte 1683, 22. 2. g. m. Skipper Rasmus Pedersen Hafnesøe, Skifte efter ham 1684, 24. 1. Hendes sidste lille Søn Søren Rasmussen Hafnesøe døde før 1687. Ved Skifte efter ham og hans Farbroder Mads Havnsøe nævnes alle Use Sørensdatters Søskende.

Anne Sørensdatter, var ugift 1684, opholdt sig da hos Broderen i Laurbjerg, d. før 1687.

Karen Sørensdatter, nævnes ved Skifterne 1684 og 87, er maaske den Karen Sørensdatter, der er Fadder hos Mads Leth i Oustrup i 1698; og en Karen Lætes er Fadder i Røgen 1719.

Sejer Sørensen, nævnes 1684 og 87, vist ogsaa 89.

Anders Sørensen, nævnes 1684 og 87.

Søren Sørensen, nævnes 1684 og 87, og Søren Sørensen Pinds Kiereste er Fadder hos Mads Leth i Oustrup 1704.

Jens Sørensen, nævnes 1684 og 87, staar Fadder i Oustrup 1706 og 07.

Johanne Sørensdatter, nævnes 1684 ff., dør 1696, begr. 9. 11., g. 1695 i Røgen m. Jesper Pedersen, der fik Part i Oustrup, men døde med sin anden Kone 1715.

Elisabeth Sørensdatter, nævnes 1684 ff., stod Fadder 1695 hos Søsteren Karen paa Mors, g. før 1691 m. Mads Sørensen Leth, som boede i Oustrup, døde 1714, 56 Aar gammel, han var maaske Kurer. Der nævnes 8 Børn, hvoraf ialfald 3 dør som smaa. -Det var vel denne Onkel, Mads Sørensen Leth, hvis Navn blev optaget af Degnesønnerne paa Mors. Han synes at være beslægtet med Familien i Lillemølle i Skanderup Sogn. Gjern Herred. Saa er Mølleren Søren Rasmussen, der nævnes 1662, vel hans Fader. Søren Madsen i Oustrup er ikke nævnt med Navnet Leth, men det er ikke ualmindeligt, at man tog Navn efter en Onkel, en Stedfader o. l.

Karen Sørensdatter, f. 1669, 2. 4., vist den yngste af alle, nævnes 1684 og 87, trolovet 1693, 22. 10., med Degnen Oluf Villadsen til Galtrup-Ø. Jølby. De blev copulerede 1694, 6. 6. Vor Slægts Stammeforældre (se Kap. 3).

KAPITEL 3.

DE GAMLE DEGNE. Sejer Leths fædrene Slægt.

Tre Generationer af vor Slægts Forfædre var Sognedegne i Galtrup-Ø. Jølby Sogne paa Mors fra 1668 til 1760. Den gamle Degnebolig laa nordligst i Tøving i Galtrup Sogn. Efter Kirkeordinansen 1539 skulde i de Landsogne, som laa i Nærheden af en Købstad med Latinskole, Degneforretningerne udføres af ældre Disciple ved Skolen, som saa fik Løn af Degnekaldets Indtægter; det var de saakaldte Løbedegne. Man begyndte dog snart at faa en bosiddende Mand som Substitut, d.v.s. Vikar, som svarede en vis Del af sin Indtægt til Latinskolen. Tidligt fik man i Galtrup-Ø. Jølby en selvstændig udnævnt og bosiddende Degn i Steden for Substituten; en saadan kaldtes Sædedegn. 1651 fik Sivert Brockenhuus til Herregaarden Ullerup i Galtrup Sogn bevilget en saadan Sædedegn. Sivert Brockenhuus eller rettere Ejeren af Ullerup havde altsaa Patronatsretten til Stillingen.

Sivert Jørgensen Brockenhuus var Søn af Jørgen Brockenhuus til Rynkebygaard og Sebbergaard, d. 1634: 1639-46 tjente han som Hofjunker, 1646 giftede han sig med Jomfru Helvig Sandberg, d. 1700, Datter af Ulrik Sandberg til Kvelstrup paa Mols og Bøgsted i Vendsyssel, d. 1636, Hun havde 1642 købt Ullerup af Niels Vind. Som Herremand paa Mors forbedrede han Ullerup Gods, ejede desuden Skarregaard og Hanstholm i Sejerslev Sogn. Hans eneste Søn døde i en Duel udenlands 1671. Omtrent 1685 synes han at have solgt Ullerup til Amtsforvalter Jens Hansen. Sivert Brockenhuus døde omtrent 1685, han boede vist til sidst i Skarregaard (som da var paa 31 Tdr. Hartkorn, Hanstholm paa 16 Tdr.), ialfald blev han begravet i Sejerslev Kirke. To af hans Døtre stod Fadder hos Degnefamilien i Tøving: 1680, 11. Trinitatis, Velb. Fru Anna Sophie Brockenhuus; hun var gift med Christian Kruse til Hjermislevgaard (f. 1636, d. 1699), som 1691 blev Amtmand i Nordlandene. Fru Anna Sophie døde kort efter, at hun havde staaet Fadder i Galtrup. 1697 Fru Helvig Brockenhuus (f. 1647, 1. 7., d. 1728) paa Glomstrup. Hun havde været Gift første Gang med Erik Høeg til Bjørnholm og Lykkesholm, d. 1673, 14 Dage efter Brylluppet. Men hun var hans femte Kone. Saa giftede Helvig sig "mod sine Venners Vilje" med Ritmester Claus Beenfeldt, adlet Løvencron, han faldt 1675 (begr. i Kolding Nikolaj Kirke). Tredje Gang giftede hun sig med Ritmester Georg Arnold von Post, der 1693 købte Glomstrup paa Mors, d. 1708. Hendes Ægteskaber afspejler en Del af Tidens politiske Historie, idet hendes første Mand var af den gamle danske Adel, hendes anden Mand af den nye kongevalgte Adel, hendes tredje af den indkaldte tyske Adel. Med Fru Helvig gik den sidste Godsejer af gammel dansk Adel paa Mors bort, idet især Klingenbergerne rykkede ind. Fru Helvig og G. A. v. Post er begravet i Hvidbjerg Kirke. Hendes Søn Christian Post solgte Glormstrup 1734. Han har antagelig Efterkommere paa Mors endnu (jfr. Kap. 10, II), og en Familie i Slægten er saa ogsaa Efterkommer af Sivert Brockenhuus til Ullerup m.m. Sivert Brockenhuus gav af Godset et Bol i Tøving til Degnens Underhold, og siden gav Biskop Bornemann (1683-93) en Degne- og Skolebolig dertil. Den først kendte Sædedegn i Galtrup-Ø. Jølby blev kaldet 1668 og hed Villads. Hans Efternavn nævnes aldrig. Men da hans Broder hedder Mogens Nielsen, nævnes som Fadder 1669, 1672 og 1675, men synes ikke død i Galtrup Sogn, saa hedder Degnen sikkert Villads Nielsen.

Johanne Madsdatter, Villads Degns Moder, blev begravet 1680, 25. 4., 82 Aar. Mogens Nielsen havde i 1670 en Datter uden for Ægteskab med en Maren Nielsdatter; Barnet døde 3 Uger gammelt. "1689, 14. 4., blev Maren Nielsdatter, den locket Quinde af Willadtzs Degns Broder begravet, 56 Aar". Der maa vel have været noget særligt ved dette

Tilfælde, siden Præsten skriver saaledes 19 Aar efter. Maren Nielsdatter stod for Resten ogsaa Fadder hos Degnens i 1669. Da Villads i 1668 kom til Tøving som Degn for Galtrup-Ø. Jølby, var han en gift Mand paa ca. 34 Aar. Hans Kone hedder Maren Jensdatter, d. 1702, 17. 1., 70 Aar gammel. Hun er meget sandsynligt Datter af Jens Staffensøn i Tøving, der i 1669 stod Fadder til Sønnen Jens og døde 1677, begr. 12. 6., 72 Aar gammel. Baade Villads Degn og hans Kone synes altsaa at være af Egnens Folk. De synes dog ikke viede i Galtrup Sogn. Han har maaske før haft en stilling paa Sivert Brockenhuus's Gods. Hverken Villads Degn hans Søn eller Sønnesøn havde studeret. Præsten skriver endnu i 1739: "Ingen, som har lidt ondt for sin Bog, kan subsistere i dette ringe Brød." Man faar ogsaa igennem de gamle Skatteregistre Indtryk af, at Villads Degn havde det smaat nok. I 1678 havde han en Besætning paa en Ko og seks Faar og Lam. 1682 havde han en Ko og to Faar, Men 1686 havde han ikke engang en Ko, men kun tre Faar, og det bemærkes i det Aar, at Degnen var forarmet. Maaske har han ogsaa været svagelig; thi samme Aar, 1686, 17. 4., blev Villads Degn begravet, 53 Aar gammel. De Børn, som kendes, var:

1. Ole, f. 1667, altsaa ikke født i Galtrup Sogn, blev Faderens Efterfølger, se nedenfor.
2. Jens, f. 1669, 9. 7., nævnes ikke siden.
3. Mads, døbt 1672, den anden Søndag efter Paaske, nævnes ikke siden.
4. Maren, døbt 1675, Søndag efter Helligtrekonger, d. 1740, begr. anden Søndag efter Trinitatis, g. 1702 med Christen Jensen, d. 1735, begr. 1. 10., 63 Aar, 3 Md. og 2 Dage. De boede i Bjergby, og af deres fem Børn blev Villads Christensen i Bjergby, f. 1708, 6. 8. d. 1780, begr. Dom. Rogate, en anset Mand og stod Degnefamilien nær (nævnes 1761, 1768 og 1775).
5. Anne, døbt 1676, den første Søndag efter Paaske, begr. 3. Pinsedag 1682.
6. Jens, døbt 1680, den 11. Søndag efter Trinitatis, begr. 1683, 11. 1.

Da Villads Degn var død, viste man Familien den Velvilje at lade den kun 19aarige Søn Ole Villadsen fungere som Degn; og da han var blevet omtrent 21 Aar, blev han i Følge Aalborg Stifts Edsbog endelig beskikket til Sognedegn for Galtrup-Ø. Jølby. Han underskriver sig i Edsbogen 1688, 12. 1., "Ollef Villadtzen, egen Hand". Det var, som før sagt, kun et ringe Brød. I 1690 fik han i Degnekorn kun halvfemte Td. Byg, i Kvægtiende fire à fem Lam og lidt Penge. I Offer fik Degnen næsten intet, til Sankt Hans fik han et Lispund Ost, til Paaske to Lispund Brød og tre Ol Æg. Men en stor Del af Indtægten skulde svares til Sygestuen og Latinskolen i Nykøbing. 1690 søgte Ole Villadsen derfor Kongen om at faa en Halvgaard Leegaard i Tøving med to Tdr. Hartkorn fri for Rytterhold, Skyld og Landgilde, Ægt og Arbejde. Indtægterne blev ialfald bedre, man kan se, at i 1744 er Degnekornet 12½ Td Byg, Offeret var to Rigsdaler til hver Høtid Accidenser to Rigsdaler (Pengene havde jo langt større Værdi dengang), to Lispund Brød, to Lispund Ost og to Ol Æg. Boligen blev nybygget 1741 og bestod da af 7 Fag med en Stue, et Kammer og Køkkenet, desforuden en Lade og en Kaalhave. Den gamle Degnebolig, hvori Ole Villadsen boede, har dog vel ikke været mindre. Om Ole Villadsens Embedsvirksomhed hører man intet, hvilket sikkert er et godt Tegn. Han var Degn i 48 Aar. Sin Lykke fandt han i Galtrup Præstegaard, og heri var Præstekonen indirekte eller direkte Aarsag. Præst i Galtrup-Ø. Jølby fra 1690-1708 var Anders Olufsen Brasen, g. m. Anne Sørensdatter Pind, Datter af Provst Søren Olufsen Pind i Haurum-Søby (jfr Kap. 2.). Det var hendes Søsterdatter, Karen Sørensdatter fra Oustrup, der blev Ole Villadsens Hustru, hvad enten hun nu har været paa Besøg hos Mosteren i Galtrup, eller Præstemadammen har talt godt for de to unge. I 1693 var Præsten Anders Brasen Fadder i Oustrup hos Mads Sørensen Leth og Hustru Elisabeth Sørensdatter, Karens Søster (se Kap. 2); Barnet Johanne er født 1693, 27. 8., og Daabsgildet har vel staaet i Oktober, og Præsten fra Galtrup har haft deres unge Degn med; thi 22. Oktober 1693 blev Olluf

Villadsen og Karen Sørensdatter trolovede i Oustrup. Brylluppet stod da 6. Juni Det var sikkert en holden Brud med nogle solide Kister, fulde af Medgift fra Oustrup, som en Sommerdag blev færget over Sallingsund. Og den lille, karakterprægede Kvinde med den faste Skikkelse, det mørke Haar, den stærke Pande og det bestemte Ansigt skulde sætte sit Præg paa flere Hundrede Efterkommere i mange Generationer. Megen energisk Foretagsomhed og ilter Virketrang, men ogsaa megen Fromhed kom til Morsø med den unge Degnekone (Kap. 1).

Det er tydeligt at se, hvorledes Livet i det lille Degnehus i Tøving blev præget af Karen Sørensdatters højere og rigere Stand. Fadderne blev nu, foruden Naboer og gode Venner af Egnens Folk, samt Slægninge (Søsteren Elisabeth kom helt fra Oustrup og stod Fadder 1695), Medlemmer af Præstefamilierne Brasen og Rhodius i Galtrup, Hagedorn og Svahonius i Solbjerg. Af udensogns kan nævnes velbaarne Fru Helvig Brockenhuus, der kom helt fra Glomstrup 1697; Forpagter Gunde Jensen paa Nandrup 1695 (han købte Herregaarden Sø i Sejerslev 1696, d. 1731); Degnen Jens Pedersen i Sundby (Degn der 1701-05). Som Fadder for alle ti Børn nævnes Peder Knudsen i Tøving, en af Morsøs meget faa Selvejerbønder, han havde en Gaard paa 3½ Td. Hartkorn. Tre Gange nævnes Thomas Jensen i Galtrup som Fadder, Fæster af den store Gaard paa 12 Tdr. Hartkorn (se Kap. 12). Ole Villadsen og Karen Sørensdatter fulgte hinanden trofast i Liv og Død. Den gamle Kirkebog beretter, at Degnen Ole Villadsen døde 1734, 2. 12., 67 Aar og ti Maaneder; og fem Dage efter "bortkaldte Gud salig Ole Villadsøn Degns Hustru Karen Sørensdatter, 65 Aar, 8 Mdr., 5 Dage, blev begravet samme Dag med sin Mand udi een Graw". Peder Knudsen Gram tilføjer: "Gud give dem med alle udvalgte en glædelig Opstandelse for Christi Skyld. Amen."

Her Navnene paa Ole Villadsens og Karen Sørensdatters Børn:

I. Mette Cathrine, f. 1695, 29. 4., opkaldt efter Moderens afdøde Moster Mette Sørensdatter Pind. Se Kap. 4.

II. Ole eller Oluf Olesen, f. 1697, 24. 6.", opkaldt efter Onkelen, Ole eller Oluf Sørensen Pind, der døde som Kapellan i Katstrup-Ørridslev-Tolstrup 1694. Se Kap. 4.

III. Villads Olesen Leth, f. 1699, 3. 12., opkaldt efter Farfaderen, d. 1730, 3. 3., vist ugift.

IV. Maren, f. 1702, 6. 5., opkaldt efter Farmoderen, der døde 1702, 17. 1. Se Kap. 4.

V. Johanna, f. 1704, 15. 8., begr. 1721, 16. 7., vel opkaldt efter Mosteren, Johanna Sørensdatter i Oustrup, der døde 1696. Ogsaa Faderens Farmoder og Moderens Mormoder hed Johanna.

VI. Søren Olesen Leth, f. 1706, 5. 10., opkaldt efter Morfaderen i Oustrup. Se Kap. 4.

VII. Anna, f. 1709, 4. 4., begr. 1709, 26. 5., vel opkaldt efter Moderens Moster i Galtrup Præstegaard eller Mosteren fra Onstrup.

VIII. Maren, f. 1710, 9. 7., d. 10. 7., opkaldt efter Mormoderen i Oustrup, som døde i det Aar.

IX. Sejer Olesen Leth, f. 1711, 19. 6., gammelt Navn i Moderens Slægt, bl. a. hed hendes Broder Sejer. Vor Slægts Stamfader. Se Kap. 5.

X. Anne, f. 1715, 1. 9., opkaldt efter Søsteren. Se Kap. 4.

KAPITEL 4.

SEJER LETHS SØSKENDE.

I. Mette Cathrine Olesdatter, f. 1695, 29. 4., g. m. Gaardmand Stephan Madsen i Tøving, uvist naar de er gift, da der er et Hul i Kirkebogen. Han f. o. 1662 som Søn af Mads Christensen og Hustru Sidse Michelsdatter i Galtrup Sogn. Stephan Madsen var altsaa mange Aar ældre end sin Kone; han døde 1742, 26. 9., og 1745, 6. 1., giftede hun sig igen med Niels Christensen. Siden nævnes de ikke i Galtrup Sogn, og trods Eftersøgning ikke fundet andet Steds; men i Følge Skiftet efter Broderen Søren Leth synes Mette Cathrine at være i Live endnu 1762 og bor da paa Mors. Hun havde to Børn.

Datteren Zidsel er f. 1720, db. 4. 8., nævnes som Fadder 1737; og 1743, 23. 7., fødte hun et Barn, hvorfor hun maatte staa Skrifte i Dragstrup Kirke, da hun havde tjent i V. Jølby. Barnets Fader, navnlig Christen Pedersen, var druknet i en Tørvepøt. Ved Daaben stod hendes Moder og tilkommende Stedfader Faddere. Barnet, Steffen Christensen, døde 8 Uger gammelt. Zidsel er vel fulgt med Moderen, da de flytter fra Sognet. Om hendes senere Skæbne vides intet. Ved Folketællingen 1787 lever hun ikke paa Mors.

Mette Cathrines Søn, Villads Stephansen Leth, f. 1731, 2. 1., siger selv i et Brev 1781 til Dines Sejersen, at han er opkaldt efter sin Morbroder Villads, d. 1730, 3. 3., og at han blev konfirmeret sammen med Ane Marie Sejersdatter og Ole Sejersen. Han kom som Herretjener til København, g. i Helligaandskirken 1765, 8. 11. m. Anna Elisabeth Pedersdatter Malling. Han avancerede 1769 til Foged tjener, fra 1771 til 92 var han Hof- og Stadsrets bud. Han blev begravet 1792, 18. 5, Ved hans Børns Daab nævnes som Faddere en hel Række Assessorer, Etatsraader m. m. Af hans fem Børn var Andreas Leth f. 1770, db. 7. 2.. blev Student, d. 1821, 6. 5., som Lærer i Trørød i Søllerød. Han var skilt fra sin Hustru, Cecilie Marie Ruch, f. Svinning, der første Gang var g. m. Skibskaptajn og Emaillemaler Christoffer Ruch, d. 1804, 6. 12. Hun døde 1823, 30. 10., og efterlod foruden Børn af første Ægteskab, to Døtre, Christophine Andrea Leth, db. 1806, 13. 1.; ved Skiftet efter Moderen tjente hun i Randers; og Benjamine Augusta Leth, db. 1807, 7. 9., er til Stede ved Forseglingen af Moderens Bo. .

En anden Søn af Villads Stephansen Leth var Peder Leth, f. 1774, db. 27. 2., blev Student, d. 1849, 15. 10., som Lærer i Farum, g. m. Anna Marie, f. Tønning. Deres fire Sønner var: Niels Peter Leth, f. 1808, d. 1889, Lærer i Særslev. Jens Vilhelm Leth, f. 1810, d. 1876, Præst i Nidløse og i Gadstrup. Johan Theodor Leth, f. 1812, d. 1874 Lærer i Farum efter sin Fader. Henrik Julius Leth, f. 1815, d. 1903, Præst i Nr. Jernløse og i Sengeløse.

II. Oluf Olufsen, f. 1697, 24. 6., nævnes som Fæstebonde i Ejerslev paa en af Ullerups Gaarde og var Lægdsmand; sidst nævnes han som Fadder i Flade 1741, 26. 8., Skifteprotokollen fra Ullerup findes ikke, men i en gammel Fortegnelse over Ullerup Skifter 1742-83 staar der: "Oluf Olufsen i Ejerslev, Skifte paa Pag. 14-17". Han er altsaa død ca. 1743. Han har ikke efterladt Børn, da der i Skiftet efter Broderen Søren Leth i 1762 kun nævnes "hans Broders Børn", hvilket er Sejer Leths Børn. Kirkebogen for Ejerslev begynder først 1760.

IV. Maren Olesdatter, f. 1702, 6. 5., g. 1737, 13. 2. m. Chresten Poulsen i Tøving, siden i Flade. De havde tre Døtre:
Catharine Marie, f. 1737, 18. 6., i Tøving;
Johanne, f. 1739, 22. 1., i Tøving;
Anne, db. 1744, 8. 3., i Flade.

Trods Eftersøgning forskellige Steder er de ikke fundet siden. I Følge Skiftet efter Marens Broder Søren Leth synes saavel Maren som hendes Børn at være døde, da de ikke nævnes.

VI. Søren Olesen Leth f. 1706, 5. 10., var fra 1735 til 1760 Sogndegn i Tømmerby-Lild i Hanherred: i Kirkerne var der et par Brudeskamler med hans Navn paa. Han var gift første Gang med Forgængerens Hans Svanes Enke Susanne Elisabeth Buxen d 1752, 25. 4., 61 Aar og 10 Mdr gammel Anden Gang med Else Sophie Lagaard som overlevede ham. Han døde barnløs 1761, 6. 11. Ved Skiftet 1762 gav Boet Underskud. Hans Udearvinger benævnes som hans Broders Børn og tvende Søstre som alle er i Morsø. Søstrene må være Anne og Mette Cathrine. Ingen af Arvingerne meldte sig dog.

X. Anne Olesdatter, f 1715, 1. 9., d 1800, 19. 5., copuleret 1739, 1. 10., m. hæderlige og vellærde Morten Nyebye Sogndegn i Flade-S. Draaby. Navnet Nyebye kendes ogsaa i Thy. Morten Nyebye var Degn i Flade fra 1739 til 67, saa i Lødderup fra 1767 til 72, da han gik paa Aftægt hos sin Svigersøn og Efterfølger Mikkel Henriksen. Morten Nyebye døde 1790, 21. 9., 81 Aar. Deres 9 Børn var:

Mathias, f. 1740, 6. 8., maa være død før Forældrene.

Maren, f. 1741, 26. 8., m. Gaardmand Jens Poulsen Kjeldgaard eller Lynggaard i Lødderup, vist barnløs.

Karen, f. 1743, 4. 10., se nedenfor.

Johanne, f. 1747, 4. Advent, d. 1750, begr. 13. Trin.

Ingeborg Kirstine, f. 1746, 10. 2., g. m. Gaardmand Poul Poulsen Damgaard i Ejerslev. De havde ialfald. et Par Døtre.

Dorthe, f. 1750, 4. 2., d. 1809, 22. 9., ugift.

Johanne, f. 1753, 25. 1., g. m. Niels Graversen.

Anne, f. 1753, d. samme Aar.

Oluf Mortensen Nyebye, f. 1757, 2. 5., se nedenfor.

Karen Mortensdatter Nyebye, d. 1816, 22. 5., bliver gift 1774, 2., 12., med sin Faders Efterfølger som Degn i Lødderup, Mikkel Henriksen, f. 1737, d. 1800, 25. 8. Han var født i Sjørring i Thy som Søn af Henrik Persen og Hustru Maren Sørensdatter, og havde først været Skriver hos Biskoppen og Lærer i Thorsted, Anneks til Sjørring. Foruden tre Døtre, der døde spæde, havde de følgende Børn:

1) Morten Mikkelsen Nyebye, f. 1775, 9. 9., d. 1862, 7. 11., i Fredsø, var først Drejlsvæver, blev saa sin Faders Eftermand som Degn i Lødderup fra 1800 til 1839, da han afstod Embedet til sin Søn. Han var en afholdt og praktisk Mand. Han blev gift 1811, 20. 6., med Sidsel Mikkelsdatter Hunderup fra Elsø, d. 1873, 6. 3. Deres Børn var foruden flere, der døde som smaa:

Mikael Henrik Nyebye, blev Lærer og Kirkesanger i Lødderup efter sin Fader fra 1839 til 61; en alvorlig, samvittighedsfuld Mand. Af hans 10 Børn blev kun 4 Døtre voksne.

Mikkel Christian Nyebye, blev Gaardmand paa Lille Ørndrup Mark.

Karen Mortensdatter Nyebye, blev gift med Anders Jensen Garder i Fredsø.

Mette Mortensdatter Nyebye, g. m. Handelsmanden Mathias Boll i Fredsø.

Ingeborg Mortensdatter Nyebye, g. m. Gaardejer Søren Christian Pedersen i Fredsø, siden Vejerslev, boede sidst i Nykøbing.

Søren Christian Mortensen Nyebye, fik sin Hustrus Fødegård Bjerregaard i Vejerslev; to Sønner og fem Døtre.

2) Maren Mikkelsdatter Nyebye, f. 1778, 3. 10., d. 1860. V. Hvidbjerg, g. m. Urmager Peder Christensen Ulsted.

3) Anne Marie Mikkelsdatter Nyebye, f. 1780, 5. 3., d. 1845, 10. 3., i Erslev. Gift første Gang med Skipper og Smaahandler Lars Møller i Nykøbing, gift anden Gang med Garver Jens Andersen Norup, som siden havde Erslev Kro.

4) Henrik Mikkelsen Nyboe, f. 1783, 6. 4., d. 1863, 25. 4., i Tøving. Han skrev

Navnet Nyboe, som han havde set en Forfader stave det. Han var først Urmager, holdt siden Skole i Elsø, fra 1807-16 Lærer i Redsted, fra 1816 til 36 Lærer i Tøving og Degn i Galtrup-Ø. Jølby i sin Oldefaders Sejer Leths Embede, blev pensioneret 1836, var en retsindig og mild Mand. Han bliver gift 1812 med Ane Mikkelsdatter, Datter af Gaardfæster Mikkel Larsen i Redsted, hun døde 1868, 7. 2., de havde følgende 6 Børn:

Karen Nyboe, gift første Gang med Smed Laust Christensen i Frøslev, anden Gang gift med Smed Henrik Andersen.

Mikael Nyboe, først Lærer i Ø. Jølby, fra 1836 til 38 paa Snedsted Seminarium, Huslærer til 1840, fra 1840 til 78 Lærer og Kirkesanger i Ø. Assels. Han var en velbegavet, men streng Lærer. Religion var hans kæreste Fag. Ved Messefald prædkede han, og mange vilde hellere høre ham end Præsten; Kvinderne græd af Bevægelse. Han nød megen Tillid og havde juridisk Indsigt. Et Fotografi af ham viser stærk Lighed med Sejer Leths Efterkommere. Han blev gift 1841 i Raasted i Ringkøbing Amt med Severine Vad, Datter af Peter Vad til Ansbjerg og Søster til Lærer Vad i Alsted. De havde fem Sønner og to Døtre, hvoraf kun en Søn og en Datter blev voksne. Sønnen Henrik Theodor Nyboe var fra 1879 til 1901 Lærer og Kirkesanger i V. Jølby, boede siden i Nykøbing. Med hans Søn igen, Kommunalærer Mikael Nyboe i København, har syv Generationer været Degne og Lærere.

Else Marie Nyboe, g. m. Lærer Søren Espersen Refsgaard, Lærer i Brandstrup, Tøving og Ø. Jølby.

Peder Christian Nyboe, først Huslærer paa Sindbjerggaard, siden konstitueret Lærer i Ø. Jølby, men opgav det; tjente siden i mange Aar som Avlskarl og Kusk, sidst i Frøslev Præstegaard. Blev saantømrer, boede i Frøslevvang, Fredsø, og sidst i V. Assels, og solgte Stedet til Poul Sejersen (se Kap. 26).

Søren Martinus Nyboe, Gaardmand, Tømrer og Sognefoged i Glintborg i Frøslev Sogn.

Mikaeline Nyboe g. m. Madsen Bundgaard i Tøving og siden i Bjergby. Morten Nybyes og Anne Olesdatters yngste Søn Ole eller Oluf Nyebye f 1757, 2. 5., d. 1828, 31. 5., Degn i Frøslev fra 1792- 1828, første Gang gift med Birgitte Jensdatter anden Gang gift med Birgitte Marie Nielsdatter. Han havde 11 Børn.

1) Morten Olesen Nyebye, f. o. 1785, var først Ladefoged paa Frøslevgaard og giftede sig ind Andrup Østergaard. At hans Børn var Christen Mortenen Nyebye f. 1827, d. 1911 som efter at have været Forpagter af Irup Hovedgaard i Thy, fra 1863 til 1909 ejede Øland i Haring Sogn i Thy.

2) Jens Olesen Nyebye, f. o. 1787, d. tidligt.

3) Maren Olesdatter Nyebye, f. o. 1790.

4) Anne Kathrine Olesdatter Nyebye, f. o. 1792.

5) Mathias Olesen Nyebye, f. 1797, Lærer i Frøslev fra 1817 til 25, derefter Lærer i Tæbring og Rakkeby samt Kirkesanger ved begge Kirker til 1834, saa Lærer og Kirkesanger i Sejerslev til 1863. Af hans syv Børn blev flere boende i Sejerslev Sogn.

6) og 7) Anna og Johanne, hjemmedøbt 1799, 5. 8., Anna begr. 1800, 6. 7., Johanne d. 1801, 17. 3. .

8) Birgitte Olesdatter Nyebye, f. 1804, g. m. Husmand Jens Christensen Jensen i Frøslev. Deres Søn var Morten Nyebye (f. 1837, d. 1917), Brolægger i Nykøbing, oprettede Morten Nyebyes og Hustrus Stiftelse.

9) Jens Olesen Nyebye, f. 1807, blev Sognefoged i Redsted, efterlod 4 Børn.

10) Niels Olesen Nyebye, hjemmedøbt 1809, 27. 2., d. som lille.

11) Dorthe Marie Nyebye, f. 1812.

KAPITEL 5.

SEJER LETH OG IDA NIELSDATTER, I DERES LIV OG FÆRD.

Den yngste Søn, Sejer Olesen Leth (IX), som han selv underskriver sig, blev allerede 1731, 18. 11., paa Grund af Faderens Alderdom og Svaghed kaldet til Degn, efter at være eksamineret af Biskop Thestrup. Han skal undervise Børnene i Katekismus og Børnelærdom foruden at besørge Degnetjenesten i Galtrup og Ø. Jølby Sogne og Kirker. Præsten vidner om ham i 1739: "Han har fra sin Ungdom levet et ædrueligt og skikkeligt Levnet, er begavet af Gud med en god Stemme, har hidtil forrettet sit Embede upaaklageligt, baade i Kirketjenesten og Ungdommens Undervisning, saa og i den ugentlige Undervisning i Byerne efter Loven. Men til at præstere de Rekvisita, som den kongelige Forordning i Skriven og Regnen udkræver, er han ikke noksom bekvem, og bor desforuden længst fra Hovedkirken af hele Sognet, saa at Ungdommen fra Annexet og Galtrup By ikke kunde søge Skolen hos ham, om end han var ganske bekvem dertil.

I dette med "Skriven og Regnen" har Præsten nu taget grundig fejl, i hvert Fald var Sejer Olesen Leth siden særdeles "bekvem" til begge Dele. Han skriver en ret elegant Haandskrift, og om hans Duelighed til at regne vidner hans Handel og Pengeanbringelser. Mange af hans Efterkommere har da ogsaa været endog ualmindelig "bekvemme" i Regnekunsten.

Biskop Broder Brorson i Aalborg (Broder til vor store Salmedigter) har skrevet forskellige Indberetninger til Generalkirkeinspektionskollegiet om sine Visitatser i Stiftet og er altid alvorlig til at paatale og rette Mangler hos Præster, Degne og Lærere. Hos Degnen i Ø. Jølby, Sejer Olesen Leth, har han dog aldrig noget at udsætte. 1789, 20. 7., skriver Biskoppen: "Sejer Olesen ere og flittig". 1742, 27. 7., "Ungdommen er ganske vel undervist. Degnen Sejer Olesen Leth holder Skole i Degneskolen." 1750, 8. 8.: "Degnen Sejer Olesen er en ulastelig Degn i Embede og Levnet." 1755, 19. 6.: "Degnen Sejer Olesen er uden Forargelse i sit Embede og Levnet. Skolen for begge Sogne staar hans Søn for, som der er et godt Haab om." (Det må være Sønnen Ole Sejersen). 1759, 4. 11.: "Degnen Sejer Olesøn Leth er en skikkelig (d.v.s. duelig) Mand i hans Degneembede."

Mest er der dog opbevaret om Sejer Leths virksomhed i det praktiske Liv. Af

Betydning herfor var hans Hustru Ida Nielsdatters Formue. I Nabsognet Flades Kirkebog læses: "1733, 22. 7., blev Sejer Olufsen, Sogndegn til Galtrup og Ø. Jylby, og Ide Nielsdatter trolovede og den 22. 10. copulerede." Ida Nielsdatter var ellers fra Raasted ved Randers (se Kap. 6), men har maaske opholdt sig paa Herregaarden Nandrup i Flade Sogn, der ejedes af hendes Moders Fætter, Provst og Konsistorialraad Rudbek Humble (se Kap. 8).

Et Indtryk af Degnefamilieens Vennekreds og Omgang faar man af Fadderne ved Børnenes Daab. Foruden Sejer Leths Slægtninge træffer man her en Del af Byens Folk, flere af Præsten Peder Knudsen Grams Familie, dernæst Ladefogden Mikkel Klitgaard paa Ullerup, Mlle. Birgitte Marie Holst fra Ullerup, Ridefogeden samme Steds fra, Monsieur Christian Gutfeld, Madame Kirsten Sørensdatter, som var Seigneur Anders Enevoldsens Kiereste paa Jølbygaard, Seigneur Christen Quistgaard til Ullerup og Husholdersken paa Ullerup, Madame Mette Iversdatter Quistgaard, Else Skammelsdatter fra Galtrupgaard, Seigneur Søren Nielsens Datter Kirsten til Nandrup og Sø; flere Borgerfamilier fra Nykøbing, saaledes Maren Buchhauge, som var Seigneur Jens Skerbechs Kiereste; Seigneur Melchior Meldahl, Borger og Negotiant i Nykøbing, var desuden Hospitalsforstander og ejede en Tid Frydsbrønd (d. 1757). Børnene Rudbek Humble og Caritas Elisabeth var desuden opkaldt efter førnævnte Provst og Konsistorialraad Rudbeck Humble til Ullerup og Nandrup, og efter Fru Caritas Hildebrandt (d. 1744, 22. 3.) g. m. Mons. Anders Tøttrup, Forpagter paa Dueholm; han købte Dueholm 1752, d. 1762, og hans Efterkommere ejede Dueholm til 1845. Caritas Hildebrandt stod ogsaa Fadder i Lilleris Mølle 1726 (se Kap. 13)., hun var da paa Højriis og blev gift med Anders Tøttrup.

Mest kan dog oplyses om Familieens økonomiske Forhold og Sejer Leths Lyst til Handel, saaledes f. Eks.: 1738 laaner Skammel Laursen i Galtrupgaard af hæderlige og velfornemme Sejer Leth 47 Rd. 1 Mk. 1743 køber Sejer Olesen Leth af Boet efter Provst og Konsistorialraad Rudbeck Humble (d. 1742, 22. 12.) en Gaard i Tøving: Cappelgaard, som han hidtil havde benyttet. 1745 sælger Anne Bertramsdatter From salig Christen Mikkelsen Uttrups (Handelsmand, d. 1736) to Bondesteder i Tøving til hæderlige, højagtbare, velfornemme Seigneur Sejer Olesen, velmeriteret Degn. Endelig købte Sejer Olufsen i Tøfving en kvart øde Gaards Jord i Galtrup af Jacob Olesen, Borger i Nykøbing. Men 1746 købte Sejer Olesen Leth af Anders Enevoldsen den, gamle adelige Sædegaard Jølbygaard med Filtenborg paa henholdsvis 16 og halvtredje Td. Hartkorn i Nabsognet Solbjerg for 900 Rd. Her synes de at have boet, idet Sønnen Niels Sejersens Leth angives at være født der, og ialfald boede de der 1761. Endnu købte i 1748, 9. 12., Sejer Olesen Leth Galtrup Sogns Kongetiende af Fr. Chr. V. Klingenberg til Lund, Glomstrup og Blidstrup for 800 Rd. 1750 og 58 laante han Penge til Svogeren Degn Nyebye i Flade. Endelig har jeg fundet, at Sejer Olesen Leth i 1753 havde forstrakt sin fattige Sognepræst med 50 Rd. (det var den samme Præst, som mente, at Degnen ikke kunde regne).

Da Sejer Olesen Leth døde, 16. 11. 1760, i en Alder af kun 49 Aar, var han efter Datidens Forhold en meget velstaaende Mand. Ikke mindre end 20 Mænd skyldte ham forskellige Summer. Besætningen paa Jølbygaard bestod af 11 Heste og 1 Hingst, 14 Køer og Kvier, 20 Stude. Af Indbo fremhæves 3 Jernkakkellovne og af Kostbarheder 3 Sølvskeer og et Krus med Sølvlaag. Der er altsaa ikke særlig Luksus. Boets Aktiver minus Passiverne opgøres til 3000 Rd.; heraf andrager Jølbygaard paa 16 Tdr. 3 Skp; 1 Fdk. Hartkorn 1050 Rd. "Fildenborg" paa 2 Tdr. 4 Skp. 3 Fdk. 2 Alb. Bondeskyld 76 Rd. 5 Mk. Kongetiende af Galtrup Sogn sættes til 1000 Rd.

Lidt om Jølbygaard og Filtenborg.

1376 ejes Jølbygaard af Fru Elne, Hr Ebbe Strangesens Enke, som levede endnu 1408. I et Par Hundrede Aar tilhørte Jølbygaard Medlemmer af Slægten Kaas fra Ørndrup

(en Gren af Sparre Kaas'erne). 1713 kom den paa borgerlige Hænder jfr Traps Danmark. Filtenborg er en Afbygger fra Jølbygaard dens Jorder ses tydelig skaaret fra Jølbygaards Jorder. 1688 havde Jølbygaard, 4 Afbyggersteder. Siden er disse Afbyggersteder forsvundet og der nævnes under Jølbygaard kun Bondegaarden Filtenborg. Antagelig er disse Afbyggersteder, hvis samlede Hartkorn er omtrent lig Filtenborgs, lagt sammen og Gaarden har faaet Navnet Filtenborg .

Navnet finder Jeg første Gang i Solbjerg Kirkebog 1746 da Jens Clausen bor der; 1750 Murmester Jens Stephansen i Filtenborg. Omtrent 1757 lod Sejer Leth sin Datter Karen og Svigersøn Mads Jensen Bodum fra Lilleris Mølle faa Gaarden (se Kap 13 og 14). Slægten har da boet i Gaarden til 1906, da Poul Filtenborg døde (Se Kap. 24). Gaarden er et Enebol, beliggende tæt ved Vejen Galtrup-Solbjerg, paa et Højdedrag over det Vandløb, som gør Skel mellem Solbjerg og Galtrup-Ø. Jølby Sogne. Saa sent som 1811 var Gaardene Filtenborg, Bassehave og Vangsgaard de eneste Enebol i Solbjerg Sogn. Hvad Navnet oprindelig betyder, lader sig ikke afgøre. Der er peget paa Muligheden af, at Stedet oprindelig har været Stampemølle; Filt er jo noget faststampet, og Beliggenheden taler ikke derimod. Stednavneudvalget udtaler, at Navnet maaske kan sættes i Forbindelse med et gammelt Ord, der skulde hentyde til Bygningernes engang forfaldne Tilstand, eller maaske et andet gammelt Ord, der betegner "at puge Penge sammen"; Feilberg har Ordet i Betydningen Gnier, i disse to sidste Tilfælde er Navnet altsaa oprindelig en spøgefuldst Benævnelse. Nogen historisk Grund dertil kendes dog ikke.

Sejer Olesen Leth døde altsaa 1760, 16. 11. Efter Skik og Brug maatte hans Enke gifte sig igen. Fjorten Dage efter at Boet var sluttet, blev Ida Nielsdatter og Lauritz Andersen Bonderup paa Jølbygaard trolovede, offentligen copulerede i Solbjerg Kirke omtrent fem Maaneder efter, 11. 6. 1762. 1764 solgte de Jølbygaard til Mads Pedersen Brøndum, Forpagter paa Jungetgaard i Salling, for 1364 Rd. og købte Galtrupgaard af Poul Johansen Klitgaard (se Kap. 11), som havde købt den 1763. Men allerede 1767, 16. 3., døde Lars Andersen Bonderup paa Galtrupgaard, kun 33 Aar gammel, uden Livsarvinger. Hans Broder var Seigneur Svend Andersen Bonderup i Løkken. 1768 bortforpagtede Ida Nielsdatter Galtrupgaard til sin Søn Dines Sejersén (se Kap.12). Hun beholdt selv Galtrup Sogns Kongetiende, der først blev solgt efter hendes Død 1781 til Frants Wogelius Steenstrup paa Nandrup for 3100 Rd. Selv flyttede Ida til Nykøbing, hvor hun 1769, 8. 4., af Niels Larsen Hvidbjerg paa Langholt købte den Gaard i Vestergade, som tidligere tilhørte Claus Soelberg for 365 Rd. 1770, 12. 3., købte hun endnu en Gaard i Vestergade. 1778 solgte hun sin Gaard i Vestergade til Chirurgus Hr. Peter Theiste. Desuden ejede hun et Sted i Tøving, maaske det Sted, hvor hendes Moder havde boet. I de sidste Aar boede hun i Galtrup i et Sted, som hun kort før sin Død solgte til sin yngste Søn, Peder Sejersén Leth, der var hos hende.

Paa Landsarkivet i Viborg findes i Konceptskifterne to store Pakker Papirer og Dokumenter fra Skifterne efter Sejer og Ida. Bl. a. er der ogsaa et Brev af 1761, 20. 4., fra Biskop Brorson i Anledning af, at Ida havde klaget over, at Provst Ammitzbøl vilde paalægge hende for store Bekostninger paa Degneboligen ved dens Aflevering. Ida fik da ogsaa Nedsættelse, saa at hun nøjedes med at betale 9 Rd. til Degneboligens Istandsættelse. Biskoppens Brev er stilet til "Madame Ide Nielsdatter, Salig Sejer Olufsen Leths Efterleverske, Jylbygaard". Biskoppen skriver: "Højtærede kjære Madame Leth!" Ønsker at høre videre om Sagen og slutter: "Herren sørge for Dem, trøste Dem og glæde Deres Hjerte i alle Dele!"

Ida Nielsdatters Lavværgé i en Række Aar var Hospitalsforstender Jens Wojdemann i

Nykøbing.

1780, 22. 12., døde Ida Nielsdatter i sit Hus i Galtrup, begravet 30. 12., i hendes Alders..(Præsten har glemt at faa hendes Alder at vide; hun var vist 70 Aar). Boet var ikke forringet siden Sejer Leths død, skønt Børnene havde faaet deres fædrene Arv. Der bliver til deling mellem Børnene 3053 Rd. 2 Mk. 1 Sk. Sønnen Dines Sejersen havde Galtrupgaard i Fæste med Forkøbsret for 400 Rd. Peder havde jo kort før Idas død købt Stedet i Galtrup med Indbo og skyldte derfor 99 Rd. Da det viser sig at Galtrup Sogns Kongetiende ved Salget indbringer 3100 Rd. i Stedet for beregnet 1680 Rd., giver de øvrige Arvinger den ældste Søn Ole Sejersen endnu 100 Rd. til Trods for, at han tidligere havde faaet baade sin fædrene og mødrende Arv paa Forskud og havde givet Arveafkald. Stueuret havde Ida givet til Sønnen Niels Sejersen Leth i Nykøbing, som ogsaa faar refunderet 2 Mk. 12 Sk. for to Postbreve til Rudbek Sejersens Enke i København. En Broderlod blev da 555 Rd. 14 8/11 Sk. En Søsterlod det halve.

Sejer Olesen Leth og Ida Nielsdatters Børn var:

Anne Marie Sejersdatter, f. 1734, 10. 5., se Kap. 10.

Ole Sejersen, f. 1735, 14. 11., se Kap. 11.

Karen Sejersdatter Leth, f. 1737, 27. 1., se Kap. 14.

Niels Sejersen, f. 1739, 4. 8., d. samme Dag.

Dines Sejersen, f. 1741, 19. 1., se Kap. 12.

Rudbek Humble Sejersen, f. 1744, 4. 1., se Kap. 9.

Peder Sejersen, f. 1746, 9. 5., d. 15. 5.

Niels Sejersen Leth, f. 29. 8., se Kap. 8.

Caritas Elisabeth Sejersdatter, f. 1749, 22. 11., se Kap. 9.

Peder Sejersen leth, f. 1752, 9. 2., se Kap. 9.

KAPITEL 6.

IDA NIELSDATTERS FORÆLDRE.

Sejer Leths Hustru Ida Nielsdatter er født omkring 1710 i Raasted ved Randers som Datter af Niels Pedersen og Hustru Helvig Lauridsdatter Beck; og det oplyses ved Skiftet efter Faderen, at Ida var eneste Barn. Raasted Kirkebog begynder først 1749. Medens Helvig Becks Slægtsforhold er særdeles godt kendt, hvormod fortælles i Kap. 7 og 8, har det

trods adskillig Eftersøgning hidtil været umuligt at finde noget om Niels Pedersens Slægt?

Helvig Lauridsdatter Beck er nævnt sidste Gang 1701 som Fadder hos Søsteren paa Skibstedgaard i Ydby Sogn i Thy. Det er ikke lykkedes at finde, hvor hun opholdt sig fra 1701 til 06, eller hvor Niels Pedersen og hun er gift. Der findes intet Skifte efter Helvigs Fader, som døde 1712. I et Bilag til Dronningborg Rytterdistrikts Kontributions- og Jordebogsregnskaber for 1785-36 bemærkes, at Niels Pedersen fra 1706 til sin Død mod Aarets Udgang 1734 havde haft et Gadehus med Jord paa godt to Tdr. Hartkorn i Fæste, beliggende i Raasted By under Rytterdistriktet.. Og Fæstebrevet skal være udstedt 10. Aug. 1706, selve Fæstebrevet er dog ikke bevaret. Sin forholdsvis store Rigdom kan Niels Pedersen jo ikke have tjent paa Fæstet af de to Tdr. Hartkorn. Maaske har han været Handelsmand eller haft en Stilling ved Rytterdistriktet. I Skøder og Panteprotokoller findes der heller ikke noget om hans Pengeanbringelser. Men i Dronningborg Rytterdistrikts Skifteprotokol fra 1734 findes en desværre kortfattet Registrering af Boet efter Niels Pedersens Død. Registreringen foretages 1734, 19. 11., og det siges, at Niels Pedersen er død afvigte Torsdag Aften. Ved Registreringen er "ej paarørende eller Slægt eller Venner til Stede", hvilket tyder paa, at Niels Pedersen ikke var fra Eggen. Hjemmet gør et velhavende Indtryk. I Dagligstuen nævnet saaledes forskellige Messingsager, tyve Stykker smaa Sølvmailer, et Guldtes Livbaand med Sølvspænder udi, en Messinsadel og Stol-Knap, en gammel rød Klædeskappe, en Skrifver-Stentavle med Ramme, en stor Bibel i Folio med Bogstol. En stor beslagen Egekiste, hvori der var tre Smaaskrin med Breve og Dokumenter, blev forseglede med fire Segl. Endvidere blev nogle gamle Breve forseglede. I Storstuen fandtes bl. a. en Bog: "Dend moraliske og politiske Bibel". 30 Rd. til Begravelsen fandtes liggende aftalt i en Lærredspung. Dødsfaldet har altsaa været forudset. Summen til dette Formaal er temmelig stor; en Ko kostede f. Eks. paa den Tid omtrent 5 Rd.; d. 8. Dec. sker det endelige Skifte, da welagte Sædedegn Seier Olesen Leth (han kom lige fra sine Forældres Begravelse), er kommen paa sin Hustrus Vegne "for at gøre en venlig og kierlig Afhandling med hans kiere Svigermoder". Hvor stor Formuen er, siges ikke, men der var ingen Gæld, og "Seyer Ollesen Leth" takker for "god og fornøjelig Betaling og fuldkommen Fornøjelse og Rigtighed" for Idas Fædrearv. Sejer Leth var fra den Tid en forholdsvis rig Mand. Helvig Lauridsdatter Beck afstaar straks Fæstet af Ejendommen til Sergent Mads Jensen Brun og følger med Svigersønnen til Morsø. Allerede 20. Dec. samme Aar køber hun af Christen Middelfart Futtrup i Nykøbing et Hus i Tøving med Jord paa to Skæpper, et Fjerdingkar og et Album, som kostede 54 Rd., hidtil beboet af Mikkell Laursen. Her har Helvig Lauridsdatter Beck vel boet, til hun flyttede til Datteren paa Jølbygaard, hvor hun døde 1761, 30. 7., 83 Aar, 10 Mdr., 6 Dage. I 1753 ved Skiftet efter Præstekonen Ingeborg Aggerholm, som var hendes Søskendebarn og gift med Præsten Peder Knudsen Gram i Galtrup, nævnes det, at Helvig havde laant Præsten 16 Rd. og derfor havde faaet 12 Sølvkeer i Pant.

Den Sommer, før Helvig døde paa Jølbygaard, uddelte hun sine sidste Sager til tre af Børnebørnene. Caritas fik to Messinglysestager, Niels et jernbeslagen Skrin og Dines en jernbeslagen Halvkiste. Et Tegn paa Børnebørnenes Kærlighed til hende er det, at tre af dem, Anne Marie, Karen og Dines, opkaldte Døtre efter Oldemoderen.

KAPITEL 7.

IDA NIELSDATTERS MORFADERS SLÆGT.

Efter Blodbadet i Aalborg 1534, da Borgerne havde holdt med Skipper Klement, flyttede en Del Folk til Aalborg andetsteds fra, der siges særlig fra Lübeck. Af disse tilflyttede tyske Familier var Guldsmed Gert Hermans, som til Fastelavn 1536 kom i Lære hos Guldsmed Hans Schönermark, Breitestr. 8, i Lübeck, og som blev Borger i Aalborg 1548; da Sønnen, som blev Købmand og Raadmand i Sæby, kaldte sig Herman Gertsen Gesmell (d. 1635), har Gert eller hans Hustru vel ogsaa heddet Gesmell. Som Gildesbroder i Guds Legems Lav blev 1567, 22. 8., optaget »Gert Hermands Gullsmid«. Han havde ogsaa en Datter, Anna Gertsdatter, f. o. 1560, som blev gift med en anden tysk Indflytter, Peter von Achen. Sankt Valborgsdag 1568 blev der optaget i Guds Legems Lav 7 Tyske, hvoriblandt "pether van Acken aff rostock", som blev Borger 1576. Om ham siger den gamle Genealog Peder Dyrskjøt, at han "kom landflygtig herind i Landet for Religionens Skyld og tog deraf dette Navn". Det hænger vel saadan sammen, at Forældrene for deres evangeliske Tros Skyld har maattet forlade deres Hjemstavn, det katholske Aachen, og er flyttet til Rostock, hvor Sønnen Peter er født; han drog derefter til Aalborg. Om ham og Svigerfader beretter det smukke Epitafium, som endnu hænger i Budolfi Kirke. Epitafiet vidner jo ogsaa om hans Velstand og hans Anseelse (i Budolfi Kirke hænger desuden to andre Epitafier over Forfædre til vor Slægt: Biskop Jacob Holms og Borgmester Niels Ifversens, se Kap. 8). Indskriften er paa Latin og lyder i Oversættelse saaledes:

**"Her i Jordens Moderskød hviler Legemet af hæderlige,
anselige og udmærkede Mand**

PETER VAN ACHEN,

født i Rostock af hæderlige Forældre, som medens han levede var en ikke uberømt Borger i denne berømte Stad Aalborg. Som Yngling begav han sig hertil, og efter nogle Aars Omskiftelser forbandt han sig ved Ægteskabets Baand med den hæderlige og ærbare Pige Anna Gerhardsdatter, Datter af den hæderlige og den i sin Kunst meget kyndige Gert Hermans, Guldsmed og Borger i denne Stad, med hvem han levede i Ægteskab i 21 Aar og med hvem han fik fem Sønner og lige saa mange Døtre. Af disse har den ene Tredjepart i den spæde Alder ombyttet Livet med Døden. Johannes van Achen maatte, da han var fire Aar, Christopher, da han var halvt saa gammel, og Anna, tre Maaneder gammel, betale Naturen dens Gæld. Deres førnævnte Fader betalte den selv Aar efter Christi Fødsel 1597 i sin Alders 48. Aar. Efter dennes Afgang indgik hans efterladte Hustru et andet Ægteskab med den hæderlige Mand Martin Papche, født sammesteds som hendes første Ægtefælle, med hvem hun derpaa levede to et halvt Aar. Men begge sluttede deres Liv 1602, han i sin Alders 28. Aar, hun 42 Aar. Deres Legemer hviler her, i Haabet om en ærefuld Opstandelse, hvilken Gud af Naade vil tildele dem med alle sine udvalgte. Med fromme Følelser om de dødes Opstandelse har deres Børn til Minde om deres kære Forældre ladet dette Mindesmærke opstille 1604.

"Jeg er Opstandelsen og Livet, hvem der tror paa mig, om end han er død, skal han dog leve, og hvem der lever og tror paa mig, skal

aldrig dø." Johs. 11.

I 1602 hærgede en voldsom Pest i Jylland, i Aalborg blev f. Eks. over tusinde fattiges Lig begravet paa Kæmmerkassens Regning. Vor Forfader Borgmester Niels Ifversen mistede sin første Hustru i det Aar. Og Biskop Peder Thøgersens Enke (se Kap. 8), døde af Pest.

Peter von Achens formodentlig ældste Søn, Mag. Gert Petersen von Achen blev i meget ung Alder Sognepræst i Hjørring i Pestaaret 1602 Han døde i Embedet 1635, 11. 9. og blev begravet i Sankt Kathrine Kirkes Kor hvor der tidligere fandtes en Gravsten med en latinsk Indskrift over ham. Hans Hustru var Mette Melchiorsdatter der levede endnu 1672. Hun var Datter af Provst Melchior Iversen i Aggersborg, over hvem der i Aggersborg Kirkes Kor ligger en Sten med følgende Indskrift.

**I under huiler nu salig med Ære
Melchior Iffverssøn, som før monne vere
Udi Aggersborg Sogne Prest, kristelig han leffvit
oc øffver seks Hundrid oc tolff hand døde
den tredje Septembris Skildis fraa Møde.
Gud ciffve hannom og Himmerige Glede,
derom vi og aff Hjertit Gud ville bede,
oc deris kiere Børn.**

Hr. Melchior nævnes allerede 1584, 20. 2., som Sognepræst i Aggersborg. Han var gift med Margrethe Hansdatter, der døde i Hjørring 1645, 4. 3. Hun var gift anden Gang med Borgmester Svend Pedersen i Hjørring, d. 1639. Hr. Melchior efterfulgtes i Embedet af sin Søn Evert Melchiorson, der underskriver sig Demejer, d. 1625. Mange Efterkommere kaldte sig Meyer. Hr. Melchior Datter Helvig var gift med Præsten Peder Thomsen i Hauerslev i Hanherred.

Hr. Gert von Achen og Mette Melchiorsdatter havde følgende 9 Børn, som bl. a. nævnes ved Skiftet efter Faderen i Hjørring Tingbog 1636, 5. 4. 1

- 1) Melchior Gertsøn von Achen, f. o. 1614, Præst i Hauerslev-Bejstrup, d. 1667, 28. 12.
- 2) Morten Gertsøn von Achen, levede 1636, men død uden Livsarvinger før 1646.
- 3) Iver Gertsøn von Achen var i 1670erne Prokurator i Skagen efter at have været Regimentskvartermester paa Fyn, d. 1695 i Skagen.
- 4) Niels Gertsen von Achen nævnes bl; a. 1650, var vist Avlsbruger i Hjørring.
- 5) Evert Gertsen von Achen var 1663 Borger i Hjørring.
- 6) Anna Gertsdatter von Achen levede 1636.
- 7) Maren Gertsdatter von Achen, g. m. Niels Lauritsen, Sorenskriver og Dommer over Vaale Skibsrede i Tønsberg i Norge.
- 8) Margrethe Gertsdatter von Achen, levede 1636. .
- 9) Helvig Gertsdatter von Achen, f. 1620.

Denne sidste, Helvig Gertsdatter von Achen, blev 1687, 27. 6., gift med sin Faders Eftermand, fra 1637 ogsaa Provst, Mag. Niels Lauridsen Beck, som var født i Aalborg 1611, Student derfra i 1628, Søn af Raadmand Laurids Jensen Suur (Suhr) eller Seehuus, der blev Gildebrotter 1584, var Skaffer i Gildet 1597-98, blev Majgreve 1. Maj 1617, nævnes som Raadmand fra 1606 til 1632, døde 1632, 1. 3., og blev begravet i Frue Kirke, hvor der var en Tavle over ham og hans Hustru. Han nævnes mest med Navnet Suur; denne gamle Slægt har holdt sig i Aalborg til vor Tid.

Raadmand Laurids Jensen Suur skal være en af Skipper Klement, idet den gamle Vendelbogenealog Peder Dyrskjøt (1630 -1707) beretter efter Skipper Klements Slægtning

Bertel Kjærulff i Ø. Aslund (f. 1582, d. 1672), at Skipper Klement havde nogle Døtre, hvoraf en blev gift med en Popp, og en anden var "Oldemoder" i de Rhusers og Suurs Slægter i Aalborg. Oldemoder kan betyde Stammemoder, Bedstemoder eller Oldemoder. Om Skipper Klement har C. Klitgaard skrevet i Vendsyssel Aarbøger 1925, desuden i Kjærulfske Studier (1914-18). Den først kendte af denne Slægt, Skipper Klements mødre, er Anders Ulff eller Kjærulff, der efter Dyrskjøt skal være nævnet fra 1430 til 1450 og have ejet Aslundgaard i Ø. Hassing Sogn, Fogedgaard i Vadum Sogn og Bjørum i Vadum Sogn foruden meget andet Gods og Gaarde i Kjær Herred samt meget i Hvetbo og Han Herred. Hans Søn var Anders Andersen Kjærulff, der var Herredsfoged i Kjær Herred, boede 1448 i Fogedgaard og nævnes endnu 1450 og 54. Denne Anders Kjærulff var vistnok Skipper Klements Morfader. Skipper Klements Moders Navn kendes ikke, Faderen hed Anders og boede i Vedsted i Aaby Sogn som Fæstebonde under Vitskøl Kloster. Foruden Klement var der flere Børn; Efterkommere er Slægten Thura. Klement skal være født 1484, blev en rig Borger i Aalborg, hvor han ejede Gaarde og Skibe og sejlede viden om som Købmand. Han blev jo Fører for de nordjydske Bønder i Kampen for Christiern II, hvilket er noksom bekendt fra Historien. Han blev henrettet ved Viborg Landsting den 9. September 1536. Hans Hoved blev opsat paa en tolv Alen høj Stang og prydet med en Blykrone, der siden hang i Domkirken. Hans Hustru skal efter en gammel Tradition have været fra samme Sogn som han, nemlig fra Torngaard i Aaby Sogn. Døtrenes Navne kendes ikke. En Peder Rhus blev 1542 Gildebroder i Aalborg; Slægten Rhus spillede siden en betydelig Rolle i Sæby. En Christopher Suurs tre Sønner kendes, Lars Suur blev Borger 1562, Jost og Peder blev Gildebrødre 1574, sidstnævnte Borger 1577. Laurids Jensen Suur kan maaske være en Søstersøn af dem; man tog meget ofte Mødrenes Slægtsnavn. At dømme efter Tiden er vel Laurids Jensen Suur Barnehavn af Skipper Klements Datter.

Om den gamle Forslægt i Aalborg findes Oplysninger særlig i Rektor Taubers Bog: "Personalhistoriske Notitser om Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg", udgivet af Pastor A. H. Nielsen (Aalborg 1879-80). Om Forslægten i Hjørring findes mange Oplysninger i C. Klitgaard: "Hjørrings Bys Historie" (Hjørring 1924).

Laurids Suurs Hustru hed Johanne Laursdatter Guldsmed, d. 1652, 28. 6. "Johanne Laursdatter, Salig Laurids Jensen Raadmands" nævnes blandt de fire Dannekvinder der er blevet valgt til at vurdere Købmand Jens Bangs afdøde Hustrus Gangklæder (d. 1639).

Provst Niels Lauridsen Beck har maaske som det ofte var Til taget sit Navn efter sin Moders eller anden Slægt. Navnet Beck kendes i Aalborg før den Tid. Raadmand Laurids Suur og Hustru havde endnu to Sønner og to Døtre: Karen Lauridsdatter Suur, d. 1671, g. m. Borgmester Christopher de Hemmer, d. 1658. 2) Johanne Lauridsdatter Suur, d. 1659, g. m. Borgmestersønnen Poul Popp Jørgensen, d. 1650. 3) Laurids Lauridsen Suur, d. 1649, Raadmand i Aalborg. 4) Thomas Lauridsen Suur, d. 1654, Raadmand i Aalborg. Niels Lauridsen Beck var Præst i Hjørring i 32 Aar, døde 1667, begravet 9. 12. i Sankt Kathrine Kirke. Hans Hustru Helvig von Achen døde 1670 og blev ligeledes begravet i Kirkens Kor. Sønnen Pastor Gert Beck gav et Par Voksllys til Kirken for Jorden at bryde til hendes Lejersted. Der findes nu kun et Brudstykke af Provst Niels Becks Gravsten. Han synes at have været en alvorlig Mand. Ved Forhandlingerne 1642 om en Politivedtægt i Hjørring meddeler Kæmneren paa Bytinget, da han taler paa Borgmesters og Raads Vegne, "hvorledes den Dannemand, hæderlig og højlerde Mand Mester Niels Lauridsen, Sognepræst her sammesteds, tidt og ofte sig for dennem haver sig beklaget, den store Uskikkelighed og Gudsfortørnelse, som gemenlig her udi Menigheden udi denne By øves og bruges med Drik, Dobbelt, Sværgeren, Banden, og Gud den Almægtigstes Fortørnelse, og det fast af en Hob ryggesløst Selskab øves og bruges, og mener dennem uforment at være

Nætter og Dage at øve og bruge, og let derover sig kan tildrage ulykkelig Tilfælde med Parlament (Slagsmaal), Drab og andet, som her desværre tilforn begaaet er (der var lige sket et Mord)."

Det var i Svenskekrigens Tid, hvorunder ogsaa Hjørring led meget. Præsten fortæller om, hvilke Skatter han har maattet udrede: "Anno 1657 om Vaaren udmunderede jeg til Velb. Niels Lykkes Kompagni en gerust Hest med Pistoler og alt Tilbehør og lejede en Rytter dertil og gav hannem 20 Slettedaler. 1657 erlagde jeg de to første Kvartaler af de mdl. Skatter Præsterne i Odense paabudt. 1657 ved Mikkelsdagstid udmunderede jeg fornævnte Rytter, efter at han var kommen fra Bremen, anden Gang til Niels Lykkes Kompagni med Hest og Gewehr, og fornævnte Mundering blev ruineret ved Harboøre (i en Fægtning ved Nabe 3. 10., 1657). Anno 1657 ved Mikkelsdag skete det fjendtlige Indfald af de Svenske i Vendsyssel, som kontinuerede næsten det Aar 1658. Og imidlertid var jeg meget besværet af de svenske Officerer med Diskretioner og Udgifter af Penge, Heste, Hopper, Linklæder og hvis i vor Evne og Formue var. Og desforuden er det alle vitterligt, at alle Eksekvérryttere, som Svensken i Hobetal og stærke Partier udsendte at indfordre deres Skatter, de med deres Ordre søgte alle til Præsterne og logerede i vore Huse, os til største Skade, Trængsel og Besværing 1657 ydet paa Aalborghus til Kongens Tjeneste 13 Tdr. Rug, 11 Tdr. Byg, 6 Tdr. Havre, 1 Td. saltet Kød, 1 Otting Smør, 96 Lispund Kavringer (= 12 Tdr. Brød) og tolv Tdr. Øl; og 1660: 4 Tdr. Rug, 1 Td. Byg og 6½ Rd ... "Anno 1659 udredede jeg tredje Gang en munderet Hest med Pistoler, Sadel og alt Tilbehør, og til Rytteren 10 Rd.; og fornævnte Mundering kom til Oberst Brockenhuus's Regiment. Her foruden underdanigst begæres, at min Indkomstes store Forringelse maatte anses, eftersom en stor Del af mine Sognefolk formedelst ulidelig Indkvartering og Beskatning; i denne Fejdes Tid er meget forarmede og fornærede, saa de deres Rettighed med Tiende og andet ej udgive kan, som vel videre erfares skal." Provst Niels Lauridsen Beck og Helvig Gertsdatter von Achen havde følgende Børn:

1) Gert Nielsen Beck, f. o. 1638, Præst i Hjørring, d. 1678.

2) Margrethe Nielsdatter Beck, d. 1681, var første Gang g. m. Købmand og Raadmand Peder Nielsen Bagge i Hjørring, d. 1674, anden Gang g. m. Rektor Knud Christensen Schytte i Hjørring, siden Præst i Horne-Asdal, d. 1713.

3) Hans Nielsen Beck, f. 1649, d. 1687, Præst i Tversted- Bindslev.

4) Johanne Nielsdatter Beck, g. m. Præsten Hans Lucassen Paludan i Jetsmark.

5) Laurids Nielsen Beck, f. 1646, d. 1712 i Ydby Sogn, begravet 18. 9., 66 Aar 3 Mdr. paa nær fem Dage. Han blev vor Slægts. Forfader, var som ung først Købmand og Raadmand i Hjørring 1671-72. Noget af det første, man hører om ham, er ellers følgende kedsommelige Historie: Natten mellem første og anden August 1672 blev han paa Gaden overfaldet af Borgmesteren Søren Bering. De havde tidligere paa Aftenen været oppe at skændes, fordi Borgmesteren havde pryglet Laurids Becks Tjener; da Beck senere i et lystigt Selskab gik gennem Gaden med Spillemand og Øl, sprang Borgmesteren ud og gennemborede Laurids Beck med sin "Stikat", saa at den gik ind gennem Brystet oven for hans højre Patte og ud af Ryggen ved Skulderbladet. Da Beck greb for sig, fik han desuden et slemt Saar i Haanden idet Borgmesteren trak Kaarden ud Da Beck faldt om slæbte Borgmesteren ham ind paa en Seng. Men andre kom til, fik ham baaret hjem og tilkaldte en Bartskaar. Beck kom over det - med en Bekostning af 30 Rd. Borgmesteren forlod Hjørring kom siden igen men blev saa arresteret efter Stiftamtmandens Klage til Kongen afsat for det og meget mere. Han var en brutal, uordentlig og løsagtig Person, om hvem det hedder: "Han forholder sig i det hele meget uskikkelig, med Drikken, Renden, Skyden og Turnering Nætter og Dage, saa Borgerne ej kan vide sig Livs Frelse for hannem, og truer dennem til at

underskrive alt det, han kan paafinde - med anden mere usømmelig Forhold." - Laurids Beck kan altsaa let have været ganske uskyldig i denne Sag.

Antagelig samme Aar eller kort før havde han ægtet den unge Provstedatter Ida Rudbeksdatter Humble fra Vrejlev, f. o. 1650 (se Kap. 8). 1673, 2. 8., opsigde Laurids Beck sit Borgerskab og gav sig til at være Herregaardsforpagter, først af Kærgaard i Tornby Sogn i Vendsyssel, hvor han endnu 1678, 24. 4., var sitzhafte; men omtrent 1680 overtog han Aggersborggaard, hvor han endnu var 1683. 1684 flyttede han til Gaarden Nordentoft i Sjørring Sogn i Thy. 1686 og 94 nævnes han paa Nørtorp i Rær Sogn, 1697 til 1701 havde han Slettegaard i Hjortdal Sogn ved Fjerritslev. Den gamle Genealog kalder ham ogsaa omkring 1702 for Forpagter, men siger ikke hvor. 1706 og 1710 staar han Fadder hos Datteren paa Skibstedgaard i Ydby Sogn i Thy. Han dør jo i Ydby Sogn 1712. Naar hans Hustru er død, vides ikke. Hun levede ialfald 1701. Laurids Nielsen Beck og Ida Rudbeksdatter Humble havde ialfald to Døtre: .

1) Anna Margrethe Lauridsdatter Beck, som først var gift med Ridefogden Mikkell Christensen paa Nørtorp. Han købte 1697 Skibstedgaard i Ydby Sogn, døde 1706, 12. 1., hvorefter hun blev gift 1707, 20. 2., med Søren Christensen Kammersgaard, der solgte Gaarden 1713. Søren Kammersgaard af Ydby, begravet 1750, 11. 3., 80 Aar.

2) Helvig Lauridsdatter Beck, f. 1677 paa Kærgaard. Hun nævnes 1699 og 1701 som Fadder hos Søsteren i Skibstedgaard. Vor Slægts Stammemoder, idet hun blev gift med Niels Pedersen i Raasted; naar og hvor de er gift, vides dog ikke (se Kap. 6).

KAPITEL 8.

IDA NIELSDATTERS MORMODERS SLÆGT.

Da Danmarks vordende Reformator Hans Tausan som Munk i 1525 blev tvangsforflyttet fra Antvorskov til Johanniterklostret i Viborg (det var en firfløjet Bygning og laa i Sankt Ibsgade), traf han der en ung Munk, Broder Thøger Jensen, der blev hans Ven og vundet for de lutherske Tanker. Da Hans Tausan paa Grund af sit lutherske Standpunkt maatte forlade Klostret, fulgte Broder Thøger efter og arbejdede sammen med Hans Tausan for Evangeliet i Viborg. De fulgtes i 1529 ad til København, hvor Hans Tausan var kaldet til Præst ved Nikolaj Kirke. Omtrent 1531 var Thøger i Odense hos Jørgen Sadolin som Lærer ved en af Skolerne, hvor han skal have lidt Forfølgelse. Han vendte tilbage til Viborg og har der eller i Odense omtrent 1531 giftet sig - efter Luthers Eksempel med en tidligere Nonne. Hun hed Anna Pedersdatter; men om hendes Slægt vides intet. Thøger blev evangelisk sognepræst ved den tidligere Sortebrødrekirke, den nuværende Søndre Sogns Kirke, og samtidig Lektor ved den Præsteskoole, som var knyttet til Domkirken. Men allerede 1538, 19. 4., døde Thøger som en yngre Mand og blev efter eget Ønske begravet i Graabrødre Kirke i Viborg i det Kapel, hvor den gamle Landsdommer, Ridder Jens Nielsen (Løvenbalk) til Aunbjerg (d. 1438) og første Hustru Helene (eller Ellen) Pedersdatter Munk var

begravet; deres store Gravsten ligger endnu i Graabrødre Anlæg paa det Sted, hvor Kapellet har staaet. Paa den gamle Skriftestol i Søndre Sogns Kirke, som brændte 1726, havde Thøger ladet udskære et skaldet Munkehoved og et Kors, hvilket Tegn han brugte i sit Signet til Minde om at han havde æret Korsbroder (Johannitermunk). Anna Pedersdatter gifter sig efter Thøgers Død med Eftermanden som Sognepræst ved Søndre Sogns Kirke, Morten Mortensen Hvas (f.o. 1500, d. 1577, 1. 3.) I dette Ægteskab havde hun en Datter og tre Sønner Mette Hvas, d. 1580, g. m. Præsten Poul Stub i Skørping. Morten Hvas f.o. 1542, d. 1614, Borgmester i Viborg Thøger Hvas, f.o. 1551, d. 1627, Præst og Provst i Viborg. Mads Hvas, f.o. 1552, d. 1628; Præst paa Læsø og i Vorning.

Anna Pedersdatter nævnes endnu 1579, jfr. F. Hvas: "Samlinger og Meddelelser om Personer og Familier af Navnet Hvas". Og 1580, vist ogsaa 1584, jfr. Kongens Rettertingsdomme 1595-1604, Pag. 113-14. Oplysninger om Thøger findes i: "Pontoppidans Annales Ecclesiae Danicae, S. 142-43, 175, 257 (1747). Arild Huitfeldts Bispekrønike, S. 1313 (Anno 1604). Harboe og Langebec: Dänische Bibliothec I, S. 6-7, (1738). Gjessing: Jubellærere, 2. Del, S. 255, 3. Del, S. 237 ff. (1783_86). Marmora Danica II, S. 215. Annaler for Nordisk Oldkyndighed og Historie 1847, S. 130-31, med Uddrag af Resens Atlas. Engelstoft: Odense Bys Sognehistorie efter Reformationen (1854). Wibergs Præstehistorie, Brickas biografiske Leksikon, Magister Christen. Eriksen: Viborg Bys Beskrivelse (1727), samt hans utrykte Samling i Universitetsbiblioteket. A. C. Krog: Samlede Efterretninger om Viborg Bye (1779), S. 98, 100, 183, 186. Køcher: Søndre Sogns Kirke, S. 22 ff. P. Severinsen: Viborg Domkirke. Kirkehistoriske Samlinger 3. R, IV B., S. 503, 506, 518. Ny kirkehistoriske Samlinger V, S. 344 og 881-82. Samlinger til jysk Historie og Topografi VI, S. 234. Sidst i L. P. Fabricius: Danmarks Kirkehistorie II, S. 113.

Meget er dog kun Gentagelser, og der findes adskillige Fejl. Der har været en Del Diskussion angaaende den gamle Slægtstradition, at Thøger Jensen var af Adelslægten Løvenbalk. Og en af Vanskelighederne har været Usikkerheden med Hensyn til Thøgers Forældre, En Bemærkning, som findes gentagne Gange: at Thøger var en Slægtning af de kendte Brødre Borgmestrene Morten og Peder Hegelund i Viborg, beror øjensynlig paa en Fejllæsning af en latinsk Tekst (Kirkehistoriske Samlinger 3., R., IV., 503), hvor Biskop Peder Villadsen fortæller, at da Hans Tausan Og Thøger ikke var sikre paa Grund af Munkenes og Biskop Jørgen Friis's Vrede, tog (nogle unævnte) Slægtninge sig af Thøger, medens Peder Hegelund tog sig af Hans Tausan. Man har læst, som om der stod: "Thøgers Slægtning Peder Hegelund tog sig Hans Tausan". Der staar: ". . . obviis ulnis excipiunt, cognati Theodgarum, consul Viburgensis Petrus Hegelundus Tausanum, eosque . . .asserunt". Der forlyder ellers intet om, at Thøger var i Familie med Brødrene Hegelund. Wibergs Præstehistorie angiver som Thøgers Forældre Jens Løvenbalk til Tjele og Helene Pedersdatter Munk; men her gentager Wiberg Fejltagelsen i Resens Atlas, som har antaget, at den store Sten over Hr. Jens Nielsen (Løvenbalk) til Aunsbjerg, d. 1438, og første Hustru Helene Pedersdatter Munk var lagt over Thøgers Forældre; den laa, som ovenfor nævnt, i det samme Kapel, hvor Thøger blev begravet. Adjunkt Heise i Viborg indvendte imod Slægtstraditionen, at Thøger hverken førte Slægten Løvenbalks Navn eller dens Vaaben. Men Slægten var en af de mange Adelslægter, som i gammel Tid ikke brugte særligt Slægtsnavn. Mange Adelslægter optog først paa Frederik I's Tid et fast Slægtsnavn efter Henstilling fra Kongen. Navnet Løvenbalk kendes i alt Fald ikke før efter 1500 (Adelsaarbogen 1903). Det er dannet efter Vaabenet: en Løve over to Bjælker; og almindeligt i Slægten blev det ikke. Et Par ugifte Damer i Slægten førte det o. 1540. Men f. Eks. paa Laurits Mogensens Gravsten af 1490 i Mariager Kirke findes det ikke, Mogens Lauridsen til Tjele (d. o. 1536) kaldte sig i sin Ungdom i Skotland for Mogens Bille efter sin

Morbroder af samme Navn. Og hans og den skotske Kvindes Søn, Slægtens sidste Adelsmand, Knud Mogensen til Kellerup (d. o. 1598), som i mange Aar kæmpede for sin Adel og for at faa sin legitime Fødsel anerkendt, og som derfor nok kunde have Grund til at betone et Slægtsnavn, hvis dette har været almindelig brugt, bruger det ikke engang paa den Ligsten, han selv anskaffede 1584, men kalder sig der blot: "Erlig och velbyrdige Mand Knud Mogensøn til Kiellerup, salige Mogens Lafrsens Søn af Tiele."

Men Thøger var som luthersk Præst heller ikke længere Adelsmand.

Kirkehistorikeren H. Rørdam oplyser, at de Adelsmænd, som mellem Reformationen og Enevældens Indførelse blev Præster, dermed som Regel traadte ud af Adelsstanden. Thøgers Efterkommere er altsaa ikke adelige. Thiset anfører i Stamtavlen i Adelsaarbogen, at den gamle Jens Nielsens (Løvenbalk) og Hustrus (Navne og) Vaaben paa en Skriftestol i Viborg Domkirke kan have fremkaldt Antagelsen af Thøger som en Løvenbalk; men her har Thiset vist glemmt, at Thøger jo var Sognepræst ved Søndre Sogns Kirke. Ej heller er der, som Thiset tænker sig, Grund til at tro, at Traditionen er opstaaet fordi Thøger blev begravet i samme Kapel i Graabrødrekirken som den gamle Landsdommer Jens Nielsen Løvenbalk og Hustru, selv om Resens Atlas tror, at nævnte Jens Nielsens Gravsten er Thøgers Forældres. At Thøger efter eget Ønske (Resens Atlas efter Biskop Peder Villadsen: *voluit sepiliri*) blev begravet der, han, som var Sognepræst til en anden Kirke, kunde snarere tyde paa, at der i Graabrødre Kirke har været en Familiebegravelse for Thøgers Familie, og at Thøgers Fader saavel som dennes Oldefader Jens Nielsen var begravet der.

Alle ovenanførte Indvendinger ses da at være betydningsløse. For Slægtstraditionens Rigtighed taler to Forhold: den paastaas udtrykkeligt af Biskop Peder Thøgersens Dattersøn, den ansete Biskop Peder Villadsen (1610-73) i Viborg i en latinsk Tale i 1672 ved Indsættelsen af en Konrektor i Viborg. Han kalder her udtrykkeligt to Gange Thøger med Navnet Løvenbalk. (Kirkehist. Saml. 3. R, IV B., S. 503 og 506). Hertil kommer Resens Atlas, som refererer sig til Biskop Peder Villadsen. Thøgers Efterslægt var for en stor Del blevet i Viborg og hørte til de første Kredse i Byen, saa at en Familietradition ikke saa let blev forvansket. Man havde dengang ofte meget mere Interesse for og Kendskab til sin Forslægt, end man i vor rodløse Tid har let ved at forstaa. Alene Datidens Lov, at Ægteskab mellem Næstsøskendebørn hørte til de forbudte Grader, nødvendiggjorde, at man kendte sine Slægtskabsforhold. Man havde desuden langt ned i Tiden et paalideligt Vidne om Thøgers Familieforhold, nemlig i hans Hustru, den tidligere Nonne Anna Pedersdatter, der ialfald levede 1580, vist ogsaa 1584, maaske senere, og hun kan godt tænkes at have fortalt selv Børnebørnsbørn derom; hun er vel født ca. 1505, maaske lidt senere; og Sønnedatteren Else blev gift med Jacob Holm i Viborg 1577.

Men hvem var da Thøger Jensens Fader?

Pontoppidans Annales siger S. 175 og S. 257, an var: "Jens Løvenbalk, Arveherre til Tjele (ikke Aunsbjerg); men en saadan Jens Løvenbalk har man hidtil ikke kendt andet Steds fra. Først afdøde Murmester Qvist i Horsens, de varen Ætling af Thøger, har gjort opmærksom paa, at der i Horsens Statsskoles Bibliotek findes et Manuskript af Præsten N. Lachmann: "Udkastning til en fuldstændig Beskrivelse af Viborg Stift", hvor han om Tjele Gaard fortæller, at Jens Løvenbalk ejede den efter Laurids Mogensen (Løvenbalk, d. 1500). Desværre ved man ikke, hvor Lachmann har sin Viden fra. Men denne Jens Løvenbalk, som Pontoppidan og Lachmann omtaler, maa saa være en Søn af Laurids Mogensen Løvenbalk og første Hustru, Anna Joakimsdatter Flemming (d.o. 1488), maa være født o. 1460-70, og vel have haft Tjele som Bruger og Medejer sammen med sin Stedmoder Karen Persdatter Bille og de meget yngre Halvsøskende: Knud, nævnt 1508, Jørgen, nævnt 1529 og 31, Maren, siden g. m. Erik Skram, Mogens, som vel er født o. 1491, og siden fik Tjele, død

1536, g. m. "den skotske Kvinde", Genete Jacobsdatter Craigengelt, d. 1567, begravet i Harlev Kirke, Jens Lauridsen Løvenbalk er vel død ung, som de andre Brødre, maaske senest 1508, og Sønnen Thøger er indtraadt i Johanniterklostret i det nærliggende Viborg. Biskop Peder Villadsen kommer vel for Skade at kalde Oldefaderen for Franciskaner eller Graabroder, men det modsiges klart, og man er enig om, at Thøger var Johanniter.

Men dette er et andet Forhold, som taler for Slægtstraditionens Rigtighed. Johanniterklostrene var nemlig stærkt adeligt prægede og var store, rige Godsejerklostre. Den, der vilde træde ind i Klostret, maatte betale et vist Beløb. Antvorskov var Hovedklostret for Kredsen af Johanniterklostre i Danmark, og en af Priorerne i Antvorskov var Medlem af Rigsraadet. O. Nielsen siger i Fortalen til Dueholms Diplomatarium (1872), at Johanniterklostrene var anset som de fornemste Klostre. Da det var en international Orden, har det sikkert været i Danmark som i Tyskland, at Adelsmænd især søgte disse Klostre. I 1502 omtales Korsbrødrene i Ribe i en kongelig Skrivelse uden videre under et som Adelsmænd (G. Jørgensen: "Fra Bispernes og Munkenes Tid", S. 89). Netop fordi Hans Tausan har været Korsbroder i Antvorskov og Viborg, mener nyere Kirkehistorikere, at han har været af Adel, se f. Eks. L. P. Fabricius: Danmarks Kirkehistorie II, S. 81. Jfr. om disse Klostre og deres adelige Præg iøvrigt Helwegs Kirkehistorie I, S. 364 og 549. W. Lorenzen: "De danske Johanniterklostre og deres Bygningshistorie", S. 69, 71 og 83. Arup, S. 253: "... deres (Godsejerklostrenes) Indvaanere fortrinsvis var af Adelslægter. I Tyskland og Frankrig krævedes til Optagelse i saadanne Klostre adelig Byrd." Steenstrup er i Kirkehistoriske Samlinger 1933 mere forbeholden.

Her i Landet virkede Johanniterklostrene som Stiftelser eller Hospitaler for syge og gamle. Og gamle, ensomme eller svagelige Adelsfolk lejede sig ofte ind i Klostrene for at have et Hjem og faa Del i Klostret aandelige Goder. Den berømte Fru Johanne til Asdal levede saaledes til sidst i sit eget Hus ved Dueholm Kloster og blev begravet i Klosterkirken (se Kap. 27, V).

L. P. Fabricius skriver i sin nye Danmarks Kirkehistorie II, S.113, om Thøger: "Den Omstændighed, at han var traadt ind i et Korsbroderkloster, kunde synes at give Holdepunkt for Paastanden om, at han var af adelig Stamme."

Resultatet bliver, at man med en til Vished grænsende Sandsynlighed kan regne med, at Broder Thøger som Johanniter eller Korsbroderpræst har været af Adel, og hvorfor da spørge om en Bille, Brok, en Galt eller Gris, naar hans egen Efterslægt i samme By siger, han var en Løvenbalk. -Nogle af Thøgers Efterslægt skal da for Resten ogsaa have de selv samme udprægede Karaktertræk, som man finder hos Løvenbalkerne - ikke alle lige sympatiske. Om Thøgers Forslægt efter ovenanførte (se Kap. 27 I), hvoraf det fremgaar, at han har delvis de samme Forfædre som en anden af vore Forfædre, Jens Bjørnsen (Kaas), der ogsaa havde Løvenbalk-Blod i Aarerne og ligeledes nedstammede fra Marsk Stig og fra Niels Bugge paa Hald. Om Løvenbalk-Slægtens Nedstamning fra Kong Christoffer II, se ligeledes Kap. 27.

Gjessing fortæller i sin "Jubellærere" om Slægten Hersleb (2. Bd., S. 255-56), at Thøgers Søsterdatter Bodil, som ogsaa havde været Nonne, blev gift med Korsbroderen Jens i Viborg, fra 1537 til 1561 Præst i Herslev. Thøger havde vundet Jens for det lutherske Evangelium. De blev altsaa Stammeforældre til Slægten Hersleb; men om Bodils Forældre vides intet.

Thøger Jensen og Anna Pedersdatter havde en eneste Søn, den senere Biskop i Viborg Peder Thøgersen, f. 1532, d. 1595, Natten mellem 2. og 3. Januar. Han underskrev sig paa Latin Vibergius efter sin Fødeby Viborg. I sit Signet brugte han en Slange paa et Kors, som det bl. a. ses paa hans Gravsten i Viborg Domkirke, vel efter Johs. Ev. 3, 14, et nærliggende

og naturligt Symbol for en luthersk Gejstlig. Peder Thøgersen studerede i København og udenlands og blev Magister. 1558 blev han Domkirkepræst efter sin Svigerfader Jens Hansen, og 1571, 8. 7., Biskop efter sin Svoger, Kjeld Juel (d. 1571, 2. 3.). Han faar det Lov, at han var ulastelig i Vandel, anset i Stiftet og vel anskrevet ved Hove; virkede bl. a. for Viborg Latinskoles økonomisk Forbedring. Hans Hustru Margrethe Jensdatter, der døde 1603 af Pest, var Datter af den tidligere katholske Kannik ved Viborg Domkirke, Mag. Jens Hansen (d. 1558, 2. 9), der allerede omkring 1529-30 havde g sig til Reformationen og i Harnisk deltog i Modstanden mod Biskop Jørgen Friis, der i en Klage til Kongen 1530 bemærker, at Jens Hansen var "født af Bønderfolk". Omtrent paa den Tid har Jens Hansen vel ogsaa giftet sig med Maren Knudsdatter; deres Børn er født før 1535, da Kongen udsteder Beskærmelsesbrev for Jens Hansen, Hustru og Børn. Maren Knudsdatter er gift anden Gang med Borgmester Niels Andersen i Viborg. Jens Hansen blev evangelisk Domkirkepræst og Provst i Nørlyng Herred, havde foruden en Søn Peder, der angives at have været Præst i Bælum, to Døtre: Anna, g. m. ovennævnte Biskop Kjeld Juel, derefter med Borgmester Morten Hvas, og Margrethe, g. ni, Biskop Peder Thøgersen, efter hvis Død hun 1598, 6. 8., giftede sig med Landstingshører og Borgmester Gunde Christensen Grøn (d. o. 1617), der var en meget betydende. Mand i Viborg paa den Tid, ikke selv adelig, men skal dog være ud af Adelsslægten Grøn, f. paa Horsegaard o. 1537; er det maaske Torsgaard i Haubro Sogn?, jfr. Traps Danmark. Om Slægten Grøn, se Kap. 2.

Biskop Peder Thøgersen og Margrethe Jensdatter havde tre Sønner og fem Døtre:

Jens Pedersen, d. 1609, Førstepræst ved Domkirken i Viborg samt Provst fra 1592.

Thøger Pedersen, f. 1558, Sognepræst ved Budolfi Kirke i Aalborg, d. 1626.

Peder Pedersen, f. 1580, Præst ved Søndre Sogns Kirke i Viborg fra 1612 til 1645.

Maren Pedersdatter, f. o. 1570, d. 1588, g. m. Mag. Chr. Foss, Lektor i Theologi ved Domkirken fra 1588 til 1601.

Anna Pedersdatter, g. m. Peder Jensen Høg, Rektor og sidst Lektor i Viborg, d. i Pesten 1603.

Karen Pedersdatter, g. m. Dr. med. Peder Iversen, Kannik ved Domkirken.

Margrethe Pedersdatter, g. m. Mag. Villads Nielsen Brøns, Rektor, og Lektor 1602-37 i Viborg, d. 1637; deres Søn var Biskop Peder Villadsen i Viborg, f. 1610, d. 1673.

Else Pedersdatter, f. 1559, d. 1591, 17. 5., g. 1577, 15. 12. med Mag. Jacob Jensen Holm, f. 1543, d. 1609, 29. 5., Borgersøn fra Viborg. Han havde studeret i Wittenberg, blev Rektor 1574-82, Præst ved Domkirken 1582--87, derefter Biskop i Aalborg i 22 Aar. Som Biskop holdt han paa den lutherske Arv. Efter Else Pedersdatters Død giftede han sig anden Gang 1595 med Elisabeth Hegelund, d. 1641, 1. 3., Datter af Borgmester Peder Hegelund i Ribe; hun blev siden gift med Holms Eftermand, Biskop Christen Hansen Riber. Jacob Holm har efterladt en stor Efterslægt. I Budolfi Kirkes Kor i Aalborg er et smukt Epitafium for ham og hans Familie. Billedet i Midten forestiller Herren, som prædker for Skarerne, og i Forgrunden er malet Biskoppen med to Hustruer og 11 Børn. Børnene i første Ægteskab var følgende 9:

Else, d. ugift 1598.

Tøger Jacobsen Holm Præst i Skyum og Hørdum 1602-30

Niels Jacobsen Holm Præst i Hassing og Villerslev d 1619

Maren Jacobsdatter Holm d 1650 første Gang g m Raadmand Andersen Krag i Aalborg, anden Gang g. m. Raadmand Just Nielsen i Aalborg.

Morten Jacobsen Holm, d 1628, Vinhandler og Købmand i Aalborg.

Kirsten Jacobsdatter Holm, d. 1653, g. m. Præsten Søren Christensen Bhi i Ingstrup; hun havde 8 Sønner samt 6 Døtre, der alle blev gift med Præster. Anden Gang var hun g. m.

Eftermanden Ludvig Jonsen.

Jacob Jacobsen Holm, f. 1587, d. 1663; fra 1613 Sognepræst i Nykøbing paa Mors.

Else Jacobsdatter Holm, f. 1591, d. 1625, g. m. Præsten Thomas Christensen Mumme i Jerslev og Hellum.

Peder Jacobsen Holm, vor Slægts Forfader, er en af de yngste af Biskop Jacob Holms og Else Pedersdatters Børn. Han blev Magister, Kapellan i Aaby og Biersted i Vendsyssel 1613, Sognepræst sammesteds 1614 efter Laurits Justesen, formodentlig saa g. m. dennes Enke Anna Thomasdatter, Datter af Præsten Thomas Pedersen i Hauerslev, hvis Fader Peder Thomsen først havde været Munk i Børglum, men forlod Klostret og rejste til Vittenberg; blev den første evangeliske Biskop i Børglum, men nedlagde sit Embede 1547 og blev Præst i Hauerslev.

Men 1626, 18. 6., blev Peder Holm i Aalborg Budolfi Kirke gift med Gertrud Nielsdatter Ferslev, f. o. 1606 i Aalborg som Datter af Borgmester Niels Ifversen Skriver og Hustru Anna Jensdatter (Kaas). Niels Ifversen nævnes som Slotsskriver hos Lensmanden paa Aalborghus 1584; Stillingen svarer til senere Amtsforvalter. Samme Aar er han Raadmand, og 1592 nævnes han som Borgmester. Efter Pesten Sommeren 1602 og hans første Hustrus Død oprettede han et Legat paa 100 Rd. courant til fattige, husarme Skolebørn, Han giftede sig saa et af de følgende Aar med den omtrent 40 Aar yngre Anna Jensdatter (Kaas). Da Niels Ifversens Sønner kalder sig Ferslev, stammer han maaske fra Landsbyen Ferslev en god Mils Vej Syd for Aalborg. Han blev gennem sin yngste Søn Stamfader til Ferslew-Slægten fra Skagen, jfr. den store, smukke Slægtsbog af Fru Anna Levin, født Ferslew (København 1927).

I Budolfi Kirkes Hovedskib paa Pillen mod Nord over for Prædke stolen hænger et pragtfuldt Epitafium, som er bekostet af Anna Jensdatter 1618, Aaret efter Mandens Død. Billedet i Tavlen forestiller Korsfæstelsen, og i Forgrunden ses Borgmesteren med Hustruer og Børn. Indskriften under Billedet fortæller, at Aaret 1617, 23. 12., døde Erlig, Viis og Velacht Mand Niels Ifversen Skriffver, Borgemæster i Aalborg, Hans Alder 72 Aar. Hans første Hustrue, Erlig, Dydig og Gudfrygtig Quinde Gjertrud Justdotter døde Aar 1602, 22. August. Hendes Alder 46 Aar. Moder til en Barn. Hans anden Hustrue, Erlig, Dydig og Gudfrygtig Quinde Anna Jensdatter (paa Epitafiet en vitterlig Fejl: Jespersdatter) døde 1649, 10. Juli, Hendes Alder 63 Aar, Moder til fem Børn.

Imod al Sædvane giftede Anna Jensdatter sig ikke igen., Skiftet efter Borgmester Niels Ifversen holdes først 1623. Da lever kun fire Børn af andet Ægteskab. Boet var meget rigt. Hovedgaarden laa i Bispensgade og blev vurderet til 400 Slettedaler. Saa var der 4 Ejendomme i Jomfru Annesgade, til 1160 Slettedaler. Et Hus i samme Gade, hvor Peder Bødker boede, 120 Slettedaler. En Gaard i Skolegade. Tre nye Boder i Kirkestræde ved Klostret. En stor Have vesten for Fjorden. En Bleghave vesten for Byen. En Have sønder i Marken. En Have ved Klostret. Dernæst var der adskiellige Sølf Kander, Sølf Kauskener, Sølf Stobbe og Sølf Scheder och andet Sølf, som beløber sig tilhobbe 800 Lod. Der var Linned, Sengeklæder, Tin, Messing, Træfang og Jernfang i Overflod. Boet fordeles saa efter Loven. Anna Jensdatter faar Hovedgaarden m. m. til ialt 2040 Slettedaler; hun ønsker, at Datteren. skal gaa i lige Arv med Sønnerne. De tre Drengene skal arve deres Faders Igangsklæder, som er tre Klædninger og to Kapper; den tredje kan da faa hendes salig Faders Kappe. Børnene var ved Skiftet 1623:

Gjertrud Nielsdatter, 17 Aar. Hun blev altsaa ved sit Ægteskab med Peder Jacobsen Holm Stammemoder i vor Slægt.

Bjørn Nielsen, 16 Aar; Moderen vilde betale ham Kost og Tæring i Hamborg det løbende Aar ud. Han maa være død før 1656, da han ikke nævnes ved Skiftet efter Broderen.

Ifver Nielsen, 15 Aar, d. 1656, 19. 4. Han var 1623 i Viborg; 22 Aar gammel blev han Tolder og Fyrforvalter i Skagen Siden Byfoged. Var to Gange gift men efterlod ikke Børn.

Hans Nielsen 13 Aar død efter 1660 blev først Bergskriver ved Kongsberg Sølvværk, siden Lagmand i Frederikstad svarende til Landsdommer i Danmark; fra ham nedstammer Ferslew-Slægten fra Skagen.

Moderen Ann Jensdatter (Kaas) der som ung, ca 18aarig Pige drog ind som Frue i den store Gaard i Bispensgade til den 40 Aar ældre hovedrige og ansete Borgmester Niels Ifversen, hvem var denne vor Stammemoder? Hun var en Datter af Jens Bjørnsen (Kaas) i Gaarden Strandbylund i Elling Sogn ved Frederikshavn.

I Elling Kirke fandtes tidligere midt i Kirken i Flg. Danske Atlas V, S. 266, en Tavle over Jens Bjørnsen i Strandbylund. Paa det Kgl. Bibliotek findes et Haandskrift forfattet af Præsten Thurah i Lejrskov (Thotts Samling 4 1445), hvorefter der paa Tavlen stod: "... henvov i Herren erlig Mand Jens Bjørnsen i Strandbylund og hans Hustru Berthi Mouridsdotter, som Herren henkaldede 15. Januar. . ." Desværre mangler Jens Bjørnsens Dødsaar, men han nævnes i Sejlstrup Lens Skatteregnskaber endnu i 1618 og var død før 1623, da Skiftet holdtes over Svigersønnen Niels Ifversen i Aalborg. Han er antagelig født o. 1548, i Følge den gamle Vendelbogenealog Peder Dyrskjøt (Ny kgl. Samling 4°, Nr. 746) var Jens Bjørnsen en naturlig Søn af Rigsraad Bjørn Kaas (1518-81) til Staarupgaard, Vorgaard i Bælum, Kjærgaard i Tornby, Vangkær i Torslev og Ellinggaard i Elling m. m. De tre sidstnævnte ligger i det nordøstlige Vendsyssel. Om Bjørn Kaas's Forfædre, se Kap. 27. Den ansete Personalhistoriker Postmester C. Klitgaard i Hjørring udtaler, at der sikkert ikke er Grund til at tvivle om Rigtigheden af Peder Dyrskjøts Meddelelse. Strandbylund var en større Fæstegaard under Ellinggaard, i 1672 sammenlagt med Korsholt til Herregaarden Bannerslund. Jens Bjørnsen nævnes i Ekstraskatteregistrene fra 1606-18. Han har vel faaet Gaarden i Forpagtning af sin Fader, der jo ejede Ellinggaard og altsaa har draget Omsorg for Sønnen og til en vis Grad anerkendt ham, selv om han ikke kunde blive Adelsmand, da Moderen maa have været uadelig. Hvem hun var, vides ikke. Jens Bjørnsen ejede desuden den meget store Selvejrbondegaard Søndergaard i Nabosognet Aasted. Den ejedes 1525 af en Peder Jensen og blev genindløst efter Klementsfejden 1534, idet Selvejrbonden Svend Røds Sønner i Toftegaard i Jetsmark Sogn i 1568 staa som Ejere af den. Maaske har Jens Bjørnsens Moder eller hans Hustru været af denne Slægt. Om hans Rigdom og Anseelse vidner ogsaa Epitafiet i Elling Kirke - i et Sogn, hvortil der ellers hørte flere Adelsgaarde. Der kendes ikke andre Børn end vor Stammemoder Anna Jensdatter, der arvede Søndergaard. Efter hendes Død kom det halve af Gaarden med 8 Afbyggere og Gadehuse paa dens Jord til hendes Søn Lagmand i Frederiksstad Hans Nielsen Ferslev, der 1650, 27. 6., skødede sin Part til Broderen Iver Nielsen Ferslev, Tolder paa Skagen, som antagelig havde arvet den anden Halvdel. Skødet er medunderskrevet af Søsteren Gertrud Nielsdatters anden Mand, Præsten Thomas Henriksen i Aaby. Da Iver Nielsen Ferslev døde uden Livsarvinger 1656, kom Søndergaard vist under Knivholt.

Jens Bjørnsens Datterdatter var altsaa Gertrud Nielsdatter (Ferslev), f. o. 1606, g. 1626, 18. 6., med Sognepræst i Aaby og Biersted, foran nævnte Mag. Peder Jacobsen Holm, der jo er Søn af Biskoppen i Aalborg, Hr. Peder Holm, levede kun ca. 10 Aar, idet han er død 1636 eller kort efter. Gertrud giftede sig da efter Skik og Brug med Eftermanden, Hr. Thomas Henriksen Hjørring (nævnes 1639-61 og døde o. 1662), Søn af Raadmand Henrik Thomsen i Hjørring. I dette andet Ægteskab havde Gertrud to Sønner: Præsten Hans Thomsen Aaby i Aaby og Peder Thomsen Aaby, der vist boede i Hjørring.

Peder Jacobsen Holm og Gertrud Nielsdatter skal have haft en Søn og to Døtre. Sønnen, hvis Navn ikke kendes, er vel død som ung. Døtrene var: Margrethe Pedersdatter

Holm, g. m. Lagmand Lars Christensen i Kristiania, og Anna Pedersdatter Holm, der blev vor Slægts Stammemoder, idet hun 1649, den niende Trin., i Aalborg blev viet til Præsten i det nærliggende Vrejlev, Hr. Rudbek Christensen Humble, f. 1616, d. 1673, 31. 1. Fra 1670 er han Provst, han skal have været "en ypperlig Lærer"; han har efterladt en Ligprædken over Fru Ida Gøye til Vrejlev Kloster, d. 1654. Efter Rudbek Humbles Død giftede Anna Pedersdatter Holm sig med Præsten Peder Hosbond i Vraa, der dog døde allerede 1674, 10. 7., hun boede saa som Enke paa Gaarden Saxager i Vrejlev Sogn, en stor Fæstegaard under Vrejlev Kloster, og døde der 1677, 31. 7.

Rudbek Humble og Anna Pedersdatter Holm havde i Følge de to efterladte Skifter tre Sønner og tre Døtre; da Kirkebogen i Vrejlev først begynder 1667, ved man ikke alle Fødselsdage, men de var:

1) Christen Rudbeksen Humble, f. 1653, 1. 10., d. 1691, blev i meget ung Alder Faderens Eftermand, g. m. Karen Christensdatter Vinter, d. 1691, 9. 12., efterlod to Sønner og to Døtre.

2) Peder Rudbeksen Humble, blev Sorenskriver i Larvik i Norge, d. 1700, 9. 11., g. m. Elisabeth Rejersdatter, Skifte 1710, barnløse.

3) Iver Rudbeksen Humble, f. 1658, d. 1696, 27. 3., i Hjørring; var en Tid Forpagter af Herregaarden Aas i Taars Sogn, 1688 drev han Studehandel fra Kragestrand, sidst Købmand i Hjørring, g. m. Johanne Madsdatter. Barnløse.

4) Ida Rudbeksdatter Humble, f. o. 1650, opkaldt efter Fru. Ida Gøye til Vrejlev Kloster. Blev Stammemoder til vor Slægt, idet hun blev gift med Laurids Nielsen Beck (se Kap. 7), og altsaa Mormoder til Sejer Olesen Leths Hustru Ida Nielsdatter.

5) Anna Marie Rudbeksdatter Humble blev efter 1677 g. m. Præsten Christen Pedersen Aggerholm (1637 1722) i Hunstrup-Østerild (se Kap 13 hvor ogsaa hendes Børn er omtalt)

6) Rebekka Rudbeksdatter Humble vistnok den yngste af Børnene. Skiftet efter hendes Broder Sorenskriveren i Larvik bemærkedes, at Rebekka er død i Jylland 2 Maj 1700 uden Livsarvinger.

Til Slut i dette Kapitel lidt om Rudbek Humbles fædrene Slægt, Slægten Ulfsax fra Langeland.

Provst Rudbek Christensen Humble var født 1616 i Humble paa Langeland som Søn af Provst Christen Pedersen, d. 1624, 25. 5., og Hustru Maren Gregersdatter, d. 1618, 30. 9., Datter af Sognepræsten Gregers Nielsen i Bøstrup paa Langeland, d. 1605, 7. 7.; Gregers Nielsen Enke blev siden g. m. Degnen Søren Jensen i Gudme. Christen Pedersen og Maren Gregersdatter, som blev gift 1592, 10. 10., havde 8 Sønner og 4 Døtre, hvoraf jeg kender følgende:

Christen Christensen Humble, blev Faderens Eftermand 1624-60; hans Søn igen efterfulgte ham.

Hans Christensen Humble, blev Borgmester i Køge.

Cecilie Christensdatter Humble, g. m. Præsten Jørgen Rasmus Jakobsen til Bøstrup, d. 1623.

Birgitte Christensdatter Humble, g. m. Præsten Jørgen Madsen Damsberg i Falkerslev-Haarby paa Falster, d. o. 1629.

Gregers Christensen Humble, f. 1597, d. 1657, Præst i Søndre Kirkeby-Søndre Alslev paa Falster.

Marcus Christensen Humble, f. 1601, d. 1661 som Biskop i Stavanger.

Peder Christensen Humble, f. 1609, Præst og Provst i Hesselager, han døde 1675, 4. 2., der siges, at han var meget lærd og retsindig, et Lys i sin Tid.

Erik Christensen Humble, Sognepræst i Tryggelev-Fodslette paa Langeland, d. 1674.

Rudbek Christensen Humble, f. 1616, vel opkaldt efter Adelsmanden Rudbek Pors til

Vestergaard og Skovgaard (1566-1609), blev Student fra Odense 1630, først Præst i Flemløse 1642, fra 1645 Præst i Vrejlev, altsaa vor Slægts Forfader.

Om Faderen Christen Pedersen oplyser Bloch "Den fynske Gejstlighed", sikkert efter Optegnelser af Hr. Christens Søn Erik Humble, der citeres, at Hr. Christen var 7 Aar i Svendborg Skole, dernæst 6 Aar i Odense Skole, studerede 2 Aar i København, blev derefter Rektor i Odense 1590, 28. 8., men afstod kort efter Embedet og rejste til Rostock, hvor han studerede et Aar. 1592 efterfulgte han sin Farbroder Hr. Christen Eriksen, d. 1592, som Sognepræst i Humble paa Langeland. 1592 blev han Viceprovst, og 1595 Provst i Langeland Sønder Herred til sin Død 1624, 15. 2. Wiberg siger om ham: "Han var af den gamle adelige Familie Uldsax". Dette er dog sikkert en Misforstaaelse, Adelslægten Uldsax var en sjællandsk Slægt og vistnok uddød før den Tid. Derimod er der en langelandsk Smaaadelsslægt Ulfsax med en Ulvesax og tre seksoddede Stjerner i Vaabnet. Adelsleksikon nævner som den først kendte af Slægten Præsten Iver Hansen Ulfsax; i Magleby paa Langeland 1502; han blev 1537 forflyttet til Humble. Men denne Iver Hansen har Arkivar Thiset ogsaa som et Medlem af Adelslægten Mylting (Stamtavle i Adelsaarbogen 1905) og oplyser, at han 1530 skrev sig til Østergaard i Espe, levede endnu 1558, var Søn af Hans Jensen til Egeløkke og Kroagergaard, der nævnes 1468-96, var Landsdommer paa Langeland. Dette sidste synes at være paalideligt. Altsaa kan han ikke samtidig være en Ulfsax, om end han paa anden Maade kan have været i Familie med sin Efterfølger som Præst i Humble, Hr. Christen Eriksen Ulfsax. Denne sidste var altsaa Farbroder til vor Forfader Hr. Christen Pedersen, hvis Fader vel saa maa have heddet Peder Eriksen Ulfsax; om ham vides dog intet. Den sidst kendte Adelsmand af Slægten var Iver Ulfsax til Kjeldstrup 1642. Præsterne i Slægten var som saadanne udtraadt af Adelsstanden.

Navnet Rudbek er oprindeligt Slægtsnavn paa en sønderjysk Adelslægt (Gaarden Rudbek i Vedsted Sogn); saa brugtes Navnet som Fornavn, og i Hr. Rudbek Humbles Efterslægt havde det Tilbøjelighed til igen at blive Slægtsnavn som Forkortelse af Rudbeksens.

KAPITEL 9.

SEJER LETHS OG IDA NIELSDATTERS FIRE YNGRE BØRN.

I dette Kapitel omhandles kort de fire yngre Børn, som ikke synes at have efterladt Efterslægt paa Mors (se Slutningen af Kap. 5).

1) Rudbek Humble Sejersens, f. 1744, 4. 1., kom som ung Herretjener til København ligesom Fætteren Villads Leth (Kap. 4). Rudbek blev i Maj 1768 viet i Nikolaj Kirke til Maren Jensdatter. Han blev derefter Høker eller "Kjældermand" i Studiestræde. 1780, 7. 8., begravedes paa Assistens Kirkegaard "Rubach Sejer", Daglønner fra Hellig Gejstes Stræde, død af Svindsot paa Frederiks Hospital, 36 Aar gammel. Han havde to Sønner, Sejer

Rudbeksens, døbt 1769, 3. 4., i Frue Kirke, Jens Rudbeksens, f. o. 1772, uvist hvor. De blev begge konfirmerede i Helligaandskirken, Sejer Robech 1784, og Jens Rubech 1786. Kort efter Faderens Død i Fattigdom arvede de begge en betydelig Sum efter Farmoderen Ida Nielsdatter. Efter Farbroderen Dines Sejersens blev Bogtrykkeri Poul Herman Höeche i 1790 deres Kurator. De nævnes da som Sejer Rubech Leth og Jens Rubech Leth. Om Sejer Rubech Leth har jeg siden intet fundet. Ungkarl og Daglønner Jens Rubek Leth betalte 1800, 18. 8., Copulationspenge til Nikolaj Kirke, og blev 20. August viet til Pigen Anna Nielsdatter.

2) Niels Sejersens Leth, f. 1747, 29. 8., løste 1775, 7. 1., Borgerskab som Købmand i Nykøbing, boede i Østergade, g. 1774, 11. 2., i Nykøbing m. Anna Stefansdatter Møller, der var tretten Aar ældre, de var barnløse. Det gik tilbage for Niels Sejersens Leth, 1792 flyttede han til Flade, hvor han i 1831 boede alene som Enkemand i et jordløst Hus og ernærede sig ved Fiskeri. Hans Hustru er død mellem 1787 og 1801, uvist hvor. Han dør 1822, 20. 12., begravet Juledag som "Almisselem, i sin Tid en velstaaende Købmand i Nykøbing."

3) Caritas Elisabeth Sejersdatter, f. 1749, 22. 11., d. 1790, begr. 3. 3., g. 1768, 13. 1., m. Peder Christensen Møller i Klostermølle i Nykøbing, d. 1794, 2. 1. Peder Møller blev Købmand i Nykøbing, men gik fallit 1775, blev siden Markmand i Nykøbing. Deres Børn var:

Sejer, f. 1786, 11. 4., d. snart;
Birgitte f. 1769, db. 16. 7.;
Sejer, f. 1771, db., 8. 2., d. snart;
Peder, f. 1772, db. 13. 9., d 1773, 11. 5.;
Maren, f. 1774, db. 8. 7., d. 1784, 25. 6.;
Sejer, f. o. 1775-76, konf. 1790;
Ide, f. 1777, 3. 12., d. 1778, 7.7.;
Ide f. 1781, 12. 4., d. 1782, 22. 6.

Sønnen Sejer er ikke født i Nykøbing. Forældrene har vel efter Fallitten en Tid boet andet Steds. Ved Skifte efter Moderen er han til Stede med sin Morbroder Niels Sejersens. Den eneste levende Datter Birgitte levede i Holland. Ved Folketællingen 1801 er hverken Sejer eller Birgitte i Nykøbing, og jeg har ikke siden fundet Spor af dem.

4) Peder Sejersens Leth, f. 1752, d. 1811, 26. 7., g. 1781, 5. 12., m. Karen Nielsdatter Rehsted af Galtrup, som overlevede ham og flyttede fra Sognet. Peder Sejersens Leth købte 1780 Ejendommen i Galtrup af sin Moder for 200 Rd. Hans eneste Barn, Sejer Pedersen, f. 1782, 24. 3., var vanfør, døde 1805, hvorefter Peder Sejersens Leth gjorde Testamente til Fordel for sin Hustru.

KAPITEL 10.

ANNE MARIE SEJERSDATTER OG SLÆGTEN FRA VESTERMØLLE.
(Se Kap. 5, Slutning).

Anne Marie Sejersdatter, f. 1734, 10. 5., d. 1777, 4. 5., g. 1752, 13. 8. med Mølleren Christen Christensen Bold i den gamle Vestermølle i Lødderup, som nævnes allerede 1638. Han døde 1791, 26. 3., 66 Aar, var anden Gang g. m. Anne Josefsdatter; Børnene af dette Ægteskab var Snedker Josef Christensen i Outrup og Anne Marie, g. m. Hans Nielsen i Rakkeby. Christen Vestermøllers Broder var Niels Kjærgaard i Vejerslev, hvis Søn Sejer Nielsen (1766-1832) i Legaard i Ørding var Farfader til den kendte Plantningsmand Søren Sejersen ved Sallingsund.

Mange af Anne Marie Sejersdatters Efterkommere har et stærkt Slægtspræg, ligner meget Søsteren Karens Efterkommere dog uden disses Lyst til Handel. Det har oftest været særdeles energiske Folk, som bød sig selv meget. Særlig har der i denne Slægt været en Række viljestærke, selvstændige, dygtige Kvinder. Der har været store Børneflokke, hvoraf mange dog døde som smaa. De gamle Vandmøller var vel ikke altid sunde. Anne Marie Sejersdatter blev Moder til tretten Børn, hvoraf dog kun to, efterlod Efterkommere, og kun den ene Linje er det lykkedes at følge.

Sejer, db. 1753, 18. 5., d. 1756, 4. (?) 9. hos Morfaderen Sejer Leth, begr. samme Dag.
Christen, db. 1754, 13. 10., d. snart.

Sejer, db. 1756, 3. 10., d. 1777, 4. 6., en Maaned efter Moderen og Søsteren.

Villads, i Kirke 1758, 15. 5., d. 1761, 16. 8.

Ide Johanne, db. 1760, 29. 3., d. 1777, 5., begr. sammen med Moderen i een Grav.

Johanne, db. 1762, 28. 3., døde 1826, 18. 10., g. 1795, 2. 10., med Møller Poul Andersen Lynggaard i Lødderup Østermølle, d. 1825, 11. 4. Deres eneste Søn døde spæd.

Svenning Møller, db. 1764, 6. 2., d. 1804, 4. 1. som Tømmermand i Nykøbing, g. 1800, 31. 10., m. Maren Christensdatter, d. i Frøslev 1812, 14. 10. Børn: .

Peder Christen Svenningsen, f. 1801, 2., og

Kirsten Marie, db. 23. 9. 1802, d. 11. 12.

Sønnen blev Murer, rejste fra Nykøbing 1834 til Thisted, ugift, ikke fundet i Thisted ved Folketællingen eller paa anden Maade.

Maren, db. 1765, 2. 7., d. 1785, 25. 11.

Helvig, db. 1767, 13. Trin., tjente i Solbjerg, d. ugift i Solbjerg 1836, 12. 12.

Karen, db. 1769, 29. 10., begr. 1770, 29. 9.

Villads, db. 1771, 26. 3., d. 1772, 14. 2.

Villads, f. 1772, 27. 4., se nedenfor.

Ole, f. 1774, 30. 9., d. straks.

Efter Faderens Død købte den yngste Søn Villads Christensen Møllen., Han var kun 19 Aar. Hans Kurator blev Familiens betroede Mand, Hospitalsforstander Hr. Wojdemann i Nykøbing. Den unge Villads giftede sig 1791, 22. 7., i Dragstrup med Else Marie Nielsdatter Kibsgaard, f. 1769, fremstillet i Dragstrup Kirke 6. Sønd. efter Paaske, Datter af Niels Sørensen Kibsgaard og Hustru Maren Jensdatter. De havde Vestermølle til 1814, da de afstod den til Datteren; havde saa Dover Vandmølle i Ydby Sogn i Thy fra 1814 til 1826, 1. 11. Desuden ejede de en Gaard i Refs i Hurup Sogn allerede 1823; hertil. flyttede de i 1826 og døde, han 1828, 5. 12., hun 1829, 7. 6. De to Sønner blev i Thy, medens de tre Døtre fik deres Hjem i Fødesognet Lødderup. Børneflokken var paa ialt fjorten:

Maren Villadsdatter, f. 1793, 15. 12., se I.

Anne Marie Villadsdatter, f. 1795, 23. 3., se II.

Niels Kibsgaard Villadsen, f. 1796, 12. 11., se III.

Christen, f. 1798, 2. 4., d. snart.

Ide, f. 1799, 18. 9., d. snart.

Ide Marie, f. 1801, 15. 1., d. snart.

Ide Marie, f. 1802, 16. 9., d. snart.

Kirsten Marie Villadsdatter, f. 1804, 27. 1., se IV.

Poul Christian, f. 1805, 26. 11., d. 1806, 1. 1.

Sejer Leth, f. 1807, 11. 11., d. snart; med en dødfødt Tvillingbroder.

Poul Christian og Karen Marie, f. 1809, 13. 8., begge døde snart.

Sejer Villadsen, f. 1811, 28. 4. eller 27. 4., se V. .

I. Maren Villadsdatter f. 1793, d. 1853, 20. 8. g. 1814, 3. 7. m. Anders Mikkelsen Hunderup, o.1783 i Elsø, d. 1852, 26. 6. De fik Vestermølle i Lødderup og var Møllerfolk der al deres Tid. Ogsaa de havde en stor Børneflokk (12):

1. Poul Mikael Andersen, f. 1815, 17. 7., d. 1860, 2. 4., g. m. Anna Marie Nielsdatter fra Redsted, boede først som Tømrer i Lødderup, blev siden Forpagter af Glomstrup Mølle, druknede sammen med Søsteren Ingeborgs Mand ved Sillerslevøre. Deres tre Døtre var:

a) Maren, g. m. Bager Søren Jensen i Erslev, var en Tur i Amerika, kom tilbage til Erslev, hvor han døde, derefter udvandrede Maren igen til Amerika sammen med Sønnen.

b) Cecilie (Sidsel), blev gift med Niels Chr. Nielsen i Fredsø Mølle, hvor hun døde i 40 Aars Alderen fra en stor Børneflokk; han giftede sig igen og flyttede til Flade, druknede ved Fiskeri paa Fjorden.

c) Johanne, g. m. Søren Brun, Fyrbøder paa Tobaksfabrikken i Nykøbing.

2. Mikael Hunderup, f. 1816, 1. 12., d. 1817, 18. 2.

3. Ingeborg Andersdatter, f. 1818, 15. 4., d. 1902, 4. 7., g. m. Christen Jensen fra Markmølle i Lødderup; han blev Gaardejer og Færgemand i Nymølle i Rødding Sogn i, Salling, druknede 1860, 2. 4., 43 Aar gammel, ved Sillerslevøre, sammen med Svogeren Poul Mikael Andersen, fra Hustru og 9 ukonfirmerede Børn. Men Ingeborg var en af Slægtens stærke Kvinder. Børnene var:

a). Jens Christensen Møller, som var 13 Aar, da Faderen døde, fik siden Hjemmet efter Broderen Poul og havde det al sin Tid, var to Gange gift og havde 14 Børn og tre Stedbørn.

b) Anders Christensen Møller, havde en Mølle i Rødding, døde ung.

c) Johanne Møller, g. m. Gaardmand Peder Nautrup i Rødding.

d) Maren Møller, g. m. Musiker Søren Bach i Ljørslev.

e) Mette Møller, g. m. Tømrer Niels Jakobsen i Vinderup.

f) Poul Møller, fik Hjemmet, var gift i 141 Dage, druknede paa en Sejltur tilbage fra Mors.

g) Peder Christensen Møller, Boelsmand ved Holstebro.

h) Bertha Møller, g. m. Boelsmand Jens Hulgaard i Rødding.

i) Nikoline Møller, g. m. Gaardmand Jens Poulsen i Rødding.

4. En dødfødt Søn 1820, 7. 5.

5. Else Marie Andersdatter, f. 1821, 8. 6., d. 1901, 6. 4., i Ørding. Første Gang g. m. Gaardmand Anders Chr. Jensen Dahl i Faarup i Lødderup, siden Husmand i Ørding. Anden Gang g. m. Jens Chr. Pedersen Hald, senere Ejer af Ørdinggaard.. I første Ægteskab var en Søn og en Datter:

a) Poul Dahl, Husmand i Elsø, døde i yngre Alder.

b) Karen Marie Andersen Dahl, g. m. Gaardmand Niels Chr. Poulsen i Ørding.

6. Villads Møller Andersen, f. 1823, 11; 11., d. 1905, 22. 10., g. m. Else Hansdatter fra Kaarup, d. 1882, 4. 7. Han havde Vestermølle og var den sidste af Slægten der. Nu er der ikke Mølle længere. Villads Vestermølle var af Slægtens Type, mørk, lille og fast; gav sine Børn en bestemt Opdragelse og sendte dem ud i Verden med den Formaning: vær tro og ærlige. Børnene var:

a) Maren Villadsen, g. m. Gaardejer Niels Chr. Andersen Dissing i Fredsø. Datteren Else g.

m. Lærer J. Bisgaard Søndergaard i Lødderup.

b) Dorthea Marie Villadsen, g. m. Købmand Peter Isager, de boede i Hesselbjerg, Hellerø og Tissinghus. Han døde i Nykøbing, hun i København.

c) Andrea Villadsen, d. som Barn.

d) Andrea Villadsen, g. m. Landbruger Christen Madsen, Nykøbing Grønmark.

e) Poul Mikael Villadsen, var en særpræget og dygtig Mand, af Slægtens faste Type; ejede fra 1915 til sin Død 1935 Ballegaard i Vejerslev. Har efterladt sig 4 Sønner og 1 Datter.

f) Hans Villadsen, som ogsaa lignede sin Fader stærkt, var Smed i Lødderup, siden i Ljørslev, døde ret ung, efterlod to Sønner og en Datter.

g) Anna Johanne Villadsen, g. m. Vaskeriejer Mathias Asmussen i Californien.,

7. En dødfødt Datter 1825, 19. 3.

8. Johanne Andersdatter, f. 1826, 11. 7., d. 1829, 28. 12.

9. En dødfødt Søn 1827, 10. 12.

10. Niels Kibsgaard Andersen, f. 1829, 4. 1., d. 5. 7.

11. En dødfødt Søn 1831, 9. 4.

12. En dødfødt Datter 1832, 23. 8.

II. Anne Marie Villadsdatter, f. 1795, d. 1863, 11. 3., g. 1822, 10. 11., m. Enkemand, Gaardmand og Sognefoged Morten Peder Bisgaard i Lødderup d. 1844, 5. 9., 64 Aar gammel. Børn:

1. Anne Dorthe Mortensdatter Bisgaard f. 1823, 19. 9., d. 1896, 23. 2., i Ø. Jølby, g. m. Husmand Chr. Andersen Post i Frøslevvang. Han stammede fra Fredsø, er vel Ætling af Christian von Post, der 1734 solgte Glomstrup og siden levede i et lille Sted i Sindbjerg (se Kap. 3). De havde 4 Børn:

Else Marie døde ugift i 40 Aars Alderen.

Anton, døde ung.

Anders var Husmand i Ørding og Ljørslev.

Morten Christensen Post, var Husmand i Ø. Jølby og sidst i Erslev.

4 af hans Døtre bor endnu paa Egnen.

2. Villads, f. 1825, 16. 4., d. 16. 5.

3. Poul, f. 1826, 23. 7., d. 20. 10.

4. Peder Mortensen Bisgaard, f. 1827, 4. 12., d. 1895, 11. 2., fik Fødegaarden i Lødderup, g. m. Ane Cecilie Aggerholm fra Fredsø, deres 8 Børn var:

a) Anna Marie, g. m. Husmand Niels Peter Knudsen i Elsø.

b) Anna Margrethe, g. m. Smed Christen Larsen i Lødderup og Rakkeby.

c) og d) Morten og Ingeborg døde unge.

e) Jens Aggerholm Mortensen Bisgaard, Gaardmand i Ørding.

f) Poul Mortensen Bisgaard, fik Fødegaarden.

g) Sejer Bisgaard, har Gaarden Kokkedal i Lødderup, g. m. Sidsel Hansen, Datter af Jens Chr. Hansen (se Kap. 12, C.).

h) Christian Bisgaard, har Hulgaard i Lødderup.

5. Else Marie Mortensdatter Bisgaard, f. 1829, 13. 1., d. 1922, 14. 7. i Hvidbjerg, g. m. Husmand Christen Andersen (Resen), først i Erslev, sidst i Redsted. 4 Børn blev voksne:

a) Morten Bisgaard Christensen, i flere Aar Forpagter af Estvad Præstegaard, siden i Sir ved Holstebro.

b) Anders Christensen, Landmand i Emb.

c) Niels Christensen, Landmand i Redsted.

d) Anton Christensen, Møller, bor i Balling i Salling.

6. Ane Mortensdatter Bisgaard, f. 1833, 16. 8., d. 1922, 12. 10., g. m. Fisker og

Husmand Christen Poulsen Krogh i Faarup i. Lødderup Sogn, d. 1919, 13. 8. Deres 8 Børn var:

- a) Poul Poulsen, var Postbud i Roslev i Salling.
- b) Morten Christian Poulsen, Portør i Roslev.
- c) Mette Christensen, var g. m. Jerndrejer Jens Christian Christensen i Nykøbing.
- d) Villads Christensen Krogh, Mejeribestyrer i Hatting ved Horsens, hans Datter er Frk. Anna Krogh paa Gymnastikhøjskolen i Snoghøj.
- e) Ane Marie Christensen, g. m. Landmand Peder Mikkelsen i Nr. Felding.
- f) Anine Christensen, var g. m. Fisker Anders Peder Jakobsen Andersen i Faarup.
- g) Christen Hove Christensen, Mejeriejer i Amerika.
- h) Mads Christian Christensen, Sporvognskonduktør i Amerika.

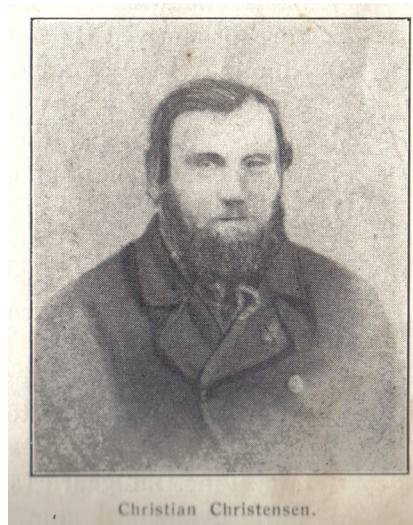
III. Niels Kibsgaard Villadsen, f. 1796, blev Landmand og Skipper ved Nees Sund, men druknede ved Løgstør 1825, 20. 4., begr. 20. 5. paa Heltborg Kirkegaard. Gift 1823, 31. 10., med Kirsten Sørensdatter Søndergaard af Nees Sund i Heltborg Sogn. Hun giftede sig siden med Gaardmand Boie Christensen, de havde i mange Aar Skyum Mølle, hvor han døde 1857, 15. 5. Hun døde 1887, 13. 5., i Koldby i Hørdum Sogn hos en Søn af andet Ægteskab. Niels Kibsgaard Villadsens Søn Villads Nielsen er eneste Søn, »f. 1824, 16. 8., blev Skolelærer, siden privat Landpost i Hygum ved Lemvig, levede ugift, da han ikke kunde glemme sin Ungdoms Kærlighed. Han druknede ved et Ulykkestilfælde i en Mergelgrav en mørk, taaget Aften 1882, 18. 1.

IV. Kirsten Marie Villadsdatter, f. 1804, d. 1879, 17. 10., g. 1823, 24. 10., i Hurup Sogn med Møllerkarl Christen Christensen Bach, siden mest kaldet Christen Hove, f. i Vang Sogn i Thy. De boede først hos hendes Forældre i Dover Mølle; han var ogsaa Møllebygger, 1825 fik de Østermølle i Lødderup med Stamperi og Gaard efter hendes Faster. Møllen hørte før under Højris, men Christen Hove blev Selvejer, siden fik en Søn Møllen og en anden Gaarden, medens de gamle gik paa Aftægt i Gaarden. Der var paa den Tid en stor Velstand i Østermølle. Han skildres som en redelig Møller døde 1875, 27. 3., 80 Aar gammel ved et Ulykkestilfælde da han en Aften vilde skyde Genvej og styrtede i en dyb Grøft. Børnene havde alle Slægtens stærke Træk var meget dygtige og rettænkende De var:

1. Villads f. 1824, 9. 7. d 6. 11. Tvilling til den næste.

2. Christian Christensen d 1883, 27. 7., g. m. Maren Nielsdatter Mark fra Lødderup d. 1924 i Nykøbing. Han fik Forældrenes Mølle med Stamperi. Af hans Børn døde to Sønner og to Døtre som smaa, de øvrige var:

- a) Poul Møller Christensen, var Gaardskarl hos Købmand Soelberg i Nykøbing, siden Slagter, døde i yngre Alder.
- b) Niels Christensen, først Skrædder, siden Barber i Nykøbing, døde ogsaa ret ung.
- c) Christen Møller Christensen, Arbejdsformand ved Jord- og Betonarbejderne i København, d. 1933.
- d) Ingeborg Møller Christensen, gift med Smedemester Niels Peder Pedersen i Nykøbing.
- e) Kirsten Marie, døde ung.
- f) Kirstine Christensen, g. m. Urmager Martinus Kastrup, hun døde i København.

3. Poul Møller, f. 1825, 5, 10., d. 19. 10., Tvilling til den næste.

4. Johanne, d. 1826, 12. 1. .,

5. Else Marie Christensdatter, f. 1827, 9. 12., d. 1919 i Thisted, g. m. Mads Christian

Lauritzen Madsen (Østergaard), d. 1903. de boede først i Tissinghus, havde saa i 16 Aar en Gaard i V. Assels, derefter en Ejendom i Nykøbing og endelig Nebelgaard i V. Vandet i Thy, siden hos Datteren i Hvidbjerg, hvor Mads Østergaard døde. Efter Datteren Lines Død kom Else Marie til Datteren i Thisted. Deres Børn var:

- a) Christen Madsen, rejste til Amerika omkring 1866, var i Amerika i 15 Aar, hjemme paa Besøg, paa Tilbagereisen gik han under med Skibet "Navarra" i 1882.
- b) Mette Marie Madsen, g. m. Smed Peder Chr. Pedersen i Nykøbing, som døde 1901; hun rejste 1914 sammen med 14 andre til Amerika og døde i Utah 1918.
- c) Laurids Madsen (Bavnbeek), g. m. Sine Bavnbeek Og boede i Sdr. Nisum ved Holstebro. Den eneste Søn døde ung.
- d) Nikoline (Line) Madsen, g. m. Gaardmand Jens Pedersen Kvols, først paa Agerø, siden i Hvidbjerg paa Mors, hvor Sønnen Anders har Gaarden.
- e) Kirstine Madsen, g. m. Søren Johansen i Fredsø.
- f) Mariane Madsen, g. m. Tømrermester Nidolf Vestergaard i Thisted.

6. Ane Christensdatter, f. 1828, 4. 12., d. 1908, 2. 8., g. m. Gaardmand Poul Jensen Lynggaard i Lødderup, der døde 1900, 16. 9. Deres Børn var:

- a) Christen Lynggaard, ansat ved Belysningsvæsenet i Aarhus, g. m. sin Kusine, Kirsten Marie (se 8).
- b) Jens Lynggaard, var Gaardmand i Vemb og Lyby i Salling, g. m. Line Dahlgaard (se Kap. 23).
- c) Marie Lynggaard, g. m. Købmand Soelberg i Nykøbing.
- d) Stine Lynggaard, g. m. Tømrer Christen Madsen, Lødderup Central.

7. Poul Christensen, f. 1830, 10. 12., d. 1853, 28. 2., som Urmagerlærling.

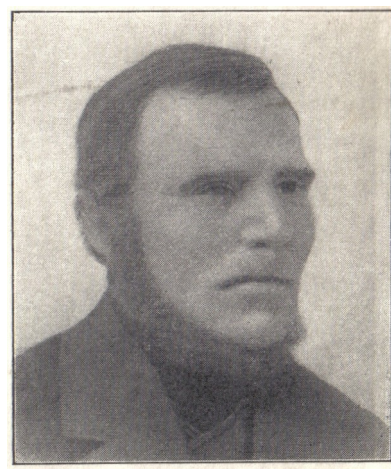
8. Anders Hove Christensen, f. 1833, 8. 12., d., 1923, 26.

5.,

første Gang gift med Karen Marie Andersen Bækhøj fra Fjallerslev, d. 1872, 26. 8., anden Gang gift med Kristine Nielsen fra Qutrup, d. 1901, 26. 10. Anders Hove, som han altid kaldtes, fik Østermøllegaarden, medens Broderen fik Møllen. Kort efter sit Bryllup i 1864 maatte han med i Krigen, blev saaret og taget til Fange 18. April ved Dybbøl og kom som Krigsfange til Graudenz. Han var en meget dygtig og energisk Mand, der kunde byde sig selv det utrolige i Retning af Slid; som saa mange af Slægten havde han et noget tungt Sind. Hans Børn var:

Af første Ægteskab - foruden et lille Barn, der døde sammen med Moderen:

- a) Kirsten Marie, g. m. sin Fætter Kristen Lynggaard i Aarhus (se 6).
- b) Kristen Møller, Landmand i Andrup, Flade og Outrup. Børnene af andet Ægteskab har taget Navnet Hove, de er:
- c) Karen Marie, døde i 20 Aars Alderen.
- d) Niels Christian Hove, var først Redaktør i Nykøbing, nu Landsretssagfører i Kolding.
- e) Maren Hove, g. m. Tømrermester Mathias Peter Mathiasen i Nykøbing.
- f) Poul Hove, Drejer i Horsens.
- g) Christen Madsen Hove, har en Automobilforretning i Plainfield, New Jersey.
- h) Ingeborg Hove, g. m. Tømrer Gunnar Vestergaard i København.
- i) Karl Hove, Tegner ved D.S.B. i København.
- j) Nikoline, døde 4 Aar gammel.

Anders Hove Christensen.

9. Villads Christensen. f. 1836, 5. 6., d. 23. 6., Tvilling til den næste.

10. Johanne Christensdatter, d. 1836, 17. 7.

11. Johanne Kirstine (Stine) Christensdatter, f. 1837, 8. 11., d. 1911, 22. 7., g. m. Ellenius August Ejlersen, Former i Nykøbing, d. 1900, 7. 4. Som sine Søstre var hun en meget dygtig, virksom og velbegavet Kvinde. Deres Børn, foruden et der døde som lille, er:

a) Poul Ejlersen, Bogtrykker i København, en særdeles dygtig og energisk Mand, døde 1931. Tre Sønner og to Døtre. En Søn fortsætter Bogtrykkeriet.

b) Else Kathrine Ejlersen, død 1929, g. m. Skræddermester Karl Jørgensen i København.

c) Marie Kristine Ejlersen, g. m. Depotarbejder Lars Pedersen Bisbo i København. De har 7 raske Sønner.

d) Ejler Ejlersen, Gartner i Sindal. Tre Sønner og en Datter.

12. Valborg Christensdatter, f. 1838, 29. 11., d. 1908, 25.

7. Om hendes første Ægteskab med Jens Storgaard, se Kap. 17. Anden Gang blev hun gift 1874 med Husmand og Slagter Niels Christen Poulsen (Agger) i Lødderup, d. 1921, 5. 4. Børnene i dette Ægteskab er:

a) Ingvard Poulsen, Pakhusarbejder i København.

b) Pouline Poulsen, g. m. Kirketjener Christen Markussen i Lødderup.

c) Marie Poulsen, ugift.

d) Christen Poulsen, Vejmænd i Lødderup.

e) Jensine Poulsen, døde som Barn.

13. Karen Marie Christensdatter, f. 1840, 3. 4., d. 1925, 7. 4., 1 Rakkeby, g. m. Laust Kjeldgaard, først Præstegaardsforpagter i Vejerslev, siden Gaardmand i Vejerslev, en Tid Bestyrer paa Rolstrup, havde sidst en mindre Ejendom ved Nykøbing. Sønnen Anders Kjeldgaard rejste til Amerika, Datteren Kristine var g. m. Tømrer Jon Buch i Rakkeby.

14. Ingeborg Kirstine Christensdatter, f. 1843, 25. 2., d. 1884. 19. 3., i Kirkebogen staar: "Hun blev ved en Soldats Uforsigtighed skudt og endte sit Liv under smertefulde Lidelser, men med en sjælden kristen Tro og Gudhengivenhed, med Bøn til Gud for ham, der var Skyld i hendes Død." Der var Indkvartering i Gaarden. Soldaten havde staaet og rensat sit Gevær og for Spøg peget paa hende. Hun gik ogsaa i Forbøn for ham hos hans foresatte. Soldater bar hende til Graven.

V. Sejer Villadsen, f. 1811, 28. 4., d. 1868, 12. 12., g. 1834, 28. 11., m. Maren Sørensdatter, f. i Vestervig, d. 1882, 5. 6. Hun var en gæv Kone. Sejer Villadsen fik sine Forældres Gaard i Refs, var en lille, kraftig Mand; handlede en Del. Deres Børn var:

1) Else Marie Sejersdatter, f. 1835, 5. 2., g. m. Murer og Landmand Jens Pedersen i Randrup i Vestervig Sogn. De var Søskendebørn paa mødrene Side. Deres Børn var:

a) Villads Pedersen, Murer i Thisted.

b) Johanne Pedersen, g. m. Landmand Laust Staursbøl i Vestervig.

c) Sejer Christen Pedersen, Kunstdrejer i Lemvig.

d) Maren Pedersen, g. m. Kommissionær Niels Peter Hove i Snedsted, senere Bedsted.

2) Villads Sejersen, f. 1837, 1. 6., d. 1851, 27. 1.

3) Sidsel Kirstine Sejersdatter, f. 1839, 29. 11., g. m. Boelsmand Niels Fladskjær i Bedsted og Madsted. Børn:

a) Marie Fladskjær, g. m. Gaardmand Johannes Jørgensen i Grurup.

b) Maren Fladskjær, g. m. Gaardmand Christen Høgholm i Bedsted.

Johanne Kirstine Christensdatter.

- c) Nikoline Fladskjær, ugift.
- d) Sejer Fladskjær, Farmer i Amerika, ugift.
- e) Kr. Fladskjær, Gaardmand i Kjellerup.

Søren Sejersen og Søskende.

4) Søren Chr. Sejersen, f. 1842, 30. 3., d. 1916, 26. 5., g. m. Christiane Thorup. Fik Fødegaarden i Refs, men købte 1881 Gaarden Bubbøl paa 16 Tdr. Hartkorn i Vestervig Sogn og drev den op med stor Dygtighed og anlagde blandt andet den store, smukke Have og Plantage. Som saa mange af Slægten var han i Besiddelse af en stærk, næsten rastløs Energi, og han kunde selv tage fat paa det haardeste Arbejde. Hans Motto var næsten: "Man kan, hvad man vil!" Bag den maaske robuste Skal bankede der et varmt Hjerte, og han var den bedste Familiefader. Børn:

- a) Mary, g. m. Chr. Vendelboe, som nu har Bubbøl.
- b) Vilhelm, har Kathrinesminde ved Ry.
- c) Albert, har Store Hovedgaard ved Hovedgaard (jfr. Kap. 2 om Grøn-Slægten).

5) Johanne Sejersdatter, f. 1844, 25. 7., g. m. Murer og Landmand Niels Chr. Jensen i Hurup. De tilhørte Adventisternes Trossamfund. Deres Børn var:

- a) Maren, g. m. en Farmer Kruse i Amerika.
- b) Sine, g. m. Landmand Anders Kristensen i Stagstrup.
- c) Nikoline, g. m. Tømrer Karl Pedersen i Ikast.
- d) Sejer, skal leve som en Robinson et Sted i Amerika, var med i Krigen paa Filippinerne.
- e) Jens, blev Værftsarbejder, druknede i Kobbemøllebugten ved Flensborg, otte Dage før han skulde haft Bryllup.
- f) Peter, er Banemand i Viborg i Dakota.

6) Nikoline Sejersdatter, f. 1846, 29. 12., d. 1849, 22. 2.

7) Poul Christian Sejersen, f. 1849, I; 3., d. o. 1920, var Farmer i Nebraska, g. m. sin Kusine paa mødrene Side, Sidsel Olesdatter, Datter af Ole Sørensen i Kobbør. Hun døde paa Sindssygehospitalet i Aarhus. Børnene er alle i Amerika. Sejer er Landmand; Ole Sejersen døde ugift; Maren var gift, efter hendes Død blev den yngste Søster Anna gift med Marens Mand.

KAPITEL 11.

OLE SEJERSEN OG HANS EFTERSLÆGT. (Se Kap. 5, Slutningen).

Ole (Oluf) Sejersen, f., 1735, .14. 11., d. 1796, 3. 3., g. 1761, 2. 4., med Sidsel Marie Johansdatter, kaldes ogsaa Johan-Mikkelsdatter, f. o. 1735, d. 1812, 25. 4., var vistnok fra Klitgaard i Faartoft. Hendes Broder var Poul Christen Johansen Klitgaard, som ejede Galtrupgaard 1763-64, solgte den 1764 til Lars Andersen Bonderup og Ida Nielsdatter (se Kap. 5), havde derefter Ballegaard i Vejerslev, var siden Storkøbmand i Aarhus under Navnet Poul Klitgaard. Hans og Sidsel Maries Brodersøn var vel Christian Johansen i Klitgaard i Sundby Sogn, hvis Søn Johan Mikkel Johansen, f. 1782, endnu levede i 1860 i Faartoft. Datteren Kirsten Marie Johansen Klitgaard, f. 1779, blev gift med den kendte Peder Mortensen i Klitgaard.

Som ung holdt Ole Sejersen en Tid Skole for sin Fader, og Biskop Brorson havde "godt Haab om ham". Han fik siden en større Fæstegaard i Tøving, det nuværende Frederiksminde. Han synes at have været svag af Helbred; ved Skiftet i Vestermølle 1791 (se Kap. 10) kunde Ole Sejersen ikke møde paa Grund af Sygdom. 1789 købte Svogeren Poul Klitgaard i Aarhus af Jens Stadel paa Ullerup Anders Kappelgaards Fæstehus i Tøving for 180 Rd. til Beboelse for Ole Sejersen, som kan flytte derind til 1. Maj 1789, naar Jens Stadel har bortskaffet den hidtilværende Fæster. Det er vel det samme Hus, hvori Sidsel Marie bliver boende efter Ole Sejersens Død; det ejes da stadig af Købmand Klitgaard i Aarhus. Efter Ole Sejersens Død var Boet fattigt, der blev egentlig intet til Børnene, for hvem Farbroderen Dines paa Galtrupgaard blev Værge. Slægtens Træk kan ogsaa genfindes i Ole Sejersens Efterslægt. Børnene var:

Maren, f. 1762, 27. 3., d. 22. 5.

Sejer, f. 1763, 3. 1., d. 6. 1.

Ida, 1764, 6. 2. se A.

Anne, f. 1766, 28. 7., se B.

Kirstine, f. 1769, 10. 4., d. 1819, 11. 9., i Erslev hos Søsteren Johanne, ugift og vanfør.

Maren, f. 1771, 16. 12., d. 1772, 14. 9.

Sejer, f. 1773, 25. 6., se C.

Peder, f. 1777, 16. 3., d. 1777, 11. 4.

Johanne, f. 1778, 11. 12., se D.

A.

Ida Olesdatter, f. 1764, 6. 2., d. 1795, 20. 6., gift i Tiden fra 1793, 1. 9., til 1794, uvist hvor, med Gaardmand Anders Pedersen Søndergaard i Nørre Draaby i Sejerslev Sogn, f. 0. 1758, d. 1819, 10. 2. Han var fra Søndergaard i Sejerslev (se Kap. 12, E V), havde faaet sin Farbroder Thøger Andersens Gaard i Fæste 1792. Hans første Kone, Maren Clemmensdatter, døde efter en dødfødt Søns Fødsel 1793, 17. 8. Ogsaa Ida døde kort efter sin Datters Fødsel. Tredje Gang giftede Anders Søndergaard sig med Karen Nielsdatter (1767-1850); en Søn af dette Ægteskab, Peter Andersen Søndergaard, er Morfader til Anders Filtenborg i Nr. Draaby (se Kap. 25).

Idas og Anders Søndergaards eneste Barn var Maren Andersdatter, db. 1795; 16. 6., d. 1838, 19. 8,1 Gøttrup, g. 1821, 28. 12., m. Jens Chr. Jensen Lund, d. 1837, 23. 6., i Gøttrup, 44 Aar gammel; han stammede vist fra Lild Sogn i Hanherred. De boede i den første Tid i Nr. Draaby; havde saa fra omtrent 1822-32 et Boelssted ved Navn Hedegaard i Outrup Sogn; flytter derfra til Gøttrup i Hanherred, hvor de ejer et Hus; han kaldes der

Boier, hvilket vel vil sige, at at han var "Boier", = Budmand og Opsynsmand paa en Herregaard over for Fæstebønderne. Børnene havde vist Moderens Slægtspræg og var dygtige Folk. Børnene var:

1) Jens Jensen (Boier), f. 1822, 30. 4., i Nr. Draaby, d. 1889, 29. 6., giftede sig 1852, 17. 12., ind paa Gaarden Silkeborg i Tømmerby Sogn til Gaardmand Peder Jensen Bedsteds Enke Dorthe Nielsdatter, d. 1894, 19. 7., 88 Aar gammel. Han kaldes da ogsaa siden Jens Silkeborg. Hans Kone havde 5 Stedbørn, der var hans Søskendebarn paa hans fædrene Side; desuden havde hun selv to Sønner og to Døtre fra første Ægteskab. En gammel Tjenestekarls skildrer Jens Boier eller Silkeborg som en streng og ilter Mand, men retfærdig, tjenstvillig og godgørende, meget dygtig, jævn høj, og mørkhaaret.

2) Karen Marie Jensdatter, f. 1825, 13. 2., i Outrup, d. 1887, 24. 12., gift før 1855 med Husmand Thomas Pedersen Have i Skranderup i Sejerslev Sogn, d. 1861, 5. 2. Efter Mandens Død boede Karen Marie med sine to Drengene i et Hus i Hesselbjerg i Sejerslev Sogn. Børnene var:

a) Jens Christian Thomsen, f. 1855, var Arbejdsmand, døde i Nr. Sundby, efterlod tre Børn.
b) Niels Christian Thomsen Have, f. 1856, fik Moderens Hus i Hesselbjerg, var Arbejdsmand, Molerarbejder og Fisker, g. m. efterlevende Karen Marie, f. Larsen, tre Døtre lever.

3) Else Sophie Jensdatter, f. 1828, 22. 7., i Outrup, d. 1833, 27. 1., i Gøttrup.

4) Else Sophie Jensdatter, f. 1835, 17. 11., i Gøttrup, d. 1900, 11. 2., i Andrup. Hun var jo kun et Par Aar, da Forældrene døde, og blev derfor opfødt hos Gaardejer Niels Sørensen og Hustru i Korsbækgaard i Gøttrup Sogn. Siden blev hun g. m. Husmand Christen Vestergaard Jensen (Ørebro) i Andrup i Kollerup Sogn, d. 1898, 1. 1. Børnene var:

a) Jens Martin Jensen, f. o. 1862, d. Spæd.

b) Jens Chr. Jensen, f. o. 1863, d. 1926 i Fjerritslev, var Husmand i Brøndum, han og hans Børn tog Navnet Ørebro.

c) Jens Peter Jensen, f. o. 1865, d. i Stagsted pr. Skovsgaard.

d) Else Marie Jensen, f. o. 1867, d. i Andrup, g. m. Husmand Hans Christensen.

e) Niels Chr. Jensen, f. o. 1870, Gaardejer i Ø. Krøldrup pr. Aggersund.

f) Maren Jensen, f. o. 1872, d. som ung i Andrup.

g) Karoline Jensen, f. o. 1874, g. m. Husmand Lars Kristoffersen i Gøttrup Rimme pr. Fjerritslev.

h) Otto Peter Jensen, f. o. 1876, d. 14 Aar gammel.

i) Peter Andreas Jensen, f. o. 1878, d. 3 Aar gammel.

B.

Anne Olesdatter, f. 1766, 28. 7., d. 1834, 15. 10., i Tøving som "en fattig gammel Kone", nød ikke Almisse. Gift 1795, 8. 5., i Erslev med Lars Christensen Skrædder. Han var vist fra Solbjerg, hvor de boede som Husmandsfolk 1796. 1797 ff. i Tødsø, siden, ialfald fra 1815, i Tøving som Husmandsfolk. Han dør 1825, 27. eller 28. 1., 69 Aar gammel. De vides at have haft to Døtre:

I. Else Marie Larsdatter, db. 1797, 28. 10., i Tødsø, d. 1877, 4. 1., i Tøving g. 1824 19 4 m. Jacob Christopher Henriksen eller Johansen Jerner d. 1873, 19. 6. Han var født i Nykøbing som Søn af Byens Tjener Johan Henrik Jerner og Hustru Ane Dorthea Andersdatter, der siden var Husmandsfolk i Flade. Familien Jerner eller Jern, som de senere kaldte sig, skal efter Traditionen stamme fra Norge. Med Navnet forbinder man nu paa Mors ofte Musik og Sang, da de gerne er Sangere og Musikelskere, iøvrigt fingernemme og velbegavede. Jacob Jerner og Else Marie Larsdatter levede det meste af deres Tid i Tøving i megen Fattigdom; boede i et Hus nord i Tøving, som Sønnen Ole Jern siden fik. Deres Børn

var:

1) Lars Christian Jacobsen, f. 1824, 26. 9., d. straks.

2) Johan Henrik Jacobsen (Jern), f. 1825, 22. 12., d. o. 1900, boede altid i Bjergby, arbejdede meget i Haven paa Nandrup, første Gang gift 1851, 28. 11., med Væverpige Aase Elisabeth Andersdatter i Tøving, anden Gang g. m. Karen Søndergaard fra Mellem Jølby. 4 Børn i første og 2 i andet Ægteskab:

a) Anders Johansen Jern, boede som Fisker i Bjergby, druknede 1911 sammen med en Søn af Lars Sund (se C I). Hans Børn er:

Aase Elisabeth Johansen Jern, g. m. Arbejder Karl Marinus Kristensen i Silkeborg.

Johan Henrik Johansen Jern, Skrædder i Nykøbing.

De 4 næste Børn døde som smaa.

Karen Johansen Jern, g. m. Gaardmand Frederik Have Nielsen i Tøving.

Karoline Andrea Johansen Jern, g. m. Peter Jensen i Erslev, som døde 1919.

Niels Andersen Johansen Jern, er Murer i Erslev.

Dagmar Johansen Jern, g. m. Uldhandler Johan Christensen i Nykøbing.

Valdemar Johannes Jern, Musiker i Nykøbing, g. m. Maren Bo, hvis Oldemoder er Sidsel Kathrine Filtenborg (se Kap. 25).

b) Else Marie Johansen Jern, rejste som ung til Amerika.

c) Jacob Christoffer Johansen Jern, var Boelsmand i Tøving, d. o. 1928 i Nykøbing. Hans Børn er:

Aase Elisabeth Johansen Jern, g. m. Peder Sandal Nielsen ved Molerværket i Sejerslev Sogn.

Søren Johan Henrik Johansen Jern, er Snedker i Nykøbing.

Ejnar Johansen Jern, Fisker i Nykøbing.

d) En Søn, døde som lille.

e) Poul Johansen Jern, var Fisker i Nykøbing, d. 35 Aar gammel.

f) Aase Johansen Jern, d. 1930 som Sygeplejerske paa Sindssygehospitalet i Viborg.

3) Ole Christian Jern, f. 1828, 30. 7., var Soldat 1850-52, hjempermitteret, men rejste igen 1852, 6. 4., til Frederiksstad; kom tilbage 16. 11. samme Aar fra Ahrensdorf med sin Kone Christine Pedersen (som havde været gift før og havde en søn fra første Ægteskab, Thomas Beckmann Jensen, 3 Aar gammel), og en lille Søn.

a) Jacob Henriksen Olesen, der døde som ung 1868, 19. 10. Ole Jern fik Forældrenes Hus i Tøving, var en overmaade flittig Mand. Da hans Kone døde, giftede han sig med sin Broder Pouls Enke, Bodil Marie Josefsdatter; efter hendes Død rejste han til Datteren i København, hvor han døde. Foruden ovennævnte Søn havde han i første Ægteskab følgende Børn:

b) Laust Olesen, Murer i København.

c) Ida Marie Kathrine Olesen, g. m. Landpost Chr. Madsen i Nykøbing.

d) Else Marie Olesen, g. m. en Banemand Anders Resen i København.

4) Lars Christian Jacobsen Jern, f. 1830, d. 1854, 10. 10.

5) Ane Dorthea Elise Jacobsen Jern, f. 1833, 3. 5., g. 1866 m. Minearbejder Henrik Rothe fra Oberkampfen; i dette Ægteskab var to Sønner og en Datter. Da han forlod hende, fik hun Skilsmisse ved Dom 1887, 4. 6., og giftede sig 1887, 2. 8., med Enkemand, Gaardfæster Jon Jensen Bovbjerg i Tøving. Efter hans Død gift tredje Gang med Mathias Støjberg.

6) Ane Jacobsen Jern, f. 1835, 21. 3., g. 1864 m. Arbejdsmand Peder Jørgensen Rytter i Solbjerg. En Datter.

7) Poul Jacobsen Jern, f. 1838, 6. 12., blev Væver i Tøving, gift med den meget ældre Bodil Marie Josefsdatter fra Tøving; han døde, da han var indkaldt som Soldat, der var

ingen Børn; hun blev siden gift med sin Svoger Ole Jern.

8) Anders Christen Jacobsen Jern, f. 1844, 17. 1., d. 3. 2.

II. Ida Larsdatter, f. 1802, 20. 9., d. 1856, 26. 6. i Skarum i Alsted Sogn, g. 1828, 26. 9., i Alsted Kirke m. Peder Sørensen, der var Søn af Murer Søren Smed i Alsted Sogn. De fik et Hus med Jord i Skarum, han var desuden Murer og kaldtes gerne Peder Murmester, døde i Tødsø 1879, 25. 7. 6 Børn, hvoraf 5, som det vil ses, kom til Hanherred:

1) Ane Pedersdatter f. 1828, 19. 10. kom som ung til Thorup; første Gang g m Anders Urmager anden Gang g. m. en Tysker ved Navn Edvard. Hun boede i Thorup, Ø.Svendstrup, Klithuse i Klim Sogn og Tranum Enge, hvorfra hun med sin anden Mand rejste til Amerika. To Børn.

2) Sidsel Pedersdatter, f. 1831, 7. 2., aandsvag, kom efter Moderens Død til Søsteren Ane og døde hos hende i Tranum Enge 1889, 19. 1.

3) Lars Christian Pedersen, f. 1832, 9. 8., blev Arbejdsmand, mest Tækkemand, i Thorup, g. m. Inger Marie Nielsen fra Thorup, d. 1886, 20. 12. Deres eneste Søn, Niels Peter Pedersen, blev Arbejdsmand i Aalborg. Faderen døde der 1910, 1. 4.

4) Niels Andreas Pedersen, f. 1835, 24. 12., d. 1919, 16. 6., i Brovst, var Arbejdsmand i Thorup, g. m. Karen Larsdatter fra Tømmerby, d. 1886, 3. 2. De havde følgende Børn:

a) Ida Marie Pedersen, f. o. 1868, g. m. Landmand og Handelsmand Karl Jensen i Brovst, døde 1926. Hun bor nu ved Skovsgaard St.

b) Lars Peder Pedersen, f. o. 1870, d. ugift i Thorup 1892.

c) Andreas Pedersen, f. o. 1871, d. 1922, Arbejdsmand i Thorup.

d) Thomas Chr. Pedersen, f. o. 1874, har en Ejendom i Thorup Holme.

e) Niels Andreas Pedersen, f. o. 1876, d. i Thorup 1911.

f) Ane Marie Pedersen, f. o. 1879, er død, var g. m. Arbejdsmand Rasmus Frederiksen i Brovst, nu i Skovsgaard.

g) Karen Nielsine Pedersen, d. 4 Aar gammel.

h) Peder Sørensen Pedersen, d. et Aar gammel.

5) Andreas Pedersen, f. 1838, 21. 9., blev viet i Tødsø Kirke 26. 10. 1863 ved Nattetide, da han skulde indkaldes til Soldat i Anledning af den truende Krig. Pastor Frandsen modtog ham ved den Lejlighed med Ordene: "Skal saa ogsaa du i Djævelens Tjeneste!" Han kom syg hjem fra Krigen og døde 1865 i Tødsø. Hans Kone var Ane Sønder Høg. Sønnen Lars Christian Pedersen er f. 1865, 31. 10., blev Rebslager og kom til Slagelse.

6) Ane Marie Pedersdatter, f. 1842, 28. 9., d. 1918, 30. 9., i Thorup, ugift, levede af at væve, skildres som en gammel from og venlig Sjæl.

C.

Sejer Olesen, f. 1773, 25. 6., d. 1830, 11. 3.; g. 1802, 13. 4., m. Anna Clemensdatter af Galtrup, d. 1842, 5. 6. Han fik en lille Ejendom i Tøving og gik siden paa Aftægt hos sin Datter i samme Sted. Hans to Børn var:

I. Anne Marie Sejersdatter, f. 1802, 22. 11., d. 1874, 7. 2., g. 1828, 14. 12., m.

hjempermitteret Soldat Niels Jacobsen Randers, f. i Sundby, o. 1802, d. 1865, 29. 9. De var gode Venner som unge, men saa skulde han springe Soldat og laa nede i det tyske. I lange Tider hørte man intet fra ham, og man mente tilsidst, at han var død. Anne Marie gik da ind paa at blive forlovet med hans Broder Peder. Men uventet kom Niels da hjem, Anne Marie blev da fri for Peder og fik sin Niels. De levede godt sammen og var et Par stabile og dygtige Folk. Han rejste ofte med Heste til Tyskland, da han talte godt Tysk. De havde faaet hendes Hjem i Tøving, som siden blev solgt til Frederiksmind; i sine sidste Aar havde hun Aftægt derfra. Paa deres Gravsten staar: "Guds Miskundhed varer til evig Tid." Døtrene

ligner deres Moders Slægt. Børnene var:

1) Sejer Pedersen, f. 1826, 16. 7., som var hendes Søn med Peder Randers, han var en flink ung Mand, men døde 1854, 6. 5., af Tæring hos P. Chr. Overgaard i Tøving, hvor han tjente. Konen i Gaarden var C. Kolds gode Ven, den kendte Ane Søndergaard (se Kap. 12 E).

2) Else Kirstine, f. 1830, 9. 3., g. 1859, 12. 4., m. Ungkarl, Daglejer Christen Sørensen i Galtrup. Hun døde ung. Der var en Søn og to Døtre.

3) Ane Marie, f. 1832, 17. 11., g. 1856, 13. 7., m. Husmand P. Chr. Andersen Boll i Tøving. Deres Søn er fhv. Landmand og Gartner Sejer Peder Andersen, nu i Nykøbing. .

4) Sidsel Marie, f. 1835, 19. 8. Hun var første Gang gift 1861, 16. 6., med Ungkarl, Arbejdsmand Christen Henriksen af Sønderhaa i Thy, skilte, anden Gang gift med Rokkedrejer Søren Andreas Larsen i Sejerslev. Der var en Søn af 1. Ægteskab og tre Børn af andet:

a) Henrik, rejste til Amerika, blev Farmer, nu Partikulier i Iowa.

b) Johanne Kirstine Larsen, bor i Sejerslev som Enke efter P. Chr. Pedersen (Ibsen).

c) Lars Chr. Larsen, Købmand i Kalifornien.

d) Niels Andreas Larsen, død ung, ugift, i Colorado.

5) Maren, f. 1839, 18. 2., g. 1862, 22. 6., m. Husmand og Kræmmer Jens Chr. Christensen (Fredsø) i Bjergby. Der var en Søn og 6 Døtre.

6) Jakobine Margrethe, f. 1842, 24. 1., d. 1901, g. 1866, 29. 4., m. sin Fætter Jens Sandal Olsen; de havde først hendes Fødehjem, som han saa solgte til Frederiksminde, siden et Husmandssted i Erslev (se II).

7) Dorthea Kathrine f. 1845, 30. 12., d. 1926, 18. 12., g. 1867, 30. 8. med Gartner Lars Chr. Sund paa Sø, han blev siden Gartner i S. Draaby, hvor de boede i 64 Aar. Han døde 1933, 4. 11. Der har været 8 Børn, hvoraf ingen mere lever her i Landet.

II. Ole Sejersens, f. 1808, 14. 9., i Tøving, d. 1887, 29. 3., i Erslev, g. 1835, 6. 9., m. Johanne Nielsdatter fra Outrup, f. 1812, 9. 5., d. 1885, 14. 5. Han blev Husmand og Brøndgraver, boede nord i Erslev, "kun godt at sige om ham". Børn:

1) Anne Marie Olesdatter, f. 1836, 9. 6., d. o. 50 Aar gammel, g. m. Husmand Poul Josefsen i Sindbjerg, 4 Døtre, hvoraf to lever i Sindbjerg.

2) Maren Olesdatter, f. 1837, 3. 9., d. 1921, 30. 3., g. m. Arbejdsmand Poul Hansen i Erslev.

3) Jens Sandal Olsen, f. 1841, 1. 9., d. 1922, g. 1866 m. sit Søskendebarn, Jakobine Margrethe Nielsdatter Randers (se I); han var i sine unge Dage Kræmmer, havde saa hendes Hjem, dernæst et Husmandssted vest i Erslev. Børn:

a) Niels Jakobsen Jensen, Husmand i Erslev.

b) Ole Sejersens, Husmand og Murer i Frøslev, nu i Nykøbing.

c) Anne, Enke efter Husmand Chr. Svenningsen i Erslev.

d) Marie, g. m. Husmand Simon Havbro i Gullerup.

e) Hanne, g. m. Rentier Mads Jensen i Erslev.

4) Nielsine Severine Olesdatter, f. 1845, 10. 2., d. 1909, g. m. Arbejdsmand Peder Mikkelsen Dahlgaard i Erslev.

5) Niels Peder Olesen, f. 1847, 16. 10., d. 1928, 22. 11., g. m. Pastor Ingerslevs Plejedatter Lisbeth, først Præstegaardsforpagter, fik siden en Landejendom i Utterslev. 6 Børn.

6) Martine Olsen, f. 1853, 31. 3., d. 1933, 23. 2., i Erslev.

D.

Johanne Olesdatter, f. i Tøving 1778, 11. 12., d. 1856, 14. 6., i Bjergby under et

Ophold hos Datteren, begr. i Erslev, g. 1814, 3. 7., m. Poul Pedersen Uhrbrand af Bjergby, d. 1827, 20. 1., i Erslev. De boede først som Husbeboere i Tøving; fra Maj 1817 til Maj 1819 var de Husmandsfolk i Gullerup, flyttede saa til Erslev, hvor han døde som "en fattig Daglejer". Johanne boede herefter i Erslev, ernærede sig ved kvindeligt Haandarbejde og sad meget ved Spinderokken; havde Omsorg for sine to Børn, som hun holdt til Bogen.

I. Maren Kirstine Poulsdatter Uhrbrand, f. 1815, 20. 8., d. 1870, 29. 12., g. 1851, 29. 6., i Erslev m. Lars Mathias Svenningsen. De var først Indsiddere i Erslev, 1853-60 Husmandsfolk i Bjergby, boede siden i Erslev. Da Maren Kirstine døde, giftede han sig med Maren Norup. Han døde i Tødsø 1892, 19. 4.

Maren Kirstines Søn var Ole Sejersens Uhrbrand, f. 1843, 24. 9., blev Snedker i Aalborg, styrtede ned fra et Stillads og døde fra Hustru og 6 Børn.

Lars Mathias's og Maren Kirstines eneste Barn var Svenning Larsen, f. 1851, 8. 11., blev Skræddersvend hos Jensen og Selmer i Thisted, var god mod sin Fader, levede ugift, døde o. 70 Aar gammel.

II. Poul Christian Poulsen Uhrbrand, f. 1819, 13. 1., 1

Gullerup, Tømrer i Erslev, d. 1903, 28. 8. Første Gang gift 1841, 29. 12., i Alsted med Kirsten Pedersdatter, d. 1859,

28. 7., anden Gang blev han gift 1859, 9. 11., i Tødsø med

Else Marie Poulsdatter Gilling, d. 1878, 12. 1., tredje Gang gift 1878, 20. 10., i Erslev med Mariane Nielsdatter, som var Enke efter Husmand Lars Chr. Poulsen Bak. Hun døde 1907, 12. 1. Han blev en meget dygtig og solid Tømrer; hans Svar til en meget spørgende Svend blev til et Ordsprog: "Næe do taar æ Moel bestemt og skirer etter æ Stræeg, saa ska' ed pas!" Børn:

1) Poul Poulsen Uhrbrand, f. 1843, 4. 3., blev Tømrer i Elsø, hans Søn er Politibetjent Jens Uhrbrand Poulsen i Nykøbing.

2) Peder Christian Poulsen, f. 1849, 18. 12., d. 1850, 1. 7.

3) Johanne Kirstine Poulsen, f. 1860, 30. 7., d. 1933, 12. 8., g. m. Væver og Ægokøber Jens Chr. Sørensen Mark i Frøslev. En Søn og to Døtre.

4) Maren Kirstine Poulsen, f. 1863, 11. 1., g. m. Husmand Hans Christiansen i Erslev. To Døtre.

5) Poul Poulsen, f. 1865, 24. 12., d. o. 1908, var sidst Statshusmand i Grinderslev Sogn i Salling. Efterlod 5 Børn.

Poul Christian Poulsen Uhrbrand.

KAPITEL 12.

DINES SEJERSEN OG HANS SLÆGT.

(Se Kap. 5, Slutning).

Dines Sejersens, f. 1741, 19. 1., d. 1801, 24. 5. ("hæderlig begravet"), g. 1762, 30. 7., m. Anna Christensdatter Balle, f. 1739, 22. 1., d. 1798, 8. 8. 21 Aar gammel blev Dines Sejersens Forpagter af Solbjerg Præstegaard. Efter Stedfaderens Død forpagtede han i 1768 Galtrupgaard af sin Moder og købte den efter hendes Død 1780. Dines Sejersens synes kun som ganske ung at have brugt Navnet Leth, og ingen af hans Efterkommere har optaget det.

Han synes at have været en anset Mand, mange af hans Efterslægt har været velbegavede og dygtige Folk med et alvorligt Sind, ofte med Strejf af Tungsind. Maaske staar det kristelige Præg hos flere af Dines Sejersens Børn i Forbindelse med den daværende Præst i Galtrup-Ø. Jølby, Jens Olsen Panum (1717-94), Præst fra 1755. Dines Sejersens Hustru var Datter af Christen Christensen Balle i Galtrup, f. 1699, d. 1776, 7. 4., og Hustru Inger Thomasdatter, f. 1716, 22. 1., d. 1801, 5. 12. Slægten Balle paa Mors, som er ret udbredt, stammer fra Ballegaard i Ø. Jølby, hvor Chr. Balle var født; Faderen hed vistnok Chr. Jensen, d. 1720. Broderen Peder Christensen Balle (1695-1772) fik Ballegaard og har efterladt en stor Efterslægt. Christen Balle giftede sig 1736, 22. 9., ind i den Gaard, som Slægten Balle saa havde til 1864, da Chr. Dahlgaard købte den, siden Claus Dahlgaard (se Kap. 23). Inger Thomasdatters Forældre var Thomas Jensen (1665-1735) og Bodil Kjeldsdatter, d. 1755, Datter af Kjeld Thorsen i Solbjerg i en lille Ejendom under Højris. Hans Søn Thor Kjeldsen og Sønesønnen Kjeld Thorsen den yngre nævnes siden som Faddere hos Degnefamilierne i Tøving og Sundby. Thomas Jensens Gaard var en meget stor Fæstegaard, dengang paa 12 Tdr. Hartkorn. Christen Balle og Inger Thomasdatter havde ialfald 4 Sønner og 6 Døtre; om Datteren Zidse Balle se C. Dines Sejersen og Anna Balle havde følgende 9 Børn:

- Helle Dinesdatter, f. 1763, 30. 3., se A.
- Sejer Dinesen, f. 1764, 14. 11., d. 1776, 26. 8.
- Ida Dinesdatter, f. 1767, 22. 2., se B.
- Inger Dinesdatter, f. 1768, 24. 6., se C.
- Christen Dinesen, f. 1770, 23. 5., d. 1778, 28. 12.
- Søren Dinesen, f. 1772, 12. 1., d. 30. 8.
- Søren Dinesen, f. 1774, 7. 1., se D.
- Helvig Dinesdatter, f. 1776, 6. 6., se E.
- Anna Marie Dinesdatter, f. 1778, 6. 8., se F.

A.

Helle Dinesdatter, f. 1763, 30. 3., d. 1829, 8. 9., i Gaarden Søndenkirk i Sundby. Første Gang gift 1789, 11. 12., med Søren Nielsen, d. 1794, 19. 2., 34 Aar 7 Mdr., anden Gang gift 1795, 2. 10., med Jens Pedersen Kortbek, begr. 1804, 1. 10., 36 Aar 7 Mdr., tredje Gang gift 1808, 29. 4., med Peder Madsen, d. 1834, 19. 6., 56 Aar, han styrtede død om ved Brønden en varm Sommerdag. Helles første Mand var født i Søndenkirk. Søn af Niels Sørensen; Slægten var gammel i Gaarden. Hans Søster Anna Nielsdatter, g. m. Jens Arentsen i Solbjerg, er Oldemoder til Chr. Knudsen, Brandsholm i Hurup. Søndenkirk var paa 10 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdk. 2 1/4 Alb. Hartkorn. Helles anden Mand var fra Kortbek i Flade og altsaa Broder til Helles Søster Idas Mand (se B). Helles tredje Mand Peder Madsen var Søn af Mads Smedegaard i Bjergby; hans Broder Chr. Madsen, som havde Fødegarden, var g. m. Anne Søndergaard (se E). Anden Gang giftede Peder Madsen sig 1829, 29. 11., med Bodil Jensdatter Nør, Søster til Jørgen Nør i Nabogaarden. Efter Peder Madsens Død giftede hun sig 1835, 14. 11., med Marcus Pedersen Kortbeks og Ida Dinesdatters Søn Christen Marcussen Kortbek (se B). Bodil var en tungsindig Kvinde, d. 1856, 3. 1., 0. 64 Aar, barnløs. Christen Kortbek giftede sig nu 1856, 25. 7., med sin Broders Enke Karen Christensdatter fra Kortbek. Hendes Børn med Undtagelse af de to ældste Døtre, som blev i Kortbek, fulgte med til Søndenkirk, og Døtrene blev gift derfra. Christen Kortbek døde 1874, 13. 2.; i 1868 overdrog han Gaarden til sin Stedsøn og Brodersøn Marcus Pedersen Kortbek, f. 1842, 7. 10., d. 1922, 28. 2. Dennes Hustru Maren Hangaard, der ganske ung blev Kone i Gaarden sagde det var godt at den gamle Mand Chr. Kortbek var saa rar at omgaas. Marcus Kortbek ombyggede Gaarden 1885-86 (se iøvrigt om ham B II). Hans Svigersøn Kristen Krog havde derefter Gaarden. Nu Niels Sandal Jakobsen g. m. Ingrid

Kortbek Datter af Peder Kortbæk i Jølby Nygaard De nedstammer fra to af Helle Dinesdatters Søskende, idet ogsaa Niels Sandal Jakobsen er af Slægten, saaledes: Søren Dinesen (se D) var Fader til Poul Sørensen i Vendbjerg (1800-1885), hvis Datter Maren Poulsdatter, g. m. Niels Pedersen Sandal fik Vendbjerg. Deres Datter Marie, g. m. Jakob Mikkelsen i Gullerup, er Moder til Niels Sandal Jakobsen. Gaarden har saaledes været i Slægtens Eje siden Helle Dinesdatters Tid. Søndenkirk er ogsaa et godt Navn i Menighedens Historie paa Mors. I Rationalismens Dage siges det aandelige Liv paa Mors at have været næsten udslukt. Kun i spredte smaa Kredse og i enkelte Hjem og Personer blev den hellige Ild bevaret. Man stod i Forbindelse med Brødre-menigheden i Christiansfeld. Et saadant Hjem var Søndenkirk, hvor Helle jo var Kone fra 1789 til 1829, netop i Rationalismens Magtperiode. Især kom de troende Kvinder i Sundby jævnlig sammen til Sang og Samtale, ogsaa i Jørgen Nørs og Jeppe Jensens Gaarde var der vakte Mennesker. Helle oplevede ikke den kristelige Vækkelse i 1830erne ved den dygtige og nidkære Pastor Josef Sørensen, som var i Solbjerg fra 1831 til 1844, siden i Karby. Men ejendommeligt er det at se, hvorledes netop Helles og flere af hendes Søskendes Børn og Familie blev blandt de mest hjertegrebne i Vækkelsen og blev C. Kolds nære Venner (se siden i dette Kapitel). Det gjaldt først af alt om at blive salig -som Helles Datter Ane, Niels Mikkelsens Kone, sagde, idet hun strakte Haanden lige hen til Ilden, "det kunde a taale, at den brændte, men at min Sjæl skulde brænde i Helvede!" Man bad den gamle enfoldige Bøn:

Bed, o Jesus, bed for mig,
bed mig ind i Himmerig,
der at leve, der at bo,
i en evig Fred og Ro,
lad mig altid elske dig,
du, som beder godt for mig.
Gud, vær min Ven, Gud, hør min Bøn,
og det for Jesu Skyld! Amen.

Ogsaa siden, da Karen Christensdatter blev gift med Chr. Kortbek, samledes man i Søndenkirk til kristelige Møder. Helles Børn var:

Niels, f. 1790, 4. 10., d. 1791, 15. 2.

Johanne, f. 1791, 14. 12., se I.

Ane, f. 1793, 8. 10., se II.

Søren, f. 1796, 3. 8., d. snart.

Ane Marie, f. 1797, 23. 10., g. m. Dines Larsen, se E. I.

Søren Kirk, f. 1800, 13. 1., se III.

Peder, db. 1802, 16. 5., d. 1808, 24. 4.

Dines, db. 1805, 2. = "Jens Kortbeks Søn Jens", d. 1808, 24. 6.

I. Johanne Sørensdatter, f. 1791, 14. 12., d. 1879, 1. 2. g. 1819, 31. 10., m. Poul Mikkelsen, f. 1793, 28. 12., d. 1871, 10. 1., Søn af Mikkil Nielsen i Solbjerg og Maren Poulsdatter Søndergaard (se E), altsaa Broder til Niels Mikkelsen i Solbjerg, g. m. Johannes Søster Ane (se II).

Poul Mikkelsen og Johanne fik 1820 Kibsgaard i Vejerslev og boede der Resten af deres Liv. Børnene var:

1) Mariane, f. 1819, 14. 12., i Solbjerg, d. 27. 12.

2) Mariane Poulsdatter Kibsgaard, f. 1821, 26. 5., g. 1855, 13. 7., m. Mikkil Andersen, som da tjente i Kibsgaard. De fik Kibsgaard, men døde begge i yngre Alder, hun 1862, 22. 7., han giftede sig igen, men døde 1868, 22. 3. Mikkil Andersens og Marianes eneste Barn, Karen Mikkelsen, f. 1856, 21. 8., g. m. Chr. Odgaard fra Agerø, der boede i

Hvidbjerg. Børnene bor paa Jegindø. Marianes ældre Datter Ane Marie døde ugift.

3) Søren Poulsen Kibsgaard, f. 1825, 15. 5., fik en Afbyggergaard fra Kibsgaard, havde en eneste Datter, Ane Kirstine Poulsen, som blev g. m. Anders Jensen Nygaard. Hun døde ret ung og efterlod to Døtre.

4) Helle Poulsdatter Kibsgaard, f. 1829, 8. 11., g. 1856, 28. 3, m. Christen Poulsen Vestergaard, boede i Torp i Karby Sogn, sidst i Nykøbing, efterlod ikke Børn.

5) Micheline (Line) Poulsdatter Kibsgaard, f. 1835, 10. 2., g. 1863, 26. 7., i Redsted Kirke m. Bager Niels Madsen Boye. De flyttede til Thy og havde ingen Børn.

II. Ane Sørensdatter, f. 1793, 8. 10., d. 1864, 22. 6., g. 1814, 13. 11., m. Gaardmand Niels Mikkelsen i Solbjerg, f. sammesteds 1788, 18. 6., d. 1847, 28. 10., Broder til fornævnte Poul Mikkelsen i Vejerslev. Han fik sin Fødegaard Øst for Solbjerg Præstegaard. Ane, der skildres som en rar Kone, havde et tungt Sind, maaske som Arv efter baade sin Faders og sin Moders Slægt. Ofte var hun urolig for sin Sjæls Frelse; paa den Tid, C. Kold var Huslærer i Solbjerg Præstegaard, kom han tidt hos Niels Mikkelsens og var da utrættelig til at vidne om sin egen Troserfaring: at Gud elsker Menneskene. Anes gode Veninde var ogsaa Ane Søndergaard (se E), med hvem Familien var beslægtet, idet Ane Søndergaards og Niels Mikkelsens Mødre var Søstre. Desuden var Ane Sørensdatters Stedfader Peder Madsen Broder til Ane Søndergaards Mand Chr. Madsen. Børn: To Sønner og to Døtre.

1) Søren Nielsen, f. 1815, 21. 12., d. 1816, 4. 2.

2) Mikkel Nielsen, f. 1836, 17. 7., d. 1851, 8. 8.

3) Maren Nielsdatter, f. 1817, 11. 3., d. 1868, 16. 8., g. m. Gaardmand Søren Thomsen Vangsgaard i Solbjerg, Broder til Steffen, Laust og Mette (se Kap. 23). De byggede en Gaard paa hendes Fødegaards Vang. Børn:

a) Line, g. m. Poul Jensen Støvring fra Bjergby, Broder til Mads Peder Jepsens Kone i Bjergby (se Kap. 22). De fik hendes Fødegaard, efter dem Sønnen Jens Støvring.

b) Johanne, g. m. Gaardmand Niels Kibsgaard i Dragstrup og Mellem Jølby.

e) Thomas Sørensen Vangsgaard, Gaardmand i Sundby.

d) Niels Sørensen Vangsgaard, fik ogsaa en Part af sin Fødegaard, g. m. Anne Johanne Støvring, Søster til ovennævnte Poul Støvring.

4) Severine Hellene Nielsdatter, f. 1820, 18. 11., d. 1859, 27. 12., g. m. Gaardmand Steffen Vangsgaard, Broder til ovennævnte Søren Vangsgaard. De fik hendes Fødegaard, som siden overtoges af hans Søn af andet Ægteskab, Peder Steffensen Vangsgaard. Severines og Steffen Vangsgaards Børn var:

a) Niels Mikkelsen Steffensen Vangsgaard, fik en Ejendom paa Gaardens Mark, var Sognefoged i Solbjerg, hans Søn er Sognefoged Jens Vangsgaard i Sundby.

b) Ane Vangsgaard, g. m. sin Slægtning, Gaardmand og Sognefoged Lars Dinesen i Solbjerg (se E), i Chr. Hyldigs Gaard (se Kap. 25).

c) Johanne Vangsgaard, g. m. Gaardmand Steffen Pedersen Bækthøj 1 Solbjerg. .

d) Line Vangsgaard, g. m. Gaardmand Martin Blaabjerg i Solbjerg.

e) Ane Marie Vangsgaard, g. m. Gaardmand Jens Pedersen i Tødsø.

III. Søren Kirk, som han kaldtes, f. 1800, 13. 1., var den eneste af Helles Sønner, som opnaede at blive voksen, slægtede sin Moder paa i kristelig Grebthed. Han rejste som Skomagervend, først til Brødremenigheden i Christiansfeld, og derfra til Herrnhut i Sachsen. Han kom dog syg tilbage og døde hos sin Søster og Svoger, Niels Mikkelsen i Solbjerg 1835, 7. 10. Endnu 45 Aar efter hans Død levede hans gode Minde blandt de gamle (Fr. Nygaard: "Opvækkelsen paa Mors og Omegn" i Nordisk Maanedskrift 1881).

B.

Ida Dinesdatter, f. 1767, 22. 2., d. 1822, 2. 9., g. 1791, 3. 6., m. Marcus Pedersen

Kortbek, der var født i Gaarden 1750, 13. 3., som Søn af Peder Kortbek og Hustru Anna Marcusdatter, han døde 1821, 20. 3. Gaarden var oprindelig Pæstegaard under Dueholm. „Niels Kortbek, som nævnes i Gaarden før ovennævnte Peder Kortbek, var sikkert hans Fader.” Slægten Kortbek, se ogsaa nedenfor, hævdede sig op over Bondestanden. Men ogsaa Ida Dinesdatters Efterkommere bærer til den Dag i Dag stærkt hendes Slægtspræg. Der har været et godt Sammenhold og Følelse for Slægten hos Kortbekkerne fra Flade. Idas Børn var:

Anne Marcusdatter Kortbek, f. 1792, 26. 5., se I.

Sidsel, f. 1793, 23. 2., d. 9. 7.

Peder Marcussen Kortbek, f. 1794, 13. 12., se II.

Christen Marcussen Kortbek, f. 1796, 28. 9., se A.

Ane Johanne Marcusdatter Kortbek, f. 1802, 1. 2., se III.

I. Anne Marcusdatter Kortbek, f. 1792, 26. 5., d. 1849, 14. 1. 1815 var hun hos sin Moster Helvig i Solbjerg, hvor hun den 2. 8. fødte en Søn, som fik Navnet Søren Mortensen, og hvis Fader var Tjenestekarl Morten Stefansen i Flade. Men 31. 12. samme Aar blev hun viet med kongelig Tilladelse af 29. 12. i Galtrup Præstegaard til Thomas Christensen Vestergaard, som da ejede Jølbygaards Mølle i Solbjerg Sogn. Knap 2 Aar efter afstod han dog Møllen, boede en kort Tid som Indsiddet i Flade, fik en Gaard i Gullerup, maatte sælge den i Pengekrisens Tid o. 1822; dernæst havde de et mindre Sted, indtil han, druknede under Fiskeri paa Fjorden 1823, 18. 5., begr. 1. 6. Anne var da Husholderske hos sine ugifte Brødre i Kortbek. Da Brødrene var blevet gift, spændte de en Dag for den bedste Vogn og kørte med Søsteren til Gaarden Støvring i Skjoldborg i Thy til deres gamle Slægtning, Lars Jensen Kortbek, blev enige med ham, og Brylluppet stod 1836, 28. 10. Han døde 1850, 27. 2., 89 Aar gammel. Gaarden Støvring, som ligger ved den inderste Ende af den Fjordarm, der i gammel Tid gik ind mellem Aas og det øvrige Sogn, havde Lars Jensen Kortbek faaet efter sine Forældre, Jens Støvring og Hustru Dorthe Pedersdatter. Faderen, Jens Andersen Kortbek af Støvring, døde 1790, 73 Aar gammel. Som Faddere i Familien nævnes 1774 Niels og Peder Kortbek, førstnævnte boede ved Vilsund, endvidere Jomfru Christense Kortbek og Madame Galtrup af Thisted, d. v. s. Maren Nielsdatter Kortbek, g. m. Købmand Didrik Galtrup, som ejede Højris (altsaa Oldeforældre til Kammerherre Steensen Leths Hustru paa Højris).

Anne Marcusdatters Børn var:

1) Søren Mortensen, f. 1815 2. 8., g. m. Johanne Jensdatter fra Outrup, de havde siden et Husmandsted i Skyum i Thy, hvor han døde 1880, 12. 7., Enken døde i Villerslev 1882, 30. 12., begr. i Skyum. De havde to Døtre: Ane Marie Sørensen, f. i Karby, d. 1885, 21. 4., i Skyum, 36 Aar gammel, ugift, og Bodil Kirstine Sørensen, f. 1857, 23. 7., arvede sin Søster; de ejede en lille Kapital efter Forældrene, men var begge umyndiggjorte. Bodil Kirstines senere Skæbne kender jeg ikke, ikke gift eller død i Skyum.

2) Sidsel Thomasdatter, f. 1816, 13. 12., d. 1870, 15. 6., g. m. Lars Andersen, der skal have haft Tinghøjgaard i Tøving; da de blev gift 1850, var han Ladefoged paa Ullerup, demæst boede de en kort Tid i Erslev, siden var han Daglejer paa Ullerup. Sidsel var hans anden Kone; efter hendes Død giftede han sig igen. I Ægteskabet med Sidsel var 4 Børn: Anders Jensen Larsen, døde 14 Aar gammel for egen Haand. Nielsine Larsen, ugift, havde et Ismejeri i Trepkagade i København. Thomas Vestergaard Larsen, var Bankbud i København, ugift; Christen Kortbek Larsen, d. 6 Aar gammel ved et Ulykkestilfælde ved Ullerup Mølle.

3) Mariane Thomasdatter, f. 1818, 2. 1., i Flade, d. 1901, 12. 1., i Ljørslev. Hun stod Moderens Moster Helvigs Familie i Solbjerg nær, f. Eks. holdt hun Helle Pedersdatter

Søndergaard over Daaben, og ved hendes Giftermaal 1849, 9. 11., i Solbjerg var Dines Larsen Forlover. G. m. Jens Pedersen Sandal fra Erslev (se Kap. 21). De havde først en Gaard i Flade, siden i Erslev, i de sidste Aar paa Aftægt hos Datteren i Ljørslev, hun skildres som en meget paapasselig Kone. Deres 4 Børn var:

Ane, g. m. Smed og Landmand Anders Arentsen i Ljørslev;

Gaardmand Peder Sandal i Dragstrup;

Gaardmand Thomas Sandal i V. Jølby, havde siden et Sted i Tødsø, døde hos en Datter i Nykøbing; Peder Kortbek, var først Gaardmand og Sognefoged i Tøving. Hans Datter er g. m. Lars Lynggaard Hansen i Østergaard i Tøving, hvor altsaa to af Dines Sejersens Efterkommere er repræsenterede (se C III).

4) Ane Thomasdatter, f. 1819, 15. 3., i Gullerup, d. 3. 10.

5) Ane Johanne Thomasdatter, f. 1820, 5. 3., d. 1881, 31. 12. Hun blev ved Moderens andet Ægteskab hos Morbroderen i Kortbek, siden g. m. Husmand Jens Chr. Krog; de boede først i Flade, siden i Tøving. To Døtre: Ane Krog og Ane Kortbek. Førstnævnte g. m. Husmand Anders Chr. Mariager i Flade, hvis Datter Dagmar Mariager er g. m. Slagter Chr. Thøgersen i Flade, altsaa Mads Filtenborgs Efterkommer (se Kap. 22); Ane Kortbek blev g. m. Brevsamler Peder Hyldig i Erslev.

6) Marcus Kortbek Thomsen, f. 1822, 1. 3., var vist den eneste af Børnene, som fulgte Moderen til Støvring, fik Gaarden efter sin Stedfader, derfor gerne kaldt Marcus Støvring; han døde i Gaarden 75 Aar gammel, g. m. Inger Marie Christensdatter Skade fra Nr. Skjoldborg, der overlevede ham i 8 Aar, hvorefter Svigersønnen Carl Ejlersen havde Gaarden og solgte den 1917. Deres 7 Børn var:

a) Lars Støvring, f. 1851, 17. 2., d. 1933, Husmand i Kallerup og Postkører til Thisted.

b) Ane Støvring, f. 1852, 13. 11., g. m. Gaardmand Peder Christensen Bak i Gjørup, nu i Thisted.

c) Ane Margrethe Støvring, f. 1854, 5. 10., g. m. Gaardmand Lars Jakobsen i Kallerup; hun døde kort efter Brylluppet.

d) Christen Støvring, f. 1858, 6. 4., d. Aarsdagen efter Faderen, ugift.

e) Peter Støvring, f. 1860, 5. 8., har haft Gaarden Overlund i Naur, bor nu i Holstebro. Hans Søn, Jens Støvring, har Rosvang ved Sjørring, som Faderen købte sammen med et Konsortium.

f) Martin Støvring, f. 1863, 27. 10., døde i 22 Aars Alderen af Blodstyrning.

g) Petrine Støvring, f. 1866, 5. 5., g. m. Carl Ejlersen, som først havde Støvring, siden et Missionshotel; bor nu i Odense.

7) En dødfødt Søn 1823, 18. 2.

II. Peder Marcussen Kortbek, f. 1794, 13. 12., d. 1853, 10. 7., fik Fødegaarden Kortbek, g. 1834, 17. 10., m. Karen Christensdatter fra Flade, f. 1807, 19. 5., d. 1872, 7. 6. Efter Peder Kortbeks Død giftede hun sig 1856 25 7 med sin Mands Broder Christen Kortbek i Søndenkirk i Sundby (se A) De to ældste Døtre blev i 1856 i Kortbek medens de øvrige Børn fulgte Moderen til Søndenkirk. Christen Kortbek havde erklæret at dem skulde han nok sørge for. Peder Kortbeks og Karens Børn var:

1) Ida Pedersdatter Kortbek f. 1835, 7. 9., d. 1918, 6. 6. g 1857, 9. 6. m. Mikkell Pedersen fra Jørsby Brodersøn af Ane Mikkelsdatter i Helleris (se C.). De fik da Kortbek samme Aar; deres eneste Barn, Peder Kortbek Pedersen f. 1861, 22. 9., d. 1927, 11. 11., købte i 1890 Gaarden af Moderen, g. m. Petrea Christiansen Glintborg. 3 Sønner og 3 Døtre. Sønnen

Ida Pedersdatter Kortbek.

Oskar Kortbek har nu Gaarden.

2) Ane Pedersdatter Kortbek, f. 1837, 26. 10., d. 1838, 16. 1.

3) Ane Helene Pedersdatter Kortbek, f. 1839, 17. 4., d. 1901, g. 1874, 20. 10., m. Karl Chr. Jørgensen Overgaard i Skarregaard i Sejerslev.

Ane Helene Pedersdatter Kortbek.

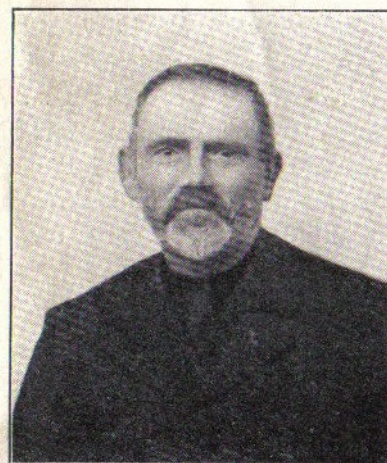
Deres eneste Barn, Jørgen Chr. Overgaard, overtog Gaarden i 1901.

4) Marcus Kortbek Pedersen, f. 1841, 3. 9., d. 1842, 26. 3.

5) Marcus Kortbek, f. 1842, 7. 10., d. 1922, 28. 2., fik

Gaarden Søndenkirk i Sundby efter Moderen og Stedfaderen

(se A.), g. m. Maren Haugaard; der var tre Døtre og fem Sønner, hvoraf nu kun to Sønner og en Datter er i Live. Sønnen Peder Kortbek har Jølby Nygaard; Kristen Kortbek rejste til Amerika og

Marcus Kortbek.

har en Vognmandsforretning i Chicago; Kathrine Kortbek, g. m. Møller Kr. Krog i Sundby.

6) Sidsel Pedersdatter Kortbek, f. 1845, 24. 4., d. 1922, 18. 2., g. m. Gaardejer Peder Vigh Jensen i Sundby; de havde haft 5 Sønner og 6 Døtre, hvoraf en Del døde som Børn eller unge; de øvrige: Kathrine, g. m. Kr. Pedersen og fik Gaarden; Klara, g. m. Gaardejer Jørgen Nør i Sundby; Thora, g. m. Gaardejer Peder Kortbek i Nør i Solbjerg, sit Søkendebarn; Karen Kortbek, g. m. Sejer Peter Filtenborg i Gullerup (se Kap. 26).

Sidsel Pedersdatter Kortbek.

7) Johanne Kirstine Pedersdatter Kortbek, f. 1846, 19. 6., d. 1913, 22. 7., g. m.

Johanne Kirstine Pedersdatter Kortbek.

Gaardejer Jens Chr. Jørgensen Nør i Sundby, 8 Sønner og 4 Døtre: Jørgen, er i Amerika;

Kristen, Gaardejer i Solbjerg; Peder Kortbek, Gaardejer i Solbjerg; Peder Kristian,

Boelsmand i Jørsby; Otto, døde i Amerika; Thorvald, er i Gaarden; Harald, i Amerika;

Viggo, i Amerika; Marie, g. m. Gaardejer Kr. Frøkjær i Sundby; Maren, g. m. fhv.

Gaardejer Chr. Klausen i Flade; Karen, g. m. Boelsmand Otto Bækhoj i Bjergby; en Datter

døde som lille.

Helvig Pedersdatter Kortbek.

8) Helvig Pedersdatter Kortbek, f. 1848, 4. 10., d.

1914, 22. 7., g. m. Gaardejer Jens Madsen Overgaard i Sundby, 7 Døtre og 3 Sønner: Mads Kristian, d. 4 Aar gl.; Mads Kristian, Gartner i Amerika; Kristian i Amerika arbejder ved Dræning; Maren, d. i Amerika, g. m. Farmer Mads Madsen; Karen, d. i Amerika, g. m. Peder Larsen Skræppenborg Jepsen (se Kap. 26); Sidsel, ugift, bor i Sundby; Kirstine, g. m. Gaardejer Karl Nielsen i Næstrup; Inger Kristine, er Enke efter Gaardejer Poul Jørgensen i Gullerup; Marie, l. G. g. m. Søren Hansen, 2. G. g. m. Jens Larsen, fhv. Entreprenør i København; Petrea, g. m. sin Søster Marens efterladte Mand.

Det var en Flok karakterfulde Søsken fra Kortbek, som alle havde et stærkt Slægtspræg. Helvig var en stille, taalmodig Kvinde, kunde tie og lide og elske som faa Kvinder. Johanne var vel den livligste, men havde dog Strejf af Slægtens Tungsind. Sidsel var en helstøbt Personlighed, kunde give sit Hjerte helt til en Sag, dygtig og energisk, havde vel af Natur et lidt strengt Sind, men var en god Moder og meget godgørende, var ikke blot Ven for, men Ven med de smaa i Samfundet. Hun og Døtrene sluttede sig varmt til Indre Mission. Marcus var noget stille og tilbageholdende, arbejdsom og nøjsom, hjælpsom i Stilhed, mere nøjeregnende med offentlige og andres Midler end med sine egne. De fattige, som gik paa Omgang, vilde saa gerne hos Marcus Kortbeks, fordi Maren Hangaard var saa god imod dem. Ane var en stille, taalmodig Kvinde med et blødt Sind. Ida var, som hendes udmærkede Ansigt giver Udtryk for, meget dygtig og bestemt, retsindig, hastig, godgørende og gæstfri. Sine Folk beholdt hun længe, om end hun kunde holde Justits, og f. Eks. satte Pigerne til at bøde deres Tøj, stoppe deres Strømper i Stedet for at gaa i Byen. En gammel Karl sagde om Ida: "Hun var en dejlig Kone!" Naar en fremmed kom ind i Kortbek, lød det gerne: "Værsaagod, sid ned, er du sulten?" Om hendes resolute, behjertede Optræden Ved Mikkel Dahms Bryllup i Flade blev man beværtet før Kirketjenesten. Da bl. a. Præst og Degn tog rigeligt for sig af de vaade Varer, nægtede Ida at skænke mere for dem og sagde, at nu maatte de se at holde op, mens de endnu kunde gaa til Kirke. Da den fattige Lærer kom ind i Kortbek med sine to smaa Børn og sagde: "Ida, vi har ikke Brød, og har ikke Penge til at købe for," svarede Ida: "Har I ikke Brød og ingen Penge, - nej, det vil a tro. Men I har Penge til Skilderier, til Mog og til Skidt!" Derefter bød hun dem selvfølgelig sætte sig ned, hvorpaa de fik alt, hvad de trængte til.

III. Ane Johanne Marcusdatter Kortbek, f. 1802, 1. 2., d. 1872. 17. 4., 1. G. g. 1826, 3. 12., m. Gaardmand Peder Josefsen i V. Jølby, Søn af Gaardfæster Josef Mortensen i Erslev, d. 1828, 23. 7., 31 Aar gammel. 2. G. g. 1829, 14. 4., m. Gaardmand Henrik Iversen fra Vejerslev, d. 1861, 12. 8., 65 Aar gammel. De flyttede 1831 fra V. Jølby til Fjallerslev, til den Gaard, som Sønnen fik efter dem. Børn:

1) Mariane Pedersdatter, f. 1827, 22. 10., d. 1857, 17. 4., g. 1854, 5. 3., i Frøslev m. Gaardmand Lars Christian Nielsen Leegaard. Hun efterlad to Døtre: Mette Marie, g. m. Gaardmand P. Fruergaard i Frøslev, og Mariane, g. m. Gaardmand Chr. Solbjerg i Mollerup.

2) Iver Peter Henriksen, f. 1830, 7. 1., d. 1909, fik Forældrenes Gaard i Fjallerslev, g. m. Maren Østergaard Josefsen, Datter af Anders Josefsen Ladefoged i Erslev. Børn: Henrik Iversen Henriksen, f. 1863, 31. 8., har sin Fødegaard i Fjallerslev
Ane Marie Iversdatter Henriksen, f. 1866, 9. 9., g. m. Gaardejer Chr. Jensen i Jebjerg i Salling; hun døde ung og barnløs
Peter Iversen Henriksen, f. 1871, 27. 10., er nu Skomager i Ørding.

3) Ida Kathrine Henriksdatter, f. 1832, 7. 6., g. 1861, 22. 10., m. Just Bertelsen fra Mollerup; de fik først Udmarken af hendes Fødegaard i Fjallerslev, siden Gaarden Nr. Lindholt i Sevel Sogn, som Sønnen fik efter ham. Efter Idas Død i Sevel 1900, 27. 11., flyttede Just til Skive. Foruden to dødfødte Børn i 1867 og 69 havde de en eneste Søn, Bertel Peter Justesen Bertelsen, f. 1865, 14. 8., der nu bor i Skive.

C.

Inger Dinesdatter, f. 1768, 24. 6., d. 1850, 15. 9., 1. G. g. 1799, 29. 1., m. Gaardmand, Sognefoged Jens Nielsen i Tøving, d. 1816, 2. 2., 74 Aar. 2. G. g. 1816, 21. 7., m. Jens Pedersen Hangaard, d. 1828, 6. 7. Efter ham er Gaarden siden kaldt Hangaard. Han oprettede 1828, 19. 1., Testamente til Fordel for sin Hustru; kun skulde hans Broder Niels Pedersen have 20 Bbd. aarlig eller et Hus med Jord. Hangaard var Fæstegaard under Nandrup, Jens Nielsen var født i Gaarden 1741 som Søn af Niels Mikkelsen og Maren Mogensdatter. Niels Mikkelsens Fader og Farfader havde Gaarden før ham. Slægten stod i flere Generationer Faddere i. Degnefamilien (se Kap 3) Jens Nielsen var g 1. G. 1776, 14. 6. m. Ingers Moster Sidsel Christensdatter Balle f. 1741, d. 1798, 29. 4. En Søn Niels f. 1777, 18. 12. døde spæd, en Datter Maren f. 1783, 19. 1. g. m. Mikkel Frøslev i Tøving. Inger Dinesdatters Hjem kom at høre til den unge Christen Kolds Vennekreds, C. Kold holdt Kristelig Forsamling i Hangaard, især Datteren Sidsel Hangaard og Svigersønnen Hans Nielsen Smed stod Kold nær; man mindedes en Samtale, som Kold fik med Hans Nielsen en Dag de mødtes hos Chr. Madsen i Bjergby, hvis Hustru Ane Søndergaard var kristelig grebet (se E). Hans Nielsen var hos Chr. Madsen for at smede, men Jernet blev koldt og Samtalen varm, saa at der ikke blev smedet hele Eftermiddagen.

Inger Dinesdatters Sønner skal have lignet hinanden, altsaa være præget af deres Moders Slægt. Hendes tre Børn var:

I. Christen Jensen (Riis), f. 1801, 7. 8., d. 1885, 3. 5., g. 1828, 30. 3., m. Ane Mikkelsdatter, f. 1802, 22. 8., i Jørsby, d. 1892, 29. 11.; hun var Søster til Peder Chr. Mikkelsen, som fik Jørsbygaard. Chr. Jensen købte ved sit Giftermaal den gamle "Gaard Helliis i Søndbjerg Sogn paa Thyholm. Gaarden havde været ejet af hans Farbroder Chr. Nielsen, f. i Tøving 1743, d. i Helliis 1798, og hvis ældste Søn Niels Christensen Riis fik Gaard efter ham, men solgte den 1828 til sin unge Fætter for 1750 Rigsbankdaler rede Sølv + 500 Rbd. Sedler. Den var paa 9½ Td. Hartkorn. Chr. Jensen Riis havde sin Slægts Temperament og Udseende, var energisk, virkelysten, bestemt og ilter, men retfærdig og godgørende. Slægtspræget findes ofte stærkt hos hans Efterkommere. Børn:

1) Jens Nielsen Christensen, f. 1829, 2. 2., d. 1912, g. m. Ane Marie Christensen Røjkjær i Gammelby; han fik sin Hustrus Fødegaard, der nu ejes af Sønnen Chr. Riis. En anden Søn, Peder Røjkjær Riis, havde Nørremølle i Rakkeby paa Mors; desuden var der to smaa Døtre, Karen og Ane, der døde 5 og 3 Aar gamle af Skarlagensfeber.

2) Else Christensdatter, f. 1830, 15. 10., d. i 15 Aars Alderen efter en Løbskkørsel paa Gaardpladsen i Helliis.

3) Inger Marie Christensen, f. 1832, 24. 9., d. 1914, g. m. Peder Josefsen; de fik i 1873 Rokkjær, som ejedes af Inger Maries Fader, tillige med 10 Skp. Hartkorn fra Helliis. Som Plejedatter havde de hendes Broder Mikkel Riis's Datter Marie Riis, g. m. Landbrugskandidat Anders Madsen, "Tidsvilde", Ankjær pr. Børkop. Rokkjær blev 1906 solgt til Mikkel Riis's Datter Else. g. m. Lars Lauritsen.

4) Mikkel Christensen Riis, f. 1834, 24. 9., d. 1911, g. m. Maren Pedersen, hvis Fødegaard i Uglev paa Thyholm de overtog 1862. Gaarden ejes nu af Sønnen, Martin Riis. De øvrige Børn er: Peder Riis, døde ung, ugift; Christen Riis, Gaardejer i Lyngs. paa Thyholm; Anton Riis, Gaardejer i Torp paa Thyholm; Stine Riis, g. m. P. Dam i Lyngs; Else og Marie Riis, se ovenfor under 3).

5) Ane Marie Christensen, f. 1837, 1. 1., d. 1905, 28. 7., g. m. Gaardmand Chr. Mikkelsen i Tøving 1823-1913, søn af Mikkel Frøslev og Maren Jensdatter, se ovenfor). Sønnen Christen Mikkelsen fik Fødegaarden i Tøving, døde ugift. Den anden Søn, Mikkel Frøslev Mikkelsen, fik Vangsgaard i Solbjerg med sin Hustru Karen Vangsgaard, de var

barnløse (om Familien Vangsgaard se A II og Kap. 23). Døtrene: Else, g. m. Gaardejer Hans Hansen i Frøslev, Søn af Niels Hansen i Tøving (se III). Ane, g. m. Søren Kusk i Erslev; Maren, g. m. Claus Dahlgaard i Galtrup (se Kap. 23).

6) Christen Christensen Riis, f. 1839, 17. 4., d. 1902, g. m. Edel Kirstine Svendsen fra Hjorthede ved Bjerringbro. Han fik Helliis efter Forældrene; hans Enke blev g. m. Mads Madsen paa Stokhøjgaard i Hellerø. Chr. Riis's Børn: Christian Riis har Helliis; Peder Svendsen Riis har Sønderbygaard i Hanbjerg Sogn; Adelhart Riis har Stokhøjgaard.

7) Jens Christian Christensen Riis, f. 1841, 24. 7., d. 1932, g. m. Mette Kathrine Graversen fra Gettrup. Han købte Vestergaard ved Hurup, der nu ejes af den eneste Søn Gravers Riis. Døtrene: Birgitte Sofie, g. m. Peder Vestergaard i Vestergaard i Grurup; Ane er død, var g. m. Laurits Peter Larsen i Ydby Kirkegaard; Kirstine Riis, døde ugift; Karen Elsiné Riis, ugift.

8) Thorning Christensen (Riis), f. 1843, 30. 1., d. 1923, g. m. Else Odgaard fra Smerupgaard paa Thyholm; havde først Boddum Hovgaard i Boddum i Thy, som nu ejes af den eneste Søn, Christian Riis. Thorning Christensen købte ogsaa Skibstedgaard i Ydby Sogn (se Kap. 7). Døtrene er: Maren, er Enke efter Lærer A. P. Jensen i Boddum; Ane, g. m. Ole Hedegaard i Nørhedegaard pr. Bedsted; Dagmar, g. m. Marius Laursen i Brunbjerggaard pr. Vandet.

II. Jens Christen Jensen Hangaard, f. 1803, 4. 5., d. 1872, 5. 9., g. 1840, 12. 3., m. Mariane Pedersdatter Østergaard fra Bjørndrup, d. 1892, 7. 11., i Skarum. Hendes Moder var den myndige Sidsel Østergaard, som var Søster til Peter Mortensen i Klitgaard i Faartoft. Det fortælles, at Jens Sørensen Nørgaard i Skarum først friede til Mariane, men Sidsel Østergaard sagde, at den ældste Datter Grethe var lige saa god; saa maatte Jens Nørgaard tage Grethe, og Mariane blev siden gift med Jens Chr. Hangaard; men mange Aar efter, da baade Mariane og Jens Nørgaard var blevet alene, kom Jens Nørgaard til Hangaard og friede igen, og de blev gift; hun var da omtrent 60 Aar. Mariane var dygtig til at doktorere. Jens Chr. Hangaard fik Fødegaarden efter sin Moder; han købte den for 700 Daler hvoraf Mariane havde de 600. Børnene blev præget af Frimenigheden og Højskolen.

1) Jens Nielsen Jensen Hangaard, f. 1841, 5. 3., d. 1934, 4. 2., g. m. Kirstine Svenningsen (Boesen) fra Erslev, havde først Hangaard, siden Søgaard i Nors Sogn, igen Hangaard, derefter Søbygaard ved Højslev, var i sin Alderdom hos en Søn i Jebjerg. Af 11 Børn døde 5 som smaa, de øvrige er: fhv. Købmand I. C. Hangaard i Jebjerg; Svenning Christian Hangaard, Centralbestyrer i Durup; Christen Mikkelsen Kold Hangaard, Vognmand i Jebjerg; Dagmar Hangaard, g. m. Gaardejer Peder Ruseng i Tøndering; Frederik Hangaard, Murer i Aarhus; Valdemar Hangaard, Cementstøber i Jebjerg.

2) Peder Østergaard Jensen; f. 1842, 28. 7., d. 1899, 4. 7., fik en Del af Fødegaarden, g. 1. G; m. en Lærerdatter, Dorthea Frost, 2. G. g. m. Johanne Marie Madsen Støvring, Enke efter Niels Clausen i Galtrup. Af hans Børn levede kun en Datter af første og en Søn af andet Ægteskab: Stine, g. m. Gaardejer Peder Bukhave i Tøving; Sønnen Jens Østergaard bor i Dragstrup.

3) Ane Marie Jensdatter, f. 1844, 12. 1., d. 1931, 5. 3., g. m. Niels Søndergaard i Ny Jølbygaard (se E V).

4) Christen Jensen, f. 1845, 23. 3., d. 1846, 11. 2.

5) Christen Jensen, f. 1846, 9. 5., d. 1847, 24. 3.

6) Maren Jensdatter, f. 1848, 28. 2., d. 1870, 21. 3., g. m. Gaardejer, Jens Christensen Haaning i Flade, men døde i Barselseng efter det første Barn, som ogsaa døde.

7) Søren Peter Jensen, f. 1852, 2. 5., d. 1853, 28. 4.

III. Sidsel Jensdatter Hangaard, f. 1806, 3. 12., d. 1865, 8. 7., g. 1840, 27. 3., m. Hans

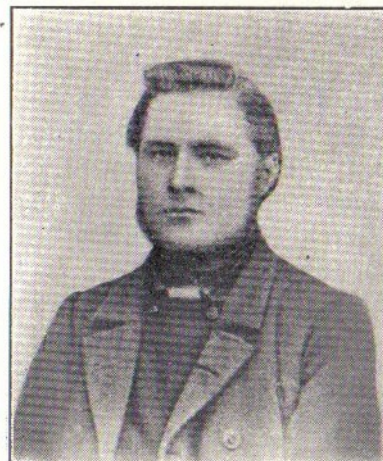
Nielsen f. 1803, 27. 2., i Sundby, Søn af Smed Niels Hansen og Hustru Maren Madsdatter. Niels Hansen flyttede til Tøving, døde før Sønnens Konfirmation. Hans Nielsen blev ogsaa Smed i Tøving. Som før nævnt hørte Sidsel Hangaard og Hans Nielsen til Kolds nærmeste Venner. Hans Nielsen var et ædelt Menneske med en lys Forstand. Omkring deres Bryllup købte han en Gaard i Karby, siden den større Gaard Kringsholm i Karby paa o. 13 Tdr. Hartkorn. Sønerne har været blandt de førende paa Mors, højt begavede, dygtige og uhyre energiske. Der er blevet sagt: de Hansen'er er dygtige, ingen kan følge dem, de kan slide paa et Par andre. Børnene:

1) Jens Nielsen Hansen, f. 1841, 17. 1., d. 27. 1.

2) Maren Hansdatter, f. 1842, 17. 2., d. 1862, 28. 5., som en meget lovende ung Pige.

3) Niels Hansen, f. 1844, 3. 11., d. 1930, 21. 7., g. m.

Ane Søndergaard, Datter af Gaardejer Lars Lynggaard Pedersen i Bjergby og Hustru Kirsten Christensdatter, som var Datter af Christen Madsen og den kendte Ane Søndergaard (se A og E). Niels Hansen købte 1871 sin Hustrus Plejefaders, P. Chr. Østergaards eller Overgaards, Gaard i Tøving, paa o. 9 Tdr. Hartkorn, og drev den i 57 Aar til sin høje Alder med ualmindelig Dygtighed og Økonomi. Han havde sin Slægts stærke Energi og Virksomhedstrang, dertil klog og retsindig. Skønt stilfærdig og tilbageholdende af Væsen fik han en Række offentlige Tillidshverv, blev Sognefoged og Sogneraadsformand, Amsraadsmedlem, Skatteraadsformand og Landvæsenskommissær, foruden at han Tid efter anden sad i Ledelsen af en Række Foreninger og Sammenslutninger. Fra sin Ungdom sluttede han sig med sin Hustru til den grundtvigske Bevægelse, og han var i mange Aar Formand for Morsø Frimenighed. Børnene er:

Niels Hansen.

Laust Lynggaard Hansen, har Fødegarden, er g. m. Sognefoged P. Kortbeks Datter Marie fra Tøving (se B I 3).

Hans Hansen, Gaardejer i Frøslev. g. m. Else Frøslev (se I 5).

Dommer Valdemar Hansen i Lemvig.

Sidsel Hansen, død, var g. m. Mikkel Frøslev i Tøving.

Ane Hansen, ugift.

4) Jens Nielsen Hansen, f. 1846, 18. 4., d. 1933, 20. 6. Han fik Kringsholm efter sin Fader og havde den indtil kort Tid før sin Død, g. m. Birgitte Sørensen, Datter af Pastor

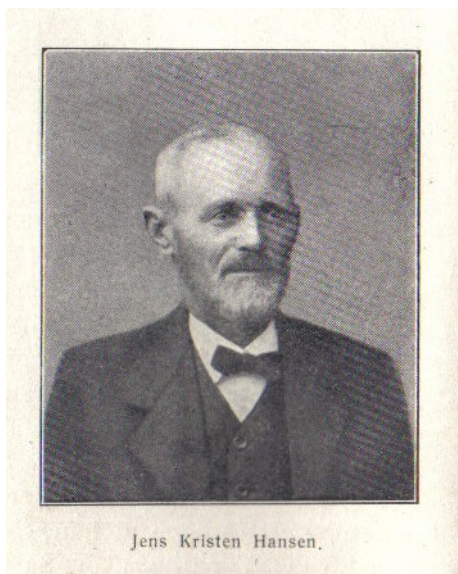

Jens Nielsen Hansen.

Sørensen i Karby og altsaa Sønnedatter af den kendte Provst Josef Sørensen, 1831-44 i Solbjerg, siden i Karby (se A), Jens Hansen var i sin Mandoms Kraft en af de førende Mænd paa Mors. "Han havde et Hjerte, der slog varmt for Land og Folk", redelig, uegennyttig og viljestærk; deltog i mange Opgaver og Hverv med en enestaaende Energi og Arbejdsevne. En Aarrække var han Sogneraadsformand, 1904-28 Skyldraadsformand; Direktør i Thisted Amts Brandkasse, Formand for Morsø Landboforening. Børn: Frode Hansen, døde som ung Gaardejer i Nees i Karby Sogn; Harald Kringsholm, Dekorator i Aarhus; Karoline Kringsholm, Jurist.

5) Inger Marie Hansdatter, f. 1847, 17. 12., d. ugift i Karby 1929.

6) Jens Kristen Hansen, f. 1849, 21. 10., d. 1927, 28. 10., g. m. Pouline Nørgaard fra Hvidbjerg Vestergaard. Jens Kr. Hansen ejede Gaarden Græsborg i Lødderup indtil 1916, da han solgte den og flyttede til Nordsjælland. Som Brødrene var han i Besiddelse af en rastløs Flid og Arbejdsiver, drev sin Gaard med stor Dygtighed. Han stillede store Krav til andre, men med sin store i Pligtfølelse mest til sig selv; var ogsaa en af Slægtens stærke Naturer, fribaaren og selvstændig og forstandig, saa man hørte paa hans Ord, blev da ogsaa meget anset i sin Kreds. I Modsætning til Brødrene traadte han ikke frem i videre Kredse, men hjemme i Sognet blev han naturligt Sogneraadsformand, Medlem af Skolekommission og Menighedsraad, Kirkeværge, Formand for

Forsamlingshuset, Jordboniteringsmand. Fra sit Hjem og fra et Ungdomsophold paa Testrup Højskole havde han modtaget Indtryk, som han trofast bevarede, styrket og uddybet gennem et mangeaarigt Venkab med den højt ansete Provst Vilh. Hansen i Nykøbing. Den Taalmodighed og Sagtmodighed, som er saa sjælden i vor Slægtskabskreds, var heller ikke hans stærke Side, men i sin Alderdom lærte han Stilhed og Mildhed. Hans Børn:

Hans Nielsen Riis-Hansen, Direktør paa Frederiksberg.

Margrethe, g. m. Ingeniør P. Bymes, Chikago.

Kristen Riis-Hansen, Nationaløkonom, fhv. Minister og Forligsmand, Direktør i København.

Jens Dalsgaard Riis-Hansen, døde som Forsikringsdirektør i København.

Sidsel, er g. m. Gaardejer Sejer Bisgaard i Lødderup (se Kap. 10, II).

Helga, g. m. Gartner F. Hansen i Florida.

Sigrid, g. m. fhv. Landmand Hans Wilgaard, København.

Volmer Riis-Hansen, Landmand i Karlebo ved Hillerød.

Ellen, g. m. Gaardejer Jørgen Jørgensen i Niverød.

D.

Søren Dinesen i Galtrupgaard, f. 1774, 7. 1., d. 1805, 5. 5., g. 1800, 10. 10. m. Maren Poulsdatter Søndergaard, f. 1777, 21. 7., d. 1860, 18. 2., Datter af Poul Jensen Søndergaard og Hustru Ane Larsdatter i Solbjerg (se E); Maren, som skal have været noget strengere end godt var, blev g. 2. G. 1805, 23. 8., m. Lars Poulsen fra Tøving, Søn af Poul Pedersen og Maren Larsdatter. De var altsaa Søkendehørn, idet deres Mødre var Søstre (se E). De havde da Galtrupgaard; af deres 6 Børn fik Sønnen Poul Pedersen, f. 1811, Galtrupgaard, dernæst hans Søn og Sønnesøn. Søren Dinesens og Maren Poulsdatters tre Børn var:

I. Poul Sørensen, f. 1800, 30. 12., d. 1885, 3. 1., købte Gaarden Vendbjerg i Bjergby Sogn, g. 1831, 15. 4., m. Mette Andersdatter Nørgaard, Datter af Degn Anders Nørgaard i Tødsø (se Kap. 26). Han skildres som en tavs og travl Mand. Deres Hjem og hele Indstilling lignede vist Chr. Filtenborgs i Solbjerg (se Kap. 25), med hvem de omgikkes en Del. Børn:

1) Maren, f. 1834, 21. 1., fik Fødegarden, g. m. Niels Sandal fra Erslev (se Kap. 21); deres Søn Peder Sandal fik Gaarden efter dem, desuden 4 Døtre, hvoraf Marie, g. m. Jakob Mikkelsen i Gullerup. Deres Søn er Niels Sandal Jakobsen i Søndenkirk (se A).

2) Sidsel, f. 1836, 27. 9., g. m. Gaardejer Poul Haaning i Bjergby, to Sønner og fire Døtre.

3) Severine Helene, f. 1839; 10. 8., g. m. Gaardejer Peder Dissing i Skallerup; en Søn

og fire Døtre.

4) Anders Poulsen, f. 1841, 14. 9., g. m. Christiane Søndergaard, Datter af Frederik Søndergaard, som var Søn af Stænderdeputeret Chr. Søndergaard i Ø. Jølby (se E). De var barnløse, boede forskellige Steder, en Tid Bestyrer af Fredsø Fattiggaard, havde siden Sønderskov Mølle dernæst en Statsejendom ved Vejen, og vist til sidst hos en Plejedatter i Kolding.

5) Bodil, f. 1844., 25. 9., lever endnu som Enke efter Husmand Poul Olsen Drejer i Bjergby, har haft 6 Sønner og 5 Døtre, syv Børn lever.

6) Lars Poulsen, f. 1849, 9. 1., d. 1861, 31. 7., i Jørsby.

7) Christen Poulsen, f. 1851, 18. 1., g. m. Maren Bak, Farmer i Wisconsin. 4 Sønner og 3 Døtre. En Søn har nu Farmen.

II. Anne Marie Sørensdatter, f. 1802, 12. 10., d. 1891, 7. 12., i Ullerup i Heltborg Sogn, g. 1826, 12. 11., m. Gaardejer Josef Christensen Balle fra Faartoft, d. 1872, 1. 11., i Ginderup i Heltborg Sogn i Thy. Barnløse.

III. Ane Johanne Sørensdatter, f. 1805, 29. 1., g. 1828, 20. 4., med sin Fætter Jens Larsen fra Solbjerg, de fik Thorsbjerg i Karby (se E).

E.

Helvig Dinesdatter, f. 1776, 6. 6., d. 1828, 14. 3., g. 1796, 11. 11., m.

Selvejergaardmand Lars Poulsen Søndergaard i Solbjerg, f. 1765, 8. 4., d. 1842, 28. 5. Han fik sin Fødegaard, der til 1787 havde været Fæstegaard under Højris, efter sine Forældre Poul Jensen Søndergaard (1725-99) og Hustru Anne Larsdatter (1736-89). Poul Jensen Søndergaard var fra Hesselbjerg, Farbroder til Peder Pedersen Søndergaard (se F). Anna Larsdatter var født i Gaarden som Datter af Lars Clausen (o. 1692-1761) og Hustru Anna Poulsdatter (1708-52). Lars Clausen var Søn af Claus Larsen. I denne Gaard udspillede et Drama, som Traditionen har bevaret i 300 Aar. Det var vist i Trediveaarskrigens Dage, at der kom en fjendtlig Ryttertrop til Solbjerg. Anføreren tog ind i denne Gaard, hvor en gammel Kone og hendes lille Sønnesøn var ene hjemme. Da den fremmede havde faaet at spise og drikke, vilde han have fat i Gaardens Sølvtoj; den gamle Kone viste ham da en stor Kiste med buet Laag, en Ørk; da Soldaten bøjede sig dybt ned i Kisten for at undersøge Bunden, greb den gamle det svære Laag og huggede det med de store Laashager ned i Ryggen paa ham og dræbte ham saaledes. Efter en Beretning jog hun ogsaa hans Pallask ind i Siden paa ham. Hun satte sig da op paa Kisten for at holde ham, indtil hendes Søn kom hjem. Rytterens Pallask opbevarede i Gaarden, til man i 1908 ved Tørvegravning neden for Gaarden fandt Skeletterne af en Mand og en Hund; Traditionen fortalte ogsaa, at den fjendtlige Soldat havde stukket Gaardens Hund ned. De to Kranier og Pallasken kom da til Museet i Nykøbing, hvor det hele er at se. Omtalte gamle Kone er da formentlig Stammemoder til Lars Poulsen Søndergaard, hvis Efterslægt forresten ofte har et stærkt selvstændigt Præg: tunge Skikkelser, rødligt Haar og Ansigtifarve, store, krumme Næser, altsaa et helt andet Præg end det i Kapitel 1 skildrede. Helvig Dinesdatters Efterslægt har ofte et alvorligt kristeligt Sindelag.

Lars Poulsen Søndergaard var eneste Søn, men havde 8 Søstre, hvoraf 4 blev Stammemødre i forskellige Grene af vor Slægt. De var:

1. Anna, f. 1758;
2. Maren, f. 1759, d. 1806;
3. Sidsel, f. 1761, d. 1773;
4. Sidsel, f. 1763;
5. Bodil, f. 1767, d. 1814;
6. Kirsten, f. 1769;

7. Karen, f. 1772;

8. Maren f. 1777.

Anna blev g. m. Christen Rytter i Sundby og Moder til Claus Christensen Rytter, der var g. m. Kirsten Marie Ørsgaard (se Kap. 16).

Den ældste Maren blev g. m. Mikkel Nielsen i Solbjerg og var Moder til Niels og Poul Mikkelsen, som blev g. m. Helle Dinesdatters Døtre (se A). En tredje Søn af hende var Peder Mikkelsen "Dalen" i Ø. Jølby, Fader til Mikkel Pedersen Dal, g. m. Johanne Søndergaard (se V.).

Sidse blev g. m. Anders Pedersen; de fik en Parcel, "Dahlerhus", af hendes Fødegård; anden Gang blev hun g. m. Søren Jensen Bak af Møllerup.

Bodil blev g. m. Chr. Christensen fra Faarholt (1760-1840), der købte Søndergaard i Ø. Jølby, hvorefter han og Efterkommerne har Navnet Søndergaard. Han ejede Ø. Jølby Kirke, hvor der hænger en Mindetavle over ham. Bodil blev Stammemoder til en kendt og anset Slægt. Sønnen Poul Søndergaard boede i Fjallerslev. Christen Søndergaard fik Fødegården, blev Stænderdeputeret. Datteren Ane Søndergaard blev g. m. Chr. Madsen i Bjergby, Broder til Peder, Madsen i Søndenkirk (se A), anden G. g. m. Rigsdagsmand P. Chr. Overgaard. Ane Søndergaard var kendt som en af de betydeligste i C. Kolds Vennekreds og i den nyvakte aandelige Bevægelse, en elskelig og frimodig Kristen: I Fr. Nygaards Bog om C. Kold er et smukt og hjerteligt Brev fra Kold til Ane Søndergaard, skrevet i Forballum ved Paasketid 1839 med Hilsen til alle Venner paa Mors. Med sin anden Mand flyttede Ane Søndergaard til Østergaard i Tøving, da den eneste Datter Kirsten blev g. m. Lars Lynggaard og fik Gaarden i Bjergby (om ham og hans Familie se Bukh-Slægtens Slægtsbog). Ane Søndergaards Datterdatter af samme Navn blev opfødt hos hende og siden g. m. Niels Hansen, som købte Gaarden 1871 (se C III).

Lars Poulsens sjette Søster Kirsten blev g. m. Peder Nielsen Haring, som blev Husmand i Galtrup. Karen tjente endnu 1799 hos sin Søster og Svoger Mikkel Nielsen i Solbjerg. Den yngste Maren blev g. m. Søren Dinesen i Galtrupgaard og anden Gang med Lan Poulsen sammesteds (se D)

Lars Poulsen Søndergaard og Helvig Dinesdatter havde i alt 9 Børn, hvoraf den ældste Poul Larsen, f. 1798, 30. 1., druknede 1820, 20. 3., ved Sallingsund Færggaard. De to yngste var Mariane, f. 1812, db. 26. 5., d. 1814, 26. 2., og Peder Larsen, f. 1814, 12. 4., d. straks. De øvrige var følgende:

I. Dines Larsen, f. 1799, 27. 7., d. 1857, 22. 12., fik Fødegården, g. 1829, 3. 5., m. Anne Marie Jensdatter Kortbek, f. 1797, 23. 10., d. 1843, 6. 11.; hun var jo hans Moster Helles Datter (se A). Dines Larsen var blandt de første i den aandelige Bevægelse, som blev vakt ved Pastor Josef Sørensen i Solbjerg, de var med sammen med Niels Mikkelsens og Niels Degns, da den første gudelige Forsamling holdtes 1837, 31. 1., i Solbjerg Præstegaard ved Peder Larsen Skræppenborg. Dines Larsens Børn af første Ægteskab var:

- 1) Poul Dinesen Søndergaard, f. 1830, 16. 7., d. 6. 8.
- 2) Poul Dinesen, f. 1832, 30. 8., d. 1842, 22. 9.
- 3) Jens Dinesen, f. 1834, 28. 5., druknede 1843, 11. 2., i en Lergrav.
- 4) Helvig Dinesdatter, f. 1838, 4. 10., d. 5. 11.

Dines Larsen giftede sig igen 1849, 14. 12., med Mette Christensdatter Ør fra Sundby, som siden giftede sig med Anders Houmøller; deres Datter blev g. m. Poul Jensen Poulsen, der fik Gaarden efter Anders Houmøller. Dines Larsens Børn af andet Ægteskab var:

5) Poul Dinesen, f. 1850, 2. 12., blev Møller og Husmand i Solbjerg. Hans Søn, Møller Thorvald Dinesen, er g. m. Sejer Peder Sejersens Filtenborgs ældste Datter Kathrine (se Kap. 26).

6) Lars Chr. Dinesen, f. 1852, 27. 6., blev Sognefoged i Solbjerg og havde Chr. Hyldigs Gaard (se Kap. 25), g. m. Anna Stefansdatter Vangsgaard, Datterdatters Datter af Helle Dinesdatter (se A).

7) Jens Dinesen, f. 1854, 8. 4., blev Gaardejer i Dragstrup.

8) Kristen Dinesen, f. 1856, 3. 8., d. 1862, 27. 11.

II. Jens Larsen, f. 1801, 7. 6., d. 1869, 19. 4., g. 1828, 20. 4., m. sit Søskendebarn, Ane Johanne Sørensdatter fra Galtrupgaard (se D III), f. 1805, 29. 1., d. 1875, 27. 12., i Fiskbæk i Nr. Vium Sogn. Jens Larsen var som ung Forpagter af Solbjerg Præstegaard og købte efter sit Giftermaal Gaarden Thorsbjerg i Karby Sogn. Deres Efterkommere har særlig stærkt Dines Sejersens Efterslægts Præg. Deres Børn var:

1) Helvig Jensdatter, f. 1830, 28. 1., d. o. 1912, g. m. Gaardejer Mikkel Jepsen i V. Jølby. Deres Børn: Gaardmand Jeppe Mikkelsen, som fik Hjemmet; Ane Johanne, g. m. Husmand Søren Mouritsen i V. Jølby; Else g. m. Smed og Husmand Søren Poulsen Sø i Solbjerg.

2) Maren Jensdatter, f. 1835, 5. 2., d. 1916, 1. G. g. m. Jens Møller i Vestergaard i Lødderup, 2. G. g. m. Søren Møller Klausen. Børn: Cecilie Møller Jensen, g. m. Gaardmand Kr. Blaabjerg Horsager i Ø. Hvidbjerg; Jens Møller Jensen, var Gaardmand i Hvidbjerg; Jensine Klausen, g. m. Gæstgiver Jens Kr. Markvorsen i Gæstgivergaarden Morsø i Nykøbing; Ane Elisabeth Klausen, g. m. Hotelejer Karl Markvorsen i Nykøbing, Broder til fornævnte, havde Ulrikke Filtenborgs gamle Gaard (se Kap. 18); Ane Johanne Klausen, g. m. Træhandler Jens Højgaard Mikkelsen i Nykøbing; Pouline Klausen, g. m. Gaardejer Valdemar Hyldig i Lødderup, nu i Nykøbing; Martin Klausen har Gaarden Kristiansminde i Vils og er g. m. Henrik Kusks Datter Maren fra Karby (se Kap. 23); Frederik Klausen, havde Græsborg i Lødderup, som Jens Kr. Hansen før ejede (se C); Kristen Klausen, havde Fødegaarden Vestergaard i Lødderup, som Sønnerne fik efter ham.

3) Severine Jensdatter, f. 1840, 30. 11., g. m. Gaardejer Niels Jepsen i V. Assels, siden Rentier i Ø. Assels, Broder til ovennævnte Mikkel Jepsen. Ingen Børn. Hun boede de sidste mange Aar hos sin Søsterdatter Ane Elisabeth Markvorsen i Nykøbing. Døde 1922.

4) Poul Jensen, f. 1844, 24. 5., g. m. Dorthea Marie Jepsen fra Tæbring. Han fik Gaarden Thorsbjerg efter sin Fader, (solgte den 1872, havde saa en Gaard i Bjergby, købte derefter o. 1875 en Gaard i Fiskbæk i Nr. Vium Sogn. Tidligst 1883 flyttede de til Sdr. Nissum, derfra rejste hele Familien til Amerika, fik en Landejendom i Arlington, N. Y., som Sønnen Jens fik efter dem. Jens Larsen var død før 1904, hans Hustru levede endnu 1921. Ved Folketællingen 1880 i Fiskbæk havde de Børnene Jensine Johanne, 9 Aar; Jeppe, 8 Aar; Ane Johanne, 6 Aar; Kirsten, 5 Aar; Pouline Marie, 3 Aar; Maren Sandal, 1 Aar; Sønnen Jens Larsen f. efter denne Tid.

III. Christen Larsen f. 1803, db. 6. 5., d. 1865, 26. 12. g. 1832, 14. 12. m. Maren Poulsdatter, d. 1883, 27. 3., Datter af Gaardmand Mortensen i Skallerup og Hustrup Inger Marie Jensdatter (som var Søster til de tre Brødre i Gadegaard i Sundby, se Kap 16). De havde Gammelgaard i Solbjerg, var gode Venner af Kristen Filtenborg og Kolds trofaste Venner, sendte deres eneste Søn over til Kold i Ryslinge for at han kunde blive Konfirmeret af Birkedal. Ved den Lejlighed kørte de og flere Venner med egen Vogn hele Vejen fra Solbjerg til Ryslinge. I Fr. Nygaards Bog om C. Kold aftrykkes et meget smukt Brev, som Kold skrev 2. 2. 1852 til Chr. Larsens for at trøste og retlede dem, da de var bekymrede for deres Kristendom. Børnene var:

1) Laurits Christensen, f. 1833, 20. 10., d. 1834, 19. 2.

2) Laurits Christensen, f. 1835, 17. 2., d. 11. 9.

3) Poul Christensen, f. 1837, 10. 7., g. m. Christiane Ovesen, de havde ingen Børn,

delte Gaarden mellem deres Plejesøn og Plejedatter.

IV. Jens Kortbek Larsen, f. 1805, 11. 2., d. 1882, 24. 12., g. 1851, 12. 11., med Ane Andersdatter, d. 1875, 18. 5. Han fik en Gaard paa sin Fødegaards Vang syd i Solbjerg. Ogsaa de sluttede sig til Frimenigheden. Børn:

1) Helvig Jensen Søndergaard, f. 1852, 22. 11., d. 28. 11.

2) Helvig Jensen Søndergaard, f. 1854, 28. 3., g. m. Boelsmand Lars Christensen i Solbjerg.

3) Lars Jensen Søndergaard (Kortbek), f. 1857, 8. 11.; han fik Fødegaarden, som en Datter nu har.

4) Dines Jensen Larsen, f. 1863, 1. 6., d. 1866, 23. 3.

V. Ane Larsdatter, f. 1808, db. 12. 12., d. 1859, 10. 10., g. 1829, 5. 4., m. Peder Nielsen Søndergaard i Ny Jølbygaard, f. 1806, 1. 6., d. 1877, 21. 6. Han var af en gammel Slægt fra Søndergaard i Sejerslev. Hans Bedstefader var Peder Andersen i Søndergaard (1726-99), en Søn af Peder Andersen Søndergaard var Anders Pedersen Søndergaard (1758-1819), som fik sin Farbroder Thøger Andersens Gaard i Nr. Draaby (se iøvrigt Kap. 11 A). Peder Andersen Søndergaards to Sønner af et andet Ægteskab var Jens Søndergaard (1773-1817), som fik Fødegaarden; han har efterladt en stor Efterslægt, og hans Efterkommere havde længe Gaarden, der nu delvis er udstykket. Den yngste Broder Niels Pedersen Søndergaard, f. 1774, d. 1849, 20. 5., paa Jølbygaard. For i sin Ungdom til Søs, giftede sig saa 1802, 3. 12., m. Poul Lauritsen Hangaards Enke i Tøving; hun hed Johanne Terkilsdatter (1770-1842) og er Datter af Gaardmand Terkel Larsen og Kirsten Jørgensdatter i Tøving. 1818 afstod Niels Søndergaard Gaarden, som siden ejedes af Mikkell Kirk Larsen, og købte Jølbygaard, som han siden delte med sine to Sønner: Poul Søndergaard fik Hovedparcellen, og Peder Nielsen Søndergaard fik Ny Jølbygaard. Anna Larsdatter og Peder Søndergaard var ogsaa blandt Kolds Venner, da han var Huslærer i Solbjerg Præstegaard og Lærer i Ø. Jølby. Hos Peder Søndergaard holdt Kold jævnlig kristelig Forsamling. Og han fik Poul og Peder til ikke blot at afskaffe Brændevinen, men ogsaa at smide deres Tobakspiber i en Tørvegrav. Peder Søndergaards og Anna Larsdatters Børn var:

1) Helvig Pedersdatter Søndergaard, f. 1829, 12. 7., g. m. Boelsmand Lars Christensen Dissing (Brandhøj) i Solbjerg, Broder til Knud Hyldig (se Kap. 25). Sønnen Christen Larsen Dissing var g. m. Ane Kjælde (se Kap. 22); Peder Søndergaard blev Husmand i Solbjerg; Niels Brandhøj døde i Amerika; Maren Brandhøj døde i Amerika, var g. m. Lars Møller fra Bjergby; Else Brandhøj, g. m. Chr. Post i Nykøbing.

2) Johanne Pedersdatter Søndergaard, f. 1831, 30. 10., g. m. Gaardejer Mikkell Pedersen Dal i Ø. Jølby, Søn af Peder Mikkelsen (se tidligere i dette Kapitel). To Sønner og to Døtre: Peder Dal, fik Gaarden, ugift; Peder Søndergaard, bor i Ørding; Ane Søndergaard, d. ganske ung; Ane Dal, var g. m. Chr. Jensen i Møllerup og Mellem Jølby.

3) Mariane Pedersdatter Søndergaard, f. 1833, 7. 5., g. m. Christen Svenningsen, de boede i Sillerslev og Alsted, kun Døtrene Maren og Mette levede her i Landet. Maren, g. m. Niels Bovbjerg i Erslev; Mette, g. m. Husmand Jens Thomsen i Tødsø.

4) Sidsel Kirstine (Stine) Pedersdatter Søndergaard, f. 1835, 5. 10., g. 1860, 4. 12., med Poul Filtenborg (se Kap. 24).

5) Niels Pedersen Søndergaard, f. 1838, 25. 1., d. 1839, 8. 12.

6) Niels Pedersen Søndergaard, f. 1841, 5. 1., g. m. Ane Marie Jensdatter Hangaard, f. 1844, 12. 1., d. 1931, 5. 3. (se C II). Sønnen Jens Chr. Søndergaard har Gaarden; Peder Søndergaard havde Østergaard i Skallerup, hvor hans Enke og Børn endnu bor; Anne Søndergaard, g. m. fhv. Gaardejer Chr. Kusk i Erslev.

7) Helle Pedersdatter Søndergaard, f. 1843, 20. 2., g. 1862, 15. 10., m. Mikkell Peter

Filttenborg (se Kap. 25).

8) Laurits Pedersen Søndergaard, f. 1845, 12. 12., blev Boelsmand i Solbjerg; døde ung efter et Ulykkestilfælde; Sønnen Niels Degn var først Gaardmand i Torp, nu Boelsmand i Ejstrup (Redsted).

VI. Søren Larsen; f. 1809, db. 2. 11., d. 1857, 10. 3., blev Sognefoged og Gaardmand i Gullerup, g. 1833, 23. 6., m. Ane Kirstine Jensdatter, d. 1896 14. 8. 87 Aar gammel. Hun var født i Skallerup men var ellers fra Bassehave. Børn:

1) Laust Sørensen f 1833, 30. 10., d. 1911. Handelsmand i Flade; var en retskaffen Mand. Hans Børn:

Stine, er ugift og bor i Flade

Søren Sørensen, var Kromand i Vilsund og Fegggesund, Gaardmand i Ljørslev, sidst Rentier i Ørding

Christen Larsen Sørensen; har været Bager i Flade og Gaardejer i S. Draaby; havde derefter Gaarden Kalundborg i Vejerslev; bor nu i Nykøbing

Christian Sørensen, Landpost i Bangsbo

Maren, er Enke efter Andreas Pedersen, først Møller i Sundby i Thy, saa Støberiarbejder i Nykøbing

Ane Marie Sørensen, g. m. Banearbejder Johannes Bitsch i Aarhus.

2) Poul Sørensen, f. 1836, 18. 3., fik Fødegaarden i Gullerup; var Sognefoged i mange Aar; meget afholdt og Smaafolks Ven; en alvorlig Mand; under sit sidste Sygeleje sagde han: "Bed for mig, kære Børn, at jeg maa dø en salig Død; ellers har man levet ringe i sine Dage." Han var g. m. Sidsel Christensdatter Bovbjerg fra Faartoft, Datter af Gaardejer Chr. Bovbjerg og Hustru, Else Pedersdatter af Bukh-Slægten. Børn: Søren Sørensen, fik Fødegaarden, g. m. Johanne Filttenborg (se Kap. 25); Chr. Bovbjerg Sørensen, Gaardejer i Flade; Anna Kirstine Sørensen, g. m. Johannes Filttenborg (se Kap. 25); Anders og Else døde som unge.

3) Helvig Sørensen, f. 1838, 2. 7., d. 1917, g. 1870, m. Forvalter Jens Peter Nielsen Møller paa Dueholm; siden Gaardejer i Holmgaard i Glenstrup Sogn ved Hobro. Deres Børn: Hans Peter Møller, Apoteker i Taarbæk; Anna Kirstine Augusta Møller, døde ugift; Andreas Gregers Møller, Kontorchef i Kalundborg; Karl Visti Møller, Gaardejer i Holmgaard i Glenstrup Sogn; Sørmine Laura Møller, Enke efter Pastor I. A. Chr. Schrøder i Mariager.

4) Maren Sørensen, f. 1841, 7. 4., d. ung, g. m. Fiskehandler P. Pedersen i Aarhus, siden i Glyngøre. Havde en eneste Datter, Karen, g. m. en Banemand Nielsen.

5) Mariane Sørensen, f. 1843, 18. 9., g. m. Gaardejer Niels Mark i Gaarden Dissing i V. Jølby; siden en Ejendom i Thorup. Deres eneste Søn er Sogneraadsformand, Gaardejer Mikkel Dissing i Fjallerslev.

6) Jens Sørensen, f. 1845, 19. 11., d. 1846, 25. 12.

7) Ane Marie Sørensen, f. 1847, 2. 11., d. 1854, 15. 1.

8) Ane Sørensen, f. 1850, 7. 11., d. 1854, 8. 1.

F.

Anne Marie Dinesdatter, f. 1778, 6. 8., d. 1837, 27. 5., 1. G. g. 1800, 28. 11., m. Gaardmand Peder Pedersen Søndergaard i Faartoft d. 1814, 8. 7., 55 Aar gammel. 2. G. g. 1814, 13. 11., m. Ungkarl Peder Jensen Brun, Søn af Jens Pedersen Brun i Sundby Sogn, d. 1832, 28. 9., 46 Aar. Peder Søndergaard var Søn af Peder Jensen Søndergaard i Faartoft, som var Broder til Poul Jensen Søndergaard i Solbjerg (se E). Søstrene Helvig og Ane Marie var altsaa g. m. to Fætre. Gaarden i Faartoft var endnu i 1814 Fæstegaard under Nandrup; derfor det hurtige andet Giftemaal. 1830 byttede Peter Brun Gaard med Søren Overgaard i

Frøslev. Søren Overgaards Slægt er endnu i Gaarden i Faartoft, nuværende Chr. Overgaards. Da Peder Bruns fik Overgaard i Frøslev, fik Familien Navnet Overgaard. Ogsaa blandt Anne Marie Dinesdatters Efterkommere findes stærkt udprægede Eksempler paa Slægtstypen, f. Eks. Havde Chr. Sørensen Overgaard i Hvidbjerg paa sine gamle Dage en slaaende Lighed med Mikkel Peter Filtenborg og dennes Brødre og Fætre. Kun en Søn af hvert Ægteskab levede. Børnene var:

- Peder, f. 1801, 25. 7., d. snart.
- Peder, db. 1802, 14. 7., d. snart.
- Christen, db. 1803, 5. 7., begr. 7. 8.
- Dines, db. 1804, 28. 5., begr. 15. 7.
- Anne, db. 1805, 4. 5., d. snart.
- Anne, db. 1806, 12. 7., begr. 17. 8.
- Søren, db. 1808, 22. 2., se I.
- Bodil, db. 1809, 20. 3., d. snart.
- Jens, f. 1815, 26. 10., d. 1816, 15. 1.
- Jens Nielsen, f. 1818, 7. 8., se II.

I. Søren Pedersen Overgaard, f. 1808, d. 1877, 26. 10., fik Gaarden i Frøslev, g. 1834, 11. 4., m. Ane Andersdatter fra Sundby, f. 1805, 5. 7., d. 1878, 17. 4. Han var en lille, mørk Mand, som sin yngre Halvbroder. En gammel Tjenestekarl har fortalt at han var en rar og flink Mand at tjene hos Børn:

1) Peder Sørensen Overgaard f. 1834, 12. 6., d. 1896, ejede Kjeldgaard i Lødderup, g. m. Ane Johanne Marie Jensdatter Dissing, f. 1841, 7. 2. (lever endnu 1937) Deres eneste Søn Jens Overgaard blev Gaardejer i Fredsø men døde ung og barnløs. Datteren Ane Kirstine er g. m. Lars Mehlsen i Lindholm i Flade.

2) Anders Sørensen Overgaard, f. 1836, 2. 4., blev Gaardejer i Ø. Assels, g. m. Karen Marie Bækhøj. Af Børnene er Ane Sørensen Overgaard g. m. Jens Dissing i Mygdamgaard i V. Assels. Søren Overgaard og Ane Marie Overgaard har Hjemmet i Ø. Assels, ugifte. Broderen Anders døde ung, ugift.

3) Christen Sørensen Overgaard, f. 1838, 15. 3., fik sin Fødegaard i Frøslev, g. m. Mette Kathrine Krog. Børnene er: Søren Overgaard, Husmand i Frøslev, hvis Søn er Karl Overgaard i Frøslev (se Kap. 20, II); Inger Marie Overgaard, er

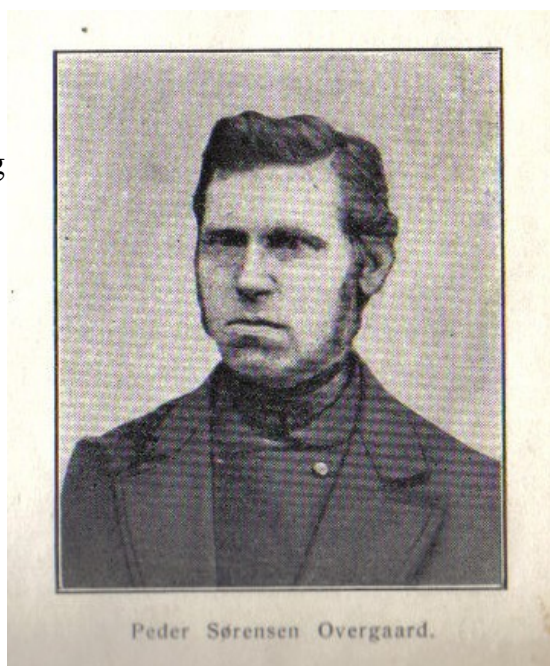
Tandtekniker i Nykøbing, Enke efter Gaardejer Chr. Christensen i Bjergby; Ane Overgaard, g. m. Gaardejer Peder Aggerholm i Frøslev; Anders Overgaard, Husmand i Frøslev.

4) Karen Marie Sørensdatter Overgaard, f. 1840, 20. 3., blev 91 Aar gammel, g. m. Gaardejer Jens Majgaard i Frøslev. To Sønner og tre Døtre.

5) Christian Sørensen Overgaard, f. 1846, 11. 2., d. 1934, Gaardejer i Hvidbjerg; i sine sidste Aar hos sin Datter i Karby; g. m. Kristine Kallerup. Børn: Ane Overgaard, 1. G. g. m. Gaardejer Peder Støvlbæk, 2. G. g. m. Købmand Niels Have i Karby

Søren Overgaard, Gaardejer i Frueled ved Nykøbing

Andrea Overgaard, g. m. Købmand Peder Have i Blidstrup

Martin Overgaard, døde som Murer i Chikago

Laurids Overgaard, Gaardejer i Nees i Karby Sogn, g. m. Severine Have, Søster til ovennævnte to Svogre, Børn af Lærer Have i Tæbring (se Kap. 20 VII).

II. Jens Nielsen, f. 1818, d. 1880, 12. 1. i Sindbjerg. Han skulde altsaa egentlig have heddet Brun, men blev opkaldt efter sin afdøde Onkel, Sognefoged Jens Nielsen i Tøving, hvorfor han altid blev kaldt Jens Nielsen; g. 1844, 7. 5., m. Mette Johanne Jakobsdatter, f. 1825, 26. 4., i Hvidbjerg, d. 1904, 28. 8., i Nykøbing. Jens Nielsen og Hustru boede først i V. Hvidbjerg, havde saa fra o. 1846 til 1856 en Ejendom i Mollerup, derefter en Ejendom i Sindbjerg. Han havde ogsaa noget af Slægtens Lyst til Handel, lignede i Udseende meget sin Halvbroder i Frøslev. Han faar det Vidnesbyrd: "En god og stabil Mand". Børn:

1) Peder Kr. Jensen, f. 1845, 17. 2., blev Skomager i Ø. Assels. To Sønner og to Døtre.

2) Anna Marie Jensdatter, f. 1847, 3. 11., g. m. Landpost Thomas Kristian Kristensen i Vils, hvor de begge døde. 4 Sønner og 4 Døtre, hvoraf 2 Sønner og 3 Døtre lever.

3) Jakob Jensen, f. 1853, 15. 7., Husmand og Dykker i Flade, siden Gaardejer i Tæbring og Hvidbjerg, nu Partikulier i Frueled ved Nykøbing. 8 Børn, hvoraf 3 er døde.

4) Peder Bak Jensen, f. 1856, 16. 6., var Skomager i Nykøbing; 7 Børn, hvoraf 3 Sønner og 2 Døtre lever.

5) Else Marie Jensen, f. 1859, 31. 3., g. m. Gartner Andreas Chr. Thorsen i Nykøbing. 4 Sønner og 4 Døtre.

6) Stine Jensen, f. 1860, 26. 3., g. m. Skomager Kristen Lorentsen i Tæbring, hvor de begge døde. 4 Sønner og 5 Døtre, hvoraf 2 Døtre døde.

7) Else Jensen, f. 1865, 25. 2., d. 1937, 12. 2., 1. G. g. m. Ekviperingshandler A. C. Jensen i Nykøbing, d. 1902 ; 2. G. g. m. Ekviperingshandler N. F. Nielsen i Nykøbing. En Søn og Datter.

8) Kristen Jensen, f. 1868, 23. 7., Arbejdsmand i Sejerslev; haft 15 Børn, hvoraf 4 Sønner og 8 Døtre lever.

KAPITEL 13.

LILLERIS MØLLES FOLK.

I Østergaard i Beersted, Snedsted Sogn i Thy, boede i Flg. Hassing Herreds Tingbog 1648, 12. 10., Gaardmand Niels Christensen, Fæster under Herregaarden Todbøl i Nabosognet Kallerup. Niels Christensen bor endnu 1664 i Østergaard; men i gamle Kop- og Kvægskatsregnskaber ser vi, at i 1672 bor Mads Nielsen Boddum i Gaarden; 1678 oplyses det, at han er gift. Det gik økonomisk fremad for dem. I 1678 havde de en Tjenestepige, og Besætningen bestod af to Hopper, et Føl, to Køer, en Stud, et Ungnød, samt 8 Faar og Lam. Man erindre, at Besætningerne var meget smaa i Forhold til nu, 1682 havde de to Tjenestefolk og holdt tre Heste, en Fole, to Stude, to Køer, to Ungnød samt tre Faar og Svin. Ved Matriklen 1688, da Gaarden sættes til Hartkorn 4 Tdr. 4 Skp. 1 Fdk. 2 Alb., er Mads Nielsen endnu Fæster af Gaarden. Gaarden er maaske den nuværende Højbjerggaard. Den gamle Kirkebog fra Snedsted begynder desværre først 1759. Men Mads Nielsen Boddum er efter al Sandsynlighed Søn af Niels Christensen. I 1688 bor desuden Mikkell Boddum i Snedsted By, og Peder Boddum i Aarup i Snedsted Sogn. Disse tre er sandsynligvis Brødre og stammer vel fra Boddum Sogn i Sydthy, ca. tre Mil fra Snedsted. Mads Nielsen Boddum er vel den yngste af Sønnerne, da det var Skik paa de Egne, at den yngste fik Fædrenegaarden., Ved Ansættelsen af Gaardens Hartkorn 1688 er senere tilføjet: "Nu Bertel Jensen", d. v. s. den følgende fæster, saa at Mads Nielsen Boddum vel er død kort efter 1688. Bertel Jensen er antagelig blevet gift med Mads Boddums Enke eller Datter; ved en Daab hos Mads Boddums Søn Jens Madsen Boddum i Skjoldborg i 1715 nævnes som Fadder bl. a. "Bertel i Beersted". Mads Nielsen Boddum er vel født o. 1640: han havde ialfald tre Børn:

Niels Madsen Boddum, f. 1672, nævnes flere Gange som Fadder hos Broderen; var siden Gaardmand i Elsø paa Mors; begr. der 1742, 20. 5., 69 Aar 8 Mdr. 1 Uge 2 Dage. Hans Kone Sidsel Knudsdatter begravnes samme Dag, 68 Aar 3 Mdr. 3 Dage.

Anne Madsdatter, nævnes som Fadder 1712 og 15.

Jens Madsen Boddum f. o. 1674, var først Gaardmand i Skjoldborg i Thy, Nabosogn til hans Fødesogn Snedsted. Skjoldborg Kirkebog begynder vel 1641, men mangler 1704-1712, saa at det ikke kan ses, om han er blevet gift i Skjoldborg Sogn, hvor hans to ældste Børn er født 1712 og 15. Fra ca. 1716 til sin Død 1753 havde han den gamle Lilleris Vandmølle i Ljørslev Sogn paa Mors i Fæste. Lilleris Mølle nævnes allerede 1658 og laa (nu som en Ruin) bag ved Haven og Skoven om Højris, saa smukt og malerisk som faa Steder paa den iøvrigt saa naturskønne Ø. Højris, under hvilken Møllen hørte, ejedes paa den Tid af Poul von Klingenberg d. yngre (d. 1723), og derefter af hans Enke Ulrikka Augusta von Speckhahn (d. 1757), fra 1754 til 68 af hendes unge Slægtning, den tredje Poul von Klingenberg.

Jens Madsen Boddum i Lilleris Mølle døde 1753, 14. 6., 79 Aar gammel; han var to Gange gift, 1. G. m. Maren Jensdatter, d. 1726, 27. 11., 38 Aar gammel, hvis Familie jeg intet kender til; 2. G. m. Anne Lauridsdatter Morsing, d. 1768, 5. 4., 84 Aar gammel, antagelig Datter af Laurids Sørensen, Degn i Outrup fra 1688 til 1719 (Kirkebogen begynder først 1769); hendes Broder er saa vistnok Jørgen Lauridsen Morsing, Degn i Outrup fra 1719 til 40, og Degn i Vejerslev fra 1740 til 55, da han døde, 75 Aar gammel. Sikkert er det, at Anne Lauridsdatter Morsing var Søster til Poul Larsen Morsing, der 1720 boede (vel som Forpagter) paa Bajlumgaard i Hjerik Sogn i Salling, hvis Søn var den senere Præst i Oddense-Otting Christen Poulsen Holst, der nævnes ved Skiftet efter Anne Morsing;

Anne Morsings Moder, hvis Navn jeg ikke kender, maa være en Præstedatter fra Agerholm Præstegaard i Ø. og V. Vandet i Thy, Datter af Præsten Peder Christensen Øland (nævnes 1637-64) og Hustru Cecilie Christensdatter Agerholm, Datter af Formanden i Embedet, Christen Mouritsen Agerholm (nævnes 1599-1629), der igen var Søn af Præsten sammesteds, Mourits Christensen Møborg (nævnes 1561-81). Anne Morsings Morbroder, Christen Pedersen Øland eller Agerholm (1631-1722), blev Præst i Hunstrup-Østerild og g. m. Provstedatteren Anna Marie Rudbeksdatter Humble (se Kap. 8). Deres Søn var Rudbek Christensen Humble, f. 1687, d. 1742, 22. 12., der blev Faderens Efterfølger, Provst og Konsistorialraad og en Tid Ejer af Herregaardene Nandrup og Ullerup paa Mors. Han var ugift og testamenterede sit Søskendebarn Anne Morsing paa Grund af deres "Forvandtskab" Stedet Jargaard i Ljørslev Sogn paa 1 Td. 3 Skp. 3 Fdk. Hartk. Hans 3 Søstre var: Mette Sofie Christensdatter Agerholm, g. m. Degnen Jens Lauridsen Hundborg i Hillerslev, siden i Østerild, 3 Sønner var Degne; Ingeborg Christensdatter Agerholm, d. 1753, g. m. Præsten Peder Knudsen Gram i Galtrup, d. 1758 ; Christine Christensdatter Agerholm, g. m. Købmand Peder Schmidt i Lemvig; deres Søn var Peder Holm, Præst i Vejerslev 1745-58; han blev Lavværge for sin Slægtning Anne Morsing, da hun blev Enke 1753.

I denne Slægtskreds havde Møllerfamilien i Lilleris sin Omgang. Møllersønnen Mads Jensen Boddum hentede jo ogsaa sin Brud fra sin Stedmoders Slægtskreds; man kan vel antage, at Hjemmet i Lilleris Mølle var kristeligt præget, maaske allerede fra Jens Madsen Boddums første Kones Tid, jfr. de sjældne kristelige Bøger, som er anført i Skiftet. Man finder da heller ikke Jens Madsen Boddums Navn blandt den pietistiske Præst Radichs Modstandere og Anklagere i det stærke Røre, som i nogle Aar optog Sognet.

1758 solgte Anne Morsing sin Ejendom Jargaard til sin Steddatters Mand, Lars Jørgensen Pontoppidan, for 30 Rd. og fri Husværelse paa Livstid. Her døde hun 1768, 5. 4.: "Den gamle Møllerenke hos Lars Jargaards begravet, 84 Aar. Ligtale over Matth. 20, 13-16".

Jens Madsen Boddum havde med sin første Hustru 6 Børn:

I) Anna Margrethe, db. 1712, 2. 11., i Skjoldborg; var ved Faderens Død 1753 i Norge, hvor hun synes at have været i 10 Aar. 1720-43 havde man netop i Ljørslev en Nordmand, Hans Gjerdrum, som Præst, g. m. en Datter af Helvig Brockenhuus og Georg Arnold von Post paa Glomstrup (se Kap. 3); han blev 1743 forflyttet til Lier i Norge. Maaske er Anna Margrethe Boddum fulgt med Præstefamilien til Norge. Af Skiftet 1794 over Søsteren Kirsten Marie i Erslev fremgaar det, at Anna Margrethe er død og ikke har efterladt sig Efterkommere.

II) Kirsten Marie, db. 1715, 10. 11., i Skjoldborg, efter 1753 g. m. Enkemand, Gaardmand Mikkell Pedersen Krog i Erslev; de var barnløse, velhavende Folk. 1794, 20. 7., blev Mikkell Pedersens Hustru solenniter begravet; 1804, 4. 7., blev Mikkell Pedersen begravet.

III) Mads Jensen Boddum, fremstillet 1718, 17. 7., i Ljørslev Kirke, baaret af "Fadbordspigen" paa Højris; Fadderne vare Præceptor, tvende Laqueier og Ladefogden Malte; om denne eneste Søn se Kap. 14.

IV) Maren Jensdatter Boddum, f. 1721, g. 1758, 6. 12., m. Lars Jørgensen Pontoppidan, f. o. 1725; maaske en Søn af Jørgen Dinesen Pontoppidan, der nævnes som Hører i Viborg; var født o. 1673 i S. Broby Præstegaard, som Søn af Præsten Dines Hansen. Maren Jensdatter Boddum ejede Huset Gløjborg (eller Glodborg) med Jord i Ljørslev, som hendes Fader 1753, 19. 5., kort før sin Død, havde skænket hende med sin Hustrus og de andre Børns Billigelse, "da den kjere Dotter Maren Jensdotter er af saa svagelig Omstændighed, da hun er af den Beskaffenhed, at hun saa godt som er vandfør og ikke kan

være anseende til, at hun uden Hjælp af andre Godtfolk kan enære sig". Stedmoderen Anna Morsing skulde dog have Ret til at bo der. Trods sin Vanførhed giftede Maren sig altsaa 1758 med Lars Jørgensen Pontoppidan, og de fik to Børn:

Maren, db. 21. Sønd. efter Trin. 1759.

Denne Datter Maren blev efter Faderens Død hos sin Stedmoder og døde 1807, begr. 24. 4., 47 Aar 23 Uger. Hun var ugift og Krøbling.

En Søn fik Lars Pontoppidan 1761, ved Navn Sten Johan; døde kort efter. Lars Pontoppidan ejede Gløjborg helt til 1797, Aaret før sin Død, da han solgte det; men de boede i Jargaard, som han 1758 købte af Anne Morsing; han havde vel pantsat Gaarden til Seigneur Gudiksen, Nørhedegaard i Visby, men købte det o. 1786 tilbage igen. Maren døde 1786, begr. 5. Sønd. e. Epif. Han giftede sig igen med Maren Christensdatter, der overlevede ham; Lars Jørgensen Pontoppidan eller Jargaard døde 1798; begr. 4. S. i Advent, 73 Aar gammel.

V) Sidsel Jensdatter Boddum, db. 1724, 26. 12.; hun døde lige efter Skiftet efter Moderen, der holdtes 1727, 20. 1.

VI) Anna Sophie Jensdatter Boddum, db. 1726, 14. S. e. Trin., baaret af Jomfru Caritas Elisabeth Hildebrandt paa Højriis (se Kap. 5). Anna Sophie laa Lig, da der blev holdt Skifte efter Moderen. Sønd. Seksagesima 1727 blev disse to sidste Smaapiger begravet.

Jens Madsen Boddums økonomiske Forhold var ikke altid saa gode. Ganske vist var Møllerbestillingen som Regel indbringende, og Møllerne hævdede sig gerne et Trin op over Fæstebønderne. Den rige Degn i Galtrup, Sejer Olesen Leth, fik alle sine tre Døtre gift ind i Møllerfamilier. Men efter den store, nordiske Krig, 1700-1720, var Tiderne meget knappe og det kneb da ogsaa en Tid for Mølleren i Lilleris. Herskabet paa Højriis lader ham 1. August 1729 indstævne for Herredstinget i Nykøbing d. 8. i Anledning af, at en Del af Herskabets Maling skal være temmelig slet behandlet, og at nogle af Møllens tidligere Kunder skal være flyttet andet Steds hen med deres Maling, saa at Herskabets Indkomst af Møllen staar i Fare. Herskabet vil have optaget et Syn over Møllens og Husenes Tilstand. Stævningsmændene træffer ikke Mølleren hjemme, men afleverer Stævningen til hans Kone. Jens Madsen Boddum bliver trende Gange paaberaabt, om han havde noget imod dette Stævnemaal at modsige; men han mødte ej, eller nogen paa hans Vegne, hvorfor der udnævnes 8 Mænd, deriblandt 3 Møllere, til at tage Syn over Møllen og Gaarden. Den 15. foreligger Resultatet: den nederste Møllesten er ganske tynd og snart ubrugelig; den øverste Sten er ogsaa tyndagtig, men kan bruges i nogle Aar. Een ny Sten skal anskaffes, som vil koste 20 Rd. Desuden skal anskaffes tvende Mulstokke med fire Pæle, hvortil behøves fire Egetræer til 2 Mk. pr. Stk. Gavlen paa Møllen og Vandtrogen skal sættes i Stand; endvidere behøves Reparation af "Flygen, Tap og Sejlen"; en Rem skal skares, og en Rist i Møllen anskaffes. Lade og Stald behøver to Læs Tag samt noget Træ, Lægter og Ler. Rallingshus og Møllehus behøver ogsaa to Læs Tag samt lidt Lægter og Ler. Alle disse Reparationer vil koste 15 Rd., med den ny Møllesten altsaa 35 Rd. Jens Madsen Møller blev af Retten trende Gange paaberaabt, om han havde noget herimod at svare; men han mødte ej, ej heller nogen paa hans Vegne. 27. 2. 1730 ses Jens Madsen i Lilleris Mølle igen at være indstævnet; men derved blev det. Antagelig har han fremskaffet den ny Møllesten og faaet Møllen og de andre Huse tækket og repareret. Paa Grund af den trange Tid har man vel heller ikke kunnet fare for haardt frem. Jens Madsen Boddum beholdt Møllen til sin Død 1753, og hans Enke og Søn efter ham en Tid. I 1735 siges det om Konferentsraadinde Klingenberg paa Højriis, at hun vel besad en Del Gods, men "havde mange Slags Vanskeligheder til samme at konservere".

Der findes efter Jens Madsen Boddum og hans første Hustru Maren Jensdatter et Par udførlige Skifter, af 1727 og 53. Som Eksempel paa, hvad der fandtes i et mere fremmeligt Bondehjem paa den Tid, vil vi tage Skiftet af 1727:

Indendørs Boeskab i Stuen: et Egebord med Fod og Schoffe under, en lang Schammel, et Slagbord, en gammel Stoel, en liden Fodschammel, en gammel Tabelet, en Jeren Kacheloven, et Schab med Laas, hengende paa Vegen, en do. med tvende Døre, to Melchhylder, fem Melchbøtter, en Flødbøtte og Kierne, en Morter med Støder, en Messing Strygjerer, to Messingliusestager, en anden do., en hvid og en brun Stenkrus, en Trækrus, en stor brun Glas, to Øl Glas, ni mindre Glase, to Spidsglase, en halv Tim-Glas, en Spegel, en Jerenfyrfad, en Bibel udi Pergement indbunden, to nye Salmebøger, en Bog kaldes Fandens fire Døttre, en stor Bønbog, en Bog kaldes Christelig Ridder, en liden Bog om Alterens Sakramente.

- Vi gaar videre ind "i en anden Stue": en gammel Tinfad, vog tre Pund, 2 mindre do. vog 6 Pund, og to mindre do. vog 5 Pund, 6 Talerckener og 2 Zerzercheler vog 8 Scholpund, 5 Steentallerchener, 2 store fiirkantede Flascher, 7 Botellier, en liden fiirkantet Flasche, en Glasløgte, en Blickpotte, 1 Tract, og 1 Pegel, 1 Kledebørste, en liden Spegel, 1 liden Schab, 1 Bache, 1 Timse, 1 gammel Egekiste med Jerenbeslag, 1 gammel Coffert, 1 gammel Furkiste, 1 gammel Ege-Vogensehrin, 3 smaa Egeschrine med Laase, to Gryn-Kuber. I Kychenet: 1 Kiedel i Gruen paa en halv Tønde Rom, til samme Kiedel Hat og Piber, 1 liden gammel Kobberkiedel, vog 3 Skippund, 1 liden gammel Messingkiedel vog 3 ¼ Scholpund, 1 stor Furkar paa 1 Tønde Rom, 1 do. mindre, 2 do. noget mindre, 1 Kar at salte udi, 1 Balle, 1 Rest, 1 Trefod, 1 Ildklemme, 1 Jerngryde, to Leergryder, 2 Potter, 8 Trætallerchener, 6 Scheer og trende Leerfade, tvende Træscholler, 2 hollandske Fade, 2 gamle mindre do., 1 Smørkande, 1 Smørbriche, 1 Saltkar, 1 Rifjern. I Kælderen er der forskellige Tønder og Ankere m. m. Sengsteder: paa en Seng fandtes en Bolster Underdyne, en Olmerdugs Overdyne, en lang Hovedpude. Paa den anden Seng fandtes: to Olmerdugsdyner, en Bolster Hofvedpude og to Olmerdugs Hofvedpuder samt to Blorgarns Lagener. Noch paa en anden Seng: noget gammelt Sengekleder. Tvende brogede Benchhynder. Manden og Børnene berettede, at den salig Kone i hendes yderste deeled sine Gangklæder mellem Børnene, hvilket da fik staa ved Magt. Ude var foruden Korn, Vogne og Redskaber en Besætning paa en brun og en sort Hoppe samt et Føl, en graa Ko, en sort hjelmed, en rafnsort do., en rafnsort Stud, en gro Studkalv, 15 Faar, 3 Veeder, en Soesvin, en Galtsvin, to smoe Galtgrise. Ydermere fremviste Jens Madsen to Sølscheer og et Par smo Sølfspænder. Tvende Sølscheer, som den mindste Datter Sidsel havde faaet i Faddergave, blev ikke vurderet, men skulde forvares for hende. Da alt er opgjort, bliver en Broderlod 10 Rd. 12 10/12 Skilling, en Søsterlod det halve. Til Sammenligning tjener, at den fem Aars Hoppe vurderes til 8 Rd., hver af Køerne til o. 3 Rd.

I Skiftet 1753 efter Jens Madsen er der ikke stor Forandring i Bohavet; man genfinder det meste fra 1727 samt en Del mere Husgeraad; i et Huggekammer er der en Del Haandværkstøj. Enkens Seng, som var hendes egen, forblev uvurderet, Sønnen fik sin Faders Gangklæder, da Døtrene i sin Tid havde faaet Moderens; Faderen havde givet ham det paa sit yderste. Jargaard i Ljørslev By blev, da den er med ringe Bygning og uden Besætning, kun vurderet til godt 16 Rd. Den endelige Opgørelse bliver opsat i seks Uger, indtil man havde hørt fra Anna Margrethe i Norge, derefter bliver en Broderlod o. 8 Rd.

KAPITEL 14.

KAREN SEJERSDATTER LETH I FILTENBORG.

(Se Kap. 5, Slutning).

Efter Faderens Død drev Mads Jensen Boddum saa Lilleris Mølle i ca. tre Aar, men nu maatte han jo se sig om efter en Kone. Han fandt hende paa Jølbygaard i sin Stedmoders Familiekrede. Det var Karen Sejersdatter Leth, som var 17½ Aar. Hun var en karakterpræget og livskraftig Kvinde, paa sin Trolovelsesdag, 25. 8., 33 Aar senere, fødte hun sin yngste Søn, hvis Fadder var hans 31 aarige ældste Søster. Karen Sejerdatters Efterkommere udviser ofte en overordentlig Slægtslighed (jfr. Kap. 1). Omkring 1757 flyttede de fra Lilleris, idet Mads Jensen Boddum fæstede Gaarden Filtenborg af sin Svigerfader og fik den til Selveje efter Sejer Leths Død. Her bliver han gerne kaldt Mads Jensen Møller eller Mads Filtenborg.

Oversigt over Familien:

Mads Jensen Boddum, f. 1718, d. 1775, 13. 2., i Filtenborg, g. 1754, 4. 10., m. Karen

Sejersdatter Leth, f. 1737, 27. 1., d. 1812, 8. 7., i Filtenborg. I dette Ægteskab er 8 Børn:

Ida Marie Madsdatter, db. 1756, 16. Trin., se Kap. 15.

Helvig Madsdatter, f. 1758, 26. 12., se Kap. 16.

En dødfødt Datter, 1761, 29. 11.

Jens Madsen, f. 1763, 1. 1., se Kap. 21.

En dødfødt Søn, 1765, 19. 2.

Ane Margrethe Madsdatter, f. 1766, 29. 6., se Kap. 17 og 18.

Sidsel Madsdatter, f. 1770, 4. 1., d. 1827, 24. 5., i Tøving, 1. G. g. 1800, 3. 10., m.

Niels Larsen, d. 1812, 3. 5., 54 Aar, Selvejerhusmand i Gullerup, 2. G. g. 1812, 18. 12., i Galtrup, m. Enkemand Christen Jensen Barup fra Erslev. De boede i Barupgaard til 1825, da de flyttede til Tøving, hvor de ejede et Sted. Chr. Jensen Barup døde 1840, 14. 1., 79 Aar gammel. Sidsel var barnløs.

En dødfødt Datter, f. 1772, 21. 12.

Efter Mads Jensen Boddums Død 1775, 13. 2. giftede Karen Sejersdatter Leth sig sig efter Datidens Skik og Brug straks igen med Peder Andersen Vinter, f. 1749, 9. 6., d. 1829, 13. 10. Trolovelsesdagen er ikke angivet, men "disse trolovede Folk blev copulerede 28. 7. 1775". I dette Ægteskab var 4 Børn:

Anne Pedersdatter Vinter, f. 1775, 23. 11., se Kap. 19.

Sejer Pedersen Vinter, f. 1778, 26. 4., se Kap. 20.

Mads Pedersen Vinter, f. 1781, d. 1787, 1. 1., 5 Aar 2 Mdr. 2 Uger 4 Dage.

Mads Pedersen Vinter, f. 1787, 25. 8., begr. i Ørding 1789, 22. S. e. Trin.

Det gik ikke Mads Filtenborgs godt i økonomisk Henseende, Karens Fædrearv blev vel i 1760 170 Rd., og samtidig havde Mads Filtenborg 40 Rd. tilgode hos Svigerfaderen. Filtenborg blev vurderet til 76 Rd., saa at de let kunde købe den til Selveje, men allerede 1763 laaner Mads Filtenborg 200 Rd. af Peder Sund i Nykøbing "med første Prioritet i hans Ejendomsgaard Filtenborg med paastaaende Bygninger". Endnu i 1770 var Mads Filtenborg ret vel ved det, idet der i de gamle Familiedokumenter findes følgende Afkald: "Efterdi jeg underskrevne Mads Jensen boende i Filtenborg i Solbjerg Sogn tilstaaer at have bekommet af Ida Nielsdatter boende i Nykøbing, paa min Svogers, Dines Sejersens, Vegne, 100 Rd."; disse Penge havde han tilgode hos Dines Sejersens, og Papiret er underskrevet "1770, 26. 4., min egen Haand, Mads Jensøn Boddum". Men kort efter synes der at være indtraadt en økonomisk Katastrofe for Familien i Filtenborg. Der er ingen Tegn til noget uordentligt hos Mads Jensen, muligt kunde Vanskelighederne staa i Forbindelse med Svogeren Peder Møllers Fallit i Nykøbing (se Kap. 9). Maaske har Mads Filtenborg drevet Handel eller Bygningshaandværk, som det laa saa stærkt til hans Efterkommere. Da han døde 1775, 13. 2., og der blev holdt Skifte, stod det meget smaat til, Gaarden med Bygninger samt to Bæster, en Vogn, en Plov og en Harve, ejes nu af Niels Kibsgaard i V. Jølby, Svigerfader til Mølleren i Vestermølle (se Kap. 10), af Navn ejede Mads Jensen Boddum kun 4 Skæpper 2 Fdk. 4/5 Alb. Hartkorn uden Bygninger i Galtrup samt 4 Agre med 4 Skp. Hartkorn, som han 1774 havde købt af Lars Sørensen Søndergaard i Mellem Jølby. Skifterettens Opgørelse giver et stærkt Indtryk af "Stervboens ringe Omstændighed", selv om Vurderingen kan have haft Enkens Fordel for Øje. Bygfældet, som Boet skal svare, beløber sig til ialt 42 Rd., altsaa var Bygningerne temmelig forfaldne. Der er Mangel paa Foder og Sædekorn og Korn til Husholdningen. I Laden fandtes kun et Læs utorsken Byg samt 4 Læs Havre, men ingen Rug. Paa Loftet 4 Tdr. Korn af alle Slags, som alt maatte blive uvurderet, Besætningen var en sort Hoppe paa 14 Aar og en sort Hest paa 10, vurderet til henholdsvis 11 og 12 Rd. (en stærk Bæst vilde koste 16 Rd.), to Køer til 6 og 5 Rd., to Kvier, en Kviekalv, en tre Aars Tyr, 4 Væddere, 12 Faar med Lammer udi, a 4 Mk. pr. Stk.,

Indboet er ogsaa kun nødtørftigt, ringere end paa Lilleris Mølle og intet imod Velstanden hos Karens Slægtninge. Der er en Dagligstue, Østerstue, en Kammer og en liden Kammer foruden Køkkenet. Sølvtoj eller andre Værdigenstande nævnes ikke, dog et Stueur og et Spejl, to Messinglysestager, hollandske Fade, Stenkrus og Tintallerkener, to gamle Salmebøger, men ingen Bibel nævnes. I den salig Mands Kiste fandtes hans Gangklæder, som dog vidner om fordums Velstand: en blaa Klædes Kjole, en brun do. vendt og gammel, en gammel brun Væst, en do. gammel Væst med Metalknapper, en Lædervæst med Metal do., en sribet Nattrøje, et Par sorte Lærredsbukser, et Par gamle do., en gammel sribet Undertrøje, en Hek og Slag, 3 Par Strømper og 2 Par Vanter, 5 Skjorter, smaa Lintøj, en hvid Vadmelstrøje, et Par Støvler og et Par Sko.

Et trist Indtryk giver al Klatgælden. Mads Filtenborg skylder til Chr. Møller i Dragstrup Mølle 38 Rd., som han havde laant til at betale de 4 Skp. Hartkorn m. v. Til Svogeren Peder Møller i Nykøbing 5 Rd. 9 Sk. for en Købmandsregning; til Hr. Wandborg paa Frøslevgaard 5 Rd.; til Karens Slægtning Villads Christensen i Bjergby 3 Rd.; kgl. Skatter 3 Rd. 15 Sk.; Karens Broder Niels Sejersens i Nykøbing 2 Rd.; Søren Christensen i Solbjerg 1 Rd. 1 Mk. 4 Sk.; Jep Madsen i Jølby 1 Rd. 1 Mk. 8 Sk.; Præsten Hr. With i V. Jølby 3 Rd. 5 Mk.; Jens Søndergaard i Ø. Jølby for Sæderug 3 Rd. 4 Mk. Endelig havde Karen ved Laan bestridt den salig Mands Begravelse til mindst 8 Rd. Stervboens Udgift og Besværing beregnes til godt 174 Rd., medens Aktiverne kun er 137 Rd. Karen lover dog med Lavværgen og Børnenes Formyndere (gift med Mads Filtenborgs Søstre) "i Overvejelse af, at hendes Børn endnu er smaa og uopdragne, og for at se dem opdragne kristelig ved Ære og Lære", at hun skal klare alt, ja endog af Kærlighed give Sønnen Jens en Del Tømmerredskaber, som findes paa Gaarden; han blev da ogsaa Tømrer. De 4 Døtre skal hver faa en Sengs Klæder i Udstyr; Karens Lavværgen var I. P. Woydemann i Nykøbing, som ogsaa var hendes Moders Lavværgen. I Virkeligheden var Karen Sejersdatter Leth med sin rige Moder og sin øvrige Slægt ved Siden ikke saa ringe stillet, naar hun blot vilde gifte sig igen, hvilket hun som før nævnt straks gjorde. Man vilde i Nutiden undres over det andet Ægteskabs Indgaaelse saa hurtige efter den første Mands Død; men det blev i Datiden anset for umuligt for en Enke at sidde alene med en Gaard. Var en Mand død og Enken ellers et ordentligt Parti, meldte Frierne sig straks, bistaet af Slægtninge og Venner. For Karen Sejersdatter Leth syntes der, som Forholdene var, ikke at være anden Udvej end straks at sige ja, da der meldte sig en saa vel anset og jævnbyrdig Frier som den ganske vist 12 Aar yngre Peder Andersen Vinter. Trolovelsen blev straks indgaaet; Trolovelsen var dengang en retsdydig Handling, som foregik hos Præsten, og at hæve en Trolovelse var næsten ikke lettere end nu til Dags at opnaa Skilsmisse. Af den Grund begyndte Samlivet ofte med Trolovelsen, og Bryllupsgildet med Højtideligheden i Kirken fandt da først Sted, naar det passede de forskellige Parter.

Saa vidt man kan se, har Peder Andersen Vinter straks købt Filtenborg tilbage af Niels Kibsgaard i V. Jølby, men samme Aar, 12. 12., igen solgt Gaarden til den nye Ejer i Jølbygaard, Niels Tøfting, saaledes at Peder Vinter skulde have Gaarden i Fæste, men have Forkøbsret til den med Bygninger og Besætning for 150 Rd. 1. 5. 1789 indløste Peder Vinter saa Gaarden. Et Aars Tid i Forvejen havde han købt en Gaard i Ørding paa o. 4 Tdr. Hartk.; her boede de tre, fire Aar. I 1791 sælger Peder Vinter Gaarden i Ørding til Mads Christensen Hillerøe for 850 Rd., og Filtenborg sælger han 1791, 19. 12., til sin Steddatter Anna Margrethes Mand, Chr. Jensen Kjælde, for 500 Rd., dog skulde Karen Sejersdatter Leth (ikke Peder Vinter) have Ret til fri Husværelse og Ildebrændsel samt en Ko og 4 Faar i Aftægt fra Filtenborg, saa længe hun levede. Her i Filtenborg boede Peder Vinter og Karen saa i en Aftægtslejlighed til Karen døde 1812, 8. 7. Peder Vinter drev Haandtering som

Tømmermand. Efter Karens Død maatte Peder Vinter se sig om efter en anden Lejlighed, og 1814, 3. 4., blev han, 65 Aar gammel, i Redsted g. m. Enkekone Anne Christensdatter Fynbo; hun har vel haft Ejendom i Redsted. Men Tiderne var trange, og det gik dem som saa mange andre. Efter Kirkebogen døde 1829, 13. 10., i Redsted Almissemlem Peder Andersen Vinter, 80 Aar gammel. Det er maaske hans Enke "Almissemlem Anne Marie Christensdatter af Redsted", som dør 1831, 15. 12., 80 Aar gammel.

Hermed endnu lidt om Peder Andersen Vinters Familie. Peder Andersen Vinter blev født i Sundby paa Mors 1749, 9. 6., som Søn af Sogndegnen Anders Sørensen Vinter, d. 1790, 28. 8., 79 Aar gammel, og Hustru Anne Jensdatter Trap, d. 1788, i Dec., 71 Aar gammel. Anders Vinter var Degn 1744-88 og klarede sit Degneembede godt; det kneb lidt med at holde Børnene i Skole. Af Anders Vinters 6 Børn var Dorthea Marie, f. 1756, 1. G. g. m. Jens Josefsen, 2 G. g. m. Joakim Henriksen Klat, Moder til Peder Jensen, som blev g. m. Karen Roisen (se Kap. 15).

Vinter var to gamle Adelsslægter paa Morsø i 15. og 16. Aarhundrede: Vinter af Vodstrup og Vinter af Nandrup, hvoraf sidstnævnte er bedst kendt, begge dog uddøde; de nævnes ogsaa i Frøslev og i Overgaard i Sundby Sogn. Maaske der er en Forbindelse mellem en af disse Adelsslægter og Storbondeslægten Vinter i Næsborg Sogn i Slet Herred i Himmerland, den første Anders Vinter i Næsborg nævnes fra 1515 til 53. Navnene Anders Søren og Jakob er meget almindelige i hans Efterslægt i et Par Hundrede Aar. En af Degnens Sønner hed Jakob. Gamle Jakob Vinter paa Overgaard i Sundby Sogn døde 1761. En Anders Nielsen Vinter, som bl. a. ejede Tolstrup Nørgaard i Næshorg, var desuden 1704-09 Ejer af Herregaarden Frydsbrønd paa Mors. Slægtskabet med Degnen kendes dog ikke.

Degnen Anders Vinters Hustru Anna Jensdatter Trap havde tre Søskende: Dorthe Jensdatter Trap, d. 1746, 37 Aar gammel, g. m. Jens Villadsen, Fæster under Tandrup; Christen Jensen Trap i Thisted, nævnes 1746; Niels Jensen Trap, f. 1720, 11. 4., d. 1793, 11. 10., paa Hvidbjerggaard, og Degn i Hvidbjerg-Lyngs paa Thyholm 1745-91, og boede i Lyngs. I tre Ægteskaber havde han 23 Børn, se Personalthist. Tidsskrift 1900, og Thisted Amts hist. Aarbog 1918. Han var Oldefader til den norske Kirkehistoriker Daniel Smith Trap (1832-1913) og til Grundlæggeren af det store Værk Traps Danmark, Geheimekonferensraad Jens Peter Trap (1810-85). Anna Jensdatter Trap og Søskende var antagelig fra Aalborg, hvor der 1743 nævnes en Jens Traps Enke. Af samme Familie er uden Tvivl, da Navnet Cort forekommer i begge Familier, Købmand Christen Mouritsen Trap i Aalborg, o. Aar 1700, g. m. Birgitte de Hemmer (1664-1715), hvis Oldefader var Raadmand Laurids Jensen Suhr (se Kap. 7). De havde 2 Døtre og 2 Sønner, Anna Cathrine Trap til Attrup i Hammer Sogn, g. m. Peder Hauch, d. 1742, hun levede 1766; Johanne Trap, f. 1701, d. 1779, g. m. Købmand Hans Gleerup i Aalborg, d. 1750; Laurits de Hemmer Trap, Raadmand og Købmand i Aalborg, d. 1766; Cort Trap, boede ogsaa i Aalborg, ejede 1724-39 Hvilshøjgaard i Ø. Brønderslev.

KAPITEL 15.

IDA MARIE MADSDATTER FRA FILTENBORG.

(Se Kap. 14).

Ida Marie Madsdatter, f. 1756, db. 16. Trin, d. 1816, 10. 10., g. 1784, 2. 1., m. Jens Jakobsen Roisen, d. 1823, 15. 6., i Flade. Navnet Roisen bæres ogsaa af andre paa Mors, der var en nu forsvunden Gaard i Lødderup Sogn ved Navn Roisen. Ida Marie og hendes Mand havde først en Gaard i Ljørslev Sogn, 1794 tjente de i Agerholm Præstegaard i V. Vandet Sogn i Thy. Sønnen Mads bliver født 1798 i Solbjerg, de har sikkert ogsaa boet andetsteds, da Sønnen Jakobs Død ikke findes nogen af de kendte Steder. 1801 ff. har de et Selvejstet med Jord i Flade Sogn, hvor de gik paa Aftægt hos Svigersønnen Mads Filtenborg. Ida Maries Efterkommere havde i høj Grad Slægtens Præg, ofte især det urolige Sind. Børn:

Jakob, db. 1785, 1. 1., d. før Forældrene, uvist hvor.

Karen, db. 1787, 26. Trin., se I.,

Anne, f. 1794, 30. 6., se Kap. 22.

Mads, f. 1798, 6. 2., se II.

I. Karen Jensdatter Roisen, f. 1787, d. 1860, 28. 2., i Solbjerg, g. 1817, 20. 3., i Solbjerg m. Peder Jensen, f. 1793, 26. 9., i Sundby, d. 1860, 13. 4., i Solbjerg. Han var Søn af Jens Josefsen og Hustru Dorthe Marie Andersdatter Vinter i Sundby (se Kap. 14). Peder Jensen og Karen havde vist først et Hus i Mellem Jølby, var saa en Tid Indsiddere i Sundby; de sidste 30 Aar boede de i Hospitalet i Solbjerg; han kaldes Daglejer og Inderste. Grunden til deres Fattigdom kendes ikke; der vides intet uordentligt om dem. Deres Børn var:

1) Ida Marie Pedersdatter, f. 1819, 17. 6., g. 1842, 4. 11., m. Chr. Christiansen, kaldet Thissing, der var Søn af Glarmester Christian Sørensen i Rakkeby, men opdraget i Rakkebygaard hos det barnløse Ægtepar Christen Pedersen Thissing og Hustru Maren Christensdatter. Ida Marie og hendes Mand Kræn Thissing, som han kaldtes, fik en Parcel fra Rakkebygaard, havde siden et lille Hus i Nærheden, Ida Marie døde 1875, 8. 3. Kræn Thissing døde 1885, 15. 10., 72 Aar. De havde 4 Børn: Peder Christian, f. 1842, 12. 12., d. 1853, 7. 7.; Maren Christensen, f. 1847, 16. 2., blev g. m. Christen Farsinsen Leth fra Tæbring, de rejste til Amerika; Jens Chr. Christensen, f. 1848, 12. 11., boede først i Fjallerslev, var saa Arbejdsmand i Nykøbing, det siges, at ogsaa han rejste til Amerika; Morten Christensen, f. 1850, 12. 5., rejste ogsaa til Amerika. Efter hans Død kom hans Enke til Rakkeby Kommune, men Børnene fik hende til Amerika igen.

2) Jens Pedersen, f. 1821, 9. 4., d. 1891, 1. 11., som Husmand i Solbjerg. G. m. Johanne Jensdatter fra Skyum. De boede i et Hus ude i Kæret; han arbejdede sig bogstavelig op af Kæret, til de fik et større Husmandssted i Nærheden. Han var en ualmindelig ihærdig Slider, ofte begyndte han Kl. 2 om Morgenen, paa Grund af Arbejdet med Tørvene kaldte man ham Kjærkongen. Han havde Slægtens Træk; baade han og Døtrene, der ogsaa var dygtige var usædvanlig mørke af Lød Hans Børn var:

a) Karen Jensdatter f. 1841, 26. 4., blev g. m. Post og Slagter Søren Jespersen i Solbjerg havde en Datter og syv Sønner hvoraf Jens Pedersen Jespersen har en Ejendom i Mellem Jølby

b) Ulrikke Johanne (Hanne) Jensdatter f. 1843, 16 .3., g. m. Husmand mads Chr. Yde, Først i Bjergby, siden i Skyum Bjerger, de var ogsaa et Par meget ihærdige Folk, kørte med Tørfisk, købte Ejendommen Nr. Grønkjær i Hundborg Sogn, saa Gaarden Lille Faddersbøl, dernæst en Høkerhandel i Sennels, en Træhandel i Thisted, og rejste saa til Amerika. De var Baptister, de havde 8 Børn, som levede, hvoraf Sine og Elias kom til Skotland, de øvrige 4 Sønner og 2 Døtre kom til Amerika.

c) Sidsel Jensdatter, f. 1845, 14. 11., d. 1846, 1. 3.

d) Sidsel Jensdatter, f. 1847, 18. 4., d. 21. 6.

e) Johanne Kirstine (Stine) Jensdatter, f. 1849, 21. 1., g. m. Enkemand og Husmand Søren Just i Sundby, Broder til Chr. Kjelds Hustru (se Kap. 22), anden G. g. m. Enkemand, Gaardmand Niels Blaabjerg i Fredsø, to Døtre i første Ægteskab, hvoraf Kirsten døde som Barn, Johanne g. m. Støberiarbejder Laust Sørensen i Nykøbing.

f) Jesine Jensdatter, f. 1856, 13. 9., d. 1870, 27. 12., aandsvag.

3) Dorthe Marie Pedersdatter, f. 1827, 26. 8., tjente i Aarene 1850-55 i Nykøbing, sidste Aar hos Købmand Meulengrath, hun er ikke gift i sit Hjemsgn eller i Nykøbing, ej heller fundet død. Ved Folketællingen 1860 findes hun ikke paa Mors eller i Nykøbing, og siden intet Spor af hende.

4) Anne Margrethe Pedersdatter, f. 1830, 8. 2., i Solbjerg, tjente fra 1848-52 i Nykøbing, kommer hjem til Solbjerg 1852, 3. 11., er ikke fundet viet eller død. Ved Folketællingerne i 1855 og 60 findes hun ikke nogetsteds paa Mors eller i Nykøbing. Men 1854, 17. 10., rejser Tjenestepigen Anne Margrethe Pedersdatter fra Solbjerg til Aalborg, hun betegnes som Mormon; hendes Alder er anført til 19 Aar, men det er dog uden Tvivl hende. Rejsen er vel saa gaaet til Utah. En Tradition siger, at Bevægelsen ogsaa en Tid interesserede Faderen. Der gik i disse Aar en stærk Strøm fra Nordjylland til Utah, ingen i Familien mindes dog at have hørt Tale om Anne Margrethe eller Søsteren Dorthe Marie. II. Mads Jensen Roisen, f. 1798, 6. 2., i Solbjerg, fundet død paa Dragstrup Mark 1830, 12. 9. G. 1823, 28. 11., i Ø. Jølby m. Ane Rebekka (Bekke) Nielsdatter, db. 1799, 3. 1., i Erslev, Datter af Niels Andersen og Hustru Ane Josefsdatter; hun er altsaa Søsterdatter af Karen Josefsdatter og Peder Josefsen (se Kap. 21). Mads Roisen og Rebekka havde et Sted paa 7 Skp. Hartk. i Mellem Jølby i Nærheden af Jølbygaard. Efter Mads Roisens Død gifter Rebekka sig igen 1831, 23. 3., med den 35 aarige Anders Andersen fra Tøving, de faar en Datter Mariane, f. 1832, 3. 3. Da Tiderne var vanskelige paa Mors, og de havde hørt, at det var lettere paa Himmerland, rejste de sammen med en anden Familie i 1838 til Næsby i Bjørnsholm Sogn, hvor de i en Del Aar havde et Husmandssted. Mariane blev 1858 g. m. Enkemand og Husmand Lars Markussen af Munksjørup. Efter hans Død, med Anders Peter Sørensen. Aftægtsmand Anders Andersen i Borregaard i Bjørnsholm Sogn døde 1866, 23. 4., Ane Rebekka var død sammesteds 1858, 7. 2. Mads Roisens og Rebekka Nielsdatters Børn var:

1) Jens Madsen, f. 1825, 12. 9., d. 1891, 23. 12., som Husmand i Ertbølle i Strandby i Strandly Sogn. Før sit Giftemaal var han Møllerkarl, i den første Tid af hans Ægteskab boede han i Borregaard, g. m. Maren Kirstine Madsdatter, f. 1824, 17. 2., i Ø. Ørbæk i Kornum Sogn, døde hos Anders Mathiesens i Overlade. Deres Børn var: Anders Jensen, f. 1848, 11. 2., d. 1889, 7. 3. som Marketender og Ølhandler i Aalborg. Havde to Sønner og to Døtre; Ane Rebekka Kirstine Jensen, f. 1849, 1. 10., g. m. Husmand Niels Sørensen, Finderup i Ertbølle, eneste Søn er Martin Sørensen i Næsby; Kirsten Marie Jensdatter Madsen, f. 1858, 22. 11., g. m. Gaardejer Anders Mathiesen i Overlade, hvor hun døde. 3 Sønner; Peder Chr. Jensen Madsen, f. 1859, 14. 12., Husmand i Overlade, 2 Sønner.

2) Niels Madsen f. 1830, 18. 4., d. 1909, 1. 5., i Borregaard, havde et Husmandssted i Overlade i Bjørnsholm Sogn, g. m. Margrethe Kirstine Christensdatter fra Bjørnsholm Sogn. Børn: Ane Marie Madsen, f. 1864, 15. 6., g. m. fhv. Gaardejer Thomas Christensen i Overlade. 3 Børn, en Søn har Gaarden; Anders Chr. Madsen, f. 1867, 23. 1., døde ugift 1915; Kirsten Madsen, f. 1869, 3. 9., d. 11 Aar gammel; Christen Madsen, f. 1872, 20. 9., d. 4 Aar gammel.

Mads Roisens Datter var ogsaa:

3) Ida Marie Madsdatter, f. 1818, 17. 3., i Tøving, d. 1898, 3. 4., hvis Moder var Anne Jensdatter Ør, som 1822, 8. 9., blev g. m. Anders Christensen Hald i Tøving, men døde 1838, 11. 8. Ida Marie blev opfødt hos sin Moders Forældre, Gaardmand Jens Ør i Tøving, som var en af Mørsøs første Havemænd og fik Belønning af det kgl. danske Landhusholdningsselskab. Ida Marie blev g. 1841, 25. 8., m. Husmand Poul Christensen Sallingbo i Tøving, som var blevet kristelig vakt ved C. Kold og blev en af de mest fremtrædende inden for Vækkelsen, en kærlig og glad, bibelstærk Kristen, se bl. a. Vammens Bog om Søren Olesen fra Mors. Deres Hjem blev et Samlingssted for de vakte (se Kap. 12 E). Ida Marie var en smuk Kone, som sin Faders Slægt lille og mørk, drev Gartneri, var ilter og dygtig. Poul Sallingbo døde 1889, 29. 5. Deres Børn var:

a) Jens Ør Poulsen, f. 1842, 11. 7., d. 1874, 29. 11., som væver i Tøving. Hans Søn Poul Sallingbo Poulsen, Møller i Tøving.

b) Ane Poulsen, f. 1844, 19. 10., g. m. Skomager Gimling i Nykøbing, en Søn og to Døtre.

c) Mariane Poulsen, f. 1847, 23. 7., ugift, tjente i Søndenkirk i 27 Aar, boede siden i et lille Hus i Nærheden af Gaarden, men døde hos Marcus Kortbek (se Kap. 12 A og B)

d) Kristine (Stine) Poulsen f. 1850, 11. 2. g. m. Enkemand Landpost Morten Just i Sundby, Broder til Chr Kjelds Kone (se Kap. 22). To Døtre

e) Ane Kjestine Poulsen, f. 1851, 13. 9., d. 25. 12.

f) Ane Kjestine Poulsen, f. 1852, 25. 10., d. 1859, 5. 2.

g) Jens Poulsen, f. 1854, 16. 11., d. 22. 11.

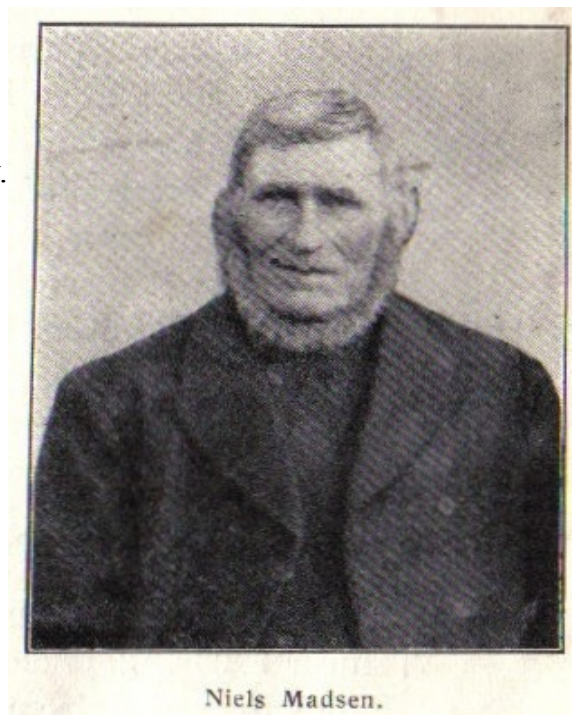
h) Jens Christian Poulsen, f. 1856, 1. 4., Gaardejer i Alsted. To Sønner og tre Døtre

i) Ane Kirstine Poulsen, f. 1859, 18. 2. g. m. Gaardejer Laust Mark Sidst i Tøving, 6 Børn.

j) Christen Poulsen Sallingbo, f. 1861. 16. 6., var Husmand og Tømrer i Tøving, døde barnløs.

Mads Jensen Roisens Søn var ogsaa:

4) Mogens Christian Eskildsen, f. i Sundby 1824, 28. 2., d. i Thorup 1903, 6. 12. Hans Moder Ane Tekel Johannesdatter var f. i Heltborg i Thy, db. 1795, 9. 12. 1823, 26. 12., blev hun g. m. den senere Teglbrænder Eskild Mogensen i Sundby, Sønnen fik derfor Navn efter Stedfaderen Han lignede i Ydre meget stærkt sin Faders Slægt. Han giftede sig med Enken Kirsten Marie Knudsen i Østergaard i Thorup, overtog Gaarden i ussel Drift og daarlig Økonomi, men drev den op og blev rig ved Kornhandel og et Tørreri. Da hans første

Kone døde giftede han sig med Jensine Sørensen Kjeldgaard Søster til Jens Sejersens Hustru (se Kap 20). Mogens Chr Eskildsen blev Sognefoged og Dannebrogsmænd omtales som en helstøbt Personlighed og var en myndig Mand, der selv var hjemme i sin Gaard. Han efterlod ingen Børn Hans, Gaard ejes nu af Søren Clausen fra Vils (se Kap. 12 E II).

KAPITEL 16.

HELVIG MADSDATTER FRA FILTENBORG.

(Se Kap. 14).

Helvig Madsdatter, f. 1758, 26. 12., d. 1837, 14. 3., g. 1789, 17. 10., med Gaardmand Peder Pedersen Ørgaard i Aas i Skjoldborg Sogn i Thy, d. 1844, 23. 12., 88 Aar gammel. Paa deres ældre Dage afstod de Gaarden til Svigersønnen Christen Lyhne og gik paa Aftægt. Peder Ørgaard var ogsaa Tømmermand. Mange af Helvigs Efterkommere har Slægtens Træk og Karakter. Børn:

Et dødfødt Pigebarn, 1790, 10. 7.

Margrethe Pedersdatter, f. 1792, 10. 1., se I.

Karen Pedersdatter, f. 1794, 26. 4., d. 1855, 9. 9., ugift, Husholderske for sine tre Fætttere paa fædrene Side, Peder, Jens og Chr. Aas i Gadegaard i Sundby, Sønner af Sognefoged Jens Pedersen Aas i Gadegaard. Karen skal have været noget original, men brav og afholdt.

Kirsten Marie Pedersdatter, f. 1796, 31. 12., se II.

I. Margrethe Pedersdatter, f. 1792, 10. 1., d. 1841, 27. 12., g. 1813, 4. 12., m. Christen Jensen Lyhne, f. 1780, db. 5. 11., d. 1856, 1. 6. Han var født i Lyhne ved Varde som Søn af Jens Hansen Skrædder og Hustru Pernille Christensdatter, han kom som omrejsende Kræmmer til Aas, logerede hos Peder Ørgaard og blev g. m. Datteren Margrethe. Det siges, at han forærede dem de første Kartofler for at vinde Pigen, man kaldte dem siden Lüneborgs Kartofler. Han var en travl, dygtig og økonomisk Mand. Margrethe var "uendelig god", der

var lidt tungt over hende. Børn: Tre dødfødte, en Dreng 1816, 17. 11. to dødfødte Døtre 1829, 25. 7. og 1831, 29. 1. De øvrige var:

1) Jens Christensen Lyhne f. 1814, 13. 11., d. 1852, 14. 9, som Købmand i Thisted. Han vilde have studeret til Præst men da han forlovede sig sagde Faderen "Nu bliver du ikke Præst for mine Penge!" Han var Omgangsfælle med J P Jacobsens Fader Grosserer Chr. Jacobsen. Han giftede sig altsaa 1841, 12. 11., med Karen Kirstine Mortensen fra Thisted, f. 1812, 22. 10., d. 1873, 3. 6., g. 2. G. m. sin Kommis Peder Bull Jensen. Det indhegnede Familiegravsted ligger paa Thisted gamle Kirkegaard i Nærheden af J. P. Jacobsens og dennes Forældres. Børn:

a) Margrethe Lyhne, f. 1842, 13. 9., g. 1868, 6. 3., m. Mægler Hans Jørgen Kristjan Fischer i Grangemouth, England. De bosatte sig paa deres ældre Dage i Skanderborg, hvor de er begravet. En Søn og tre Døtre.

b) Mette Katrine Lyhne, f. 1844, 3. 5., g. 1867, 11. 10., m; Landinspektør Harald Bille i Thisted. De var barnløse. Harald Bille døde af Blodstyrning i Mentona i Italien o. 1880, hun klagede siden: Jeg har kun en enlig Grav. Hun selv blev begravet hos sin Søster i Skanderborg.

c) Niels Lyhne, f. 1851, 9. 4., d. 26.7.

2) Peder Christensen Lyhne, f.1818, 10. 2., d. 1888, 30. 5., g. 1847, 30. 5., m. Christiane Jensdatter, f. i Skyum 1817, 9. 11., d. 1871, 10. 2. Deres Gravsted med Jernkors findes paa Skjoldborg Kirkegaard. Peder Lyhne fik sin Fødegård, men solgte den 1880 til

Peder Nørgaard, af hvem Thomas Boesen købte den 1884. Peder Lyhne byggede sig et Husmandssted i Nærheden, som Sønnen Martin fik efter ham. Han skal have været en dygtig og god Mand med Kristendom præget af Grundtvig. Hans 10 Børn var:

a) Christen Pedersen Lyhne, f. 1848, 23. 2., d. 1896, 22. 7., g. i 1872 m. Nikoline Marie Wissing, Lærerdatter fra Værum, havde først Dover Møllegaard, derefter Vinters Mølle ved Thisted, købte en Gaard i Karby paa Mors, som han byttede med en større Byejeendom i Ringkøbing, hvor han døde som Ejendomskommissionær og Fæstemand. Han havde Slægtens urolige Blod og Lyst til Handel, hans Rigdom blev omsider en levende Kristentro og Sjælens Frelse. Af hans fem Børn er Christian, Detailhandler i København; Axel Valdemar, Sømand ; Karl, døde 6 Aar gammel; Margrethe, døde 4 Aar gammel. Den yngste Søn er Bogtrykker Karl Lyhne i København.

b) En dødfødt Søn 1849, 21. 10.

c) Margrethe Pedersen Lyhne, f. 1851, 22. 4., d. 29. 4.

d) Margrethe Pedersen Lyhne, f. 1852, 12. 4., d. 1855, 7. 9.

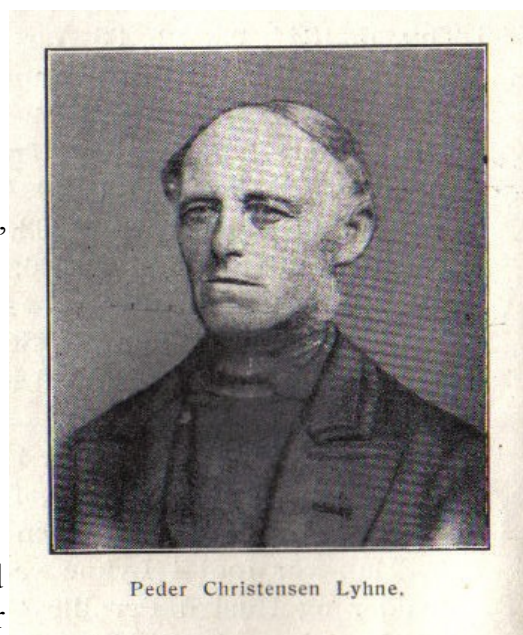
e) Niels Pedersen Lyhne, Tvilling til foranstaaende, d. 1852, 30. 10.

f) En dødfødt Datter, 1853, 5. 8.

g) Jens Pedersen Lyhne, f. 1854, 28. 11., d. 1858, 5. 5.

h) Niels Pedersen Lyhne, f. 1856, 24. 8., d. 1858, 21. 4.

i) Carl Pedersen Lyhne, Tvilling, til den foran nævnte, d. 1932, 12. 2., blev 1878 g. m. Nikoline Madsen fra Stagstrup; de boede først i Sundby i Thy, købte saa 1888 en lille Hedejeendom fra Herregaarden Irup i Hørdum Sogn, hvor de sled trofast og ihærdigt i 43 Aar. Han var en stille og god Mand. Af hans Børn døde Petrea 3 Aar gammel og Christiane

43 Aar gammel, den eneste Søn er Banevagt Peter M. Lyhne i Snedsted.

j) Jens Martin Pedersen Lyhne, f. 1858, 27. 2., d. 1906, 30. 11., fik Faderens Ejendom i Aas, siden en lidt større Ejendom, dernæst et Sted i Dragsbæk ved Thisted, siden blev han Saltmester paa Slagteriet i Esbjerg, g. m. Petrine Karoline Vigh. Deres tre Døtre er: Fru Fiskeeksportør Christiane Nyholm i Aarhus, Fru V. Nielsen i Aarhus og Fru Manufakturhandler Jenny Petrea Schlüter i Haderslev.

3) Hanna Kathrine Lyhne, f. 1820, 4. 10., d. 1886, 20. 12., g. 1844. 7. 11., m. Gaardmand Jens Chr. Christiansen Røjkjær fra Skjoldborg Sogn, d. 1894, 26. 12. De købte ved deres Giftemaal en Gaard i Stagstrup, hvor deres to Sønner og fem Døtre er født, derefter købte de Elstedgaard i Snedsted Sogn, som Sønnen Chr. Lyhne fik; de flyttede med ham til Ø. Krogsgaard i Nørhaa, hvor de begge døde efter Sønnen. Jens Chr. Røjkjær tog sig faderligt af Svigerdatteren og Børnene og hjalp med at styre Gaarden. Hanna Kathrine havde sin Faders praktiske Sans, kunde vel være noget tung i det, men Svigerdatteren betoner, "hun var en Kristen". Som Eksempel paa hendes forsynlige økonomiske Sans fortælles, at hun gemte Aftægtskontrakten i sin Ligsærk. Trods Kærligheden til Sønnen og Svigerdatteren vidste man jo ikke, hvad der kunde ske. Men døde hendes Mand først, vidste *hun* jo, hvor Kontrakten laa, og døde hun først, vilde man dog finde den, naar hun skulde iklædes. Børnene er:

a) Jens Christian Jensen Røjkjær, blev Gaardmand i Sundby paa Mors, døde 30 Aar gammel, efterlod sig to Døtre.

b) Inger Margrethe Jensen, g. m. Gaardejer Jens Pedersen i Aas, var barnløs, men Søstersønnen Iver Lyhne Thøgersen og hans Søster Hanne Kathrine blev opfødt hos dem. Hun døde hos Plejesønnen i Gammelby.

c) Christen Lyhne Jensen, var først Kræmmer, holdt i det hele af at handle, fik Elstedgaard og boede sammen med Forældrene, blev gift 1877 med sin Barndoms Veninde, den kloge og udmærkede Dorthea Nørgaard, Lærerdatter fra Snedsted. Hun har siden boet i sin Gaard i Nørhaa, kendt vidt om som Dorthe Lyhne. De købte i 1884 Ø. Krogsgaard i Nørhaa, men han var syg, da de flyttede ind og kom aldrig over sine Marker, døde 1885, 6. 4., omtrent 36 Aar gammel. Af deres fem Børn døde efterhaanden de fire, ligesom Faderen af Tuberkulose; den eneste efterlevende Søn er Jens Røjkjær Lyhne paa Middeholmgaard i Hundborg.

d) Dorthea Jensen, blev opfødt hos Mosteren Greta i Snedsted, blev g. m. Købmand Søren Jensen Smed i Stagstrup; efter at have boet en lille Tid i København rejste de til Amerika.

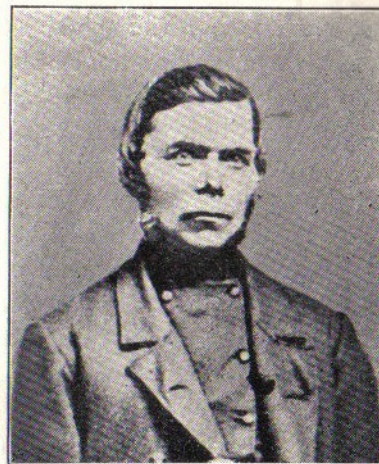
e) Karen Jensen, g. m. Lærer Peder Christian Thøgersen, der først var Privatlærer i Vildsund Færgegaard, derefter Lærer i Haring, siden i Ørum, hvor han døde i yngre Alder. Karen flyttede da med sine 7 Børn til Svankærs Ejendom ved Vildsund, købte siden Martin Lyhnes Husmandssted i Aas, bor nu i København. En af hendes Sønner er Lærer Iver Lyhne Thøgersen i Gammelby i Grurup Sogn.

f) Jensine Jensen, døde af Skarlagensfeber 7 Aar gammel.

g) Inger Marie Jensen, g. m. Politibetjent Christensen i København; hun døde kort efter det første Barns Fødsel, Barnet døde ogsaa og blev begravet i hendes Grav, "for Barnet er mit".

4) Greta Lyhne, f. 1823, 16. 3., død 1899, 12. 4., i Snedsted, g. 1852, 2. 4., med Boelsmand Christen Sørensen i Snedsted, d. 1905, 28. 4., i Nørhaa. De efterlod ikke Børn. Greta skildres som et godt Menneske.

5) Ivar Christensen Lyhne, f. 1826, 14. 12., d. 1875, 30. 12., af Koldbrand. G. 1851, 11. 11., m. Kirstine

Ivar Christensen Lyhne.

Madsdatter, f. 1828, 19. 3. i Sønderhaa, d. 1915, 30. 6. De fik Søgaard i Haring efter hendes Forældre. Ivar Lyhne var en alvorlig og levende Kristen, med i den grundtvigske Bevægelse. Hans 11 Børn var:

a) Christen Lyhne, f. 1852, 30. 5., blev Gaardmand i Gammelby, d. i Hurup.

b) Margrethe Lyhne, f. 1853, 19. 8., g. m. Boelsmand Niels Jensen Brund i Vang, døde ret ung.

c) Mads Lyhne, f. 1855, 14. 6., rejste til Amerika og blev Farmer i Nebraska, hvor han er død.

d) Jens Lyhne, f. 1857, 3. 5., blev Urmager i Thisted, hans Søn, Ivar Lyhne, som havde Forretningen, er død 1937, 1. 7.

e) Bole Christian Lyhne, f. 1859, 4. 5., fik Søgaard efter Foældrene. Sønnen Thomas Lyhne har nu Søgaard.

f) Bodil Kirstine Lyhne, f. 1860, 22. 10., d. 1935, g. m. Gaardejer Vilhelm Yde i Haring.

g) Karen Lyhne, f. 1862, 14. 7., g. m. Gaardejer Chr. Skriver i Kjallerup paa Thyholm.

h) Else Marie Lyhne, f. 1864, 14. 5., d. 14 Aar gammel.

i) Peder Lyhne, f. 1866, 3. 5., Snedker i Thisted og havde Badeanstalten.

j) Sine Marie Lyhne, f. 1868, 4. 4., d. 1907, g. m. Gaardejer Peder Jensen i Sinnerup i Ydby Sogn.

k) Elvine Marie Lyhne, f. 1870, 22. 8., d. o. 1909, g. m. Tømrer Karsten Nielsen i Thisted.

II. Kirsten Marie Pedersdatter, f. 1796, 31. 12., d. 1872, 29. 1. 1. G. g. 1824, 9. 4., m. Claus Christensen Rytter af Sundby paa Mors, d. 1833, 13. 9., 2. G. g. 1833, 13. 12., m. Christen Andersen Worm af Skallerup Sogn, d. 1886, 31. 12. Claus Rytters Moder var Anne Poulsdatter Søndergaard, Søster til Lars Poulsen Søndergaard i Solbjerg (se Kap. 12 E). Claus Rytter og Kirsten Marie fik en Gaard paa Thorupnæs i Skallerup Sogn, som Sønnen Claus Worm siden fik; hans Søn solgte den, og den blev delvis lagt under Mogens Chr. Eskildsens Gaard (se Kap. 15 II). Kirsten Marie var en lille, smuk Kone. Da hun blev Enke, var Chr. Worm kørt med Aal til Kolding; han hørte undervejs, at Claus Rytter var død hvorfor han skyndte sig Hjem. Brylluppet stod tre Maaneder efter. Han var Broder til den kendte Urmager Laust Worm i Thorup. Kirsten Marie var noget streng og forlangende. Sønnen Anders kunde det meste af Katekismen, da han kom i Skole. Hendes Børn var:

1) Peder Clausen, f. 1826, 23. 10., d. 1829, 21. 5.

2) Peder Clausen, f. 1829, 11. 9., d. 1926, 7. 2. Tjente som ung i 13 Aar i Gadegaard, hvor Mosteren var Husholderske, kom 1862 til Jegindø og fik en Gaard, g. m. Grethe Jensen. Peder Clausen havde stærk Lighed med sin Moders Slægt. I de sidste mange Aar blind, men bar det taalmodigt. Hans eneste Søn Jens Clausen har Gaarden paa Jegindø, har haft 4 Børn, hvoraf en Søn og en Datter lever.

3) Anne Helvig Clausdatter, f. 1832, 29. 2., d. 1875, 30. 1., g. m. Gaardmand Poul Nielsen Støvring i Thorup. Han havde sin Fødegaard og døde 1898, 5. 11. Var Søskendebarn til Mads Peter Jepsens Kone i Bjergby (se Kap. 22). To Sønner og en Datter døde som smaa. Desuden de tre Døtre:

a) Johanne, var blind og døde ugift, o. 45 Aar gammel.

b) Kirsten Marie, g. m. Gaardejer Laust Christensen Balle i Thorup.

c) Malene, var aandssvag, døde i 20 Aars Alderen.

4) Claus Christensen Worm, f. 1835, 25. 5., d. 1914, 30. 6., i sin Fødegaard i Thorupnæs, g. m. Anna Margrethe Christensen Horsager fra Ø. Assels. To Døtre døde tidligt. Sønnen Chr. Worm er Cyklereparatør i V. Jølby; Andreas Worm er Slagter i V. Jølby, g. m. Peder Mikkelsens og Maren Kathrine Sejersens Datter fra Solbjerg (se Kap. 26).

5) Anders Christensen Worm, f. 1841, 29. 7., d. 1900, 18. 10. som Tækkemand og

Husmand i Skallerup, g. m. Anna Nielsdatter Furbo fra Solbjerg, d. 1898, 4. 11. De, døde begge af Tuberkulose. De har haft 11 Børn, hvoraf 6 lever. 4 rejste til Amerika. Af Børnene er:

- a) Poul Worm, Husmand i Sundby, 1. G. g. m. Villads Filtenborgs Datter Else (se Kap. 25).
- b) Christen Worm, bor i Nykøbing.
- c) Karl Worm, er Fiskehandler i Nykøbing.

De 3 andre lever i Amerika, nemlig Anton, Søren og Peder.

KAPITEL 17.

ANNA MARGRETHE MADSDATTER I FILTENBORG OG STORGAARDSSLÆGTEN. (Se Kap. 14).

Anna Margrethe Madsdatter, f. 1766, 29. 6., g. 1790, 17. 12., m. Christen Jensen Kielde, f. 1754, db. 13. 10. i Elsø, Søn af Jens Mikkelsen Kielde (f. 1730) og Hustru Sidsel Mikkelsdatter. Jens Mikkelsen Kielde var igen Søn af Mikkjel Jensen Kielde, der var f. 1690 som Søn af Jens Mikkelsen og Ane Jensdatter.

Chr. Kielde købte 1791 Filtenborg af sin Kones Stedfader for 500 Rd., men Chr. Kielde døde i Filtenborg 1794, 6. 11., 40 Aar gammel. Deres eneste Barn var Sidsel Christensdatter, f. 1793, 19. 3., d. 1841, 20. 6., g. 1823, 16. 1. m. Jens Nielsen Storgaard i V. Assels, f. sammesteds 1799, 10. 6., som Søn af Niels Andersen Storgaard (1760-1836) og Hustru Johanne Jensdatter. De havde Storgaard i V. Assels, som oprindeligt var Fæstegaard under Lund-Blidstrup. Jens Nielsen Storgaard kaldes i 1823 Gammelmandssøn, hvilket vil sige, at han var fritaget for Soldatertjeneste, da hans Fader var over 60 Aar gammel. Blev Jens Nielsen Storgaard fri, saa blev hans Sønner det ikke, idet de tre ældste var med i Trearskrigen og de to yngste i 1864. Jens Nielsen Storgaard fik sin Fødegård o. 1827; han skal have været en ganske dygtig Mand; men de økonomiske Kaar var knappe paa den Tid, selv i et bedre Gaardmandshjem. Som Eksempel kan nævnes den ældste Søns Konfirmationsdragt: Faareskindstrøje, Træsko og rød Lue. Børnene var:

I. Christen Jensen, f. 1825, 25. 4.

II. Niels Christian Jensen Storgaard, f. 1826, 2. 11.

III. Anders Jensen Storgaard, f. 1829, 21. 4.

IV. Jens Jensen Storgaard, f. 1831, 4. 6.

V Christen Jensen Storgaard f 1834, 18. 7.

Efter Sidsels Død giftede Jens Storgaard sig igen 1841, 1. 11. med Else Poulsdatter, 24 Aar gammel, d. 1862, 17. 3. Han døde 1883, 9. 11., hos Datteren i Tæbring, begr. i V. Assels. Børnene af 2. Ægteskab var:

Poul, f. 1842, 22. 9., d. 15. 11.;

Sidsel, f. 1844, 29. 2., siden g. m. Tømmermand, i Tæbring;

Johanne, f. 1846, 27. 3., d. 1847, 9. 10.;

Johanne, f. 1849, 6. 1., d. 20. 2.;

Karen, f. 1849, 22. 12., g. m. Poul Mortensen, han blev Bestyrer paa Fredsø Fattiggaard, Vognmand i Nykøbing;

Mette Johanne, f. 1852, 4. 2., d. 1858, 21. 2.;

Poul, f. 1855, 22. 5., d. 1858, 6. 8.

I. Christen Jensen, f. 1825, 25. 4., d. 1902, 23. 11., i Randers, g. 1853, 28. 4., m. Caroline Christine Hviid, f. 1826, 31. 12., paa Herregaarden Tammestrup i Ousted Sogn som Datter af Niels Hviid og Hustru Ane, f. Albrethsen. Niels Hviid kaldes i 1826 for Agerbestyrer, vel Forvalter, hos Faderen. Hans Fader

Christen Jensen.

Jens Hviid var først Forpagter af Tammestrup og købte Gaarden 1826, ejede desuden Justenborg i Skanderup Sogn. Niels Hviid havde siden Grundfør Mølle. - Caroline Christine, f. Hviid døde i S. Onsild 1876, 17. 3., begr. i Randers.

Christen Jensen var med i Trearskrigen, bl. a. ved Isted, hvor hans Hest blev skudt. Efter Hjemkomsten kom han i Forretningen hos sin Fætter Niels Filtenborg i Randers, der lige havde begyndt i Østergade. Ved sit Bryllup var han Kroejer i Linaa, 1856 siges han at være Forpagter af Grundfør Mølle. 1861 købte han Hotel Jylland i Studsgade i Aarhus, siden Gæstgivergaarden Jylland i Randers. Fra o. 1872-76 var hans Gæstgiver og Høker i S. Onsild. Derefter i mange Aar Handelsmand og Antikvitethandler i Randers. Hans Færden i de yngre Aar er vanskelig at følge, da han i høj Grad havde Slægtens urolige Handelsblod i Aarerne. Ogsaa siden elskede han at køre rundt i en lille Vogn og købe gamle Møbler og Antikviteter, hans Kunder var bl. a. Officererne, til hvem han solgte gamle Vaaben. Ogsaa Fjerkræ og Frugt købte han op og solgte paa Torvet. I over 40 Aar var han Opkøber og Tolk for tre Generationer af Hestehandlerfirmaet Heinze i Sachsen, i Randers holdes jo de store Hestemarkeder. Han var en meget velbegavet Mand, livlig og en ypperlig Fortæller af sine Oplevelser. Af Udseende var han en kraftig Type paa Slægten. I hans sidste Aar kom Evighedens Alvor over ham. Børnene var:

1) Jens Cecilius Matthias Jensen, f. 1856, 2. 5., i Grundfør, d. 1876, 5. 11., i Randers som Urmagersvend.

2) Anna Jensine Christiane Jensen, f. 1858, 27. 2., i Randers, d. 1929, 23. 5., i København, g. 1888, 2. 4., i København m. Karl Peter Helmsted Grabau, d. 1898, 18. 4., Detailhandler, efterlod tre Døtre.

3) Christen Albrecht Jensen, f. 1871, 13. 12., i Randers, Købmand i Kongens Lyngby, g. 1898, 13. 12., m. Luise Augusta Bové, f. 1878, 25. 4., Datter af Stenhugger Claus Michael Bové i Løgstør og Hustru Sofie Kathrine, f. Beyer. 13 Børn, hvoraf 4 døde som smaa, de øvrige er:

a) Caroline Margrethe Hviid Jensen, f. 1899, 7. 10., g. m. Repræsentant Peder Emil Bisgaard Pedersen.

b) Cilius Chr. Hviid Jensen, f. 1901, 3. 3., g. m. Agnes Margrethe Samuelson, har Fragtmandsforretning i Lyngby.

c) Hans Chr. Hviid Jensen, f. 1902, 10. 4., Bestyrer.

d) Louis August Hviid Jensen, f. 1905, 4. 4., g. m. Elinor Andersen, Farvehandler i København.

e) Anna Sofie Frederikke Hviid Jensen, f. 1906, 8. 7.

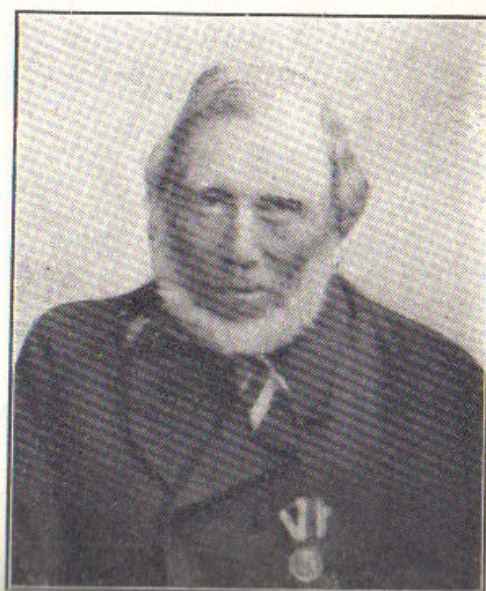
f) Louise Augusta Hviid Jensen, f. 1909, 5. 1., g. m. Repræsentant Amandus Georg Hillemann.

g) Albrecht Hviid Jensen, f. 1911, 3. 5. g. m. Tecla Urania Bertram, Farvehandler.

h) Marie Hviid Jensen, f. 1914, 18. 2.

i) Claus Michael Hviid Jensen, f. 1916, 12. 9.

II. Niels Christen Jensen Storgaard, f. 1826, 2. 11., d. 1915, 11. 6., i Ø. Assels, begr. i V. Assels, 1. G. g. 1852, 12. 4., m. Mariane Madsdatter Sveigaard, f. 1828, 22. 10., d. 1868, 19. 2., Datter af Sognefoged Mads Draaby Sørensen Sveigaard i V. Assels og Hustru Christiane Pedersdatter Seerup, 2. G. 1869, 17. 5., m. Dorthea Christensdatter Mark, f. 1829, 23. 12., i Rakkeby, d. 1910, 7. 2., begr. i

Niels Christen Jensen Storgaard.

Nykøbing, Datter af Tømrer og Husmand Chr. Mark og Hustru Mette Marie Andersdatter, som siden boede i Dragstrup.

Niels Storgaard var med i Treaarskrigen som Underkorporal ved 1. Reservejægerkorps, blev saaret i det ene Ben ved Udfaldet fra Fredericia; efter Lazaretopholdet var han dog med Krigen ud og var igen med i 1864. 4 af hans Sønner var Soldater samtidigt. Han boede i Begyndelsen i V. Assels, havde saa i nogle Aar en lille Gaard i Ø. Assels og drev en Høkerhandel ved Gaarden, en Tid ogsaa Bageri. Købte saa et Hus med Jord i V. Assels og boede der i mange Aar som Landsbyslagter til sit 80. Aar. Han var en flittig og stræbsom Mand. Børnene:

1) Christine Nielsen, f. 1853, 19. 7., i V. Assels, d. 1916, 8. 2., i Ø. Assels, g. m. Træskomand Lars Peter Sørensen (Thomstrup). En søn.

2) Mads Sveigaard Nielsen, f. 1855, 30. 8., Navneforandring 1904 til Mads Nielsen Sveigaard, d. 1930, 11. 5., g. m. Mathilde Marie Kathrine Schou, f. 1854, 9. 2., d. 1928, 6. 12., Datter af Høker Laurits Christian Schou og Hustru Ane f. Pedersen Holmgaard i Viborg. Mads N. Sveigaard var Grænsegendarm fra 1879 til 1880, Sergent i Viborg til 1886, igen Gendarm 1886-92 med midlertidig Station paa Amalienborg Sommeren 1887, ellers Leder af Gendarmeristationen i Utterslev 1887-92. Overgendarm i Viborg til 1902, fra 1902 Stabssergent, blev Dannebrogsmænd 1905, boede som pens. Stabssergent i København. Han var en dygtig og retskaffen Mand, flittig som en Bi, og en udpræget Ordensmand, beskeden og afholdt. Børn:

a) Mariane Sveigaard, f. 1878, 6. 10., g. m. Tapetserer Budolfi Fricke i København.

b) Lauritz Sveigaard, f. 1882, 1. 5., Bagefrøemester i Rørbæk ved Hobro, g. m. Johanne Julsgaard Jensen.

c) Emma Sveigaard, f. 1884, 27. 1., g. m. Overchauffør ved Brandvæsenet i København N. P. Willumsen.

d) Estrid Sveigaard, f. 1886, 15. 12., g. m. Konduktør N. A. Thorsen i Hellerup.

e) Georg Sveigaard, f. 1887, 31. 12., g. m. Carla Elisabeth Hansson Øvall, tog Afsked som Oversergent ved Artilleriet i 1923, Ridelærer og Kontorfuldmægtig i Silkeborg fra 1926, Forretningsfører og Redaktionssekretær ved Silkeborg Venstreblad.

f) Oskar Sveigaard, f. 1891, 19. 11., g. m. Elise Nørgaard, Fabrikant i København.

3) Jens Nielsen, f. 1859, 3. 8., d. 1894, 5. 7., i København, begr. paa Garnisons Kirkegaard, Trompeter ved 2. Artilleribataillon, g. m. Bertha Kristine f. Larsen. Barnløse.

4) Mads Filtenborg Nielsen, f. 1861, 18. 1., d. 1925, 15. 7., Fisker, først i V. Assels, fra 1895 paa Venø. Han var opkaldt efter sin Faders Morbroder i Ø. Assels, som døde 1861, 1. 1., 1. G. g. 1885, 9. 10., i Ø. Assels m. Jensine Nielsen Bagger, f. 1860, 15. 6., i Sillerslev, d. 1911, 23. 2., Datter af Pottemager Niels Dortheus Christian Nielsen Bagger og Hustru Kirsten Jensdatter, der siden boede i Ørding. 2. G. g. 1912, 17. 4., m. Sygeplejerske Kathrine Pedersen, f. 1884, 11. 5., Datter af Chr. Pedersen og Hustru Margrethe Pedersen i Ronekildeby Kajmose i Holmstrup Sogn paa Sjælland. Mads Filtenborg Nielsen skildres som en ualmindelig retlinet og samvittighedsfuld Mand i alle Forhold. Han nød megen Agtelse paa Venø, og havde en god Stilling blandt Indre Missions Venner paa Øen. Børn:

a) Niels Bagger Madsen Filtenborg, f. 1887, 7. 1., Fisker i Thisted, g. m. Maren f. Borup. Børn:

Rosa Agnete Bolette Kirstine Filtenborg, f. 1918, 15. 10.

Petra Kirstine Kjeldine Filtenborg, f. 1919, 6. 11.

Aksel Borup Filtenborg, f. 1922, 18. 4.

Ellen Margrethe Filtenborg, f. 1923, 14. 6.

Karl Johannes Filtenborg, f. 1924, 26. 7.

- Henny Licie Filtenborg, f. 1926, 28. 4.
 Knud Kristian Filtenborg, f. 1928, 25. 4.
 Eva Marie Kristine Filtenborg, f. 1929, 4. 11.
 Anna Margrethe Filtenborg, f. 1932, 8. 7., d. 17. 9.
 Gerda Elise Filtenborg, f. 1933, 28. 12.
 Tove Birgit Filtenborg, f. 1935, 10. 6.
- b) Niels Christian Madsen Filtenborg, f. 1889, 31. 5., Fisker, først i Reersø, nu i Struer. 1. G. g. m. Sørine Amalie Christensen, d. 1923, 12. 2., 2. G. g. m. Petra Hansine Nielsen. Børn:
 Mads Filtenborg, f. 1910, 29. 4.
 Jensine Filtenborg, f. 1912, 9. 6.
 Kristen Hammer Filtenborg, f. 1914, 9. 4.
 Georg Filtenborg, f. 1915, 1. 6.
 Svend Aage Filtenborg, f. 1918, 6. 10.
 Inge Amalie Filtenborg, f. 1927, 11. 2.
 Hans Storgaard Filtenborg, f. 1930, 17. 9.
- c) Theodor Madsen Filtenborg, f. 1891, 12. 11., Fisker i Thisted, g. m. Marie Christensen. Børn:
 Theodora Madsine Filtenborg, f. 1912, 4. 10.
 Ellinor Filtenborg, f. 1916, 2. 1.
 Edith Filtenborg, f. 1920, 10. 3.
- d) Mariane Madsen Filtenborg, f. 1893, 2. 2., g. m. Købmand Vilhelm Juulsgaard Jensen i Sulsted.
- e) Jens Madsen Filtenborg, f. 1897, 9. 7. Røgmester i Struer, g. m. Cecilie Baden. Børn:
 Sven Erik Filtenborg, f. 1922, 6. 7.
 Ejner Baden Filtenborg, f. 1924, 23. 7.
- f) Madsine Filtenborg, f. 1913, 12. 4.
- g) Anna Marie Kristine Filtenborg Nielsen, f. 1914, 4. 8., d. 1923, 11. 12.
- h) Margrethe Filtenborg Nielsen, f. 1919, 2. 10.
- 5) Sidsel Kirstine Nielsen, f. 1863, 20. 12., d. 1900, 9. 1., g. m. Fisker Mads Nielsen Bak i V. Assels, d. 1915, 30. 3. 5 Børn.
 6) Martin Storgaard Nielsen, f. 1870, 12. 4., først Landarbejder, Fisker og Østersfisker, bor nu i Nykøbing. G. m. Nielsine Pouline Sofussen, f. i Tødsø 1870, 2. 6., d. 1925, 23. 1. Børn:
 a) Niels Chr. Nielsen, f. 1892, 20. 1., g. m. Anna Christensen, d. 1927. Handelsmand i Nykøbing.
 b) Adolf Chr. Nielsen, f. 1894, 20. 11., Lagerforvalter i Nykøbing.
 c) Mette Marie Jenny Nielsen, f. 1896, 20. 12., g. m. Arbejdsmand Laurids Berg Pedersen i Nykøbing.
 d) Sigrid Dorteia Nielsen, f. 1902, 3. 3., g. m. Støberiarbejder Erik Kristian Larsen i Nykøbing.
 e) Jens Nielsen, f. 1906, 11. 3., Maskinsmed paa Jernstøberiet i Nykøbing.
 f) Olga Nielsen, f. 1908, 5. 9., g. m. Arbejdsmand Niels Munksgaard Pedersen i Herning.
 g) Dagmar Nielsen, f. 1910, 16. 3., g. m. Arbejder Kaj Jensen paa Kulkompagniet i Nr. Sundby.
 h) August Nielsen, f. 1912, 4. 12., d. spæd.
 7) Christen Mark-Nielsen, f. 1873, 16. 4., g. m. Maren Jensen, f. 1876, 5. 12., i Enslev som Datter af Gaardejer Hans Jensen og Hustru Ane Marie, f. Pedersen. Var først Sergent ved Dragonerne i Randers, kom 1896 til Københavns Omnibuskompagni, nu

Københavns Sporveje, hvor han stadig er ansat, i mange Aar. Forfatter af Digte til Børnenes Kontor, har udgivet to smaa Digtsamlinger, samt skrevet "Husmandsdrongen" som er en smuk Skildring af Livet i et nøjsomt og godt Husmandshjem paa Mors i hans egen Barndom. Børn:

a) Ane Dorthea Karoline Elisabeth Nielsen, f. 1896, 19. 5., g. m. Maalerkontrollør Herman Kappers i København.

b) Hans Nelmark, f. 1897, 29. 10., g. m. Edith Jensen, Korrespondent i København.

c) Valdemar Mark-Nielsen, f. 1901, 16. 8., g. m. Ella Sørensen. Lagerchef i København.

d) Else Marie Mark-Nielsen, f. 1910, 9. 9.

III. Anders Jensen Storgaard, f. 1829, 21. 4., d. 1892, 17. 1., i Tæbring, g. 1855, 1. 6., m.

Inger Kristine Andersdatter Mark, f. 1834, 16. 6., d. 1893, 5. 4., Datter af Gaardmand i Outrup Anders Christensen Mark og Hustru Ane Jensdatter Morgen. Anders Mark var først Boelsmand og Tømmermand; han var Broder til Chr. Mark, førnævnte Niels Storgaards Svigerfader. Anders Storgaard var berømt for sine æventyrlige Kræfter, han kunde staa med begge Fødder samlede i et Skæppemaal og tage en Tønde Korn fra Gulvet op under hver Arm. Som ung tjente han hos Anders Mark. En Dag bar de Ærter paa Loftet, Anders Storgaard kom til at træde et Trin i Trappen i Stykker, og Anders Mark skældte ud. Anders Storgaard mente, at maatte han ikke gaa paa Trappen, saa maatte han vel smide Ærterne op, og kastede Sækken med Ærter op igennem Loftshullet; desværre faldt Ærtesækken ned og knækkede en Bjælke over Storstuen. Engang var han ved at læsse noget paa en Vogn; Husbonden mente, det blev for meget for Hestene; Anders tog saa selv fat i Vognen og trak den alene. I Trearskrigen tjente han ved Artilleriet. I 1864, da de tyske Tropper drog bort fra Mors, skulde Anders Storgaard som saa mange andre køre Materiel for dem; men i Viborg saa han sit Snit til at læsse det af Vognen, bandt noget om Hestenes Sko og kørte en mørk Aften ud af Viborg hjem til Mors. Han skildres som en retskaffen, paalidelig Mand og meget hjælpsom. Han havde først en Gaard i Outrup, sidst et mindre Sted i Tæbring. Børn:

1) Anders Kristian Andersen Storgaard, f. 1856, 11. 3., d. 1927, 27. 11., g. m. Ane Kirstine Nielsen. Fik først en Del af Hjemmet i Outrup, siden en Gaard i Mollerup, i mange Aar et Sted i Fjallerslev, boede sidst i Mollerup, hvor han døde. En Tid var han en Slags Forvalter eller Entreprenør for Arbejdet paa Damsgaard og Regnskabsfører i Brugsforeningen. En oprigtig og god Mand. Af hans 5 Børn rejste de 4 Sønner til Amerika, hvor de to nu er døde. Datteren Marie er g. m. Frederik Dahlgaard paa Glomstrup Mark.

2) Jensine Cecilie Andersen Storgaard, f. 1859, 9. 8., d. 1924, 31. 7., i Vorup ved Randers, g. m. Vinkyper Jens Peter Poulsen, som siden havde en lille Ejendom i Vorup Kær og arbejdede hos Riis & Dreyer i Randers. Død 1918, 12. 9. Cecilie Storgaard var en meget dygtig, flittig og trofast Kvinde. Børnene:

a) Anders Peter Leonhard Poulsen, Lokomotivfører i Hadsund.

b) Holger Marinus Poulsen Handlungartner i Randers.

c) Fritz Richard Poulsen Anlægsgartner i Randers.

d) Maren Mariane Poulsen, g. m. Direktør Ransby.

e) Thorvald Ejnar Poulsen, Frugthandler i Randers.

f) Augusta Elcilie Poulsen, gift Larsen i Winnipeg.

3) Mads Filtenborg Andersen Storgaard, f. 1861, 26. 11., d. 1864, 3. 5.

4) Anne Møller Andersen Storgaard, f. 1865, 25. 6., d. 1928, 8. 6., g. m. Slagter Niels Buch i Kristrup ved Randers. Den eneste Datter er. g. m. Slagter Dyrberg i Kristrup.

5) Mads Filtenborg Andersen Storgaard, f. 1869, 25. 1., d. 7. 2.

6) Johanne Marie Kirstine Andersen Storgaard, f. 1871, 8. 5., bor i Nykøbing, ugift.

7) Andrea Kirstine Andersdatter Storgaard, f. 1880, 7. 12., g. m. Støberiarbejder

Anders Ejler Andersen, bor i Vorup ved Randers. Har 9 raske Børn.

IV. Jens Jensen Storgaard, f. 1831, 4. 6., d. 1865, 30. 11., i Vils, g. 1862, 14. 2., m. Valborg Christensdatter, f. 1838, 29. 11., d. 1908, 25. 7., hun var fra Østermølle i Lødderup (se Kap. 10 IV). Jens Storgaard var o. 1860 Kusk for Gjedde paa Højris. Han og Valborg boede da i den gamle Lilleris Mølle (se Kap. 13). I Krigen 1864 blev han haardt saaret og fik Pension. De boede i Vils, hvor han døde som Følge af sin Skade i Krigen, knapt tre Maaneder efter, at en lille Søn var født. Valborg flyttede 1866 tilbage til sit Fødesogn, hvor hun siden giftede sig med Niels Chr. Poulsen Ager (se Kap. 10, IV). Jens Storgaards Børn var:

1) Sidsel Jensen Storgaard, f. 1862, 20. 12., i Lilleris Mølle, g. m. Julius Gudmondson, Snedker i København. Ingen Børn.

2) Jens Jensen Storgaard, f. 1865, 3. 9., nu pens. Kommunalarbejder i København, g. m. Marie Margrethe Anni Jensen, f. i Strandmøllen 1877, 31. 12. Deres eneste Barn er Valborg Marie Storgaard, f. 1899, 20. 8., g. m. Maler Carlo Pedersen i Søllerød.

Valborg Christensdatters Datter Karen Marie Kristensen, f. 1860, 20. 12. i Lødderup, blev siden g. m. Thomas Dahlgaard (se Kap. 23).

V. Christen Jensen Storgaard, f. 1834, 18. 7., d. 1903, 28. 1., i Vinderup, g. 1860, 80. 12., m. Enke efter Gaardmand Niels Chr. Mikkelsen i Vils, Hansine Hedvig, f. Christensen, f. i Ribe 1829, 6. 3., d. i Vinderup 1900, 20. 6., Datter af Værtshusholder Hans Christensen Nebel og Hustru Mette Kirstine, f. Bennedsdatter. Chr. Jensen Storgaard havde først sin Hustrus Gaard, var siden Kroejer i Vils; var med som Soldat i 64; flyttede siden til Vinderup som Gæstgiver, blev dernæst Gaardejer i det nærliggende Sahl, saa to Gange Husejer i Vinderup og var da Opkøber af Slagterisvin til Holstebro Slagteri. Han var en pligtopfyldende Mand og afholdt af sin Omgangskreds. Børn:

1) Sidsel Kathrine Jensen Storgaard, f. 1861, 11. 8., d. 1865, 18. 3.

2) Nielsine Christine Jensen Storgaard, f. 1863, 26. 3., 1. G. g. m. Købmand Hans Christian Splidsboel i Vinderup, d. 1892, 6. 1., en Søn og en Datter, sidstnævnte død; 2. G. g. m. Herreekviperingshandler Johannes Bang i Vinderup, en Søn og en Datter, førstnævnte død.

3) Jens Chr. Jensen Storgaard, f. 1864, 16. 3., d. 1900, 17. 9., paa Frederiksberg, arbejdede paa Frederiksberg Gasværk, g. m. Emma Eleonora Juhl, f. Ernst, f. 1871, 7. 12., d. 1933, 10. 2. Eneste Søn er: Snedkermester Ernst Storgaard i Valby, f. 1897, 5. 3.

4) Marinus Jensen Storgaard, f. 1865, 9. 11., rejste til Amerika i 1885; man hørte kun fra ham een Gang, da arbejdede han paa en Sæbefabrik, mere ved man ikke om ham.

5) Niels Chr. Mikkelsen Storgaard, f. 1868, 4. 2., d. 1. 3.

6) Niels Chr. Mikkelsen Storgaard, f. 1869, 21. 8., d. 28. 11.

Christen Jensen Storgaard.

KAPITEL 18.

ANE MARGRETHE MADSDATTER OG DEN YNGRE SLÆGT FILTENBORG. (Se Kap. 14 og 17).

Enken i Filtenborg Ane Margrethe Madsdatter gifter sig 1795, 10. 4., m. Ungkarl Jens Madsen Kiellergaard af Sundby, f. sammesteds 1768, 29. 2., Søn af den velhavende Mads Christensen Kiellergaard og Hustru Sidsel Jensdatter, som døde henholdsvis 1798, begr. 2. 2., 69 Aar, og 1804, begr. 12. 1., 76 Aar. Mads Kiellergaard var født i Kiellergaard eller Kjeldgaard i Skallerup Sogn 1730, 8. 2., som Søn af Chr. Kiellergaard og Hustru Maren Christensdatter.

Jens Madsen Kiellergaard var tidligt selvstændig, allerede 1786, 18 Aar gammel, køber han et Hus af Faderen for 199 Rd. og skal desuden bekoste Søstrene Marens og Annes Bryllup og udstyre dem med en Seng. 1787 bor han i Sundby som Selvejergaardmand og har Forældrene og Søsteren Anne hos sig. 1790 køber han af Faderen en halv Gaard i Skallerup, 1796 sælger han igen Huset i Sundby til Faderen samt Part i Sundby Kirketiende. Han og Ane Margrethe boede nu i Filtenborg til 1830, da de overlod Gaarden til Svigersønnen Josef Filtenborg og flyttede til Galtrup, hvor de døde henholdsvis 1843, 22. 11., og 1844, 7. 4. Børn:

Christen Jensen Filtenborg, f. 1796, 20. 2., se I.

Sidsel Kathrine Filtenborg, f. 1799, 8. 1., g. 1829, 20. 12., m. Fætteren Josef Filtenborg (se Kap. 24).

Mads Jensen Filtenborg, f. 1801, 25. 11., se II.

Mads Christian Jensen Filtenborg, f. 1805, 17. 1., se III.

Kirsten Marie Jensdatter, f. 1808, db. 8. 4., aandssvag, døde hos sin Svoger Niels Jensen i Galtrup 1857, 28. 5.

Maren Jensdatter, f. 1811, db. 4. 11., d. 1844, 15. 4., g. 1836, 16. 6., m. Gaardmand Niels Jensen i Galtrup, som først boede, hvor Højskolen nu ligger, siden i mange Aar i Præstbrohus, sidst i Solbjerg. Om hans andet og tredje Ægteskab se Kap. 23. Børn:

Ane Margrethe, f. 1839, 22. 9.;

Sidsel, f. 1842, 15. 2., d. 1855, 23. 6., aandssvag;

Jens, f. 1844, 5. 4., d. straks;

Ane Margrethe blev opfødt hos den barnløse Morbroder Mads Filtenborg i Ø. Assels og siden g. m. Gaardmand Anders Christian Bjarup i Ø. Assels, hendes Sønner var Jens Jensen Bjarup i V. Assels og Boelsmand Niels Bjarup i Storup.

I. Christen Jensen Filtenborg, f. 1796, 20. 2., d. 1842, 11. 5., Murmester i Nykøbing, g. 1819, 7. 11., m. Anne Ulrikke Nielsdatter Klingenberg, f. 1792, 4. 7., d. 1869, 2. 1. Efter deres Bryllup 1819 fik de en Ejendom i Frøslev Sogn, hvor han kaldes Murmester og Gaardmand. Siden flyttede de til Nykøbing; han skal have været en dygtig Murer som sine Brødre, var Synsmand ved Kirkerne paa Mors. Da han døde og Ulrikke sad alene tilbage med Børneflokket, oprettede hun et Gæstgiveri, som Svigersønnen Morten Jensen senere overtog, det nuværende Markvorsens Hotel. Hun var en meget dygtig Kvinde, og "Madam Filtenborg" eller som Bønderne sagde "Ulrikke", var meget agtet i Nykøbing. Paa hendes Gravsten staar: "Stille og utrættelig var hendes Færden her, nu nyder hun den evige Hvile hos sin længst forudgangne Mand. Dit Minde være priset af dine taknemlige Børn".

Ulrikke Filtenborg var Datter af Købmand Niels Jakobsen Klingenberg i Nykøbing, d. 1801, 69 Aar gammel. Han tog 1761 Borgerskab som Glarmester i Thisted og 1766 Borgerskab som Købmand i Nykøbing, var tre Gange gift, 1. G. uvist hvor og naar, med

Bodil Lauridsdatter Grishauge, d. 1765, begr. 25. 1., 2. G. g. 1765, 28. 6., i Nykøbing m. Karen Sørensdatte, d. 1785, begr. 30. 5., 3. G. g. 1791, 10. 5., m. Johanne Elisabeth Aarestrup, som blev g. 2. G. 1805 m. Enkemand Chr. Madsen Hollænder i Nykøbing; hun synes ikke død i Nykøbing; i Stamtavle over Familien Aarestrup af H. Grandjean nævnes hun blandt dem, som var fundet af Navnet Aarestrup uden Angivelse af Familieforhold som Niels Klingenberg's Hustru i Nykøbing paa Mors. Ved Folketællingen 1834 findes flere af Navnet Aarestrup i Nykøbing. Niels Jakobsen Klingenberg's Fødested angives ikke i Borgerskabsprotokollerne i Thisted eller Nykøbing. Der findes en gammel sydfynsk Præsteslægt Klingenberg, jfr. Wiberg's Præstehistorie, og en stor norsk Familie Klingenberg i Trondhjem; fra denne sidste Familie stammede Klingenberg'erne paa Klitgaard i Nørholm Sogn ved Aalborg. Men Købmand Niels Jacobsen Klingenberg synes snarere at være af sønderjysk Afstamning; i Svenstrup paa Als og i Tinglev Sogn findes Gaarde af Navnet Klingbjerg, hvorfra Navnet kan stamme; men Niels J. Klingenberg synes dog ikke selv født nogen af de paagældende Steder. Hans Moder, som døde i Nykøbing 1790, 81 Aar gammel, hed Bodil Vincentdatter Esens eller Klingenberg, var da Enke efter andet Ægteskab. Esens er en By i Frisland. Familietraditionen om Slægtskab med den adelige Familie von Klingenberg paa Mors og i Thy er vel ikke paavist, men maaske nok mulig. I saa Fald maa det dog gaa tilbage i Tiden før eller samtidig med Generalpostmester Poul Klingenberg til Højris, adlet 1669, d. 1690; han var f. i Hamborg 1615 som Søn af Joachim Klingenberg. Adelsslægten uddøde 1783 med Amtmand Fr. von Klingenberg.

Christen Filtenborgs og Ulrikke Klingenberg's Børn var:

1) Frederica Filtenborg, f. 1821, 26. 4., i Frøslev, d. 1896, 31. 8., i København, g. 1845, 9. 5., i Trinitatis Kirke i København m. Kunstdrejer Peter Andersen Glistrup, der ogsaa var fra Nykøbing paa Mors. 1852 tog han Borgerskab som Paraplyfabrikant, men døde 1857, 28. 6., af Tuberkulose, 34 Aar gammel. Hans Enke havde siden Pensionat for Studenter. Hun var af Slægtens dygtige og viljekraftige Kvinder. Børnene var:

a) Sørine Emilie Glistrup, f. 1846, 6. 9., d. 1925, 25. 12. G. m. Kunstdrejer Chr. Sørensen i København. 4 Sønner og 1 Datter.

b) Anna Ulrikke Glistrup, f. 1848, 11. 9., d. 1933, 20. 1., g. m. inspektør Harald Hansen ved Folketeatret. Ingen Børn.

c) Albert Glistrup, f. 1850, uvist hvor i København, d. 1856, 25. 3.

d) Christian August Glistrup, f. 1852, 5. 2., d. 1924, 2. 10., Styrmand, siden Skibsfører, boede i København. 3 Sønner og 2 Døtre.

e) Flora Glistrup, f. 1854, 3. 10., død for en Del Aar siden. G. m. Smedemester Gustav Larsen i København. 1 Søn og 1 Datter.

2) Niels Filtenborg, f. 1826, 20. 9., i Frøslev Sogn, d. 1875, 5. 12., i København, g. 1851, 28. 10., m. Andrine Eleonora Götzsche, f. 1821, 15. 7., d. 1901, 22. 9., Datter af Provst Henrik Götzsche i Ø. Velling og Hustru Anna Margrethe f. Hansen. Niels Filtenborg kom i Købmandslære hos kgl. Agent Hans Bang i Randers og blev der helt til han selv etablerede sig. Han tog Borgerskab i Randers 1850, 29. 5., med Myndighedsbevilling. Havde først Forretning i Østergade, siden i Raadhusstræde, oparbejdede en af de største Købmandsforretninger i Jylland. Den store Krise i 1857 og Krigen 1864 og dennes Eftervirkninger ramte ham vel haardt. 1867, da hans Helbred var begyndt at vakle, flyttede han som Grosserer til København. Han var nederlandsk Konsul. Han og hans Hustru er begr. paa Assistens Kirkegaard. Børn:

a) Christian Götzsche Filtenborg, f. 1852, 3. 5., d. 1919, 12. 10., g. 1909 m. Maria Sofie Jensen, f. 1869, 17. 12., i Aarhus, d. 1921, 27. 12., Datter af Bundtmager Jens Peter Jensen og Hustru Cecilie f. Henrichsen. Chr. Filtenborg blev uddannet i Tyskland, Svejts og Frankrig, hvorefter han blev Medarbejder ved Farbroderens Firma i Aarhus. Ved dennes Død 1891 blev han Indehaver 5 af Firmaerne: Urforretning en Gros, som blev den største i Norden, endvidere var han Indehaver af Engrosfirmaet Hans Jensen & Co. i Guld- og Sølvvarer. Hvert Aar foretog han lange Udenlandsrejser for at sætte sig ind i alt Forretningen henhørende og var inde i alle Detailler, som sin Farbroder var han en dygtig, initiativrig og gavmild

Mand, der gjorde meget for Aarhus By. Blandt hans offentlige Hverv kan nævnes: Medlem af Repræsentantskabet for Aarhus Hypotekbank, Medlem af Repræsentantskabet for Livsforsikringsselskabet Vita, i Bankraadet for Jyllandsbanken, i Bestyrelsen for flere Handelsmandsforeninger, fra 1897 til 1909 sad han i Aarhus Byraad, var Formand for Aarhus Overligningskommission, var Medlem af Skoledirektionen for Aarhus Købstad og Hasle Herred og af Aarhus Amts Skoleraad, Formand for Christian IX's Børnehjem, for hvilket han især viste personlig Interesse. Ved Landsudstillingen 1909 var han Hovedkasserer og viste sin store Offervilje. Han oprettede et Legat til Handelsmænds Uddannelse, ligeledes "C. G. Filtenborgs Stiftelse for gamle Haandværkere og Handlende i Aarhus, særlig Guldsmede og Urmagere". I sit Testamente bestemte han desuden en Million Kr. til det nye Universitet i Aarhus. Adskillige Aar før sin Død blev han udnævnt til Etatsraad og Ridder af Dannebrog, se iøvrigt Dansk biogr. Leksikon samt Danmarks Byer og deres Mænd, om Aarhus, endvidere A. K. Jensen: Aarhus By.

Efter Chr. Filtenborgs Død blev den store Forretning omdannet til Aktieselskabet I. C. Filtenborg.

b) Henrik Götzsche Filtenborg, f. 1854, 2. 4., d. 1930, 11. 11., g. 1885, 24. 3., m. Ida Bothilde Wolters, f. 1863, 5. 12., d. 1936, 30. 6., Datter af Distriktslæge i Tarm, senere paa Amager, Niels Thomas Give Rosenkrantz Wolters og Hustru Hermandine f. Pedersen. Henrik Filtenborg blev uddannet i Manufaktur hos en Gros Firmaet "Steerup og Just", var derefter i flere Aar ansat i

Christian Götzsche Filtenborg.

Henrik Götzsche Filtenborg.

Celle i Tyskland, rejste nogle Aar for tyske Firmaer i Norge, etablerede sig 1881 i København med en Engrosforretning og en Fabrik for Herrelingeri. Broderen Niels Filtenborg indtraadte i Forretningen, og de drev den op til at være en af de største og førende i denne Branche. 1919 udtraadte Broderen, og Sønnen André Filtenborg traadte ind og har siden fortsat Forretningen. Efter Broderen Etatsraad Filtenborgs Død i Aarhus var Henrik Filtenborg Medlem af Bestyrelsen for A/S. Henrik Filtenborg var den fødte Handelsmand, en ualmindelig Regnemester, dygtig, flittig, retsindig, human og hensynsfuld.
Børn:

Dora Eleonora Filtenborg, f. 1886, 6. 3., g. 1926, m. George l'Orange, Professor i Musik, København;

André Wolters Filtenborg, f. 1887, 21. 9., g. 1913, m. Martha Berger, f. 1888, 28. 4., i Wien, Datter af Købmand Adolf Berger og Hustru Rosa, f. Dannat, André Filtenborg er Grosserer i København, Indehaver af sin Faders Forretning "Henrik Filtenborg". (Børn: Poul Henrik Filtenborg, f. 1918, 15. 2., d. 1919, 13. 11.; Grethe Ida Filtenborg, f. 1920, 4. 6.; Karen Lise Filtenborg, f. 1923, 13. 2.) Margrethe Wolters Filtenborg, f. 1890, 19. 6., d. 1932, 30. 11., g. 1919 m. Aage Rønholt, Forpagter paa Gaunø. To Sønner.

c) Niels Frederik Filtenborg, f. 1855, 20. 3., d. 1934, 11. 10., i Gjentofte, g. 1882, 15. 5., i Ørum Kirke m. Inger Marie Jakobsen, f. 1850, 8. 4., i Ørum Sogn, d. 1933, 9. 5., Datter af Branddirektør, Godsforvalter paa Tjele, Chr. Fr. Jakobsen og Hustru Marie Kirstine f. Andersen. Niels Filtenborg blev theologisk Kandidat 1878: var Huslærer paa Tjele 1878-80, personel Kapellan i Harridslev 1880, Sognepræst i Tjele-Vinge 1881, Sognepræst i Fjellerup-Glæsborg 1889, Sognepræst i Søften-Foldby 1903, pensioneret 1924. I Fjellerup-Glæsborg var Niels Filtenborg en Tid Sogneraadformand, var meget interesseret Skolemand og en søgt Prædikant, han var en Mand, som vilde et: af et ydmygt Sind tjene Gud. Adoptivson: Eiler Filtenborg, f. 1887, 24. 2., i Viborg, Søstersøn af Fru Filtenborg. Var i mange Aar ansat i Sibirisk Kompagni, havde en Tid Smør en Gros Forretning, som blev standset af Krigen, maatte rejse hjem fra Sibirien 1919, har i de senere Aar haft Forretning i Berlin. Gift 1917 i Omsk med Tatjana Saltschewa, f. i Odessa 1891, 12. 1., som Datter af Achim Saltschew og Hustru Stephania.

d) Anna Ulrica Margarethe Filtenborg, f. 1856, 19. 1., d. 18. 12.

e) Anna Ulrikka Margrethe Filtenborg, f. 1857, 6. 6., d. 1936, 27. 6., Kommunelærerinde i København.

f) Signe Sabine Filtenborg, f. 1858, 17. 6., d. 1934, 15. 2., i København, ugift.

g) Ulrik Filtenborg, f. 1860, 12. 4., d. 1891, 1. 3., g. 1887, 16. 4., m. Anna Mathilde Peterson, f. 1860, 28. 6., i Gøteborg, d. 1906, 28. 9., Datter af Fabrikant Johan Peter Peterson og Hustru Mathilde f. Sundberg. Ulrik Filtenborg kom som ung til Sverrig og blev ansat i et Firma for Smørekspert i Gøteborg. Begyndte siden en egen Forretning, som han drev op med Dygtighed og Energi; som Brødrene var han en Handelsbegavelse, afholdt for sit lyse, sympatiske Væsen og sin Trofasthed. Børn: Signe Filtenborg f. 1888, 8. 3., d. 1895, 10. 7.; Anna Filtenborg, f. 1889, 23. 4., g. 1918 m. Erik Reinhold Westermark, Kasserer ved Drötselkammaren i Gøteborg. (Børn: en Datter og to Sønner, de sidstnævnte har Navnet Filtenborg Westermark); Karin Filtenborg, f. 1890, 28. 4., Korrespondent.

h) Andreas Filtenborg, f. 1861, 6. 8., d. 1932, 2. 8. g. 1894, 12. 9. m. Eufrosyne Götzsche, f. 1871, 31. 3., Datter af Købmand i Aarhus Chr. Carl Götzsche og Hustru Hedvig f. Boserup. Niels

Jens Christian Filtenborg.

Filtborg og Hustru var Fætter og Kusine, idet Købmand C. C. Götzsche ogsaa var Søn af Provst Götzsche i Ø. Velling. Sammen med sin Broder Henrik oprettede Niels Filtborg Herreekviperingsfirmaet en Gros; senere overtog han Firmaet "Albert Philipsens Eftf.". Niels Filtborg var en dygtig Købmand, elskværdig, vindende, samvittighedsfuld og hjælpsom; sad i Bestyrelsen for de af hans Broder oprettede Legater og var Formand for A/S I. C. Filtborg, blev Ridder af Dannebrog. Barnløs.

3) Jens Christian Filtborg, f. 1829, 10. 6., i Nykøbing, d. 1891, 21. 10., i København, g. 1855, 21. 11., med Anna Margrethe Götzsche, f. 1831, 4. 10., d. 1915, 10. 5., i København, Datter af førnævnte Provst Henrik Götzsche i Ø. Velling og Hustru Anna Margrethe f. Hansen.

I. C. Filtborg lærte Urmagerhaandværket i Nykøbing, allerede som ung viste han Vidsyn og Handelsgeni; som Lærling foreslog han engang Mester at købe Materiale i Svejts i Stedet for hos Mellemandleren i Thisted. En Lussing kvitterede for dette næsvise Raad, men siden førte han sine Tanker ud i Livet. Han tumlede altid med vidtrækkende Planer, der som Regel lykkedes for ham. 1855, 3. 7., tog han Borgerskab i Aarhus, boede paa Hjørnet af Tangen og Guldsmedegade, senere i Immervad 3. Han oparbejdede Forretningen til en stor en-Gros-Forretning med Ure og optiske Instrumenter, som blev den største i Skandinavien. Efter endnu et Par Flytninger fik Forretningen 1888 Ryesgade 1, hvor den endnu ligger. Som Medarbejder optog han in Brodersøn Christian G. Filtborg, der som før nævnt videreførte Forretningen. 1879 erhvervede han Firmaet Valdemar Holst, der dreves i Tilslutning til Firmaet i Aarhus, men under det gamle Navn. Fra o. 1883 boede han i København, men vedblev at være Firmaets Indehaver. For sin Fødeby og sin Slægt nærrede han stor Kærlighed. Sammen med sin Hustru oprettede han 1890 en Stiftelse for gamle i Nykøbing med 4 Friboliger for ældre trængende Haandværkerfamilier fra Byen. Taarnuret i Nykøbing Kirke har han skænket, Filtborggade i Nykøbing er opkaldt efter ham. Børn:

a) Alma Ulrikke Margrethe Filtborg, f. 1856, 12. 9., 1. G. g. 1878 m. Fabrikant Georg Bernhard Haarmann i København, d. 1914, 22. 3., Ægteskabet opløst, 2. G. g. 1901 m.

Øjenlæge Dr. med. Philip Oswald Gerloff i København, d. 1928, 15. 4. En Datter Helga Margrethe Haarmann, f. 1882, 10. 8., i Dortmund, g. 1906 m. Hugo Rosenstand, Kontorchef i Nationalbanken.

b) Eleonora Christine Filtborg, f. 1858, 20. 3., d. 1859, i Januar.

c) Edvard Victor Filtborg, f. 1860, 25. 2., d. 1867, 2. 3.

d) Henriette Eleonora Christine Filtborg, f. 1861, 14. 1., d. 1905, 18. 9., g. 1889, 15. 11., m. Christopher Sølling Johansen, d. 1908, 11. 7., Fuldmægtig i Nye Danske

Brandforsikring, København. Eneste Barn: Astrid Johansen, f. 1890, 18. 8., d. 1914, 14. 8.

4) Ane Margrethe Filtborg, f. 1832, 3. 5., d. 1862, 29. 1., g. 1861, 12. 5., m. Morten Jensen, d. 1909, 30. 4., han overtog hendes Moders Gæstgiveri, blev Kreatureksportør og Byrådsmedlem. To smaa Tvillingedøtre blev født 1861, 25. 12., den ene var dødfødt, den anden blev døbt af Faderen med Navnet Ulrikke, men døde to Timer efter.

5) Jens Mathias Christensen Filtborg, f. 1836, 30. 11., d. 1871, 12. 7., i København, g. o. 1859, uvist hvor, m. Antonie Mariane Emilie Emmy von Daue, f. i Haderslev 1825, 26. 12., d. i København 1905, 27. 11., Datter af Major Severin von Daue og Hustru Anna Marie, f. Nehlsen. Jens Mathias Filtborg var som ung i Forretningen hos sin Broder i Randers. Ved sit Giftermaal købte han Gaarden Koldborg i Gøttrup Sogn i Hanherred, men flyttede allerede 1860 som Købmand til Viborg, siden til Silkeborg, hvor han gik fallit. Efter at Familien var flyttet til København, var hans Helbred daarligt; han døde af Lungebetændelse paa Frederiksberg Hospital Det eneste Barn, Olga Marie Henriette, f. i Viborg 1860, 8. 11. blev allerede 1971, 1. 2. ved kgl Bevilling adopteret af sin barnløse Moster Grevinde

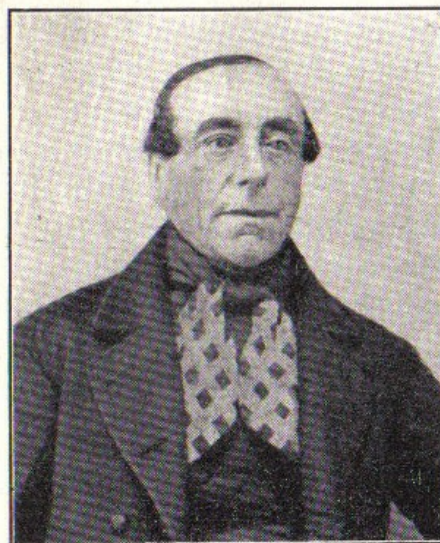
Auguste Henriette Poulaine Eleonore Ahlefeldt-Laurvigen, d. 1863. Jens Mathias Filtenborg saa kun ugerne Adoptionen, men han var da en brudt Mand, og Tanten gjorde det, for at Barnet kunde arve hende. Olga Ahlefeldt, som var ret velhavende, rejste en Del, oversatte en fransk og en tysk Bog, boede i København. Paa sine ældre Dage indgik hun Ægteskab med en Ungdomsven; der var oprettet Ægtepagt; men da hun meget snart opdagede hans Interesse for hendes Formue, forlod de straks hinanden, og hun afslog lovformelig Skilsmisse for at hindre ham andre Veje. Hun døde 1923, 24. 5., begr. i Familiegravstedet paa Solbjerg Kirkegaard.

II. Mads Jensen Filtenborg, f. 1801, 25. 11., d. 1861, 1. 1., i Ø. Assels, g. 1833, 4. 4., m. Enke Kirsten Mikkelsdatter, f. 1782, db. 4. 8., i Ø. Assels, d. 1861, 20. 1. Hun var Enke efter Gaardmand Chr. Jensen Bojlesen, d. 1832, 29. 11., og Datter af Mikkil Pedersen og Hustru Maren Madsdatter. Hendes eneste Barn i første Ægteskab var død, og ingen Børn i andet.

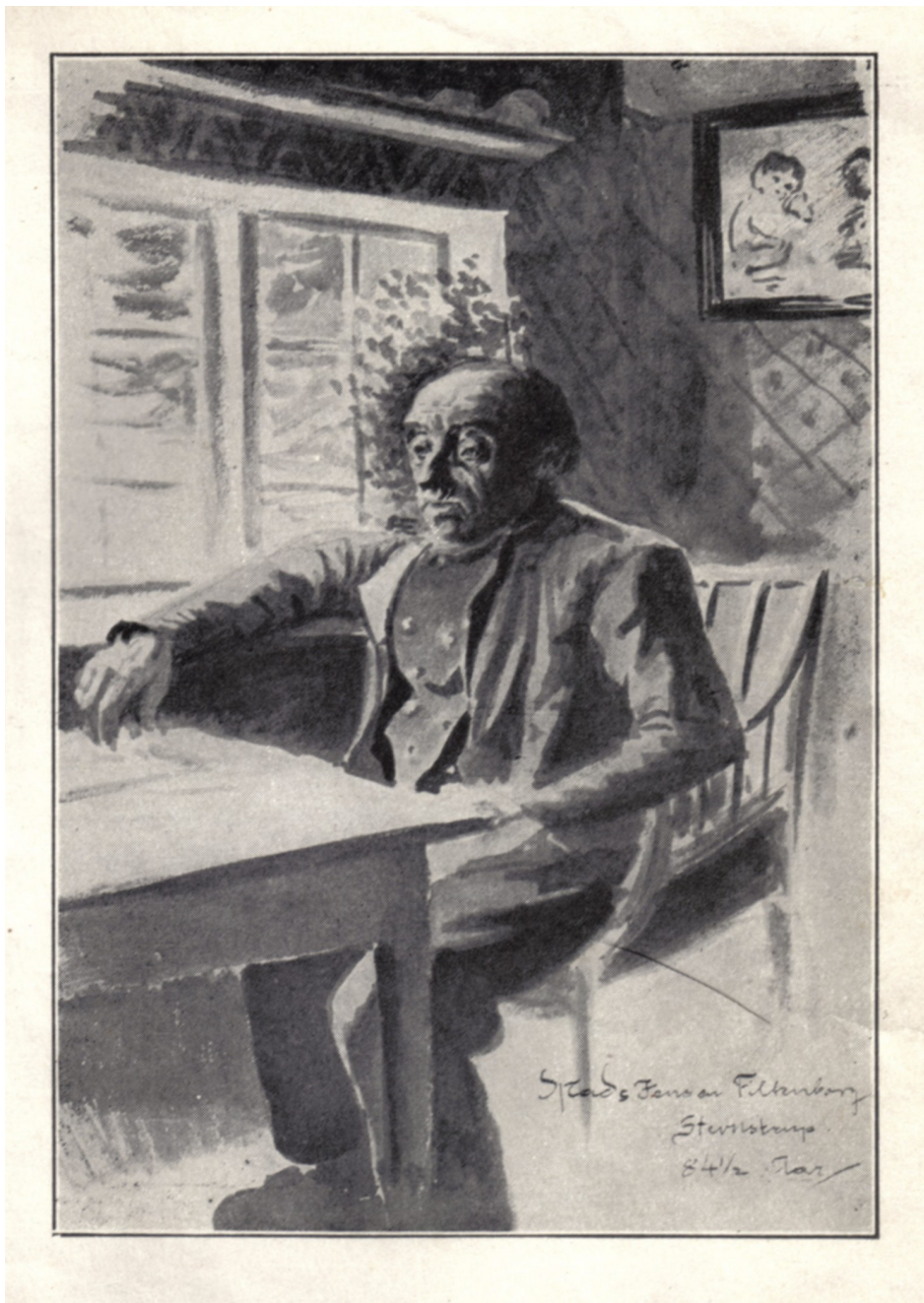
Mads Filtenborg var som sine Brødre uddannet som Murer, i mange Aar ejede han Skibdalgaard i Ø. Assels, solgte den til Munch paa Peterslund og købte 1859 den Gaard i Ø. Assels, som Chr. Holmgaard nu ejer (af Kirsten Mikkelsdatters Familie). Mads Filtenborg og Hustru døde jo omtrent samtidig, ved Skiftet opgøres Boets samlede Værdi til 17,365 Rd., heraf var Gaarden med Indbo vurderet til 4,915 Rd., Resten stod i Panteobligationer. Forskellige Slægtninge havde faaet Arveforskud, Niels Filtenborg i Randers 100 Rd., Mathias Filtenborg i Viborg 200 Rd., Frederikke Filtenborg i København 200 Rd., Chr. Jensen 200, Anders Storgaard 50, Broderen Mads Chr. Filtenborg 100. I Følge Testamente var der tildelt Søsterdatteren Ane Margrethe Nielsdatter forlods 1000 Rd.: hun var opfødt hos Mads Filtenborgs. Hans andre Søskenes Børn fik 400 à 50 Rd. hver forlods. Det var efter Datidens Pengeværdi et meget rigt Bo; da alt var opgjort, fik f. Eks. Søsterdatteren Ane Margrethe ialt 2227 Rd., Brodersønnen Jens Josefsen Filtenborg ialt 1727 Rd.

III. Mads Christian Jensen Filtenborg, f. 1805, 17. 1., d. 1891, 22. 4., 1. G. g. 1836, 19. 11., m. Karen Marie Christensdatter, f. 1811, db. 27. 5., d. 1860, 13. 6., Datter af Parcellist Christen Mouritsen og Hustru Dorthe Jensdatter i Stevnstrup, Grindsted Sogn ; 2. G. g. 1861, 29. 11., m. Ane Pedersdatter, f. 1823, 12. 10., d. 1884, 18. 5., Datter af Indsiddet Peder Mouritsen og Hustru Gjertrud Sørensdatter i Langaa.

1829 rejste Mads Filtenborg som Murersvend til Horsens, siden til Frijsenborg, efter sit Giftermaal boede han Resten af sit Liv i Stevnstrup som Murer og Gaardmand. I 40 Aar var han Synsmand ved Kirkesynet i Provstiet. Han var en paalidelig Mand og blev efterhaanden ved sin stærke økonomiske Sans ret velstaaende.

Mads Christian Jensen Filtenborg.

Han glemte aldrig sin Fødeø; engang aarlig foretog han sammen med Søstersønnen Chr. Jensen i Randers en Køretur til Mors og kom da gerne tilbage medbringende tre, fire saltede Aal, Morsingernes Nationalret. Han var livlig og læselysten og en god Fortæller, som glædede Folkemindesamleren Evald Tang Christensen med at fortælle Æventyr fra Mors (se E. T. Christensen: Minder og Oplevelser III, S. 257-58). Ved en saadan Lejlighed blev han tegnet af Maleren V. Jastrau, der siden forærede Billedet til Evald Tang Christensen, se Kapitel 1. Mads Filtenborg havde meget af Slægtens karakteristiske Udseende. Børn:

1) Dorthea Margrethe Madsen, f. 1837, 27. 2., d. 1842, 19. 1.

2) Chrestine Madsdatter, f. 1840, 7. 4., d. 1923, 24. 6., g. 1860, 3. 12., m.

Gaardfæster Erik Johansen i Tebbestrup i Haslund Sogn, som døde 1889, 29. 4., 12 Børn, hvoraf 9 lever, 5 er i Amerika, nemlig Karen, Christian, Anton, Johannes og Christen. 4 lever heri Landet: Karoline, Margrethe, Martine, Theodor Emil, sidstnævnte er Smed i Randers.

3) Christen Mouritsen Madsen Filtenborg, f. 1846, 17. 2., d. 1854, 11. 5.

4) Jens Chr Madsen Filtenborg, f. 1843, 13. 2., d. 1933, 18. 3., g. 1867, 29. 11., m. Marie Kirstine Pedersdatter, f. 1848, 5. 12. i Mammen, d. 1922, 25. 8., Datter af Gaardejer Peder Jensen og Hustru Ane Marie Andersdatter. Som andre af Familien var Jens Chr Filtenborg en overmaade flittig og virksom Mand. I 52 Aar boede han i Mammen som Murer og havde uden en lille Landejendom, i de sidste Aar hos Sønnen i Bjerringbro. Allerede i de yngre Aar sluttede han og hans Hustru sig til Indre Mission. Hans Præst skriver efter hans Død, at han var en "ædel, from og flittig Mand, som endnu sidst i 80-Aarene brugte sit Haandværk". Børn:

a) Carl, f. 1866, 23. 9., d. 1867, 28. 5.

b) Karen Marie Jensen Filtenborg, f. 1868, 5. 5., g. 1894 m. Rasmus Peter Rasmussen, Arbejder ved Kulkompagniet i Randers. To Døtre, hvoraf en lever. .

c) Ane Marie Jensen Filtenborg, f. 1871, 7. 7., 1. G. g. 1898 m. Restauratør Carl Christensen i Aarhus. 2. G. g. 1913 m. fhv. Trompeter Peder Albrecht Andersen i Aarhus. De to Sønner har taget Navnet Filtenborg-Hyde, Christian Marinus Filtenborg-Hyde, f. 1899, 15. 4., er Kapelmester i Aarhus, g. m. Ella Martha, f. Urban. (Deres Børn: Carlo Filtenborg-Hyde, f. 1924, 7. 7., og Jørn Filtenborg-Hyde, f. 1934, 16. 1.), Kaj Filtenborg-Hyde, Prokurist ved Fona i København, g. m. Elny, f. Pedersen (Søn: Per Filtenborg-Hyde, f. 1931, 6. 5.).

d) Martin Peter Jensen Filtenborg, f. 1878, 10. 1., g. 1903 m. Justine Marie Petersen, f. 1881, 1. 5., i Krstrup ved Randers, Datter af Tømrer Søren Pedersen og Hustru Laura Karoline Wilhelmine f. Holders-Krog. Martin Filtenborg boede 1902-17 i Mammen, siden den Tid som Møbelfabrikant i Bjerringbro. Børn:

Carla Filtenborg, f. 1903, 28. 4., d. 5. 5.

Søren Christian Filtenborg, f. 1906, 15. 1., Elektrokonstruktør i Struer.

Karla Filtenborg, f. 1909, 23. 12., g. 1930 m. Snedker Markus Vilhelm Jensen i Bjerringbro.

Viggo Filtenborg, f. 1912, 8. 8., Snedker.

Eigil Filtenborg, f. 1920, 7. 5. .

e) Maren Jensen Filtenborg, f. 1880, 5. 8., g. 1902 i Aarhus m. Rasmus Sørensen, Banearbejder i Viborg, har haft 10 Børn, hvoraf 4 Sønner og 3 Døtre lever.

f) Martine Jensen Filtenborg, f. 1884, 16. 9., g. 1903 m. Politibetjent Anders Arentoft i København. En Søn og to Døtre.

g) Jensine Jensen Filtenborg, f. 1894, 11. 11., g. 1918 m. Lagerforvalter Niels Persson i Randers, d. 1932, 28. 11. Tre Sønner og to Døtre.

KAPITEL 19.

ANNE PEDERSDATTER VINTER OG HENDES FAMILIE.

(Se Kap. L4).

Anne Pedersdatter Vinter, f. 1775, 23. 11., i Filtenborg, g. 1802, 5. 11., m. Lars Christensen Hangaard fra V. Assels. De fik en Gaard i Mellem Jølby, hvor de efter Skatteregistret 1812 var i "god Tilstand", men 1824 flyttede de til et Husmandssted i Redsted, det var i Landbrugets Kriseaar. Endnu 1834 klarer de sig selv. Men da Anne dør 1840, 5. 12., kaldes hun "Almisselem Lars Hangaards Kone i Redsted". 1853, 11. 2., døde Lars Christensen Hangaard, Almisselem i Redsted, 79 Aar. Børn:

I. Kirsten, begr. 1805, 10. 2., 14 Dage gammel.

II. Kirsten, f. 1806, db. 16. 2., konf. i Solbjerg 1820, vaccineret samme Aar, er da hjemme hos Forældrene. Aldrig nævnt siden, findes ikke paa Mors ved Folketællingen 1845.

III. Karen, f. 1809, db. 27. 5., ikke konfirmeret i Solbjerg eller Redsted, forgæves eftersøgt andetsteds. og findes ikke paa Mors ved Folketællingen 1845. Er sikkert død som spæd, da Præsterne paa den Tid ofte undlod at indføre spæde Børns Død og Begravelse i Kirkebogen.

IV. Christiane, f. 1814, hjemmedøbt 1. 7., vaccin. 1819, konfirm. i Redsted, passede siden sin Fader, døde som gammel Pige i Hvidbjerg Sogn 1877, 21. 9.

KAPITEL 20.

SEJER PEDERSEN VINTER I FAARTOFT OG HANS EFTERSLÆGT.

(Se Kap. 14).

Sejer Pedersen Vinter, f. i Filtenborg 1778, 26.4., d. i Faartoft 1833, 3. 4., g. 1812, 18. 12., m. Karen Marie Pedersdatter Ringgaard, f. 1791, 17. 2., i Aas i Skjoldborg Sogn i Thy som Datter af Gaardmand Peter Jensen Hørdum eller Ringgaard og Hustru Maren Christensdatter Haderslebs; de flyttede siden til Flade; Karen Marie døde i Erslev 1876, 8. 10.

Sejer Vinter var som ung med i den franske Krig, hvor hans Helbred blev spoleret. Han kaldtes dog stærke Sejer eller store Sejer, i modsætning til Brodersønnen i Gullerup, som kaldtes bitte Sejer. Ved sit Giftermaal fik Sejer en lille Ejendom i Fæste i Faartoft, som hørte under Chr. Bovbjergs Gaard. Ejendommen Blev siden nedlagt, men Jorden kaldes endnu Mads's Jord efter Sejers Efterfølger Mads Sørensen. Sejers Manddom faldt i de fattige Aar, og en stor Børneflokk havde de, men de klarede sig dog. Efter Sejers Død giftede Enken sig igen 1834, 17. 3., (i Bjergby) m. Mads Sørensen Torp, der var 18 Aar yngre; de fik Tvillinger, der dog døde som smaa. 1836 flyttede de til et Sted i Erslev Sogn, hvor de boede i mange Aar. Ansvar for Stedbørnene synes Mads Sørensen ikke at have taget sig nær, og der klages over, at han ikke sørgede for, at de fik lært noget ordentlig. De kaldte ham "æ Donniss". Flere af Sejers Børn havde hans Moders Slægtstræk. Børnene var:

Karen Sejersdatter, f. 1813, 15. 5., se I.

Peder Sejers, f. 1815, 17. 3., d. 1832, 31. 7. paa Jølbygaard, hvor han tjente.

Peder Christian Sejers, f. 1816, 21. 6., se II.

Jens Mathias Sejers, f. 1818, 5. 12., d. 1822, 13. 4.

Niels Sejers, f. 1821, 11. 7., se III

Mariane Sejersdatter, f. 1822, 17. 9., se IV.

Niels Mathias Sejers, f. 1825, 30. 3., se V.

Jens Christian Sejers, f. 1827, 23. 4., se VI.

Jens Filtenborg Sejers, f. 1831, 20. 5., se VII.

I. Karen Sejersdatter, f. 1813, 15. 5., d. 1900, 3. 4., g. 1838, 7. 3., i Erslev m. Peder Christensen Agger fra Alsted, d. 1891, 10. 7. De boede først i Erslev, siden i Tødsø, Faarup og Sindbjerg, de sidste mange Aar var de Husmandsfolk i Bjergby. Børn:

1) Johanne Kathrine, kaldet Sejers, f. 1837 i Erslev, død som lille.

2) Jens Christian Pedersen Agger, f. 1838, 31. 10., i Erslev; var Husmand i Tøving og Ø. Jølby, hvor han døde. Hans Søn, Christen Agger var Husmand og Smed i Fjallerslev. Dennes Søn igen er Smed i Bjergby.

3) Ane Ringgaard Pedersen, f. 1847, 27. 10., i Tødsø, døde ung, aandssvag.

4) Niels Martinus Pedersen, f. 1849, 4. 6., døde som ung i Tødsø, vist ved et Vaadeskud.

II. Peder Chr. Sejers, f. 1816, 21. 6., d. 1882, 7. 4., 1. G. g. 1854, 22. 10., i Vejerslev m. Karen Andersdatter, f. 1822, 3. 1., i Tøving, d. 1874, 28. 4., Datter af Gaardmand Anders Jensen og Hustru Ane Kathrine Larsdatter. 2. G. g. 1874, 11. 9., m. Kathrine Pedersdatter,

som var Enke efter Husmand Niels Pedersen (Skomager) i Erslev; hun var f. 1828, 31. 3., og Datter af Indsidder Peder Nielsen og Hustru Anne Marie, f. Frejstrup i Solbjerg. Efter Peder Chr. Sejersens Død blev hun 3. G. g. m. Smed Jens Kjeld Christensen, kaldet Vestergaard, i Mollerup; hun døde 1887, 2. 7. P. Chr. Sejersen og hans første Kone boede først i Nykøbing, men ret snart fik de et Husmandssted i Frøslevvang. Han skal have været en dygtig og ordentlig Mand, "der var kun godt at sige om ham". De to Sønner var:

1) Henrik Sejersen, f. i Nykøbing 1855, 22. 10., d. i Horsens 1887, 21. 2., var Snedkersvend, g. 1885 m. Johanne Sørensen, de flyttede til Horsens, hvor deres Tvillinger, Henrik Sejersen og Karen Andrea Sejersen, blev f. 1885, 14. 11., døde begge af Difteritis, Drengen 1886, 4. 5., Pigen 7. 5. Faderen laa allerede da syg af Brystsygge.

2) Sejer Karl Marinus Sejersen, f. i Frøslev 1858, 30. 7., d. samsteds 1935, 16. 3., g. 1881, 9. 12., m. Kirsten Marie Andersen, f. 1862, 5. 7., d. 1925, 5. 2., i Frøslev, Datter af Husmand Johannes Andersen og Hustru. Kirstine Larsine Jensdatter i boede i Begyndelsen en kort Tid i Vejerslev Sogn, saa i Mollerup, ellers mest i Frøslev. Arbejdsmand, Ringer og Graver ved Frøslev Kirke. Deres 11 Børn er følgende:

a) Petrine Karoline Sejersen, f. 1882, 26. 3., g. 1905 m. Vognmandskusk Anders Andersen i Aarhus. 5 Sønner og 1 Datter, hvoraf 3 Sønner lever.

b) Johannes Sejersen, f. 1883, 25. 10., er Bygningshaandværker i Long Island i Staten New York; g. i Amerika m. Agnes Hansen fra Aalborg. En Søn Etvood Sejersen, f. 1912.

c) Jensine Kirstine Sejersen, f. 1886, 27. 4., d. 7. 10.

d) Laurine Kirstine Sejersen, f. 1889, 23. 2., rejste 15 Aar gammel til Amerika, g. m. Mekaniker Jens Andersen i Brooklyn. En Søn død, en Datter lever.

e) Kathrine Marie Henriette Sejersen, f. 1890, 24. 10., g. m. svensk Tømrer George Asbjørnson i Brooklyn. En Søn død, en Datter lever.

f) Jens Andreas Sejersen, f. 1892, 29. 7., g. m. Karen Marie Jensen, f. 1889, 22. 1., paa Bornholm, Farmer i Brainbridge i New York. Børn:

Edna Kirstina Oline Sejersen, f. 1915, 27. 6.

Anita Margareth Sejersen, f. 1917, 10. 4., d. 14 Aar gammel.

En Datter, f. 1920, 18. 5., d. 4 Dage gammel.

Karl Theodor Sejersen, f. 1922, 24. 6.

Jens Andrew Sejersen, f. 1924, 11. 6.

John Ludvig Sejersen, f. 1930, 26. 8.

g) Jensine Kristine Sejersen, f. 1894, 23. 8., g. 1917 m. Husmand Karl Marinus Overgaard, Efterkommer af Ane Marie Dinesdatter (se Kap. 12 F). De bor i Frøslev, 2 Sønner og 6 Døtre lever, en Søn og 4 Døtre er døde. .

h) Otto Christian Sejersen, f. 1896, 18. 11., rejste til Amerika, antages for død. Han led af stærk fremskreden Tuberkulose, da man for flere Aar siden for sidste Gang hørte fra ham.

i) Anine Marie Sejersen, f. 1899, 18. 3., g. 1931 m. Fisker Magnus Nielsen i Frederikshavn.

j) Anna Augusta Sejersen, f. 1901, 2. 4., g. 1930 m. Tømrer Georg Pedersen, Long Island, N.Y.

k) Peder Elvenius Sejersen, f. 1905, 15. 6., d. 1920, 8. 9.

III. Niels Sejersen, f. 1821, 11. 7., d. 1902, 17. 1., i Bjergby, 1.

G. g. 1845, 2. 5., m. Kirsten Jensdatter, f. 1816, 7. 1., d. 1845,

19. 12., i Erslev, Datter af Husbeboer Jens Andersen og Hustru

Sidsel Nielsdatter i Erslev; 2. G. g. 1847, 11. 6., m. Johanne

Kirstine Hansdatter Frank, f. 1821, 7. 11., d. 1897, 17. 5., hos

Datteren i Mellem Jølby, hun var Datter af Smed Hans Chr.

Bertelsen Frank og Hustru Sidsel Andersdatter; 3. G. g. 1867,

Niels Sejersen.

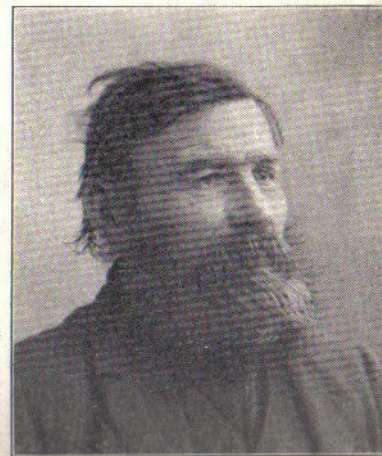
3. 4., Kirsten Marie Ubbesdatter, f. 1825, 20. 12., d. 1914, 29. 4., i Bjergby, Datter af Indsieder Ubbe Christensen og Hustru Anne Jensdatter i Vang i Thy. Niels Sejersens boede med sin første Hustru i Erslev, efter hendes Død giftede han sig med Erik Christensen Degns Enke i Snabe Hus i S. Draaby. Han var med i Trearskrigen. De flyttede til Flade. Niels Sejersens var en dygtig Murer, fiskede ogsaa noget; omtrent 1855 flyttede de til Bjergby, hvor han boede Resten af sit Liv. Ægteskabet blev ulykkeligt; de gamle giver Konen Skylden derfor. O. 1858 rejste hun til sine Forældre i Jørsby, og Ægteskabet blev opløst. Hun boede i mange Aar i Elsø Sogn. Ved Ægteskab med Kjen Ubbester, som var en økonomisk og dygtig Kone, kom han i mere end een Henseende paa Fode igen. De blev ivrige Medlemmer af Frimenigheden. Niels Sejersens var en velbegavet og tænksoM Mand.

Ved hans Død stod følgende Mindeord i Morsø Folkeblad:

"En af Frihedens Veteraner her paa Øen, gamle Niels Sejersens i Bjergby, er død i Fredags, 80½ Aar gammel. Den gamle har fra sine unge Dage været udpræget Demokrat. Han fulgte svært med, baade i det kristelige og det folkelige Livsrøre. Da Valgmenigheden dannedes om Ansgarkirken, sluttede han sig til denne Kreds og fulgte den, da den blev Frimenighed. I politisk Henseende stod han paa yderste venstre Fløj. Han kendte ikke til Moderation eller Gaaen paa Akkord med Uretten, og hans Iver kølnedes ikke med Alderen, tværtimod. I de senere Aar sluttede han sig til Socialdemokratiet og hørte til de bevidste Socialdemokrater. Hvis nogen tror, at en alvorlig Kristen ikke kan være Socialdemokrat, saa tror vi, at Niels Sejersens stod som et Vidnesbyrd om det modsatte..Han var af dem, der holdt Signalerne klare til det sidste."

Niels Sejersens Børn i hans tre Ægteskabet var:

- 1) Karen Marie Nielsdatter, f. 1845, 4. 12., d. 1904, 6. 9., g. 1871, 3. 12., i Bjergby m. Husmand Jens Chr. Madsen Worm, d. 1904, 11. 5., 5 Børn.
- 2) Erik Nielsen, f. 1848, 2. 2., d. 1934, 8. 2., 1. G. g. 1876, 30. 3, paa Fur m. Kirstine Jensen, f. 1843, 5. 3., i Søndergaard paa Fur, d. 1911, 5. 4., i Myrhøj i Strandby Sogn, Datter af Husmand og Fisker Jens Nielsen Carl og Hustru Ane Thomasdatter; 2. G. g. 1915, m. Nielsine Nielsen, f. i Bøvling 1890, 12. 10., Datter af Husmand Eskild Nielsen og Hustru Regine Louise f. Christensen. Erik Nielsen boede først som fisker paa Fur, ca. 15 Aar, havde dernæst en lille Ejendom i Myrhøj i mange Aar, og var Fragtmand og Kommunevejmand, i de sidste Aar boede han i Trend pr. Farsø. Han var en ualmindelig stærk Natur, med en sjælden Livskraft og Ihærdighed til Arbejdet. I hele sit Væsen var han noget af en Viking. Hans Børn:
 - a) Ane Eriksen, f. 1876, 17. 11., 1. G. g. 1900, m. Fisker Anders Christensen paa Fur, som døde 1908, 17. 8.; 2. G. g. 1918 m. Enkemand Fisker Niels Peter Christensen paa Fur. 8 Børn, hvoraf kun 1 Søn og 1 Datter lever.
 - b) Johanne Kirstine Eriksen, f. 1878, 9. 11., d. 1923, 7. 12., g. 1911 m. Gaardejer Andreas Poulsen i Vilsted, to Sønner og to Døtre.
 - c) Jens Carl Eriksen, f. 1881, 1. 5., Politibetjent i Aalborg, g. 1915 m. Carla Emmy Pedersen, f. 1894, 10. 3., i Aalborg, Datter af Snedker og Brandmand Marinus Pedersen og Hustru Emma, f. Persson. Carl Eriksen var oprindeligt Snedker, har arbejdet i Berlin og Paris, har siden 1913 været ansat ved Politiet. Børn:
 - Ole Eriksen, f. 1916, 28. 1.
 - Inger Eriksen, f. 1917, 26. 6.

Erik Nielsen.

Poul Eriksen, f. 1919, 4. 5.
Tove Eriksen, f. 1921, 26. 3.
Bodil Eriksen, f. 1929, 15. 5.

d) Kjær Nielsen, f. 1916, 1. 4.

e) Dagmar Louise Nielsen, f. 1918, 25. 2., d. 1919, 24. 11.

f) Dagmar Nielsen, f. 1919, 27. 11.

g) Sejer Christian Nielsen, f. 1921, 26. 9.

h) Margrethe Nielsen, f. 1927, 19. 12.

3) Kirsten Nielsdatter Sejersen, f. 1852, 26. 4., d. 1927, 31. 1., i Aalborg. Efter at hun havde været omrejsende Mejerske og sat forskellige Herregaardsmejerier i Gang blev hun 1888, 10.11., i Budolfi Kirke g. m. Enkemand, Skomagermester Anton Hansen i Korsgade i Aalborg. Han døde 1920, 16. 7., hun var et energisk, dygtigt Menneske, som ofte tumlede med store Planer. Efter Mandens Død vovede hun en Tur til en Søn i Amerika.

4) Sidsel Marie Nielsen, f. 1858, 1. 10., d.1875, 5. 4., i Jørsby.

5) Sejer Nielsen, f. 1854, 30. 9., d. 1872, 20. 9., i Grove i Salling.

6) Anders Chr. Nielsen, f. 1856, 17. 3., d. 1865, 15. 5., i Jørsby.

7) Helene Kathrine Nielsen, f. 1858, 20. 3., i Jørsby, d. 1928, 21. 4., g. 1880 m.

Husmand Kr. Kristensen (Brandhøj) i Mellem Jølby, d. 1895, 5. 12., Brodersøn af Knud og Lars Brandhøj (se Kap. 25 og 12 E). Hun var Kogekone i mange Aar, hørte som Faderen til Morsø Frimenighed. En Datter og fire Sønner, hvoraf en døde som Dreng, en er herhjemme, Resten er i Amerika.

8) Ubbe Nielsen, f. 1866, 26. 11., d. 1926, 8. 5., i København, g.1889 m. Marta Jensen Hammer, f. 1868, 19. 12., som Datter af Slagtermester Chr. Jensen Hammer og Hustru Larsine Kathrine Sejersdatter i Tødsø. Ubbe Nielsen blev Gartner, først i Bjergby, siden i Grejsdalen; siden var han beskæftiget ved Træindustrien. Som sin Fader var han stærkt socialt interesseret, overbevist Grundtvigianer, en flittig og retlinjet Mand. Børn:

a) Sine Nielsen, f. 1891, 29. 12.

b) Kirstine Nielsen, f. 1891, 29. 12., g. 1916 in. Harald Øhlers, Assistent paa Statens plantepatologiske Institut. To Sønner.

c) Marie Nielsen, f. 1893, 19. 3.

d) Niels Sejersen Nielsen, f. 1895, 27. 2., g. 1919 m. Ellen Lilli Bosted Hansen, f.1893, 26. 12., Siden 1919 Grosserer i København. Børn: Jørgen Sejerssen Nielsen, f. 1919, 21. 7.; Bent Sejersen Nielsen, f. 1924, 19. 9. ; Kirsten Elisabeth Sejersen Nielsen, f. 1926, 25. 12.

e) Kristian Nielsen, f. 1898, 9. 5., d. 16. 10.

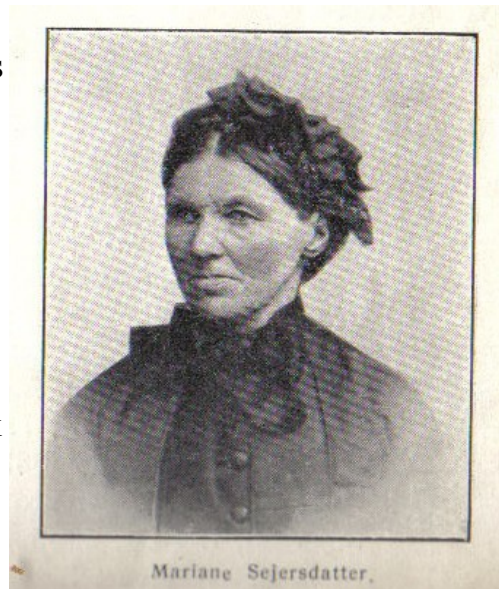
f) Kristian Hammer Nielsen, f. 1900, 13. 6., ved Hotelvirksomhed i U.S.A.

IV. Mariane Sejersdatter, f. 1822, 17. 9., d. 1896, 20. 6., g. 1853, 18. 11., i Lødderup Sogn m. Boelsmand Anders Jensen, d. 1911, 12. 6., De fik et Sted paa Dueholm Mark, hvor de arbejdede sig frem til gode Kaar. 4 Børn, hvoraf to døde som smaa af Skarlagensfeber. En Datter og en Søn lever. Sønnen er fhv. Smed og Boelsmand Sejer Peter Andersen, nu i Alsted, har 11 levende Børn.

V. Niels Mathias Sejersen, f. 1825, 30. 3., d. 1899, 15.

10. i Aarhus. 1. G. g. 1854, 21. 5., m. Ane Margrethe Mikkelsdatter, f. 1825, 17. 10., d. 1876, 11. 3., Datter af Mikkil Jepsen og Hustru Birthe Pedersdatter i Vejsmark i Grinderslev Sogn; 2. G. g. 1876, 17.9., m.

Arbejdsmand Otto Chr. Lassens Enke, Mariane f.

Jakobsdatter, f. 1826, 11. 2., d. 1894, 29. 1., Datter af Jakob Andersen og Hustru Maren Jakobsdatter i Elsø. Niels Mathias Sejersens arbejdede i 40 Aar paa Jernstøberiet i Nykøbing, var Veteran fra Treaarskrigen; skildres som en rar og "forfærdelig pæn Mand". Efter Datteren Michaelines Død rejste han til Aarhus. Børn:

1) Karen Marie Sejersens, f. 1853, 19. 10., d. 1882, 31. 1., i Nykøbing, g. 1877, 28. 8., m. Smed Morten Chr. Kær. Tre Døtre, hvoraf to lever.

2) Helene Birgitte Sejersens, f. 1857, 21. 5., d. 1915, 14. 3., i Aarhus, g. 1882, 22. 10., m. sin afdøde Søsters Mand, ovennævnte Morten Chr. Kær. De boede siden i Skive, Højslev, Viborg og Aarhus. En Søn og fire Døtre.

3) Michaeline Sejersens, f. 1860, 16. 1., d. 1895, 2. 9., g. 1883, 18. 3., m. Smed Carlo Christian Anton Martin Folling i Nykøbing, d. 1889, 6. 3. Tre Børn, hvoraf en Søn og en Datter lever.

4) Sejer Peter Sejersens, f. 1862, 16. 8., d. 1891, 3. 12., i Aarhus, g. 1885, 2. 5., i Viborg m. Kristine Marie Braüner, f. 1865, 19. 8., Datter af Husmand Niels Chr. Braüner og Hustru Kirsten Marie Pedersdatter i Frederiks Sogn. Sejer Peter Sejersens blev uddannet som Klejnsmed, flyttede fra Viborg til Aarhus som Maskinarbejder; døde af Tuberkulose. Hans Enke siden g. m. Snedker Holzmann; bor nu som Enke i Aarhus. Børn:

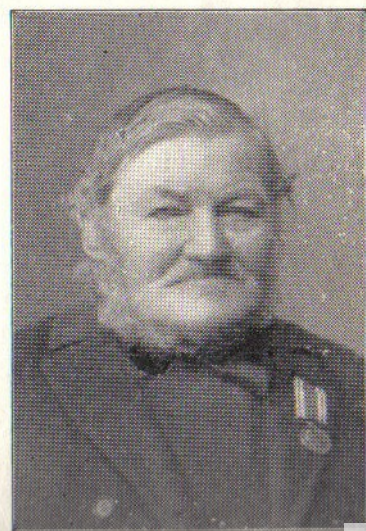
a) Olga Margrethe Sejersens, f. 1886, 28. 3., i Viborg, g. 1910 m. Landsretssagfører Axel Thiesen, nu i Vejle. En Datter.

b) Svend Aage Sejersens, f. 1888, 30. 4., Formand paa Aarhus Galvaniseringsanstalt, 1. G. g. 1909 m. Maja Luise Christensen, f. i Aarhus 1887, 18. 8.; 2. G. g. 1920 m. Ane Marie Jensen, f. i Holstebro 1887, 23. 4. Datter: Kamma Luise Sejersens, f. 1911, 29. 5.

c) Niels Peter Robert Sejersens, f. 1890, 6. 7., d. 1891, 25. 12.

VI. Jens Christian Sejersens, f. 1827, 23. 4., d. 1908, 16. 10., i Randers. G. 1853, 13. 1., i Randers m. Ane Marie f. Nielsen, Enke efter Graverkarl Peter Poulsen, som var død 1848, 27. 4. Hun var f. i Thisted 1805, 6. 5., som Datter af Niels Smed og Hustru Inger Marie Jensdatter. Før Jens Chr. Sejersens skulde rejse til Soldatertjenesten i Randers, havde han en Strid med Moderen paa Grund af en Pige, som Moderen ikke syntes om. Han forlod da Hjemmet i Vrede med de Ord: "Det skal vare Dage, inden I ser mig igen!" Pigen fik han dog ikke; derimod blev han i Randers efter Soldatertiden, giftede sig med den 22 Aar ældre Enke, boede som Tømrer og Husejer i Møllegade; hans Kone synes ikke død i Randers. Han rejste siden til Kiel, hvor han ogsaa var Møllebygger, blev gift med en tysk Kvinde og havde vistnok to Børn i dette Ægteskab. Efter 25 Aars Forløb besøgte han endelig sin Moder igen et Aars Tid før hendes Død; hun havde sørget meget over ham og klagede ofte derover. Da han kom til sit gamle Hjem en Aften og bad om Nattelogi, kendte Moderen ham ikke og afslog det, indtil han sagde: "Kan du ikke huse din egen Søn?" Fra 1875 til 84 boede han vel endnu i Kiel; men det gik tilbage for ham, og en Vinterdag i Februar 1884 søgte han Tilflugt paa Silkeborg Fattiggaard. Derefter besøgte han sin Familie paa Mors. Han var da Enkemand. Om hans Børn vides intet. Fra 1885 til 93 var han i Sønderjylland; men 27. November 1893 naaede han igen Silkeborg Fattiggaard, gammel og subsistensløs; siden boede han i Randers og døde paa Fattiggaarden.

VII. Jens Filtenborg Sejersens, f. 1831, 20. 5., d. 1921, 6. 5., i Skive. 1. G. g. 1857, 28. s., m. Ane Margrethe Nielsdatter Have, f. 1836, 22. 1., d. 1877, 3. 8. Datter af Husmand Niels Pedersen Have i Tøving og Hustru Ane Jensdatter. Niels Have var med som Soldat i Frankrig i 7 Aar; Sønnen Peder Nielsen

Jens Filtenborg Sejersens.

Have blev g. m. Sidsel Sejersdatter (se Kap 26) En anden Søn, Søren Have var Lærer i Tæbring (se Kap 12 F) 2. G. g. 1877, 6. 11. i Alsted m Maren Sørensen Kjeldgaard, f. 1839, 24. 10., i Solbjerg, d. 1913, 3. 7., i Thorum, Datter af Vejmand Søren Jensen Kjeldgaard i Solbjerg og Hustru Mariane Laustdatter. Marens Søster Jensine var g. m. Mogens Chr. Eskildsen i Thorup (se Kap. 15 II). Jens Filtenborg Sejersen boede i Begyndelsen af sit første Ægteskab i Galtrup Sogn; havde siden i mange Aar en lille Ejendom ved Bjergby Kirke, var med i Krigen 1864; omtrent 1884 flyttede han til Skive; boede siden som Arbejdsmand i Breum og Grinderslev; sidst i Thorum i mange Aar. Han bevarede sin legemlige Kraft og Aandsevner til sin høje Alderdom; var meget livlig og velbegavet, akkurat, pligtopfyldende og retsindig. Han var den sidste af Karen Sejersdatters Børnebørn, og han døde 184 Aar efter denne sin Farmoders Fødsel. - han var bleven Enkemand i 1877, gik han og havde det trist "en bette Stød"; men saa kom han i Tanker om Maren, som han "i sine unge Dage havde givet en Slik", som han sagde; da han vidste, at Maren var en god og kristelig Pige, gik han en Søndag til Gudstjeneste i Alsted Kirke for at træffe hende; men Maren var ikke i Kirke. Saa gik han ind i Vestergaard, hvor Maren tjente, for at faa sin Pipe tændt, og fik lige sagt til Maren, om hun ikke kunde gaa vester ud paa Agrene den Aften. Maren kom. Brylluppet stod i Vestergaard hos Morten Vestergaards. Børn:

1) Sejer Jensen, f. 1857, 30. 11., d. 1858, 10. 2.

2) Sejer Jensen Filtenborg, f. 1878, 8. 8., i Bjergby; er Gaardejer og Smed i Dølby i Salling, g. 1904 m. Ane Jensen, f. 1879, 28. 9., i Lille Thorum, Datter af Gaardejer Anders Chr. Jensen og Hustru, f. Godsk. Børn:

a) Kristian Filtenborg, f. 1906, 22. 6. .

b) Viggo Filtenborg, f. 1908, 17. 4.

c) Thyra Filtenborg, f. 1910, 21. 2.

d) Ejner Filtenborg, f. 1912, 28. 2.

e) Jens Filtenborg, f. 1914, 9. 7.

f) Valdemar Filtenborg, f. 1918, 30. 5.

3) Ane Margrethe Filtenborg Sejersen, f. 1880, 2. 7., i Bjergby, g. 1904, m. Savværksejer Marius Kjeldgaard i Skørping, d. 1915, 8. 8. Den eneste Datter, Hilda Marenta Kjeldgaard, g. m. Blikkenslager Kaj O. Jensen i Skørping.

4) Jens Christian Sejersen, f. 1883, 30. 1., i Bjergby, Murmester ved Kølkær St., g. 1930 m. Ane Kathrine Ørregaard Blaabjerg, f. 1895, 21. 12., Datter af Landmand Peder Blaabjerg og Hustru Ane Kirstine f. Jensen i Kølkær. Børn:

a) Gretha Filtenborg Sejersen, f. 1931, 24. 9.

b) Karen Kirstine Filtenborg Sejersen, f. 1934, 10. 7.

KAPITEL 21.

JENS MADSEN FILTENBORG OG KAREN JOSEFSDATTER (Se Kap. 14).

Jens Madsen Filtenborg, f. 1763, 1. 1., d. 1825, 24. 9., g. 1786, 13. 1., m. Karen Josefsdatter, f. o. 1756, d. 1853, 18. 12., Datter af Josef Christensen og Hustru Rebekka Pedersdatter i Erslev. I Kirkebogen for Erslev, som først begynder 1767, staar, at "Gamle Josef" døde 1805, 80 Aar gammel. Rebekka døde 1797, "henimod 72 Aar". De havde foruden Karen ialfald 6 Børn; om Sønnen Peder se nedenfor.

Jens Madsen Filtenborg lærte Tømmerhaandværket; hans eneste Fædrearv i 1775 bestod kun af Tømmerredskaber. 1785 blev han trolovet med Karen, 1789 købte han af Steenstrup paa Nandrup fire Agre til 1 Td. Hartk. af Højgaards Jord i Erslev for 99 Rd. Samtidig laaner han af sin Onkel Mikkel Krog i Erslev (se Kap. 13), 125 Rd. og byggede sig da en lille Gaard ved Erslev Mølle; Bygningerne er siden flyttet længere vestpaa. Det synes

ved Flid og Dygtighed at gaa støt fremad for dem. Da Jens Filtenborg dør, vurderes Boet til 320 Rd., og i en gammel Skatteliste faar han Bemærkningen "god Tilstand". Datteren Kirsten Marie omtalte ham som en streng Mand. Sine fire Sønner lærte han Tømmerhaandværket. Børnene var ialt 9:

Mads Jensen Filtenborg, db. 1786, 26. 3., se Kap. 22.

Rebekka, db. 1788, 10. 2., begr. 1803, 4. 12.

Karen, db. 1790, 5. 12., begr. 1795, 27. 9.

Kirsten Marie, f. 1792, 5. 1., se Kap. 23.

Josef Jensen Filtenborg, db. 1793, 3. 11., se Kap. 24.

Anna Marie, db. 1795, 16. 4., begr. 26. 7.

Christen Jensen Filtenborg, db. 1796, 7. 8., se Kap. 25.

Sejer Jensen Filtenborg, db. 1798, 18. 5., se Kap. 26.

Karen Filtenborg, db. 1802, 3. 1., d. 1827, 22. 5., g. 1826, 30. 6., m. Anders Mikkelsen i Erslev; hun døde efter en dødfødt Datter. Anders Mikkelsen, kaldet Filtenborg, døde 1833, 15. 9. Hans anden Kone, Ane Mortensdatter, var Søster til Josef Filtenborgs første Kone (se Kap. 24), og blev g. 2. G. 1833, 19. 12., m. Anders Sørensen Krog fra Bjørndrup; deres Datter Sidsel Krog var Svigermoder til P. Søndergaard Filtenborg (se Kap. 25).

En af Karen Josefsdatters Brødre var den kendte Peder Josefsen, kaldet (Skomager, Gaardmand i Erslev, f. o. 1754, d. 1829, 2. 7. Han var gift 4 Gange, og havde efter Datteren Karens Udsagn 34 Børn, og Karen selv meddelte, at de to var uden for Ægteskab. I Erslev Kirkebog har jeg kun fundet 27, de manglende 5 er vel dødfødte, som ikke er anførte i Kirkebogen; der er Plads til dem i Rækken. Da Kong Frederik VI i 1824 kom over Mors, kørte han med Peder Josefsens to røde Heste; da Kongen kom igennem Erslev, sad Peder Josefsen paa en Stol ved Vejen med alle sine Sønner omkring sig. For alle de raske Soldater skænkede Kongen Peder Josefsen Kongetienden af Gaarden og 100 Rd. samt Ret til at drive kgl. privilegeret Kro i Erslev. Han var altsaa gift, 1. G. 1779, 20. 5., m. Karen Jensdatter, d. 1786, begr. 10. 12., 38 Aar. 2. G. g. 1787, 9. 3., m. Anne Pedersdatter, d. 1799, begr. 17. 11., 37 Aar. 3. G. g. 1800, 20. 6., m. Anne Nielsdatter, d. 1807, begr. 3. 11., 38 Aar. 4. G. g. 1808, 22. 1., m. Kirsten Nielsdatter, d. 1828, 7. 6., 47 Aar. De 27 Børn var:

a) Jens, f. 1780, 6. 7.

b) Kirsten, f. 1781, 8. 7., d. samme Aar.

c) Josef, f. 1782, 27. 8., blev Gaardmand i Erslev.

d) Anne Kirstine, f. 1785, 21. 8.

e) Anne, f. 1786, 3. 12.

f) Karen, f. 1787, 11. 11. .

g) Peder, f. 1789, 4. 10., d. 1865, 8. 6., havde Sandal i Erslev. Sønnen Jens Sandal (se Kap. 12 B I 3), og Niels Sandal (se Kap. 12 D I 1).

h) Poul, f. 1792, 25. 3.

i) Karen, f. 1794, 12. 8. ; blev Svigermoder til Jep Madsen (se Kap. 22).

j) Jørgen, f. 1796, 20. 11., fik Nørsgaard i Solbjerg.

k) Jeppe, førnævntes Tvillingbroder, boede i Sillerslev.

l) Poul, f. 1799, 20. 1.

m) Anne, f. 1801, 10. 5.

n) Niels, f. 1802, 15. 4.

o) Jep, f. 1804, 24. 3.

p) Made, f. 1805, 15. 4., blev Snedker i Ø. Jølby.

q) Rebekka, f. 1807, 11. 1., g. m. Kren Bunk i Erslev Sogn.

- r) Niels Christian, f. 1808, 26. 12.
- s) Anne Marie, f. 1810, 7. 1.
- t) Karen Marie, f. 1813, 7. 6., d. 1814, 1. 2.
- u) Anne, f. 1814, 4. 6.
- v) Niels, f. 1815, 12. 8., blev Husmand i Erslev.
- x) Karen Marie, f. 1816, 25. d. 1817, 14. 6.
- y) Anne Kirstine, f. 1818, 21. 1., d. 27. 1.
- z) Christiane, f. 1819, 5. 5.
- æ) Karen Marie, f. 1820, 11. 10.
- ø) Johanne, f. 1822, 26. 10.

KAPITEL 22.

MADS FILTENBORG I FLADE.
(Se Kap. 21).

Mads Jensen Filtenborg, db. 1786, 26. 3., d. 1862, 13. 3., g. 1815, 8. 10., m. Ane Jensdatter Roisen, f. 1794, 30. 6., d. 1875, 4. 3. Hun var Datter af hans Faster Ida Marie Madsdatter (se Kap.15), og han fik ved sit Giftermaal hendes Forældres Ejendom i Flade Klit, den laa imellem Skulsdal og Havdalshus. Mads Filtenborg havde som ung Soldat været med i Frankrig. Som sin Fader og sine Brødre lærte han Tømmerhaandværket og brugte det stadig ved Siden af det lille Landbrug. Da Kaarene var smaa, fiskede han ogsaa paa Fjorden. Huset var lille, og Høvlebænken stod i Opholdsstuen ved Vinduet. Han mindes som en dygtig Tømrer, en agtet og stabil Mand, der 1852 aflagde Ed som Synsmand og 1853 som Taksationsmand. Han var en lille lavstammet og stille Mand; en af de gamle har sagt "en kjønne god Menneske". Ved hans Begravelse sagde Præsten: "Han har vandret her paa Jorden som en ærlig Mand." - En fuld Mand i Følget raabte ganske vist: "Det er Løgn!" Men Folk sagde, at Præsten havde Ret.

Ane Roisen var ikke saa yndet af de unge, da hun altid vilde regere over dem. De sagde, hun var noget af en Kannis, noget "overrask og ramuesk". Hun var dog en ordentlig og respektabel Kone, havde en stor Retfærdighedssans; da hun og Mads engang paa deres ældre Dage sad og spiste til Middag af den fælles Pande, havde hun slaaet en Streg tværs over Panden, saa at Maden kunde blive ligelig delt. Men da Mads gik over Stregen, udbrød hun: "I hwi, Mads, do ska' hold' dæ ve di egen Sij, der er Fjett nok!" Hun mindes som en lille rund Kone med et bestemt Træk om Munden. Naar hun kom paa Besøg, hvad hun gerne gjorde, kom hun med Strikketøj i Haanden og en Stok med en Snor om Armen. Børnene var følgende 10:

Ida Marie Madsdatter, f. 1816, 31. 1., d. 1892, 2. 11., i Hvidbjerg i Salling, ugift; tjente i mange Aar i Brøndum, og boede siden som Væverske i Brøndum Sogn.

Karen Filtenborg Madsdatter, f. 1817, 17. 3., d. 1863, 31. 5., g. 1855, 30. 9., i Rakkeby, m. Klodsmager Josef Larsen Østergaard. De flyttede 1860 til V. Assels, hvor han ogsaa døde 1891, 4.1., som Indsidder og Fisker. Barnløse.

Anemarie Madsdatter, f. 1818, 11. 4., d. 1870, 20. 6 i Flade ugift. Væverske.

Jens Madsen, f. 1819, 14. 7., se I.

Kirstine Marie Madsdatter, f. 1821, 18. 2., d. 1901, 5. 7., i Grundfør, g. 1851, 4. 11., m. Thomas Nielsen Odgaard, Broder til Poul Sejersens første Hustru (se Kap. 26); han døde 1911, 27. 12., paa Ørndrup Mark. De havde først i 25 Aar en Ejendom i Ljørslev, boede siden i Sundby, Dueholm Mark, Ørndrup Mark, Tæbring, sidst i Grundfør. To Børn døde som smaa; Datteren Else Marie døde 26 Aar gammel. Sønnerne var: Niels Thomsen, blev Snedker i København, og Mads Thomsen, Smed paa Ørndrup Mark.

Jakob Madsen, f. 1822, 9. 3., se III.

Christen Kjeld Madsen, f. 1824, 16. 2., se III.

Jeppe Madsen, f. 1825, 6. 9., se IV.

Jens Christian Madsen, f. 1828, 23. 1., var lidt tilbage men tro og paalidelig tjente i mange Aar i Salling bl. a. o. 1881 paa Grinderslev kloster skal være død som gammel Mand i Salling ugift. Men alle Sognene i Salling er forgæves eftersøgt fra 1888 til 1908.

Peder Madsen, f. 1829, 1. 7., d. 1830, 22. 5.

I. Jens Madsen (kaldet Morsing), f. 1819, 14. 7., d. 1888, 8. 2. i Thorum, g. 1852, 14. 12. i Thorum m. Christiane Nielsdatter, f. 1818, 18. 12., i Selde, d. 1888, 15. 8., i Skive hos Sønnen til hvem hun flyttede efter Mandens Død. Hun var Datter af Gaardmand Niels Pedersen og Hustru Bodil Christensdatter. Jens Madsen tjente som ung paa Jungetgaard i Salling. De boede derefter i Møgelthorum, i Breum i Grinderslev Sogn; i nogle Aar igen i Møgelthorum saa i Grættrup i Junget Sogn; i den sidste Aarrække i Thorum Sogn; havde et

lille Husmandssted. Børn:

1) Mads Jensen, f. 1853, 9. 3., d. 1909, 12. 12., i Skive. 1. G. g. 1885, 26. 5., i Ø. Ørum, m. Gunhild Frederikke Grützmacher, f. 1855, 19. 2., i Jebjerg, d. 1889, 16. 10., i Skive. 2. G. g. 1890, 3. 11., i Ø. Ørum m. Maria Kathrine Grützmacher, f. 1857, 18. 2., i Jebjerg; de to Hustruer er Søstre og Døtre af Bødker i Jebjerg, siden Mejerist paa Eskjær og sidst Husmand i Ø. Ørum, Johan Fr. Carsten Grützmacher og Hustru Jørgine (eller Georgia) Marie f. Bonne, der var Jordemoder. Mads Jensen var først Modelsnedker paa Støberiet i Skive; havde siden et Savskæreri i Skive, men døde jo ret ung; skildres som en god Mand med Slægtens Virketrang. Børn:

a) Kristiane Jørgine Jensen, f. 1886, 31. 12., g. 1921 m. Fotograf Søren Peter Kruse i København. En Søn.

b) Jørgine Marie Jensen, f. 1888, 17. 4., d. 1889, 31. 3.

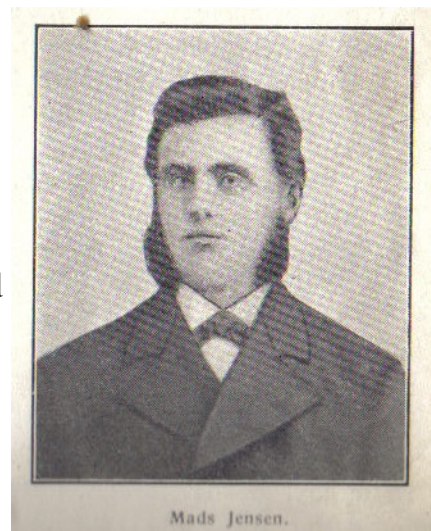
c) Gunhild Frederikke Jensen, f. 1891, 5. 10., d. 6. 10.

d) Gunhild Frederikke Jensen, f. 1893, 30. 1., g. 1926. m. Hotelejer Valdemar Skibsted i Cordoba i Buenos Aires. En Søn og en Datter.

e) Aage Jensen, f. 1894, 7. 7., Arbejder i Skive, g. 1923 m. Mariane Agnete Frost, f. 1900, 29. 3., Datter af Arbejdsmand Knud Pedersen Frost og Hustru Kirstine Jensine, f. Møller. Søn: Knud Viggo Jensen, f. 1923, 13. 11.

f) Viggo Jensen, f. 1896, 19. 3., Gartner i Bagsværd.

g) Anton Christian Bonne Jensen, f. 1900, 19. 3., Gartner i Bagsværd.

2) Niels Jensen, f. 1856, 18. 1., i Breum, d. 1876, 5.

1., paa Sygehuset i Skive af Tyfus; var da Smedelærling i Hindborg.

3) Andreas Jensen, f. 1862, 20. 8., d. 1903, 7. 11., som Skipper i Skive. G. 1894, 24. 11., m. Gertrud Hansen, f. 1869, 8. 5., i Louns, Datter af Fisker Christen Hansen (Lund) og Hustru Christiane f. Nielsen. Børn:

a) Kristiane Jensen, f. 1895, 20. 9., i Illerisøre, g. 1914 m. Typograf Laurids Peter Madsen i Skive. En Søn.

b) Jens Valdemar Jensen, f. 1897, 21. 9., i Skive, Malermester i Skive, g. 1927 m. Elna Marie Christensen, f. 1906, 1. 2., i Gimsing, Datter af Malermester Simon Peter Christensen og Hustru, Karen Marie, f. Pedersen.

c) Kristian Lund Jensen, f. 1899, 29. 9., Gartner i Skive.

d) Christence Amalie Jensen, f. 1901, 7. 10., g. 1920 m. Typograf Marius Oskar Brøndum i Esbjerg. En Søn.

II. Jakob Madsen, f. 1822, 9. 3., d. 1898, 15. 5., i Skarum, begr. i Bjergby, g. 1847, 8. 11., i Rakkeby, m. Væverpige Maren Thomasdatter, f. 1823, 11. 9., i Rakkeby, d. 1886, 20. 3., i Gullerup, Datter af Indsiddet Thomas Christensen Sjørring og Hustru Inger Marie Knudsdatter. Jakob Madsen var Husmand og Fisker; boede først i Rakkeby, saa i Bjergby, Redsted, Tæbring, Thorup, og til Marens Død i Gullerup. De kæmpede med smaa Kaar, og i de sidste 7 Aar laa Maren til Sengs af Gigt. Jakob Madsen formanede ofte sine Børn med Ordene: "Med en tro Haand og en sand Mund kan du vandre Verden rundt", og han levede selv derefter. Børn:

1) Ane Jakobsen, f. 1848, 11. 6., i Rakkeby, d. 1923, 16. 1., paa Fur, begr. i Selde, g. 1878, 6. 12., i Selde, m. Urmager Christen Nielsen Plougmann, d. 1914, 21. 10. De boede først i Selde, i mange Aar i Tæbring, dernæst i Selde. Tre Sønner og fem Døtre.

2) Inger Marie Jakobsen, f. 1850, 31. 5., i Rakkeby, d. 1862, 26. 10., i Bjergby.

3) Ane Kirstine Jakobsen, f. 1854, 3. 7., i Bjergby, g. 1880, 5. 11., i Hvidbjerg, m. Husmand Jens Jensen Mikkelsen i Hvidbjerg Sogn, d. 1911, 23. 11. 4 Sønner og 3 Døtre.

4) Ane Cathrine Jakobsen, f. 1857, 24. 11., i Bjergby, g. 1878 i Thisted m. Fortepianosnedker Jens Mikkelsen Jensen. De rejste i 1892 til Amerika; hun døde i 1905 i Iowa; han 1917. Tolv Børn, hvoraf 6 lever.

5) Niels Jakobsen, f. 1859, 27. 9., Vejmand i S. Draaby, 1. G. g. 1881, m. Kirsten Marie Pedersen, f. 1854, 25. 9., i S. Draaby, d. 1900, 10. 5., Datter af Husmand Peder Christensen og Hustru, Mette Poulsdatter. 2. G. g. 1900 m. Maren Mikkelsen, f. 1877, 19. 3., i Hesselbjerg, Datter af Fisker Peder Mikkelsen og Hustru Ane, f. Thomsen. Børn:

a) Jakob Madsen Jakobsen, f. 1882, 28. 4., Fiskehandler i Kolding, g. m. Marie Jensine Laursten, f. 1884, 24. 11., i Rærup i Salling, Datter af Arbejdsmand Jens Chr. Laursten og Hustru Marie, f. Madsen. Datter:

Kirsten Marie Jakobsen, f. 1903, 11. 11., g. m. Bagermester Hans Buch Nielsen, København.

b) Anton Jakobsen, f. 1883, 23. 11., Husmand i Trunderup paa Fyn, g. 1904 m. Berthe Marie Andersen, f. 1877, 27. 5., i Haarby, Datter af Husmand Hans Andersen og Hustru Gertrud Marie, f. Nielsen. Børn:

Kirstine Marie Jakobsen, f. 1904, 2. 9., d. 1908, 19. 8.;

Niels Viggo Jakobsen, f. 1906, 7. 12., d. 1912, 2. 7.;

Kirstine Marie Jakobsen, f., 1909, 11. 12.;

Ellen Hansine Jakobsen, f. 1911, 29. 3., d. 1914, 27.3.;

Inger Amalie Jakobsen, f. 1913, 24. 5.;

Ellen Hansine Jakobsen, f. 1915, 8. 11.;

Niels Viggo Jakobsen, f. 1918, 3. 1.;

Kaj Aage Jakobsen, f. 1920, 22. 2., d. 24. 5.;

Asta Martine Jakobine Bang Jakobsen, f. 1922, 20. 4.

c) Maren Thomsen Jakobsen, f. 1886, 23. 11., d. 1920, 4. 8., i Odense, g. m. Maskinsmed Søren Christensen Bøgelund i Odense. 6 Døtre og 2 Sønner.

d) Mette Marie Jacobsen, f. 1888, 24. 6., g. m. Arbejdsmand Anton Laursten. 5 Børn.

e) Inger Marie Jakobsen, f. 1889, 6. 8., d. 1911, 18. 10.

f) Alfred Peter Jakobsen, f. 1901, 8. 11.

g) Karen Marie Jakobsen, f. 1903, 6. 8., d. 8. 9.

6) Mads Jakobsen, f. 1862, 20. 9., Husmand og Slagter i Tøving, g. 1884 i Bjergby m. Anne Jepsen, f. 1881, 29. 6., i Bjergby, som Datter af Jeppe Madsen og Hustru Mette Mikkelsdatter (se IV). De har boet først et Aars Tid i Bjergby, 1885-86 i Nykøbing, dernæst i Erslev, siden o. 1888 i Tøving. Deres Børn er:

a) Jakob Madsen Jakobsen, f. 1884, 25. 5., Husmand og Slagter i Flade, g. 1908 m. Ane Marie Pedersen, f. 1883, 5. 6., Datter af Husmand Lars Peder Pedersen og Hustru Kirsten Marie f. Kristensen i Hesselbjerg. Børn:

Anna Magnete, f. 1908, 17. 10., g. 1928, m. Laurids Peder Pedersen, Molerarbejder i Ejerslev;

Henry Laurids, f. 1910, 18. 5.;

Magda Kirstine, f. 1912 10. 4.;

Thorvald Georg, f. 1913, 9. 10.;

Aage Kristian, f. 1916, 6. 9., d. 1918, 22. 3.;

Klara, f. 1917, 24. 11.;

Aage Kristian, f. 1920, 10. 6.;

Karen Kirstine, f. 1924, 31. 3.

- b) Jeppe M. Jakobsen, f. 1886, 12. 2., i Nykøbing, d. 1909, 13. 2., i Tøving.
- c) Maren M. Jacobsen, f. 1888, 30. 5., i Tøving, g. 1912 m. Molerarbejder P. Chr. Nielsen i Sejerslev. 5 Børn.
- d) Kristian M. Jakobsen, f. 1890, 10. 12., d. 1893, 19. 3.
- e) Karen Marie M. Jakobsen, f. 1892, 17. 10., d. 1895, 17. 2.
- f) Kristian M. Jakobsen, f. 1894, 24. 3., bor i Tøving, g. 1922 m. Kristine Kristensen, f. 1892, 23. 9., Datter af Husmand Jens Kr. Kristensen og Hustru Sidsel f. Andersen i Tøving. Børn:
- Harald, f. 1924, 2. 12.;
- Svend Aage, f. 1927, 28. 5.;
- Sidsel, f. 1932, 17. 8.
- g) Karen Marie M. Jakobsen, f. 1895, 25. 3., g. 1920 m. Landmand Jens Ør Jensen Toft i Tøving.
- h) Dagmar M. Jakobsen, f. 1896, 3. 12., g. 1919 m. Portør Jens Chr. Olsen i Nykøbing.
- i) Mette Marie M. Jakobsen, f. 1898, 25. 5., g. 1923 m. Matros Karl Fr. Pedersen ved Statsbanefærgen i Korsør.
- j) Petra M. Jakobsen, f. 1899, 10. 8., g. 1921 m. Landmand Marius Andersen i Horne i Salling.
- k) Kathrine M. Jakobsen, f. 1901, 24.2., g. 1926 m. Landmand Mikkel Mikkelsen i S. Draaby.
- l) Laurits M. Jakobsen, f. 1902, 7. 4., d. 1903, 23. 3.
- m) Laurits M. Jakobsen, f. 1903, 29. 3., g. 1932 m. Thomasine Jensen Graugaard, f. 1910, 11. 6., i Nautrup, d. 1934, 17. 11., i Harre, Datter af Chr. Jensen Graugaard og Hustru Maren, f. Poulsen Høg.
- n) Agnes M. Jakobsen, f. 1904, 15. 10., g. 1929 m. Murer Osvald Jensen Østergaard i Harre.
- o) Thorvald M. Jakobsen, f. 1906, 2. 3., g. 1930 m. Anna Sørensen, f. 1909, 7. 11., i Sejerslev, Datter af Husmand, nu i Tøving, Peder Chr. Sørensen og Hustru Kirsten Have, f. Kristensen. Bor i Galtrup. Børn: Mads, f. 1932, 30. 1.; Peder, f. 1933, 9. 3.
- 7) Peder Jakobsen, f. 1865, 7. 3., Husmand i Bjergby, bor nu i Nykøbing, g. 1886 m. Margrethe Nielsen, f. 1864, 29. 10., Datter af Møller Niels Nielsen og Hustru Mette Kathrine, f. Andersdatter Boll i S. Draaby. Børn:
- a) Maren Jakobsen, f. 1886, 7. 11., d. 1887, 20. 1.
- b) Nielsine Jakobsen, f. 1888, 13. 4., g. 1908 m. Arbejdsmand Mads Peter Jensen i Nykøbing. 5 Sønner og 2 Døtre.
- c) Maren Thomine Jakobsen, f. 1890, 3. 11., g. 1911 m. Postpakmester Laurits Rasmussen i Nykøbing. En Søn og to Døtre.
- d) Jakob Madsen Jakobsen, f. 1892, 4. 6., Landmand og Slagter i Glynge, g. 1913 m. Anna Sørine Pedersen Majgaard, f. 1892, 26. 12., paa Ørndrup Mark, Datter af Murer Kr. Pedersen Majgaard og Hustru Laurine Marie, f. Knudsen. Børn:
- Kristen Majgaard Jakobsen, f. 1913, 29. 12.
- Peder, f. 1915, 17. 6.
- Margrethe, f. 1917, 18. 5.
- Anton, f. 1920, 23. 4.
- Mette, f. 1921, 27. 8.
- Aksel, f. 1923, 28. 4.
- Knud, f. 1924, 11. 12.
- Viggo, f. 1928, 22. 1.
- Marie, f. 1930, 23. 3.

e) Niels Møller Jakobsen, f. 1895, 14. 1., Maskinforme i Nykøbing, g. 1922, m. Estrid Julie Karoline Pedersen, f. 1896, 5. 11., Datter af Malermester Karl Kr. Pedersen og Hustru Ane Mathilde f. Nielsen i Svallerup paa Sjælland. Børn:

Ellinor Møller J. f. 1923, 16. 10.

Anna Margrethe Møller J., f. 1924, 2. 11.

Knud Møller J., f. 1927, 6. 8., d. 1933, 25. 1.

Carla Møller J., f. 1931, 15. 3.

f) Mette Kathrine Jakobsen, f. 1897, 24. 12., g. 1916 m. Maskinforme Martin Nielsen i Nykøbing. 3 Døtre.

g) Holger Jakobsen, f. 1899, 6. 6., Arbejdsmand i Munkebo paa Fyn, g. 1925 m. Kristine Larsen, f. 1900, 16. 7., Datter af Gaardejer Rasmus, Larsen og Hustru Sine, f. Pedersen i Munkebo. Barn: Edith, f. 1926, 12. 12.

8) Inger Marie Jakobsen, f. 1867, 1. 6., i Redsted, g. 1893 m. Husmand Hans Hansen i Alsted, d. 1936, 9. 10. 12 Børn, hvoraf 5 døde.

9) Karen Marie Filtenborg Jakobsen, f. 1869, 18. 2., i Tæbring, rejste med Søsteren Ane Kathrine til Amerika, blev g. 1. G. 1892 i Amerika. m. Arbejdsmand Julius Vittrup, som var fra Nykøbing, død 1901, 25. 12., 2. G. g. 1909 m. Søren J. Søgaard, Fyrmester og Gartner, bor i Norwood, Massachusetts. 2 Sønner og 2 Døtre i første Ægteskab.

III. Christen Kjeld Madsen, 1824, 16. 2., d. 1888, 28. 4., g. 1849, 28. 1., m. Ane Marie Justesdatter, f. 1822, 21. 6., i Bjergby som Datter af Husmand Just Pedersen og Hustru Sidsel Mortensdatter. Hun var Enke efter Husmand Jens Chr. Sørensen i Gullerup, d. 1846, 29. 11. Hendes Brødre var: Søren Just i Sundby og hans Broder Morten sammesteds (se Kap. 15). Af første Ægteskab havde hun tre Børn, hun døde 1900, 5. 4., hos Datteren i Solbjerg.

Chr. Kjeld lærte Murerhaandværket, var med i Trearskrigen, boede i Begyndelsen af sit Ægteskab i Gullerup, siden i Flade, de sidste mange Aar i Bjergby, mest som Husmand og Slagter. Det gik meget op og ned for ham, men han satte en stor Ære i at klare for sig selv. Havde en urolig Energi og en vis Dygtighed. Slægtens Lyst til at handle og bygge laa ham i Blodet, han købte Huse og smaa Ejendomme, som han saa opbyggede og solgte igen, ialt skal han saaledes have bygget 16 Huse. Bjergby Hede købte og opbrød han, merglede, byggede og solgte derfra. Ogsaa Studehandel slog han ind paa og var ved at blive en rig Mand, men ved Sygdom i et Parti Stude tabte han meget; resolut rejste han til Chikago, hvor han ventede at kunne tjene Penge ved at mure for at faa Gælden betalt. Han var der dog kun i 7 Maaneder, men fik siden Gælden betalt. Efter en Tid fuld af rastløs Energi kunde han slappes, og Spiritus var da hans Ulykke. Børn:

1) Ane Christensen Kjeld, f. 1849, 14. 11., d. 1903, 10. 3., i Solbjerg, g. 1880, 17. 10., m. Christen Larsen Dissing (Brandhøj), d. 1892, 23. 1., han var Søn af Boelsmand Lars Christensen Dissing og Hustru Helvig Pedersdatter Søndergaard (se Kap. 12 E. V.). Hun fik sin Mand paa Fode og fortsatte Slagterforretningen efter ham. Naar hun havde slagtet, kørte hun Kødet rundt paa en Trillebør og solgte det. Hun gik ogsaa ud at slagte for Folk. Alle hendes 5 Børn rejste til Amerika.

2) Sidsel Christensen, f. 1851, 16. 9., d. 1917, 17. 9., Bjergby, g. 1871, 29. 8., i Skræm m. Slagter Jens Kristoffersen, d. 1915, 14. 5., i Bjergby. Han var en Del Aar i Amerika. 7 Børn.

3) Jens Christian Christensen (Kjeld), f. 1853, 10. 1., d. 1893, 12. 11., g. 1883, 20. 5., m. Ane Kirstine Nielsen, f. 1858, 7. 1., i Tøndering i Salling som Datter af senere Møller i Bjergby Niels Jørgensen (Rytter) og Hustru Mette Marie f. Espersen. Hun døde i Nykøbing 1916, 28. 12. Jens Chr. Kjeld var som yngre to Gange i Amerika, boede siden som Husmand

og Slagteri Tøving. Børn:

a) Kristen Kjeld Kristensen, f. 1884, 22. 4., d. 1937, 16. 7., Slagter i Nykøbing, g. 1906 m. Petrea Sørensen, f. 1882, 25. 6., Datter af Gaardejer Niels Peter Sørensen og Hustru Sine f. Svenningsen i Hesselbjerg. Børn:

Kristen Kjeld Kristensen, f. 1906, 23. 7., Slagteriarbejder i Nykøbing, g. 1930 m.

Elly Margrethe Terkildsen, f. 1910, 5. 3., Datter af Smed Peter Terkildsen og Hustru Margrethe f. Kristensen i Nykøbing. (Barn: Hans Jørgen Kjeld Kristensen, f. 1933, 30. 1.)

Anna Kirstine Kjeld Kristensen, f. 1908, 7.1., d. 14. 8.;

Svend Aage Kjeld Kristensen, f. 1909, 5. 8.,

Aksel Kjeld Kristensen, f. 1912, 12. 2.;

Valdemar Kjeld Kristensen, f. 1914, 17. 5.;

Karl Kjeld Kristensen, f. 1916, 3. 11.,

Ernst Kjeld Kristensen, f. 1919, 4. 5.;

Karen Margrethe Kjeld Kristensen, f. 1923, 19. 8.

b) Karoline Marie Kristensen, f. 1885, 17. 12., g. m. Tømrer Thomas Hald fra Nykøbing, hun døde i Amerika 1916. Ingen Børn.

c) Niels Valdemar Kristensen, f. 1887, 24. 4., d. 27. 9.

d) Marie Kristensen, f. 1888, 10. 10., d. 1914, 30. 10., g. 1911, i Durup m. Købmand Søren Sørensen Juul, siden i Ørding, nu Grosserer i Skive. Eneste Datter døde 2 Aar gammel.

e) En dødfødt Pige, 1890, 15. 5.

f) Anine Kristine Kristensen, f. 1891, 14. 5., g. m. Farmer Hansen i Syd Dakota. 3 Børn.

4) Inger Kirstine, f. 1854, 2. 7., d. 18. 7.

5) Inger Kirstine Kristensen, f. 1855, 1. 7., rejste 17 Aar gammel til Amerika, blev g. m. en Københavner og skal have haft 4 Børn.

6) Johanne kristensen, f. 1857, 5. 2., d. 1906, 27. 9., i Redsted, g. 1882, 5. 2., m. Enkemand, Husmand Jens Andersen Roisen, boede siden i Fredsø, hvor han døde som Slagter 1893, 29. 10. Tre Døtre.

7) Mads Filtenborg Kristensen (Kjeld), f. 1858, 19. 3., d. 1933, 8. 1., g. 1878, 27. 10. m. Mette Kirstine Jensen, f. 1854, 14. 9., d. 1901, 6. 5., Datter af Tømrer Jens Chr. Nielsen Bossing og Hustru Karen Bertelsdatter i Erslev. De boede først i Bjergby, siden i mange Aar som Slagter og Husmand i Tøving. Børn:

a) Ane Marie Filtenborg, f. 1879, 4. 10., d. 1884, 21. 4.

b) Ane Marie Filtenborg, f. 1884, 18. 4., g. 1903 m. Mikkel Østergaard Kristensen fra Gullerup, nu Banearbejder i Iowa. 5 Børn.

c) Karen Filtenborg, f. 1885, 7. 7., d. 18. 7.

d) En dødfødt Pige, 1889, 2. 11.

8) Marie Kristensen (Kjeld), f. 1859, 8. 8., g. 1880, 11. 4., m. Slagter Niels Peter Thøgersen i S. Draaby, d. 1927, 18. 10. 14. Børn.

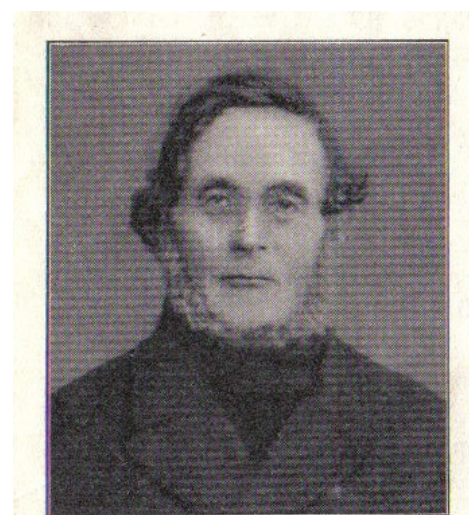
9) Johanne Kristensen, f. 1860, 18. 7., d. 16. 9.

10) Johanne Kristensen, f. 1862, 10. 8., d. 1 Dag gammel.

11) Anna Kristensen, f. 1864, 23. 6., d. 28. 6.

12) Johannes Kristensen, f. 1865, 29. 8., d. 3. 9.

IV. Jeppe Madsen, f. 1825, 6. 9., d. 1909, 8. 7., g. 1849, 28. 3., m. Mette Mikkelsdatter, f. 1830, 5. 6., d. 1913, 17. 1., Datter af Boelsmand Mikkel Olesen Dahl, først i Ø. Jølby, siden i Bjergby, og Hustru Karen Pedersdatter. Sidstnævnte var f. 1794, 12. 8., i Erslev som en af Peder

Jeppe Madsen.

Josefsens 34 Børn (se Kap. 21). Jeppe Madsen og Hustru var altsaa Næstsøskendebørn. Han var med i Trearskrigen, bl. a. 6. Juli ved Fredericia. De havde et Husmandssted i Bjergby, hvor de boede i 60 Aar og fejrede Diamantbryllup. Jeppe Madsen skildres ved den Lejlighed som "en af de Arbejdets Veteraner, der har søgt at tvinge Heden". Han var en lille mørk Mand med Slægtens Udseende, var akkurat og livlig; ved Siden af sit Landbrug arbejdede han som Tømrer; var en overmaade flittig Mand. Børn:

1) Mikael Jepsen, f. 1849, 3. 9., d. 1924, 31. 12., g. 1874, 24. 4., i Viborg m. Marie Jensen, f. 1848, 18. 7., d. 1927, 17. 6., Datter af Avlsbruger, senere Plantør i Feldborg Plantage Laurs Jensen og Hustru Eva Cathrine Christensdatter. Mikael Jepsen lærte som Møller paa Jølbygaards Mølle. Soldat 1871-72 i Viborg, hvor han boede den første Tid af sit Ægteskab, flyttede saa til Nykøbing, hvor han blev Murerhaandlanger, noget Mekaniker og Klinker, Ringer ved Nykøbing Kirke. Han var en velbegavet Mand, flittig og havde stort Fingernemme, var desuden en meget kristeligindet Mand, til sin Død Medlem af Frelsens Hær, elskede Musik og Sang og forfattede Sange til de forskellige Lejligheder, var Sekretær i N. I. O. G. T. i 25 Aar. Børn:

a) Edvard Jeppe Laurids Jepsen, f. 1875, 19. 1., d. 1932, 2. 8., i Aalborg, g. 1905, i Viborg m. Lærerinde Mimi Christensen (Rode), f. i Røgen 1871, 28. 12., Datter af Træskomand Mads Christensen og Hustru Karen Marie f. Rode. Edvard Jepsen var som ung Opsynsbetjent ved Arbejdsanstalten i Viborg, 1911 Børnehjemsforstander i Randers, 1914 Forstander paa Drengehjemmet Theodorsminde i Hasseris, hvor han blev Sognefoged og Medlem af Menighedsraadet, fra 1920 Arrestforvarer. Bladene karakteriserer ham efter hans Død som "energisk og pligtro, omhyggelig, i Besiddelse af en elskværdig Fasthed og med stærke religiøse Interesser". Børn:

Hilda Sofia Rode-Jepsen, f. 1906, 30. 9., g. 1933 i Aalborg m. Læge Ejnar Mikkelsen, nu i Hobro;

Anker Gunnar Rode-Jepsen, f. 1908, 8. 8., Bogholder i København, g. 1934 i Kbhvn. m. Grethe Simonsen, f. 1908, 30. 10., Datter af Gaardejer Frederik Simonsen og Hustru Anna Sofie Simonsen paa Orø. (Barn: Jørgen Rode-Jepsen, f. 1937, 14. 2.);

Kamma Elisabeth Rode-Jepsen, f. 1910, 3. 12., g. 1935 m. Seminarielærer cand. mag. Børge Rabes Høholt i Aarhus.

b) Peder Kristian Martin Jepsen, f. 1877, 3. 1., d. 1913, 26. 11., paa St. Josefs Hospital i Randers, begr. i Silkeborg, g. 1899 m. Kristine Agathe Sørensen f. i Silkeborg 1881, 5. 2. Datter af Træskomand Ole Sørensen og Hustru Anna Margrethe f. Christensen. Martin Jepsen var Maskinpasser paa D.S.B.s Lysstation i Langaa, en dygtig og flittig Mand. Børn:

Marie Margrethe Jepsen, f. i Nykøbing 1900, 3. 12., g. 1926 m. Arbejdsmand Karl Kristian Sørensen Maae i Bramminge.

Olivia Mikaeline Jepsen, f. i Silkeborg 1902, 25. 3., d. 2. 6.

Andreas Jepsen, f. 1903, 22. 5., Silkeborg, Landmand, g. 1928 m. Marie Juliane Laura Nielsen, f. 1904, 7. 4., d. 1931, 26. 1., Datter af Gaardejer Niels Chr. Jeppesen og Hustru Karoline Johanne f. Kristensen i Najbjerg i Timring Sogn. Begge de smaa Børn døde;

Agathe Jepsen, f. 1905, 22. 6., i Silkeborg, d. 3. 8.;

Evald Ingemann Jepsen, f. 1908, 18. 2., g. 1930 i København m. Sonja Thomsen, f. 1912, 8. 8., som Datter af Betonarbejder Carl Johan Thomsen og Hustru Mille Thomsen i København;

Orla Halvdan Jepsen, f. 1909, 17. 12., i Langaa, g. 1932 i Vejgaard ved Aalborg m. Anna Grethe Rebekka Andersen, f. 1911, 28. 4., i Aalborg, Datter af Skomager Hans Andreas Andersen og Hustru Bertha Petrea f. Andersen.

- c) Andreas Jepsen, f. 1879, 7. 9., Arbejdsmand i Nykøbing, g. 1903 m. Kirsten Pedersen, f. 1883, 5. 1., i Alsted, Datter af Gaardejer Knud Pedersen og Hustru Ane f. Knudsen. Børn:
 Marinus Mikael Jepsen, f. 1905, 6. 1., Maler i Nykøbing;
 Ane Knuddine Jepsen, f. 1906, 31. 12., g. 1929 m. Lokomotivfyrbøder Henry Rikard Jensen i Glyngøre.
 Erling Hartmann Jepsen, f. 1923, 2. 4.
- d) Niels Anton Marinus Jepsen, f. 1882, 4. 5., Postbud i Hedehusene, g. 1906, m. Johanne Andersen, f. 1881, 5. 12., i Sindbjerg i Redsted Sogn, Datter af Husmand Svenning Chr. Andersen og Hustru Kirsten Balle f. Jensen. Børn:
 Ove Frimann Jepsen, f. 1913, 17. 3., Barber;
 Erik Ninian Frimann Jepsen, f. 1915, 30. 1., Barber; Adoptiv søn: Hermann Leo Georg Jepsen, f. 1908, 22. 8., Maler.
- e) Karen Kirstine Jepsen, f. 1884, 23. 3., g. 1907 m. Arbejder Marius Lauesen i Nykøbing. 3 Døtre.
- f) Hans Nielsen Jepsen, f. 1887, 11. 1., Sergent og Skrædder i Viborg, g. 1911 m. Augusta Emilie Nielsen, f. 1890, 7. 8., d. 1933, 30. 5., Datter af Qverpostbud Niels Chr. Nielsen og Hustru Marie, f. Jensen i Viborg, Børn:
 Evald Gunnar Jepsen, f. 1911, 24. 8., Elektriker;
 Vagn Aage Jepsen, f. 1916, 12. 2.;
 Grethe Jepsen, f. 1925, 7. 6.
- g) Mads Peter Jepsen, f. 1890, 3. 1., Sporvognskonduktør i København, g. 1918 m. Lilly Valborg Ebba Most, f. 1897, 8. 10., Datter af Tobaksspinder Carl Most og Hustru Laura f. Petersen i København. Børn:
 Heni Blancha Lilly Jepsen, f. 1919, 5. 12.
 Judith Jonny Winny Jepsen, f. 1931, 16. 3.
- h) Marie Mikaeline Jepsen, f. 1896, 28. 1., g. 1918 m. Mejerist Hans Fridolf Sørensen i København. 2 Sønner og 2 Døtre.
- 2) Mads Peder Jepsen (Dahl), f. 1852, 4. 5., d. 1931, 1. 7., Gaardejer i Bjergby, g. 1880 m. Johanne Marie Jensen Støvring, f. 1857, 22. 11., d. 1932, 3. 10., Datter af Gaardejer Jens Poulsen Støvring og Hustru Maren Nielsdatter i Bjergby. Barnløse.
- 3) Karen Jepsen, f. 1855, 5. 7., d. 1935, 11. 8., g. 1878 m. Husmand Laust Pedersen i Bjergby, Ringer og Graver ved Bjergby Kirke. 9 Børn, hvoraf 5 døde, 3 i Amerika, en Søn bor i Erslev.
- 4) Jørgen Nørgaard Jepsen, f. 1857, 7. 12., d. 1858, 8. 5.
- 5) Peder Christian Jepsen, f. 1859, 5. 5., d. 1866, 4. 2.
- 6) Anne Jepsen, f. 1861, 29. 6., g. 1884 m. sit Søskendebarn Mads Jakobsen (se II).
- 7) Karen Filtenborg Jepsen, f. 1863, 20. 11., d. 1866, 19. 5.
- 8) Karen Filtenborg Jepsen, f. 1866, 23. 7., g. 1888, m. Podemester Christen Jensen Nielsen, d. 1928, 30. 8. i Nykøbing, var først Husmand i S. Draaby, i Flade og Tøving. 7 Sønner og 6 Døtre, hvoraf 10 Børn lever, 4 er i Amerika.
- 9) Peder Christian Jepsen, f. 1868, 15. 11., rejste 22 Aar gammel til Tandil i Argentina, hvor han blev Farmer. Man hørte fra ham sidste Gang 1909. Han blev gift i Sydamerika, i et Brev skrev han, at han havde haft 6 Døtre, men "Vorherre har taget de tre".
- 10) Jens Christian Poulsen Jepsen (Dahl), f. 1870, 23. 3., Husmand i Flade, 1. G. g. 1893 m. Ane Kirstine Lassen, f. 1870, 3. 12., d. 1928, 20. 10., Datter af Slagter Jens Chr. Lassen og Hustru Mariane Christensdatter i Flade; 2. G. g. 1930 m. Olga Ane Marie Martinussen, f. 1892, 23. 6., Datter af Husmand Martinus Martinussen og Hustru Ane Poulsdatter i Flade. Børn:

- a) Anna Jepsen, f. 1894, 21. 6., g. 1915, m. Christian Vilhelm Christensen, Fisker ved Sallingsund.
- b) Jens Kristian Jepsen, f. 1895, 29. 9., g. 1918 m. Kathrine Kristensen, f. 1897, 24. 3., Datter af Husmand Niels Kr. Kristensen og Hustru Anna Marie Larsen i Flade. Jens Kr. Jepsen er Smed i Ejerslev. 7. Børn:
 Svend Dahl Jepsen, f. 1919, 21. 4.
 Anna Dahl Jepsen, f. 1920, 12. 4.
 Jens Dahl Jepsen, f. 1921, 14. 10.
 Hans Dahl Jepsen, f. 1923, 21. 1.
 Karl Dahl Jepsen, f. 1924, 14. 2.
 Margrethe Dahl Jepsen, f. 1925, 19. 5.
 Niels Kristian Dahl Jepsen, f. 1929, 24. 2.
- c) Thora Jepsen, f. 1897, 18. 3., g. 1921, m. Peder Kr. Pedersen fra Flade. Farmer i Iowa.
- d) Klara Jepsen, f. 1899, 3. 6., g. 1921 m. Boelsmand Kr. Sø i Mollerup
- e) Peder Kristian Jepsen, f. 1901, 28. 8., Husmand i Flade, g. 1924, m. Jensine Rolighed, f. 1901, 6. 8., Datter af Husmand Anders Rolighed og Hustru Karen f. Søndergaard i Flade:
 Børn:
 Helga Dal Jepsen, f. 1925, 10. 7.
 Ida Dal Jepsen, f. 1926, 28. 12.
 Ellen Kirstine Dal Jepsen, f. 1928, 14. 1.
- f) Meta Jenny Jepsen, f. 1903, 25. 5., g. 1924 m. Boelsmand Knud Kristensen i Faarup.
- g) Kirsten Marie Jepsen, f. 1905, 18. 3., id. 23. 3.
- h) Otto Dal Jepsen, f. 1906, 6. 5., Boelsmand i Solbjerg, g. 1930 m. Johanne Bak, f. 1905, 8. 2., Datter af Gaardejer Kristen Kristensen Bak og Hustru Johanne f. Steffensen i Flade.
- i) Magnus Dal Jepsen, f. 1909, 16. 3., Husmand i Flade, g. 1930 m. Anne Sofie Brejner, f. 1911, 10. 6., Datter af Boelsmand Poul Brejner og Hustru Johanne Marie f. Kristensen Mark i S. Draaby; Barn: Peder Dal Jepsen, f. 1931, 4. 2.
- j) Laurids Dal Jepsen, f. 1911, 23. 6.
- k) Peder Sabro Jepsen, f. 1913, 11. 6.
- l) Emma Dal Jepsen, f. 1915, 18. 3.
- m) Anna Kirstine Dal Jepsen, f. 1931, 6. 2.
- n) Martha Marie Dal Jepsen, f. 1932, 6. 6.
- 11) Ane Marie Jepsen, f. 1873, 14. 9., d. 1931, 8. 8., g. 1893 i Nautrup Kirke m. Enkemand, Murer, Fisker og Landmand Jens Kr. Kristensen, d. 1930, 9. 9., har boet i Glynge Kær, Bysted, Glynge og Nykøbing. 14 Børn, hvoraf 10 lever.
- 12) Kirsten Marie Dusine Jepsen, f. 1875, 6. 6., d. 1906, 16. 11., i Bjergby, g. 1901 m. Søren Kristian Andersen (Post). 5 Børn.

KAPITEL 23.

KIRSTEN MARIE FILTENBORG OG DAHLGAARD SLÆGTEN.

(Se Kap. 21).

Kirsten Marie Jensdatter Filtenborg, f. 1792, 5. 1., i Erslev, d. 1868, 23. 9., i Vestergaard i Tødsø, g. 1818, 8. 2., m. Poul Christensen Dahlgaard, f. 1794, db. 28. 12., i Erslev, d. 1833, 16. 4., ejede en lille Gaard i Erslev, som han havde faaet efter sine Forældre, Christen Poulsen og Hustru Maren Poulsdatter, der var kommen fra Sundby, hvor de blev viet 1788, 19. 12., og hvor Datteren Anne Christensdatter Dahlgaard var f. 1791, 14. 10., d. 1873, 7. 5., g. m. Hans Pedersen i Bjørndrup. Poul Dahlgaard og Kirsten Marie handlede med Kreaturer, Lam og Gæs, Huder og Skind og Uld (Ulden maatte rystes, da der var Folk, der kom Sand i den). Da Poul Dahlgaard døde af Lungebetændelse paa sin ældste Søns Konfirmationsdag, maatte Kirsten Marie gifte sig igen, efter Datidens Syn paa Tingene, og blev det 1833, 23. 9., m. Gaardmand Anders Pedersen Dahlgaard i Erslev, som dog døde allerede 1837, 6. 10. Kirsten Marie sagde siden, at hendes første Ægteskab havde været saa lykkeligt, men hver Dag i det andet var en Plage. Den ældste Søn fik Hjemmet, og hun flyttede o. 1852 med ham til Tødsø. De unge syntes, hun var en dejlig Kone, som de gerne besøgte i hendes Aftægtsstue. Hendes 7 Børn var:

1. Christen Poulsen Dahlgaard, f. 1818, 2. 12., se I.

2. Karen Marie Poulsdatter, f. 1820, 27. 4., d. 1859, 11. 3., af Tyfus, g. 1844, 15. 10., m. Niels Jensen i Galtrup, som før var g. m. Maren Jensdatter Filtenborg, se Kap. 18. Karen Maries Børn var:

a) Maren Nielsdatter, f. 1845, 15. 10., g. m. Gaardmand Hans Chr. Pedersen i Skæve Sogn i Vendsyssel;

b) Kirsten Marie Nielsdatter, f. 1847, 7. 12., d. 27 Aar gammel.

c) Jens Nielsen, f. 1850, 26. 3., Landmand i Tødsø, d. 1928.

d) Karen Nielsen, f. 1852, 10. 12., d. 35 Aar gammel, g. m. Husmand Søren Henriksen i Frøslev.

e) Poul Nielsen, f. 1856, 19. 2., Gaardejer og Mølleri Ø.. Jølby.

f) Sidsel Nielsen, f. 1858, 8. 4., g. m. Husmand Chr. Jensen Have i Bjergby, nu i Nykøbing. Niels Jensen giftede sig tredje Gang med Ane Dorthea Pedersdatter Bo, han døde i Solbjerg 1889, 14. 5.

3. Jens Poulsen Dahlgaard, f. 1822, 12. 7., d. 1844, 11. 6., af Tæring, var Tømrer.

4. Karen Poulsdatter Dahlgaard, f. 1824, 17. 10., d. 1891, 23. 10., g. (uvist naar eller hvor) m. Gaardejer Anders Madsen Boll i Erslev, d. 1919, 29. 1., 96 Aar gammel. Deres Datter Kirsten Marie, f. 1859, 6. 11., d. 1910, 12. 2., blev g. m. sin Faders Brodersøn, Gaardejer Anders Filtenborg Jensen Boll, døde 1925, 21. 1. Barnløse.

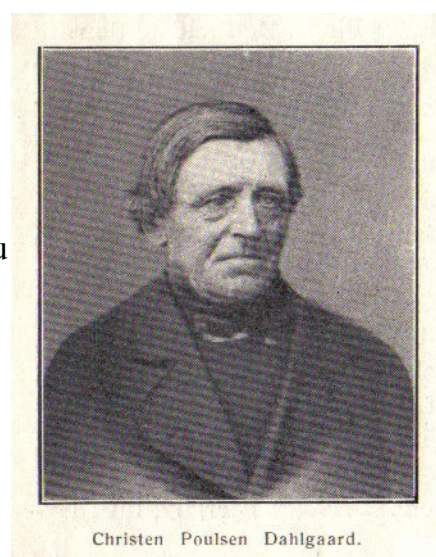
5. Christen Poulsen Dahlgaard, f. 1827, 28. 5., se II.

6. Karen Filtenborg Poulsdatter, f. 1830, 11. 1., d. 1844, 27. 11., af Tæring.

7. Sidsel Poulsdatter Dahlgaard, f. 1832, 17. 2., d. 1851, 12. 9., af Tæring.

I. Christen Poulsen Dahlgaard, f. 1818, 2. 12., d. 1884, 12. 7., g. 1844, 17. 10., m. Mette Thomasdatter, f. 1820, 6. 5., d. 1906, 5. 12., Datter af Thomas Larsen Vangsgaard og Hustru Johanne Sørensdatter i Vangsgaard i Solbjerg (se Kap. 12 A). Da Faderen døde, maatte Chr. Dahlgaard tidligt blive selvstændig og havde Vilje og Karakter dertil.

Handelsblodet laa ham i Aarerne, og næsten kun en Dreng

gav han sig ud paa Handelen, men ofte var det drøjt; han mindedes siden, hvordan han græd paa Vejen mellem Erslev og Frøslev, og han holdt altid paa, at man burde handle med de omvandrede Handelsmænd, som kom til Gaarden. Men fremad vilde han. Han købte Gaasefjer og handlede med Fjerpenne; han lavede Hægter og Knapper, Strikkepinde og Nøglekroge. Senere opkøbte han Uld og Skind, Lam og Gæs. 1852 købte han Vestergaard i Tødsø, som havde hørt under Dueholm. Inden ret mange Aar havde han opbygget hele Gaarden. Han viste sig som en meget dygtig Landmand og Foregangsmand; var den første i Sognet, der dyrkede Roer, plantede Læ om alle Markerne; den meste Plantning i Tødsø siges at skyldes hans Initiativ; var Bestyrelsesmedlem af Morsø Sønder-Herreds Plantningsselskab. Da Hundsoen skulde udtørres, og der var Vanskeligheder, købte han uden videre en Ejendom ved Søen. Handelen lagde han ikke paa Hylden; han sendte Stude til Husum og f. Eks. i 1870 Heste til Frankrig. I Tødsø var han Formand i Sogneraadet i mange Aar. Ogsaa som Aamtsraadsmedlem og Landvæsenskommisær gjorde han en Indsats. I sit Hjem var han myndig og omsorgsfuld; hans milde og hjertensgode Hustru udfyldte ham godt. Han havde sin Moders Slægts Skikkelse og udprægede Træk, kunde vise en ubøjelig Fasthed, men var retsindig og samvittighedsfuld i al sin Færd. Børn:

1) Kirsten Marie Dahlgaard, f. 1845, 26. 1., d. 1849, 23. 6.

2) Johanne Dahlgaard, f. 1846, 5. 6., d. 1921, g. m. Lars Peter Madsen i Tødsøgaard. 14 Børn.

3) Poul Dahlgaard, f. 1848, 25. 3., d. 1897, 23. 3., g. 1871 m. Johanne Pedersen Primdahl, f. 1848, 5. 8., d. 1933, 14. 7., i Skive. Han fik Gaarden Hestehave, oprindelig en Afbyggergaard af Spøttrup, efter sin Svigerfader. Han havde arvet Slægtens Sans for Handel, købte store Flokke af Kreaturer til Eksport til Hamborg, blev Sogneraadsformand i Rødding Sogn og Medlem af Viborg Aamtsraad 1886-97. Han havde megen aandelig Interesse, havde sin Moders Mildhed, kunde vel ogsaa være myndig som Faderen, men uden Strengheden, var elsket af Smaakaarsfolk; der var paa Hestehave et smukt patriarkalsk Forhold, nogle af Folkene tjente der i 20 Aar og mere. Børn:

a) Maren Dahlgaard, f. 1872, 25. 4., har en Modeforretning i Skive, 1. G. g. m. Gaardejer Jens Bach, Korsbæksgaard i Rødding Sogn, d. 1908 ; 2. G. g. m. Anders Andersen i Lem Sogn, d. 1913. Barnløs.

b) Christen Dahlgaard, f. 1873, 23. 8., Gaardejer i Gyllingskov. 4 Sønner og 9 Døtre.

c) Magnus Christen Dahlgaard, f. 1874, 27. 7., Gaardejer i Balling. 2 Sønner og 4 Døtre.

d) Søren Christen Dahlgaard, f. 1876, 25. 10., Gaardejer i Aasted i Salling, 1 Søn og 3 Døtre.

e) Jens Peter Dahlgaard, f. 1879, 25. 4., Gaardejer i Villing. 6 Sønner og 4 Døtre.

f) Mette Elisabeth Dahlgaard, f. 1880, 6. 5., g. m. Gaardejer Hans Peter Vestergaard i Oddense. 4 Sønner og 2 Døtre.

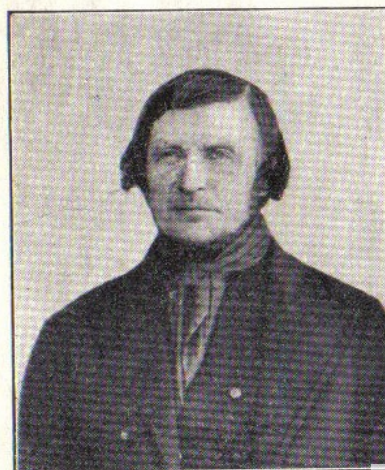
g) Kirsten Marie Dahlgaard, f. 1881, 25. 7., g. m. Gudik Gudiksen i Hestehave. 7 Sønner og 4 Døtre

h) Bertel Dahlgaard, f. 1887, 7. 11., Indenrigsminister siden 1929. 3 Sønner.

4) Kirsten Marie Dahlgaard, f. 1850, 4. 10., g. m. Gaardejer Henrik Kusk i Karby. 5. Børn.

5) Karen Dahlgaard, f. 1852, 7. 1., d. 1923, g. m. Christen Mikkelsen Kusk i Ny Spøttrup. 8 Børn, hvoraf 6 lever.

6) Line Dahlgaard, f. 1856, 29. 4., g. m. Gaardejer og Sognefoged Jens Lynggaard Poulsen i Vemb, siden i

Christen Poulsen Dahlgaard.

Lyby. Eneste Barn døde spæd.

7) Sidsel Dahlgaard, f. 1858, 8. 4., d. 1934, g. m. Gaardejer Viggo Hyldig i Tødsø. Barnløse.

8) Thomas Dahlgaard, f. 1860, 27. 7., har indtil sine ældre Dage ejet Vestergaard i Tødsø, da han solgte den til sin Fætter Claus Dahlgaards Søn. Bor nu i Tødsø By. 1. G. g. m. Karen Marie Christensen, hvis Moder Valborg Christensdatter ogsaa var af Sejer Leths Efterkommere (se Kap. 17, IV); 2. G. g. m. Ane Kathrine Jensen; 3. G. g. m. Karen Marie Brun. Børn:

a) Mette Kirstine Dahlgaard, g. m. Gaardejer P. Chr. Gade i Bjørndrup.

b) Christen Dahlgaard, er i Amerika.

c) Johannes Dahlgaard, Gaardejer i Bjørndrup.

d) Søren Dahlgaard, Gaardejer.

II. Christen Poulsen Dahlgaard, f. 1827, 28. 5., d. 1904, 10. 3., g. 1858, 9. 3., m. Anne Marie Clausdatter Lassen, f. 1831, 7. 4., d. 1912, 27. 1., Datter af Gaardejer Claus Lassen og Hustru Kirsten Nielsdatter i Galtrup. Christen Dahlgaard i Galtrup blev til Forskel fra sin Broder af samme Navn kaldt Bitte Kren Dahlgaard, de var dog begge smaa og lignede hinanden meget, men begge selvstændige nok. Da Sognefogden Chr. Balle i Galtrup døde i 1864, hjalp Broderen i Tødsø ham til at faa Balle-slægtens gamle Gaard (se Kap. 12). Chr. Dahlgaard i Galtrup havde ogsaa Handelsblod i Aarerne, allerede som ganske ung var han Kræmmer og handlede med Knapper og Hægter o.s.v. Ligesom Forældrene handlede han med Uld og skind, siden opkøbte han Smør og Lam, saa købte han Tørveskifter, og som ældre Mand handlede han Stadig med Kreaturer. Sammen med sin gode, gudfrygtige Hustru havde han et godt Hjem. Børn:

1) Poul Christensen Dahlgaard, f. 1858, 8. 9., d. 8. 10.

2) Poul Dahlgaard, f. 1859, 24. 9., d. 1929, 26. 3., i Stevnstrup. 1. G. g. m. Maren Legaard fra Erslev, 2. G. g. m. Alfrida Kristine Marie Christensen fra Gug. Poul Dahlgaard havde i særlig Grad Slægtens Handelsblod, boede mange Steder og foretog mange Ejendomshandler, anlagde Mejerier, en Tid var han Møller i Gug, en Tid Købmand paa Bogø, i nogle Aar boede han paa Samsø. Mange Smaafolk kunde takke ham for Hjælp, men offentlige Hverv vilde han paa ingen Maade have med at gøre. Han var altid i Virksomhed, selv om Aftenen udførte han, altid et eller andet Husflidsarbejde, Sadelmagerarbejde og Træudskæring. Børn:

a) Christen Dahlgaard, har en Bilforretning.

b) Johanne Marie Dahlgaard, g. m. Skrædder Kristian Emanuel Elholm i Herning.

c) Laurids Dahlgaard, Gaardejer ved Kolding.

- Af andet Ægteskab er Børnene:

d) Anna Kirsten Dahlgaard,

e) Niels Andreas Dahlgaard og

f) Thorvald Kellerup Dahlgaard.

3) Kirsten Dahlgaard, f. 1862, 6. 3., d. 1924 i Vordingborg. G. m. Gaardejer Jens Knudsen i Majgaard i Skallerup. 3 Sønner og 4 Døtre.

4) Claus Christensen Dahlgaard, f. 1864, 23. 11., g. m. Maren Mikkelsen, f. 1865, 20. 3., i Tøving, Datter af Gaardejer Chr. Mikkelsen og Hustru Ane Marie f. Christensen, sidstnævnte fra Helleris (se Kap. 12 C). Claus Dahlgaard havde i mange Aar sin fædrene Gaard, har været Amdsraadsmedlem og deltaget i mange offentlige Hverv. Børn:

a) Christen Dahlgaard, f. 1895, 13. 1., har Vestergaard i Tødsø.

b), Christian Mikkelsen Dahlgaard, f. 1898, 25. 1., har Fædrenegaarden efter at Faderen har bygget en ny Gaard i Nærheden.

5) Kirsten Marie Dahlgaard, f. 1867, 21. 5., d. 1915, g. m. Gaardejer og Strandfoged Ole Jespersen i Fjaltring ved Lemvig 14 Børn hvoraf 12 lever.

6) Karen Marie Dahlgaard, f. 1870, 6. 2., g. m. Ingvard Spanggaard, først Gaardejer i Tødsø, siden Ejer af Rolstrup, sidst Købmand i Nykøbing. 11 Børn, hvoraf 10 lever.

7) Maren Dahgaard, f. 1872, 10. 11., d. 1877, 7. 1.

KAPITEL 24.

JOSEF FILTENBORG OG EFTERKOMMERE.

(Se Kap. 21).

Josef Jensen Filtenborg, db. 1793, 3. 11., d. 1863, 25. 12., i Filtenborg. 1. G. gi. 1823, 23. 3., m. Karen Mortensdatter, f. 1798, 29. 7., d. 1829, 23. 1., Datter af Gaardmand Morten Jepsen og Hustru Anna Andersdatter i Erslev; 2. G. g. 1829, 20. 12., m. Sidsel Kathine Jensdatter Filtenborg, f. 1799, 8. 1., d. 1832, 31. 3., Datter af Jens Madsen Kiellergaard og Hustru Ane Margrethe Madsdatter i Filtenborg (se Kap. 18). 3. G. g. 1833, 13. 12., m. Karen Marie Christensdatter, db. 1803, 20. 2., d. 1859, 27. 8., Datter af Christen Jørgensen Müller og Hustru Ane Christensdatter i Feggesund Mølle i Arup Sogn. Josef Filtenborg var først Gaardmand og Tømrer i Erslev, hans første Kone var Søster til Ane Mortensdatter, der var g. 1. G. m. Anders Mikkelsen (Filtenborg) og 2. G. m. Anders Sørensen Krog (se Kap. 21), Stammer til Slægten Krog i Erslev. 1824 flyttede Josef Filtenborg til en Gaard i Mellem Jølby; med sin anden Kone, som altsaa var hans Kusine, fik han Gaarden Filtenborg, medens Svigerforældrene flyttede til Galtrup. Her i Filtenborg levede han Resten af sit Liv, han mindes som en meget lille Mand, hans Efterkommere har et stærkt Slægtspræg. Om Forholdet til Sønnen af andet Ægteskab vil siden blive fortalt. At det ogsaa paa det sidste optog hans Tanker, kan maaske skønnes af flg. Tildragelse, som er berettet af Sønnesønnen Valdemar Filtenborg. Juledag 1863, vist over Middag, sad Josef Filtenborgs Svigerdatter og den lille 8 aarige Valdemar alene hjemme i deres Ejendom paa Tøving Mark. De havde hørt, at Josef Filtenborg havde været syg nogle Dage, men nu saa de begge, at han kom gaende over Marken henimod Huset, klædt som gamle Bønder paa den Tid, med korte Benklæder og Toplue. Drengen vilde glad løbe ud mod Bedstefaderen, men Moderen bød ham blive inde i Varmen. Den gamle syntes at gaa omkring Huset, men da han ikke kom ind, gik de begge ud for at lede efter ham, men han var intetsteds at finde. Huset laa saaledes for sig selv, og der var gaaet saa kort Tid, at den gamle ikke kunde være gaaet andetsteds hen. Men snart efter hørte de, at Tiden for denne Oplevelse var gamle Josef Filtenborgs Dødsstund. Af Sønnerne var en fra hvert Ægteskab.

Jens Martin Josefsen, f. 1824, 18. 12., se I.

Jens Josefsen Filtenborg, f. 1831, 18. 7., se II.

En dødfødt Pige, f. 1835, 7. 7.

Poul Christian Josefsen Filtenborg, f. 1838, 13. 5., se III.

I. Jens Martin Josefsen, f. 1824, 18. 12., d. 1909, 28. 5., g. 1852, 27. 5., m. Bodil Marie Poulsdatter, f. i Ejerslev 1824, 4. 12., d. 1892, 14. 2., Datter af Gaardmand Poul Nielsen Bisgaard og Hustru Karen Pedersdatter. Poul Nielsen Bisgaard (1792-1882) var af gammel Slægt i Ejerslev, hvor baade hans Fader Niels Svenningsen og Farfader Svenning Nielsen boede. Jens Martin Josefsen købte Stedet Kalhave i Sejerslev Sogn, boede der Resten af sit Liv som Landmand og Smed. Han var kendt som en meget dygtig Smed, og man kom langvejs fra med Hingste og vanskelige Heste, der skulde sko. Han var i det hele over sit Arbejde og havde Slægtens faste Skikkelse, var meget gæstfri og hjælpsom, ogsaa bestemt, kunde vel ogsaa som Slægtens dygtige Folk i sine yngre Aar være lidt snar i det. Trods sin Hofteskade var han en passioneret og dygtig Jæger. Hans eneste Søn fik

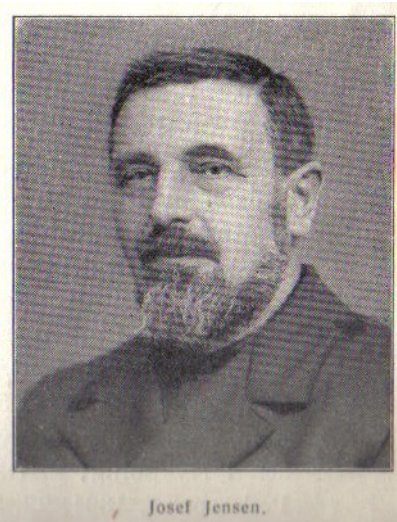

Jens Martin Josefsen.

Kalhave efter ham:

Josef Jensen, f. 1853, 20. 8., d. 1917, 25. 9., g. 1879, 25. 4, m. Ane Helene Kristensen, f. 1854, 6. 6., i Vesterø paa Læsø, d. 1935, 30. 4., Datter af Lærer Niels Kristensen og Hustru Dorthé Marie Jensdatter Boesen. Lærer Kristensen var først Lærer i Halvrimmen, Læsø, og igen Halvrimmen, kom o. 1863 som Lærer til Sejerslev, hvor han døde 1891, 15. 9. Han var f. i Todbøl Mølle i Thy 1818, 20. 3., som Søn af Møller Christen Jensen Søgaard og Hustru Inger Poulsdatter.

Josef Jensen, som overtog Fødehjemmet, var desuden Tømrer og Snedker, var meget musikinteresseret, som ganske ung spadserede han flere Mil fra Sejerslev til Helligsø i Thy for at faa Musikundervisning. Han spillede Violin og blæste Horn og Fløjte. Som ung havde han lært Fotografering i Viborg, og han oprettede siden et Atelier i Haven ved sit Hjem. Han læste meget og havde en større Bogsamling end almindeligt paa Landet. Da han var en samvittighedsfuld og pligtopfyldende Mand, fik han flere Tillidshverv, i Sogneraad, Hjælpekasse og Sygekasse, og var tilsidst Kirkeværge. I de yngre Aar deltog han og hans Hustru i de store grundtvigske Møder i Galtrup. Men nogle Aar efter, da Indre Missions Vækkelse gik over Nordmors, sluttede Josef Jensen og Hustru sig til Samfundet og følte sig hjemme der. Da han laa paa sit Dødsleje, talte han om, at han havde slet intet selv at møde med for Gud, men stolede paa Naaden i Christus. Hans Børn, som tog Navnet Kalhave, er:

- a) Pouline Kathrine Marie Jensen (Kalhave), f. 1880, 13. 5., d. 1899, 22. 9.
- b) Dorthé Marie Jensen Kalhave, f. 1881, 19. 6., g. 1905 m. Gaardejer Jørgen Svenningens Johnsen i Ejerslev, d. 1935, 30. 6. En Søn og en Datter lever. .
- c) Jensine Jensen Kalhave, f. 1884, 12. 1., g. 1906 m. Pastor Aksel Rasmus Brostrøm, 1898-1903 Sognepræst i Sejerslev, 1903-09 ved Esajaskirken i København, 1909-24 dansk Præst i London, 1924 Sognepræst i Ravnkilde, d. 1924, 26. 11. En Søn og to Døtre.
- d) Niels Jensen Kalhave, f. 1886, 4. 4., blev uddannet som Kobbersmed hos Dragsbæk Kristensen i Nykøbing. Efter fleraarigt Ophold i Udlandet nedsatte han sig i Viborg og har efterhaanden oparbejdet en meget stor Virksomhed med Sanitets- og Centralvarmeanlæg. Fabrikant Kalhave har desuden i en Aarrække været Brandinspektør og Medlem af Byraadet. 1. G. g. 1911, m. Johanne Dragsbæk Kristensen, f. 1884, 19. 5., d. 1920, 16. 3., Datter af Fabrikant Poul Dragsbæk Kristensen og Hustru Kristine, f. Larsen i Nykøbing; 2. G. g. 1922 m. Sørine Marie Kathrine Pedersen, f. 1891, 22. 7., d. 1936, 10. 12., Datter af Gaardejer Poul Pedersen og Hustru Ane f. Jensen i Nr. Nissum. Børn:

Ingrid Kalhave, f. 1914, 1. 3.

Niels Kalhave, f. 1922, 12. 8.

Poul Kalhave, f. 1928, 16. 4.

- e) Poul Josef Filtenborg Jensen Kalhave, f. 1888, 1. 3., Amtsvejassistent i Viborg, g. 1915 m. Laura Bisgaard, f. 1887, 11. 5., Datter af Gaardejer Chr. Andersen Bisgaard og Hustru Maren Andersen, f. Kærgaard i Ejerslev. Børn:

Valborg Bisgaard Kalhave, f. 1916, 19. 6.

Edith Bisgaard Kalhave, f. 1920, 15. 1.

II. Jens Josefsen Filtenborg, f. 1831, 18. 7., d. 1907, 21. 12., g. 1854, 17. 3., i Trinitatis Kirke i København m. Ane Kathrine Nielsen, f. 1814, 22. 10., d. 1900, 26. 12., Datter af Murermester John Nielsen og Hustru Ellen Sofie f. Olsen i Østergade. Jens Josefsen

Filtborg kom som ung Murersvend til København og blev her g. m. sin Mesters Datter, der jo var 17 Aar ældre, siden kom de til Mors, hvor han for Arven efter Morbroderen i Ø. Assels købte en Landejendom i Tøving, men ved sit uordentlige Liv voldte han sin gamle Fader megen Sorg, og efter den gamles Død blev det saa uudholdeligt for Jens Filtborgs Hustru, at hun rejste til København, de blev separeret 1867 og skilt ved kgl. Bevilling 1875. Gamle Josef Filtborg havde oprettet et Gavebrev paa 2000 Kr. til Sønnesønnen, men Jens Filtborg, som var vred over, at han ikke selv maatte faa Pengene, brændte Dokumentet over Lyset. Efter at Jens Filtborg havde forladt Mors, mente man, at han var rejst til Amerika, men siden havde han i alt Fald kortvarige Pladser som Røgter o. l. rundt om i Landet. Undertiden paa Johannesstiftelsens Sygehus eller Arbejdshus, den sidste halve Snes Aar klarede han sig selv i København, tjente i en Gæstgivergaard i Fiolstræde, en Tid handlede han med Frugt paa Gaden. Han døde paa Alm. Hospital. Han havde oprindeligt store Evner. Halvbroderen Jens Martin sagde om ham, at han kunde blive enten Konge eller Tigger. Eneste Søn var:

Valdemar Josefsen Filtborg, f. 1855, 27. 5., i København, d. 1927, 21. 12., g. 1891 m. Kirstine Louise Mathilde Rasmussen, f. 1858, 19. 12., paa Frederiksberg. Valdemar Filtborg blev ogsaa Murer. Skønt han af Udseende lignede sin Fader meget; var han en fuldstændig Modsætning til denne, opofrende og trofast mod sine nærmeste, han var livlig og velbegavet, havde stærke aandelige Interesser og samlede sig efter sine Forhold stor Bogsamling, var dybt kristeligt grebet, i de sidste Aar boede han paa Murerstiftelsen i København. Børn:

a) Valdemar Emanuel Filtborg, f. 1891, 9. 10., Snedker, g. 1920 i København m. Johanne Marie Hamann, f. i Løjt-kirkeby 1899, 10. 11., Datter af Johan Hamann og Hustru Anna Kathrine f. Clausen. Børn:

Verner Filtborg, f. 1921, 22. 1.

Børge Filtborg, f. 1922, 7. 5.

Lejf Filtborg, f. 1923, 27. 7.

b) Axel Theobald Filtborg, f. 1892, 10. 11., Agent.

c) Johannes Evald Filtborg, f. 1894, 11. 4., Maskinpasser paa Nordisk Fjerfabrik i København, g. 1931 m. Paula Johanna Caspersen, f. 1901, 29. 10., i København, Datter af Cyklehandler Hans Peter Caspersen og Hustru Henny f. Geytzenauer.

III. Poul Christian Josefsen Filtborg, f. 1838, 13. 5., d. 1906, 17. 5., g. 1860, 4. 12., m. Sidsel Kirstine (Stine) Pedersdatter Søndergaard, f. 1835, 5. 10., d. 1874, 12. 1., Datter af Peder Nielsen Søndergaard i Ny Jølbygaard og Hustru Ane Larsdatter Søndergaard (se Kap. 12 E. V.). Poul Filtborg fik Filtborg efter sin Fader og boede der hele sit Liv, som den sidste af Slægten i Gaarden. Han var som yngre en smuk og livlig Mand; men efter at han havde mistet sin Hustru og alle sine Børn, tabte han meget af sit Livsmod. I over tredive Aar blev hans Hus dygtigt forestaaet af Mariane Dybdal. Børnene var:

1) En dødfødt Datter 1861, 7. 1

2) Josef Poulsen Filtborg, f. 1862, 22. 11. d. 1878, 3. 10

3) En dødfødt Datter 1864, 23. 10

4) En dødfødt Søn 1865, 25. 10

5) Peder Søndergaard Poulsen Filtborg, f. 1867, 23. 2., d. samme Dag

6) Ane Poulsen Filtborg, f. 1868, 21. 8., d. 1869, 6. 6

7) Ane Poulsen Filtborg, f. 1870, 12. 6., d. straks

8) Peder Søndergaard Poulsen Filtborg, f. 1871, 6. 10., d. samme Dag

KAPITEL 25.

CHRISTEN FILTENBORG OG EFTERKOMMERE.

Christen Jensen Filtenborg, db. 1796, 7. 8., d. 1868, 25. 8., g; 1821, 30. 9., m. Maren Villadsdatter Dahlgaard, f. 1799, 3. 10., d. 1864, 26. 4., eneste Barn af Villads Stefansen Dahlgaard (1751-1827) og Hustru Anne Christensdatter (o. 1761-1828), Selvejere af et Sted i Erslev, nordvest for Kirken. Villads Stefansen var f. i Mellem Jølby som Søn af Landsoldat og senere Husmand Stefan Villadsen og Hustru Maren Mortensdatter. Christen Filtenborg lærte Tømmerhaandværket ligesom sin Fader og sine Brødre; efter Soldatertiden ved Gardehusarerne fik han sine Svigerforældres Ejendom i Erslev. I de første Aar kaldes han derfor ogsaa ofte Chr. Dahlgaard. Omtrent 1835 købte han den gamle Bassehave Gaard i Solbjerg Sogn, var tidligere Fæstegaard under Blidstrup, den nævnes allerede o. 1500, da Lars Rekhals til Rolstrup havde den i Leje af Økloster. Lars og Broderen Jerrick Rekhals ligger begravet i Solbjerg. Den gamle Fæster af Bassehave, Mikkell Jensen Have, døde 1834, 12. 11., o. 82 Aar gammel. Da Bygningerne laa ubekvemt for det meste af Jorden, byttede Chr. Filtenborg Jorden med Nørgaards Vang og flyttede o. 1842 Gaarden derhen, hvor den nu ligger. Han var jo selv Tømmermand og blev ved at sysle med Haandværket hele sit Liv. Paa sine gamle Dage havde han sin egen Huggestue ved Siden af Folkestuen. Alle de seks af hans Børns Sønner, som blev opkaldt efter ham, fik et Skab, som han selv lavede. Men mest var Chr. Filtenborg Handelsmand, handlede med Kreaturer og Faar og eksporterede Heste til Tyskland. I Solbjerg var han Sognefoged o. 30 Aar, han mindes som en stille og alvorlig Mand, noget streng og myndig. Han og hans Kone hørte til Kolds Venner, uden at de dog blev Grundtvigianere.

Af Udseende lignede Chr. Filtenborg og Broderen Sejer hinanden meget. 1862 afstod han Gaarden til sin yngste Søn, men blev med sin Kone i Gaarden. Maren skildres som en lille venlig Kone, der gerne vilde hjælpe andre. Da Chr. Filtenborg døde, var der Begravelsesgilde i tre Dage. De 9 Børn var:

Ane Kathrine Filtenborg, f. 1822, 24. 6., se I.

Karen (db. Dahlgaard), f. 1824, 4. 5., se II.

Jens Filtenborg, f. 1827, 20. 2., d. 1830, 14. 11.

Villads Filtenborg, f. 1829, 29. 12., se III.

Jens Filtenborg, f. 1832, 16. 1., se IV.

Sidsel Kathrine Filtenborg, f. 1834, 6. 12., se V.

Helvig, f. 1837, 6. 5., d. 7. 5., opkaldt efter Helvig i Aas, se Kap. 16.

Mikkell Peter Filtenborg, f. 1838, 23. 9., se VI.

Helvig, f. 1845, 11. 5., d. 25. 6.

I. Ane Kathrine Filtenborg, f. 1822, 24. 6., d. 1902, 19. 11., 1. G. g. 1843, 30. 6., m. Gaardmand Christen Jensen Hyldig i Solbjerg, f. 1802, 17. 5., d. 1859, 17. 4., Søn af Gaardmand Jens Poulsen Hyldig og Hustru Else Christensdatter i Erslev. Ane Kathrine var Chr. Hyldigs tredje Kone, hans Søn i første Ægteskab var Jeppe Peter Hyldig, g. m. Ane Kathrines Søster Karen; og hans eneste Datter af andet Ægteskab, Ane Elsebeth, var g. m. Ane Kathrines Broder Jens. Ane Kathrine blev saaledes Stedmoder til to af sine Søskende. Hun giftede sig 2. Gang 1860, 31. 1., med Knud Christensen Brandhøj, siden kaldt Knud Hyldig, f. 1833, 21. 4., d. 1901, 26. 12., Søn af Husmand Chr. Knudsen og Hustru Else Larsdatter i Solbjerg. Knud var Broder til Lars Brandhøj i Solbjerg (se Kap. 12 E. V.). Knud Hyldig og Ane Kathrine flyttede fra Solbjerg til Ejendommen Græsdal i Taars Sogn i Vendsyssel, hvor de døde. Børn:

1) Peder Hyldig, først Husmand i Gullerup, siden i Hanherred.

2) Christen Filtenborg Christensen, d. 1846, 29. 1., 3 Mdr. gl.

3) Christen Filtenborg Christensen, d. 1895, 13. 5., 48 Aar, Husmand i Mellem Jølby. Hans eneste Barn, Kathrine, g. m. Slagter Herman Andersen i Thorup.

4) Else Marie Hyldig, g. m. Friskolelærer Steffen Dissing i Bjergby, siden i Vendsyssel.

5) Maren Hyldig, g. m. Rejsebud Jens Lassen i Skørping, levede sine sidste Aar hos sine to Døtre i Hadsund.

6) Jens Hyldig, døde ung, ugift.

7) Jens Peter Hyldig, Husmand i Taars.

8) Christen Hyldig, f. efter Faderens Død, derfor opkaldt efter ham, blev Husmand, siden Pakhusforvalter i Hjørring.

9) Else, som var eneste Barn af andet Ægteskab, g. m. Niels Harpsø i Taars Sogn, bor nu i Hjørring.

II. Karen Filtenborg, f. 1824, 4. 5., d. 1907, 22. 8., g. 1852, 16. 1., m. Husmand Jeppe Peter Christensen Hyldig, f. 1829, 30. 7., d. 1901, 3. 9. Han var Søn af førnævnte Chr. Hyldig og dennes første Hustru Ane Elsebeth Jepsdatter, der da boede i Erslev. Karen Filtenborg og Jeppe Peter Hyldig boede først i Solbjerg, derefter i Kokkedal i Nr. Draaby, dernæst havde de Fattiggaarden i Forpagtning, saa flyttede de igen til deres førstes Hjem i Solbjerg, de sidste mange Aar havde de et Sted i Sundby. Af deres Børn blev 3 Døtre og en Søn voksne:

1) Ane Elsebeth Hyldig, d. 1931 som Enke efter Gaardejer Anders Chr. Dybdal i Sejerslev.

2) Maren, døde ung, barnløs, g. m. Gaardejer Chr. Svenningsen Krog i Thorup.

3) Kirstine Hyldig, døde 1931 som Enke efter Smed og Husmand Niels Krog Gullerup.

4) Christen Filtenborg, f. 1854, 3. 6., i Solbjerg, d. 1881, 19. 5., havde en lille Ejendom paa Sejerslev Vang, g. m. Ane Kathrine Pedersen, f. 1850, 25. 9., i Nr. Draaby, d. 1928, 25. 12., Datter af Gaardmand Peder Andersen Søndergaard (se Kap.11 A), og Hustru Ane Marie Christensdatter Post (se Kap. 3). De havde 2 Sønner:

a) Peter Jensen Hyldig Filtenborg, f. 1877, 29. 4., d. 1912, 1. 2. som Gaardejer i Ejerslev, g. m. Mette Kathrine Mikkelsen, f. 1879, 17. 4., Datter af Gaardejer Jens Haaning Mikkelsen og Hustru Ane Marie f. Andersen, i Ejerslev. Barnløse.

b) Anders Søndergaard Filtenborg, f. 1879, 21. 11., Gaardejer i Nr. Draaby, g. m. Margrethe Thomsen Nielsen, f.1880, 14. 9., Datter af Boelsmand Thomas Nielsen og Hustru Ane f. Henriksen i Nr. Draaby. Børn:

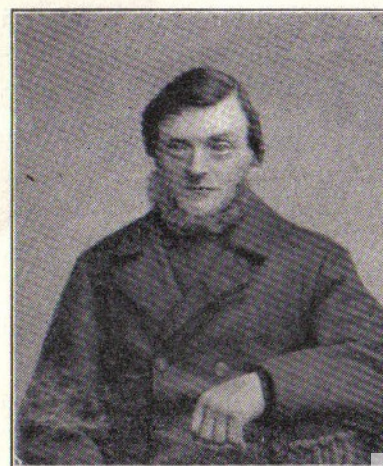
Christian Filtenborg, f. 1906, 12. 8., Lærer, g. 1932 m. Karen Marie, f. Andersen, f. 1910, 15. 5., Datter af Gaardejer Thomas Andersen og Hustru Else Kirstine f. Christensen i Nr. Draaby (Barn: Henning Andersen Filtenborg, f. 1934, 12. 3.).

Thomas Filtenborg, f. 1908, 29. 2., Gaardejer i Frøslev, g. 1933 m. Anne Margrethe Poulsdatter Søndergaard, f. 1906, 14. 9., i Nr. Draaby. (Barn: Aksel Søndergaard Filtenborg, f.1934, 30. 5.).

Anna Kathrine Filtenborg, f. 1915, 9. 5.

Aksel Filtenborg, f. 1919, 15. 5.

III. Villads Filtenborg, f. 1829, 29. 12., d. 1915, 4. 8., g. 1864, 29. 12., m. Kirsten Marie Christensdatter, f. 1830, 29. 3., i Thorup, d. 1895, 30. 8., Datter af Husmand Chr. Sørensen Vester og Hustru Else Christensdatter. Hun var Enke efter Husmand Mikkel Josefsen Redsted i Sundby,

Villads Filtenborg.

som døde maa, 9. 10. Datteren af dette Ægteskab, Ingeborg, døde som Barn. Villads Filtenborg blev Tømmer, til han holdt Bryllup paa sin 35 Aars Fødselsdag og overtog sin Hustrus Husmandssted i Sundby. Han var en flittig og nøjsom Mand; han var den første paa den Egn, som benyttede Køerne til Forspand for Vogn, Plov og Harve; det gik som Regel støt og sindigt; han morede sig selv kosteligt over, hvordan Køerne engang bittede og løb i strakt Karriere med en Vognfuld Tørv fra Præstbo til Solbjerg Skole. I ca. 40 Aar var han Stævningsmand og Ligsynsmand i Sundby. For hver Stævningsforretning fik han 17 Øre og maatte undertiden spadsere en hel Mil derfor; men det var dog altid en Adspredelse. Han skildres altid som en flink og rar Mand. Børn:

1) Christen Villadsen Filtenborg, f. 1865, 7. 11., Urmager i Horsens, d. 1932, 7. 6., g. 1898 m. Thora Margrethe Simonsen, f. 1873, 6. 7., i Thisted, Datter af Arbejdsmand Zakarias Simonsen og Hustru Poulina f. Eriksen. Han var en dygtig og samvittighedsfuld Urmager. Børn:

a) Aage Filtenborg, f. 1899, 8. 11., Direktør i Aarhus.

b) Axel Filtenborg, f. 1905, 19. 3., Faderens Efterfølger i Forretningen i Horsens.

2) Maren Filtenborg, f. 1867, 16. 12., d. 1869, 4. 9.

3) Maren Villadsdatter Filtenborg, f. 1870, 3. 9., d. 1909, 10. 11., i Redsted, g. 1899 m. Enkemand, Gaardejer Just Sørensen, som nu bor i Nykøbing. I Ægteskabet med Maren Filtenborg er 5 Børn.

4) Else Filtenborg, f. 1878, 31. 1., d. 1906, 1. 6., g. 1904 m. Husmand Poul Worm i Sundby, som ogsaa er af Sejer Leths Efterkommere (se Kap. 16, III 5). Han bor endnu i Sundby, er gift igen. I Ægteskabet med Else Filtenborg er en Datter.

IV. Jens Filtenborg, f. 1832, 16. 1., d. 1917, 6. 4., g. 1859, 22. 12., m. Ane Elsebeth Hyldig, f. 1841, 19. 11., d. 1917, 26. 4., Datter af førnævnte Chr. Jensen Hyldig og hans anden Hustru Else

Jensdatter i Solbjerg. Jens Filtenborg fik først en Parcel af Fædrenegaarden i Solbjerg, hvor de boede i 18 Aar, fik derefter i 1878 et Husmandssted i Sundby, han og hans Hustru var flittige og nøjsomme Folk, som arbejdede sig frem til gode Kaar. De døde i høj Alderdom med tre Ugers Mellemliv. At det var et godt Hjem, kendes paa Børneflokket. Børn:

1) Marie Filtenborg, f. 1860, 7. 7., g. 1883 m. Husmand Jens Nielsen i Sundby i Thy, d. 1923, 25. 1. Hun bor nu ved Stagstrup Kirke. En Søn og tre Døtre, hvoraf kun to Døtre lever.

2) Else Filtenborg, f. 1862, 24. 1., d. 1936, 14. 3., g. 1894 m. Husmand Chr. Nielsen i Skarum, sidst i Redsted. 3 Sønner og 3 Døtre.

3) Christen Filtenborg, f. 1863, 13. 12., Boelsmand i Sundby, g. 1889, m. Mette Kathrine Blaabjerg, f. 1869, 7. 9., Datter af Gaardejer Peder Christensen Blaabjerg og Hustru Karen Marie f. Kusk i Tæbring. Børn:

a) Anna Kathrine Filtenborg, f. 1889, 25. 5., g. 1916 m. Købmand Martin Chr. Holm i Nykøbing. Ingen Børn.

b) Jens Christensen Filtenborg, f. 1891, 23. 2., har Vognmandsforretning i Vejle, g. 1930 m. Inger Elisabeth Dalsgaard, f. 1901, 26. 6. i Glostrup, Datter af Jernbaneassistent Søren Hansen Dalsgaard og Hustru Birtine f. Jensen. (Ruth Edel Filtenborg, f. 1931, 18. 7.; Tove Hanne Filtenborg, f. 1934, 6. 8.)

c) Elisabeth Filtenborg, f. 1893, 16. 2., g. 1917 m. Købmand Alf Dahl paa Fur, nu i Skive. To Sønner.

d) Marie Filtenborg, f. 1895, 12. 9., g. 1921 m. Postbud Niels C. Mortensen, nu i Galtrup. To Sønner og to Døtre.

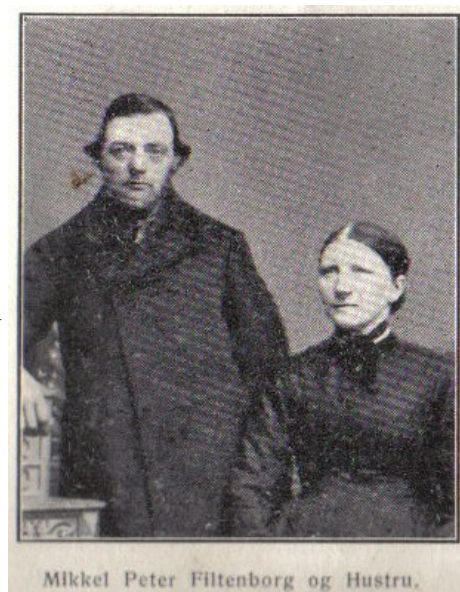
e) Johannes Filtenborg, f. 1897, 14. 11., d. 1898, 10. 3.

- f) Johanne Filtenborg, f. 1899, 10. 3., g. 1924 m. Biblioteksbetjent Svend Aage Norssund paa Landbohøjskolen. En Datter.
- g) Thora Filtenborg, f. 1902, 14. 2.
- h) Klara Filtenborg, Tvilling til foregaaende, d. 1906, 19. 3.
- i) Johannes Filtenborg, f. 1904, 23. 5. Landmand.
- j) Klara Filtenborg, f. 1909, 5. 8.
- 4) Christen Hyldig Filtenborg, f. 1865,
 - 5) Jens Peter Filtenborg, f. 1867, 2. 5., d. 1911, Chauffør i Chikago, ugift.
 - 6) Christen Hyldig Filtenborg, f. 1869,
 - 7) Ane Kirstine Filtenborg, f. 1872, 27. 3. d. 1903, 9. 8., g. 1897, m. Husmand Jens Chr. Nielsen i Sundby paa Mors. Tre Sønner og en Datter.
 - 8) Jens Filtenborg, f. 1874, 15. 11., Landmand i Iowa city, ugift.
 - 9) Johannes Jensen Filtenborg, f. 1876, 9. 2., Gaardejer og Sognefoged i S. Draaby, 1. G. g. 1901 m. Ane Kirstine Sørensen, f. 1870, 14. 8., d. 1919, 3. 4., Datter af Gaardejer og Sognefoged Poul Sørensen (se Kap. 12 E VI), og Hustru Sidsel, f. Bovbjerg i Gullerup, altsaa af Dines Sejersens Efterkommere; 2. G. g. 1920 m. Kirsten Dahm, f. 1879, 19. 11., d. 1932, 27. 9., Datter af Husmand Mikkel Christensen Dahm og Hustru Margrethe, f. Sørensen i Flade; 3. G. g. 1933 m. Klara Poulina Dahm, Søster til førnævnte, f. 1899, 3. 6.
- a) Else Sørensen Filtenborg, f. 1904, 20. 1., g. 1929 m. Gaardejer Niels Pedersen Worm i Sejerslev.
- b) Anna Elisabeth Filtenborg, f. 1906, 23. 7.
- c) Sidsel Filtenborg, f. 1908, 26. 6., g. 1931 m. Gaardejer Johannes Fomsgaard i Resen ved Struer.
- d) Kristine Filtenborg, f. 1910, 21. 1.
- e) Agnes Filtenborg, f. 1912, 30. 3.
- f) Margrethe Dahm Filtenborg, f. 1921, 13. 9.
- g) En Datter f. 1934, 15. 8., d. 16. 8.
- h) Viggo Mikael Filtenborg, f. 1935, 23. 7., d. 1937, 2. 9.
- i) Johannes Filtenborg, f. 1937, 6. 2.
- j) Knud Filtenborg, f. 1933, 9. 5. Plejesøn.
- 10) Christen Jensen Filtenborg, f. 1878, 24. 7., d. 1881, 28. 4.
 - 11) Johanne Filtenborg, f. 1880, 14. 8., g. 1906 m. Gaardejer Søren Sørensen i Gullerup, som døde 1935, 27. 5., ogsaa Søn af Poul Sørensen i Gullerup (se Kap. 12 E VI). 4 Sønner og 5 Døtre.
 - 12) Christian Filtenborg, f. 1882, 5. 1., d. 1927, 13. 5., som Gaardejer i Tæbring, g. 1916 m. Sygeplejerske Anna Krog i Sundby, f. 1883, 20. 3., Datter af Møller og Husmand Morten Krog og Hustru Maren f. Jepsen. Ingen Børn.
- V. Sidsel Kathrine Filtenborg, f. 1834, 6. 12., d. 1903, 3. 9., g. 1861, 15. 11. m. P. Chr. Christensen Degn fra V. Jølby, d. 1905, 2. 2. De havde en lille Ejendom i Mellem Jølby. Børn:
- 1) Marie Christensen; er Enke efter Arbejdsmand Peder Nielsen Furbo i Thorup.
 - 2) Kristine Christensen; var g. m. Smed Søren Jakobsen i Mellem Jølby.
 - 3) Christen Filtenborg Christensen, f. 1866, 21. 4., Snedker og Maler i Sundby, g. m. Kristine Knudline Poulsen, d. 1901, 24. 5. Børn:
- a) Peder Christian Filtenborg, f. 1891, 22. 12. Maskinsmed.
- b) Elna Filtenborg, f. 1899, 4. 1., g. m. Maler Jens Chr. Foldager i Sundby.
- 4) Christen Degn Christensen, Gaardejer i V. Jølby.

5) Niels Peter Degn Christensen, Gaardejer i Rakkeby.

6) Maren Christensen, Enke efter Boelsmand Peder Bo i Redsted.

VI. Mikkel Peter Filtenborg, f. 1838, 23. 9., d. 1926, 24. 7., g. 1862, 15. 10., m. Helle Pedersdatter Søndergaard, f. 1843, 20. 2., d. 1927, 17. 5., Datter af Peder Nielsen Søndergaard og Hustru Ane Larsdatter Søndergaard (se Kap. 12 E V), altsaa ogsaa af Sejer Leths Efterkommere. Mikkel Peter Filtenborg overtog som den yngste Søn 1862 Fædrengaarden i Solbjerg; hans Fader havde før 1862 for 400 Rd. lejet ham fri for Soldatertjeneste; men da Stedfortræderen i 1864 blev indkaldt paa egne Vegne, blev Mikkel Peter ogsaa indkaldt hen paa Vinteren 64, og efter en kort Uddannelse sendt til Dybbøl til et sønderjysk Regiment. Under Krigen havde man Indkvartering af Østerrigere hjemme i Solbjerg, og gamle Chr. Filtenborg maatte køre meget for de fremmede. Det var en streng Tid for den ganske unge Kone. Den ældste lille Søn og den gamle Svigermoder døde om Foraaret, og Christen blev født i Oktober; men Helle var en dygtig, ualmindelig arbejdsom og from Kvinde. Mikkel Peter og Hustru havde derefter Gaarden i Solbjerg til 1890. Han blev Sognefoged og Medlem af Sogneraadet. Til Trods for de bevægede Provisorieaar blev han, der var meget konservativ, agtet af alle. 1890 købte de en Gaard i Erslev, som de 1894 solgte til Sønnen Peder Søndergaard.

Mikkel Peter Filtenborg og Hustru.

I mange Aar boede de saa i et lille Sted i Erslev By. Mest som Handelsmand blev Mikkel Peter Filtenborg kendt ud over Øen. Han handlede med Kreaturer, Faar og Gæs. At handle var hans Lyst, og forbunden med en ubetinget Redelighed og Angst for at forfordele andre. Mange Træk er fortalt om hans Ærlighed; han kunde godt ved en Handel sige til en ukyndig Sælger: "Du forlanger for lidt; saa og saa meget er det værd; det giver jeg." Et Pengetab regnede han ikke, blot han havde en god Samvittighed. Det er blevet sagt, at han vilde være blevet en rig Mand, hvis han ikke havde været for ærlig. Hjemmet var præget af Guds frygt og Trofasthed mod Kirken. Helle havde som saa mange i sin Slægt et tungt Sind, som lagde et Tryk over de sidste Aar; hun havde en medfødt Trang til at hjælpe og være god imod andre og var elsket af Tjenestefolkene og de fattige. Børn:

1) Christen Mikkelsen Filtenborg, f. 1863, 31. 8., d. 1864, 21. 5.

2) Peder Søndergaard Filtenborg, f. 1865, 18. 12., d. 1867, 9. 12.

3) Maren Filtenborg, f. 1870, 2. 3., d. 1871, 7. 5.

4) Andreas Filtenborg, f. 1872, 10. 3., d. 1879, 23. 3.

5) Christen Mikkelsen Filtenborg, f. 1864, 10. 10., d. 1931, 10. 11., g. 1891 i Sæby m.

Mathilde Josefine Dorthea Nielsen, f. 1869, 13. 6., Datter af Jens Marinus Nielsen og Hustru Wilhelmine Christine Elisabeth f. Michels, i Agersted.

C. M. Filtenborg havde i 1891 til 97 en lille Købmandsforretning i Idskov i Voer Sogn i Vendsyssel, 1898-1907 i Ellidshøj; oparbejdede derefter en stor Grovvarerforretning, særlig med Korn- og Foderstoffer, Brændsel og Støbegods i Aalestrup. Han havde i sine yngre Dage en utrolig Arbejdsevne og Flid, saa at han sled sig op. Han bevarede sin enestaaende Hukommelse.

Personlig var han uhyre nøjsom og trofast som faa. Han var den fødte Købmand, men hadede Spekulation. Han var en gammeldags Købmand, som vel ikke vandt sine Kunder ved Elskværdighed, men ved sin Ærlighed og Paalidelighed. Han havde en øm Samvittighed i Pengesager, saa at han hellere selv vilde tabe en stor Sum end at forfordele andre. Under det bryske, ordknappe Væsen var han dog blød som et Barn. Børn:

a) Mikkel Peter Vilhelm Søndergaard Filtenborg, f. 1891, 19. 9., i Idskov; siden 1921 Sognepræst i Fole, Sønderjylland; g. 1926 i Berlin m. Ruth Linda von Sicard, f. 1896, 28. 5., i Tiflis i Kaukasus, Datter af senere Bankbogholder Ernst Heinrich von Sicard og Hustru Marie, f. Westrén-Doll. Børn:

Helle Dorothea Filippa Sicard Filtenborg, f. 1927, 24.

12.

Harald Christen Ernst Sicard Filtenborg, f. 1929, 24. 9.

Sejer Peter Sicard Filtenborg, f. 1931, 9. 4.

Ingvor Holden Sicard Filtenborg, f. 1932, 19. 7.

Oscar Arent Wilhelm sicafd Filtenborg, f. 1934, 25: 6.

Linda Marie Sicard Filtenborg, f. 1936, 14. 4.

Caritas Mathilde Sicard Filtenborg, f. 1938, 25. 2.

b) Helmar Filtenborg, f. 1893, 3. 4., d. 1911, 10. 10.

Mejerist.

c) Andrea Vilhelmine Fernanda Filtenborg, f. 1897, 27. 10., i

Aalborg, g. 1922, m. Alfred Erhardsen, Realskolelærer i Aalestrup.

d) Alfred Andreas Filtenborg, f. 1900, 23. 10., i Ellidshøj, Forretningsfører i Varde, g. 1922

m. Asta Agnete Andersen, f. 1899, 3. 5., i Aars som Datter af daværende Mejerist, senere Gaardejer Markus Nielsen Andersen og Hustru Ane Marie f. Olsen. Børn:

Karen Filtenborg, f. 1922, 13. 6.;

Christen Filtenborg, f. 1926, 4. 9.

e) Arent Peder Søndergaard Filtenborg, f. 1906, 15. 8., i Ellidshøj, Realskolelærer i Frederikssund, g. 1933 m. Esther Agnete Jensen, f. 1910, 30. 12., i København, Datter af Mejerist, nu Ostefabrikant i Ølstykke, Anton Marius Jensen og Hustru Ane Margrethe, f. Pedersen. Børn: Gertrud Søster Filtenborg, f. 1934, 16. 5. Agnete og Rigmor Filtenborg, f. 1936, 21. 1.

f) Helmar Filtenborg, f. i Aalestrup 1913, 3. 8., Viktualiehandler i Ølstykke. G. 1936 m. Edel Margrethe Larsen, f. 1912, 4. 1., i Ølstykke, Datter af Mejeribestyrer Anders Larsen og Hustru Marie Kathrine, f. Henriksen. lå

6) Peder Søndergaard Filtenborg, f. 1868, 25. 5.; har sin Hustrus Fødegaard i Erslev, g. 1893 m. Ane Elisabeth Villadsen Hus, f. 1867, 10. 3., Datter af Gaardejer og Sognefoged Chr. Villadsen Hus og Hustru Sidsel f. Krog i Erslev. Sidsel Krog var Datter af Anders Sørensen Krog og Hustru Ane Mortensdatter i Erslev (se Kap. 21 og 24). Søn:

a) Villads Filtenborg, f. 1895, 5. 5.

KAPITEL 26.

SEJER FILTENBORG OG EFTERKOMMERE.

(Se Kap. 21).

Sejer Jensen Filtenborg, f. 1798, 18. 5., d. 1871, 3. 7., g. 1819, 9.11., m. Maren Cathrine Poulsdatter, f. 1797, 5. 4., i Gullerup, d. sammesteds 1890, 25. 2., Datter af Husmand Poul Nielsen og Hustru Sidsel Sørensdatter. En Del af deres Jord styrtede i Fjorden. Sejer blev Tømmermand og Landmand som sine Brødre, ejede først et Sted i Gullerup, som han siden solgte til Mads Chr. Larsen i Faartoft, og købte saa den lille Gaard længere øst paa, som Sønnen og Sønnesønnen fik efter ham. Han tjente ogsaa Penge ved at fiske og drive Smaahandel; forstod at faa noget ud af lidt; lavede f. Eks. Hegler og var meget fingernem. Han var en meget velbegavet Mand og nød Tillid som Skatteopkræver i Sognet. Af Udseende lignede han meget sin Broder Chr. Filtenborg. Et Par Aar før sin Død styrtede han ned i Laden og laa siden til Sengs. Hans Kone Maren var rank, dygtig og økonomisk; man sagde, hun var nøjeregnende, men Familien var jo ogsaa stor. Kun een Gang syntes hun, Sejer var paaholdende: da de forhandlede om Aftægten, som Sønnen skulde yde, men Sejer svarede: "Nej, Maren, du har saa tidt bestemt, men den Gang ikke. Vi kan altid slaa af, men ikke faa lagt til." I sin høje Alderdom, da hun længtes efter at dø, klagede Maren over, at Vorherre vist havde glemt hende. Sejers Døtre lignede alle hinanden og var meget dygtige Husmødre. Bodil og Karen Filtenborg havde Faderens Begavelse og var aandeligt vaagne Mennesker. De 9 Børn var:

Karen Sejersdatter, f. 1819, 25. 12., se I.

Sidsel Sejersdatter, f. 1823, 9. 7., d. 10. 7.

Sidsel Sejersdatter, f. 1824, 11. 6., se II.

Karen Marie Sejersdatter, f. 1827, 23. 12., se III.

Jens Filtenborg Sejersdatter, f. 1830, 29. 11., se IV.

Bodil Sejersdatter, f. 1833, 22. 1., se V.

Anne Sejersdatter, f. 1835, 16. 10., d. samme Dag.

Poul Christian Sejersdatter, f. 1837, 3. 5., se VI.

Karen Filtenborg Sejersdatter, f. 1840, 20. 8., se VII.

I. Karen Sejersdatter, f. 1819, 25. 12., d. 1886, 29. 4., g. 1845, 3. 8., m. Husmand Niels Poulsen Bak i Sundby, d. 1861, 27. 8. Hun sad da Enke med 8 Børn. De var følgende:

1) Poul Nielsen, blev Møller i Flade, d. 1932 hos sin Søn, Jens Panum i Tødsø.

2) Maren Kathrine, døde som ung.

3) Sejer Nielsen, Handelsmand i Nykøbing.

4) Sidsel Nielsen, d. 1932, g. m. "gamle" Niels Pedersen i Sundby, d. 1930.

5) Søren Nielsen, rejste som ung til Amerika; ugift, bor i Oregon.

6) Jens Filtenborg Nielsen, rejste ogsaa som ung til Amerika, hvor han var i 15 Aar; siden som Landmand i Nestild i Oddense Sogn i Salling.

7) Morten Nielsen, har været Landmand; bor ogsaa i Oregon.

8) Christen Nielsen, døde ung.

II. Sidsel Sejersdatter, f. 1824, 11. 6., d. 1902, 9. 8., g. 1851, 6.11., m. Husmand Peder Nielsen Have i Tødsø, d. 1907, 30. 4., Søn af Niels Have i Tøving, se Kap. 20 VII. 7 Børn blev voksne; en døde som lille.

1) Niels Peter Have, Husmand i Tøving.

2) Poul Have, Boelsmand i Tødsø.

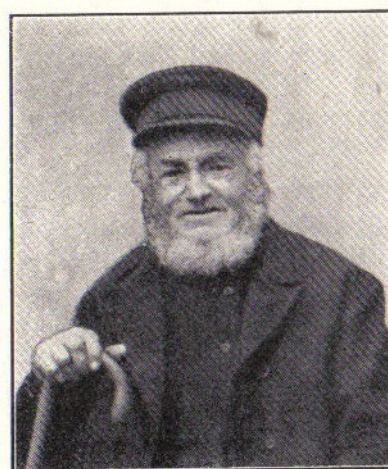
3) Sejer Peter Have, Arbejdsmand i Nykøbing.

- 4) Mikkel Peter Have, Husmand i Tødsø.
- 5) Anton Have, døde i Amerika.
- 6) Margrethe Have, blev g. m. en Tømrer i Amerika.
- 7) Maren Kathrine Have, g. m. sin Fætter Mads Degn i Amerika.

III. Karen Marie Sejersdatter, f. 1827, 23. 12., d. 1905, 27. 1., g. 1851, 24. 4. m. Husmand og Tømrer Jens Chr. Andersen Nørregaard (Degn) i Tødsø, d. 1907, 26. 10., Søn af Degnen Anders Nørregaard i Tødsø og Hustru Sidsel Nielsdatter; var altsaa Svoger til Poul Sørensen i Vendbjerg (se Kap. 12 D). 6 Børn:

- 1) Anders Nørgaard, bor i Ø. Jølby. 6
- 2) Sidsel, g. m. Gaardejer Morten Chr. Jensen Kobek i Tødsø.
- 3) Maren, g. m. Husmand Jens Jensen Kobek i Tødsø.
- 4) Sejer, rejste til Amerika.
- 5) Niels, rejste til Amerika.
- 6) Mads Krog Degn, rejste til Amerika, g. m. sin Kusine, Maren Kathrine Have.

IV. Jens Filtenborg Sejersen, f. 1830, 29. 11. d. 1915, 14. 3., g. 1864, 31. 1., m. Birthe Kathrine Jensen, f. 1839, 30. 9., i Outrup, d. 1910, 2. 9., Datter af Gaardmand Jens Chr. Pedersen og Hustru Kristine Karoline Christensdatter, der først boede i Kræmmerdal i Outrup, siden i Gullerup. Jens Filtenborg Sejersen fik sine Foraaldres Ejendom; var en stræbsom og flittig Mand. Han lignede sin Fader saa stærkt af Udseende, at en gammel Slægtning sagde om et Fotografi af ham: "Hvis du sagde, at det var Sejer, vilde jeg tro det." De havde 11 Børn, hvoraf de 8 rejste til Amerika.

Jens Filtenborg Sejersen.

1) Kristine Karoline Sejersen, f. 1861, 7. 3., g. 1884 m. Pottemager Mads Chr. Jensen Worm af Faartoft; de rejste i 1890 til Amerika; havde da tre Børn og fik siden flere. Han har været ansat ved Banevæsenet.

2) Sejer Peter Sejersen Filtenborg, f. 1864, 20. 7., d. 1928, 27. 7. 1. G. g. 1889 m. Karen Kortbek Jensen Vig, f. 1866, 5. 10., d. 1902, 19. 3., Datter af Gaardejer Peder Vig Jensen og Hustru Sidsel Pedersdatter Kortbek i Sundby (se Kap. 12 B II); 2. G. g. m. Kirsten Christensen Sørensen, f. 1879, 20. 8., Datter af Gaardejer Lars Christian Sørensen Grønberg og Hustru Grethe f. Sørensen Plejdrup i Flade.

Peter Filtenborg, som han kaldtes, overtog Forældrenes lille Gaard og bestyrede Telefoncentralen. Efterfølgende Fortegnelse over den store Børneflokk viser, hvorledes en Familie med smaa Midler, men med Nøjsomhed og Dygtighed kan klare sig. En Sukkersygdом nedbrød den ellers saa stærke Mands Kræfter og friske Mod.

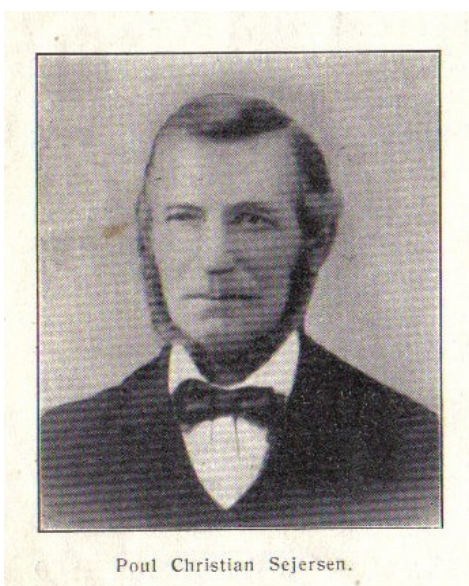
- a) Kathrine Filtenborg, f. 1890, 3. 3., g. 1913 m. Møller Thorvald Dinesen i Solbjerg (se Kap. 12 E I), altsaa ogsaa af Sejer Leths Efterkommere. To Sønner og tre Døtre.
- b) Sidsel Vig Filtenborg, f. 1891, 16. 11., g. 1916 m. Snedker og Vognmand Andreas Drejer i Sundby. En Søn.
- c) Alma Filtenborg, f. 1893, 12. 3., g. 1914, m. Husmand Anders Boll i Flade. 6 Sønner og 2 Døtre lever. En Datter død.
- d) Elfrida Filtenborg, f. 1894, 2. 6., g. 1922 m. Gaardejer Frederik Frederiksen i Tved i Thy. 2 Børn.
- e) Kirsten Filtenborg, f. 1896, 21. 9., g. 1919 m. Handelsrejsende Laurids Vang Nielsen i Hurup. 4 Sønner og 6 Døtre lever, 1 Datter død.
- f) Asta Filtenborg, f. 1898, - 30. 1., g. 1934 m. Skrædder Ejnar Vestergaard i Ø. Jølby.

- g) Anna Filtenborg, f. 1899, 25. 4., g. 1920 m. Gartner Christen Søndergaard i Nykøbing. 4 Sønner og 1 Datter.
- h) Peder Vig Filtenborg, f. 1900, 29. 9., d. 1901, 3. 5.
- i) Karen Filtenborg, f. 1902, 17. 3., g. 1929 m. Chauffør Viggo Olsen i Chikago, Søn af Antoni Olsen i Tødsø, se V, altsaa Næstsøskendebørn. 1 Søn.
- j) Thorvald Filtenborg, f. 1905, 7. 11., bor i Gullerup, g. m. Anna Elisa Mejlby Pedersen, f. 1907, 2. 7., Datter af Fiskehandler Peder Pedersen og Hustru Frederikke f. Hansen i Sundby. Børn:
- Dagny Filtenborg, f. 1928, 9. 9.
 - Gotfred Filtenborg, f. 1930, 10. 7.
 - Lilly Filtenborg, f. 1932, 6. 7.
- k) Agnes Filtenborg, f. 1906, 25. 12., g. 1932 m. Gaardejer Valdemar Marius Hansen i Flade.
- l) Jens Filtenborg, f. 1908, 22. 6.
- m) Margrethe Filtenborg, f. 1909, 5. 9.
- n) Ida Filtenborg, f. 1910, 16. 11.
- o) Peder Vig Filtenborg, f. 1914, 14. 9.
- p) Frederik Filtenborg, f. 1916, 30. 3.
- q) Holger Filtenborg, f. 1917, 20. 7.
- r) Jenny Filtenborg, f. 1918, 27. 9. .
- s) Dagny Filtenborg, f. 1919, 26. 12.
- t) Magda Filtenborg, f. 1921, 4. 7., d. 1922, 23. 1.
- u) Magnus Filtenborg, f. 1922, 1. 11.
- 3) Maren Kathrine Sejersens, f. 1866, 21. 8., g. 1887 m. Husmand Peder Mikkelsen Pedersen i Solbjerg. 6 Børn, hvoraf 5 lever.
 - 4) Jens Christian Sejersens, f. 1869, 16. 1., rejste til Amerika i 1890; blev Kulkusk i Chikago; døde der 1919. Ugift.
 - 5) Karen Sejersens, f. 1870, 5. 3., rejste til Amerika i 1890 sammen med de to ældre Søskende; blev o. 1893 g. m. Niels Pudsgaard fra Erslev, Fouragehandler i Chikago. 2 Sønner og 2 Døtre.
 - 6) Ane Sejersens. f. 1872, 11. 6.; rejste til Amerika o. 1893 sammen med sin Forlovede Peter Valsled fra Aalborg; de blev gift i Amerika; har ejet en Badeanstalt, nu et Hotel ved Stillehavet. 3 Børn, hvoraf en Søn lever.
 - 7) Christian Sejersens f 1874, 20. 4. rejste til Amerika 1899; er Landmand; hans Hustru Anna er født i Amerika af tyske Forældre. 6 Børn.
 - 8) Frederik Sejersens, f. 1875, 28. 4.; rejste til Amerika o. 1900 sammen med sin Forlovede Maren Sørine Nielsen, f. 1878, 25. 11., i Nykøbing, Datter af Restauratør Chr. Nielsen og Hustru Else Marie, f. Sørensen. Han døde i Amerika 1910 ved et Ulykkestilfælde.
 - 9) Birgitte Kathrine Sejersens, f. 1876, 1. 7., g. 1899 m. Smed Jens Mikkelsen fra Mollerup, en kort Tid Smed i Bjergby; de rejste 1901 til Amerika, hvor han døde 4 Aar efter. 2 Børn, hvoraf det ene er død. Hun g. igen ca. 1915 m. Chr. Agerholm fra Sundby; bor i Chikago. 1 Barn.
 - 10) Lovise Marie Sejersens, f. 1878, 1. 6., g. 1903 m. Gaardejer Peder Clausen i Solbjerg; bor nu i Skallerup. En Datter.
 - 11) Marie Sejersens, f. 1880, 13. 5.; rejste til Amerika 1902, g. o. 1904 m. Sønderjyden Andreas Andreassen, der havde været Gymnastiklærer i Bjergby, Smed. 3 Børn.

V. Bodil Sejersdatter, f. 1833, 22. 1., d. 1888, 9. 9., i Bøvling, g. 1855, 10. 5. fra Klitgaard i Sundby, m. Niels Christian Christensen (Frøslev), senere Boelsmand i Tødsø, d. 1893, 19. 9., i Vodstrup i Tødsø Sogn. Børn:

- 1) Christen Nielsen Frøslev, først Gaardejer i Bøvling, siden i Vodstrup.
- 2) Sejer Peter Christensen, er død i Amerika.
- 3) Svenning Christensen, er i Amerika.
- 4) Jens Frøslev Christensen, er i Amerika.
- 5) Maren Smedegaard Christensen, g. m. Husmand Antoni Olsen i Tødsø. 16 Børn, hvoraf 14 lever.
- 6) Frederik Christensen, er død i Amerika.
- 7) Niels Frøslev Christensen, er i Amerika.
- 8) Peder Christensen, død som Barn.

VI. Poul Christian Sejersen, f. 1837, 3. 5., d. 1921, 3. 9., i Nykøbing, 1. G. g. 1862, 18. 4., m. Ane Marie Nielsdatter Odgaard, f. i Ljørslev 1840, 7. 12., d. i V. Assels 1889, 2. 7., Datter af Gaardmand og Sognefoged Niels Sørensen Odgaard og Hustru Else Thomasdatter; 2. G. g. 1891, 20. 5., m. Maren Christensen, f. 1861, 3. 5., d. 1930, 26. 5., Datter af Landpost Christen Middelfart Christensen og Hustru Maren Elisabeth, f. Jepsen i Ørding. Poul

Sejersens første Hustru var altsaa Søster til Thomas Nielsen Odgaard, g. m. Kirstine Marie Madsdatter fra Flade(se Kap. 22). Poul Sejersen var med i 1864 og laa en Tid paa Lazaret i København, saaret i et Knæ. I de første mange Aar boede de i Bajlum i Hjerik Sogn i Salling, hvor de første 8 Børn er født. Ørndrup Mark 1878, Dueholm Mark 1883, V. Assels 1885, hvor de boede til de senere Aar. Megen Sorg og Sygdom maatte de prøve; Tuberkulose hærgede Hjemmet. Ane Marie laa syg i halvtredje Aar; to Døtre laa syge i et Aars Tid, og fire voksne Sønner døde. I det andet Ægteskab blev Kaarene lyse, og det gik økonomisk fremad. Poul Sejersen fejrede Sølvbryllup i begge sine Ægteskaber. 64 Aar gammel foretog han en Rejse til Amerika for at besøge Børnene, der ligesom hans Broders og Søsters Børn har haft Udlængsel i Blodet. Af Poul Sejersens Børn er der nu kun en Datter tilbage her i Landet. Poul Sejersens skildres som en rettænkende Mand; en Datter skriver: "Vor Fader var en god Fader for os; Guds frygt og Kærlighed, Arbejde og Nøjsomhed lærte vi fra smaa." Børn:

- 1) Niels Odgaard Sejersen, f. 1863, 28. 1., d. 29. 1.
- 2) Maren Kathrine Sejersen, f. 1865, 4. 6., d. 1889 i Syd Dakota, g. 1886 i V. Assels m. Laurids Nielsen Korsgaard, som døde 1901 hos Svogeren Sejer P. Sejersen i Vienna i Syd Dakota. De havde en Farm i Syd Dakota; efterlod en Søn.
- 3) Niels Odgaard Sejersen, f. 1867, 21. 1., d. 1900, 15. 5., i Øhlenschlægersgade i København, g. 1898, m. Christiane Pedersen. f. 1872, 3. 6., i Skjørring, Datter af Fragtmand Peder Christensen og Hustru Ane, f. Christensen; bor nu i Aarhus, g. m. Maler Christensen. Niels Odgaard Sejersen var Murer, først i Amerika, fra o. 1894 til 96; han var en Kæmpe paa seks Fod og to Tommer; hans Enke skriver: "En usædvanlig helstøbt Karakter med en klar Dømmekraft over, hvad Ret og Billighed fordrede i enhver Situation; aabent Blik for egen og andres Pligt og Ret; derfor ofte Ordfører for sine Fæller."
- 4) Else Sejersen, f. 1869, 11. 2., d. 1871, 18. 5.
- 5) Mariane Sejersen, f. 1871, 3. 4., d. 1885, 28. 11.
- 6) Sejer Peter Sejersen, f. 1873, 16. 8., g. 1903 m. Edith Maude Fosburg, f. 1883, 28. 8. Sejer Sejersen rejste til Amerika 1888, 18. 3., knap 15 Aar gammel i Følge med Jens

Filtborg Nielsen og kom til Amerika med 4 Øre i Lommen og Billet til Dakota, hvor Søsteren Maren boede. Arbejdede i de første Aar ved Landbruget hos Nybyggerne paa Prærierne og oplevede mangt og meget af, hvad disse Folk maatte prøve under det primitive Liv. Begavet med et godt Helbred og Slægtens Sans for Tal og for Handel arbejdede han sig fremad, kom til Kalifornien 1893, læste et Par Aar, blev Bogholder i en Bank og efterhaanden Leder af seks smaa Banker; kom under Krigen igen til Los Angeles i Kalifornien. Indehaver af "Annaheim Calif. By Kreditforeninger". Driver nu sammen med Sønnen Poul "Los Angeles Konstruktion Co," Børn:

a) Poul Fosburg Sejersens, f. 1904, 20. 2., Arkitekt og Bygmester, Faderens Medarbejder, g. 1926 m. Ruth Dohbert. Søn: Leland Sejersens, f. 1928, 8. 1. Datter: Sherley Sejersens, f. 1929, 17. 5.

b) Ralph Kilborn Sejersens, f. 1905, 12. 2., Trust Officer i Bank of Amerika, Fullerton, California. G. 1927 m. Edith Moore. Søn: David Sejersens, f. 1928, 21. 10.

c) Harold Christian Sejersens, f. 1909, 31. 5., Læge, g. 1930 m. Fern. Merch.

d) Carl Sejersens, f. 1914, 1. 8.

7) Else Sejersens, f. 1875, 27. 9., d. 1890, 4. 4.

8) Søren Sejersens, f. 1877, 28. 12., d. 1898, 25. 5. hos Broderen Niels i København paa Hjemrejse fra Amerika. Rask, livlig, overmodig og stærk.

9) Anders Sejersens, f. 1880, 6. 1. Kom til Amerika sammen med Faderen i 1901, døde i Huron, Syd Dakota, et halvt Aar efter; var mild og klog, lignede vel Farfaderen, fra 16 Aars Alderen havde han som Princip: "Hvad vilde Jesus gøre i mit Sted i dette eller hint Tilfælde?"

10) Mette Marie Sejersens, f. 1881, 6. 11., g. o. 1903 m. Chris Andersen fra Sindal, nu Stationsforstander i Wyoming i Californien. 2 Sønner.

11) Ane Johanne Sejersens, f. 1884, 19. 12., g. 1908 m. George Wilson, Farmer i Hanna i Wyoming. En Datter.

12) Anna Marie Sejersens, f. 1892, 15. 2., g. m. Ralph Chouquette, Farmer i Laramie i Wyoming. To Døtre.

13) Kristine Elisa Sejersens, f. 1894, 20. 9., g. 1914 m. Gaardejer Chr. Jakobsen Bach i Frøslev. En Datter.

14) Magnus Vilhelm Sejersens, f. 1896, 28. 5., d. 1915, 4. 4., som Kystartillerist paa Middelgrundsførtet.

15) Søren Sejersens, f. 1898, 31. 8., ansat ved Postvæsenet i Hanna, Wyoming.

VII. Karen Filtborg Sejersdatter, f. 1840, 20. 8., d. 1927, 15. 2. i Flade. G. 1861, 27. 10., m. Møller Simon Andreas Jepsen af Overgaards Mølle, var saa Møller i Bjergby, dernæst i mange Aar Møller i Jørsby, d. i Flade 1909, 21. 4. Børn:

1. Jeppe Peter Jepsen, d. som lille.

2. Jeppe Peter Jepsen, druknede under Fiskeri paa Vesterhavet 1894, 24. 6., hans Enke bor i Grenaa

3. Sejer Jepsen, Husmand paa Fur.

4. Maren Kathrine Jepsen, g. m. Mathias Bro paa Fur.

5. Søren Jepsen, Husmand i Gullerup.

6. Anna Jepsen, g. m. Thomas Østergaard, bor i Worcester, USA.

7. Peter Larsen Skræppenborg Jepsen, g. m. Karen Overgaard (se Kap. 12 B II 8), bor ogsaa i Worcester.

8. Dagmar Jepsen, g. m. Erik Jensen fra Tødsø, bor ogsaa i Worcester.

9. Kirstine Jepsen, g. m. Landmand Laurids Christensen, Skævinge paa Sjælland.

10. Marie Kathrine Jepsen, Husbestyrerinde i Tødsø.

11. Kristian Hansen Jepsen, er i Worcester.

KAPITEL 27.

SEKS FORFÆDRELINJER.

1. Generation: Kong Christoffer den Anden (f. 1276 d. 1332) havde "efter et Sagn, hvis Rigtighed ikke drages i Tvivl" (Adelsaarbogen; Grandjean: "Dansk Heraldik") med en Dame af den Gamle Adelsslægt Lunge (se V) en Datter Regitze (se II) og en Søn Erik. Som Adelsvaabenen fik disse to Søskende en gaaende blaa Løve over to blaa Bjælker i Guldfelt og paa Hjelmen en halv blaa Løve. Løven aabenbart et Minde om den kongelige Faders Vaaben.

2. G.: Erik Christoffersen, ejede ifølge Gjessing Aunsbjerg og levede 1328; Stamfader til Slægten "Løvenbalk", der ikke brugte særligt Slægtsnavn. (Se Kap. 8).

3. G.: Niels Eriksen (Løvenbalk) til Aunsbjerg, levede 1377, maaske endnu 1396, g. m. Sofie Johansdatter Rantzau, D. af den holstenske Ridder Hr. Johan Rantzau.

4. G.: Jens Nielsen (Løvenbalk) til Aunsbjerg, nævnes ofte 1390-1430, d. 1438.

Landsdommer 1396-1426. 1. G. g. m. Ellen Pedersdatter Munk, D. af Hr. Peder Munk til Holbækgaard ved Randers Fjord; 2. G. g. m. N. N. Hr. Jens Nielsen og Hustru, begr. i Graabrødrekirkens Kapel i Viborg. (Se Kap. 8).

5. G.: Marine Jensdatter (Løvenbalk), af første Ægteskab, g. m. Jens Kaas til Kaas (n. 1408-29). Stamfader til denne Slægt, med en Sparre i Vaabenet, var Hr. Niels Lendi (n. 1292-1307), hvis Datter Margrethe var g. m. Hr. Anders Stigsen Hvide til Møllerup (se III). Niels Lendis Søn var Hr. Jens Nielsen af Kaas (n. 1302-25); dennes Søn Jens Kaas (n. 1333-45); dennes Søn Jens Kaas (1360-86) ; dennes Søn Nisse Kaas levede endnu 1408 og var Fader til Jens Kaas, g. m. Marine Jensdatter, Slægten Kaas nævnes i en gammel Optegnelse over Adelsslægternes Tilnavne som "de grimme Kaas'er".

6. G.: Hr. Niels Kaas til Kaas og Thaarupgaard (n. 1466 ff, d. o. 1490), Rigsraad og Landsdommer. 1. G. g. m. Ellen Pedersdatter Skram, D. af Hr. Peder Skram til Urup og Voldbjerg, n. 1429, d. 1470, og anden Hustru Anne Nielsdatter Banner (se V). Peder Skram var Søn af Hr. Christiern Skram til Matrup og Voldbjerg. - I Niels Kaas's Ægteskab med Ellen Pedersdatter Skram var bl. a. Sønnen Niels Kaas, som blev Stamfader til Kaas'erne til Ørndrup og Jølbygaard paa Mors. Desuden:

7. G.: Jens Kaas til Thaarupgaard, Volstrup samt Votborg paa Mors, (n. 1477-1519), g. m. Edel Lagesdatter Saltensee til Staarupgaard. Hendes Forfædre fra hendes Oldefader var:

a) Lage Grummesen (Saltensee), n. i Ørum i Fjends Herred 1360. Søn:

b) Hr. Jep Lagesen Saltensee til Staarupgaard (n. 1377-1410), g. m. Edel Christiernsdatter Munk af en gammel Slægt med et Mursnit i Vaabenet, til Koustrup i Thy. Søn:

c) Lage Jepsen Saltensee til Staarupgaard (n. 1401-38), g. m. Ide Iversdatter Juel til Daubjerggaard, af Slægten Juel med en Stjerne i Vaabenet, D. af Iver Juel til Øgelstrup og Astrup, (n. 1421 ff., d. 1468) og første Hustru Mette Lauridsdatter Hvas af Ormstrup, hvis Moder var en Strangesen. Iver Juels Fader var Rigsraad Jens Pallesen Juel af og til Øgelstrup (n. 1410-28), g. m. Karen Christiernsdatter Fasti.

8. G.: Niels Kaas til Thaarupgaard og Staarupgaard, n. 1505 ff, d. 1535, g. m. Anna Bjørnsdatter Bjørn, d. 1540. Om Slægten Bjørn se III. Deres yngste Søn var Kansler Niels Kaas til Thaarupgaard. Den ældste var:

9. G.: Bjørn Kaas til Staarupgaard, Tybjerggaard paa Sjælland, Bjersøholm i Skaane, Vorgaard i Østhimmerland, samt tre Gaarde i Nordøstvendssyssel: Vangkær, Kjærsgaard og Ellinggaard med Strandbylund. (1518-81). Tjente Kongen i Krig og Fred, var Lensmand efterhaanden paa Vordingborg, Helsingborg, Malmøhus og Bygholm, ligger begr. i Højslev Kirkes Kapel, hvor der er en stor Sten med Portrætfigurer af ham og hans Hustru Christence Nielsdatter Rotfeld, med hvem han blev gift 1554. Angaaende deres Børn og i det hele Slægten Kaas se Adelsaarbogen 1899. Men Bjørn Kaas's naturlige Søn var (se Kap. 8):

10. G.: Jens Bjørnsen i Strandbylund d. o. 1618, g. m. Birthe Mouridsdatter.

11. G.: Anne Jensdatter (1586-1649), g. m. Borgmester Niels Ifversen (Ferslev) i Aalborg (1545-1617).

12. G. Gretrud Nielsdatter Ferslev f. 1606, g. m. Sognepræst i Aaby Peder Jacobsen Holm (o. 1586-1636), Søn af Biskop Jacob Holm i Aalborg og Barnebarnsharn af Broder Thøger i Viborg, (se V).

5. G.a: Søn af Jens Nielsen (Løvenbalks) andet Ægteskab var Mogens Jensen (Løvenbalk) til Bjerskov, som giftede sig ind paa Tjele med Enken Else Svendsdatter Udsøn; han døde o. 1441, hun døde i Mariager Kloster 1482, var Datter af Svend Udsøn til Sostrup (nu Bentzon) og Kirial, d. før 1428, og Hustru Christine Andersdatter Hvide af Marsk Stigs Efterkommere, se III 3. G. Udsøn-Slægten skal nedstamme fra Ud Ebbesen, der

var Søn af den fra Folkevisen kendte Ebbe Skammelsen til Nordentoft.

6. G.a.: Laurids Mogensen (Løvenbalk) til Tjele (n. 1462 ff, d.1500), 1473, og 1486 havde han Mors i Forlening. 1. G. g. m. Anna Joakimsdatter Flemming, D. af Hr. Joakim Flemming til Knudstrup og Hustru Inger Andersdatter Hvide til Møllerup og Bjørnholm (se II, III og IV). Anna Joakimsdatter Flemming, der altsaa nedstammede saavel fra Christoffer II.s Datter som fra Marsk Stig og Niels Bugge, havde været g. 1. G. m. Anders Ebbesen Galt, der faldt i Sverige før 1466. Hun døde 1488, begr. i Mariager Klosterkirke, hvor Ligstenen findes. - G. 2. G. m. Karen Pedersdatter Bille. Ang. Børnene i dette Ægteskab se Kap. 8. Men en Søn af første Ægteskab er efter min Formening:

7. G.a.: Jens Lauridsen (Løvenbalk) til Tjele (se Kap. 8).

8. G.a.: Broder Thøger Jensen (Løvenbalk) i Viborg, d. 1538, g. m. den tidligere Nonne Anna Pedersdatter, d. efter 1580.

9. G.a.: Biskop Peder Thøgersen i Viborg (1532-95), g. m. Margrethe Jensdatter (d. 1603).

10. G.a.: Else Pedersdatter (1559-91), g. m. Biskop Jacob Holm i Aalborg (1543-1609).

11. G.a.: Peder Jacobsen Holm (o. 1586-1636), se 12. G.

II.

1. G.: Kong Christoffer II.

2. G.: Regitze Christoffersdatter, g. m. Hr. Peder Stigsøn Krognos til Krabberup ved Kullen (n. 1354-65) af ældgammel skaansk Slægt, Søn af Stig Pedersøn Krognos til Togæthorp (n. 1327, d. 1353), der igen var Søn af Peder Holgersøn. 2 af Regitzes Sønner blev dræbt 1359 i Middelfart sammen med Niels Bugge.

3. G.: Hr. Gregers Pedersen Krognos til Vidskøfle, der n. 1355 og blev dræbt i et Oprør mod Kong Valdemar.

4. G.: Hr. Holger Gregersen Krognos til Hejreholm og Vidskøfle (n.1355-81), blev snigmyrdet af en Tjener. Hr. Holger var 2. G. g. m. Karen Eriksdatter Saltensee, i hvilket Ægteskab bl. a. var:

5. G.: Else Holgersdatter Krognos (1379-1470), 1. G. g. m. Hr. Anders Ovesen Hvide til Møllerup og Eskebjerg, d. o. 1420, hvis Tipoldefader var Marsk Stig (se III). De havde bl. a. 2 Døtre:

6. G : Margrethe Andersdatter Hvide, g. m. Jakim Bjørnsen fra Stensgaard, se III, altsaa Tipoldemoder til Bjørn Kaas (se I 9. G.).

7. G.a.: Inger Andersdatter Hvide, g. m. Joakim Hermansen Flemming til Knudstrup, se IV, og gennem Datteren Anna Joakimsdatter Flemming (se I 6. G.a), Oldemoder til Broder Thøger.

III.

1. G.: Marsk Stig Andersen, n. fra 1275, d. 1293 paa sin Borg paa Hjelm, dømt fredløs paa Grund af Kongemordet i Finderup Lade. Ejede Tygestrup, Eskebjerg, Møllerup, Bjørnholm og Bjørnkær, ifølge et Sagn begr. ved Nattetide af sine Mænd i Stubberup Kirke i Nærheden af Eskebjerg. Efterkommerne kaldte sig Hvide, uden at der dog vides noget om Marskens Afstamning fra Hvideslægten; de førte et andet Vaaben. Gift 3 G.: 1. Ossa Nielsdatter, som var Sønnedatters Datterdatter af Skjalm Hvides Sønnesøn Toke Ebbesen. 2. Ingeborg Palnesdatter. 3. en Datter af Drostten Hr. Offe Nielsen Neb, hvis Mormoders Farfader var Skjalm Hvides Sønnesøn Sune Ebbesen, hvis Fader Ebbe Skjalmsen (d. 1150) er Stamfader til Slægten Galen. Sune Ebbesen til Kandrup (d. 1186) var ogsaa Fader til

Biskop Peder Sunesen og Ærkebiskop Andreas Sunesen.

2 G.: Hr. Anders Stigsen til Tygestrup, Møllerup og Bjørnholm (n. 1304-1318) menes at være af tredje Ægteskab - og altsaa paa mødrene Side Efterkommer af Skjalm Hvide. Hans Hustru Margrethe Nielsdatter Lendi se I 5. G. 2 af Sønnerne var:

3 G.: 1) Offe Andersen til Torup (n. 1342-50). Hans Søn var Hr. Anders Otfesen til Torup og Randrup (n. 1347-95), g. m. Johanne Jensdatter Lunge. Deres Datter Christine Andersdatter til Torup g. m. Hr. Svend Udsen (se I 5. G. a.).

2) Hr. Stig Andersen til Tygestrup, Møllerup, Bjørnholm, Bistrup og Stenalt (n. fra 1325, d. 1369), . m. Tove Andersdatter. De er begr. i Ørsted Kirke. En Tid var han Grev Gerts Marsk, siden bl. a. Statholder i Estland. Hans Søn:

4. G.: Hr. Offe Stigsen til Eskebjerg blev dræbt i Middelfart 1359 sammen med Niels Bugge o. fl. a. G. m. Marine Muunk, D. af Hr. Johannes Palnesen Munk til Sønder Elkær, g. m. Gunner Aagesdatter.

5. G.: Anders Offesen (Ovesen) til Møllerup og Eskebjerg, d. o.1420, g. m. Else Holgersdatter Krognos (1379-1470) se II 5. G.

6. G.: 1) Inger Andersdatter Hvide, g. m. Joakim Hermansen Flemming, se II 6. G.a.

2) Margrethe Andersdatter Hvide, d. 1449, g. m. Jakim Bjørnsen fra Stensgaard (n. 1427 ff, d. 1467). Først kendte Stamfader til Slægten "Bjørn" med en Bjørnelab i Vaabenet er Oluf Bjørnsen til Stensgaard (n. 1310), Tipoldefader til Jakim Bjørnsen. Søn:

7. G.: Rigsraad Hr. Anders Jakimsen til Vorgaard i Østhimmerland (n. 1449 ff, d. 1490), g. m. Anne Lauridsdatter Mus af og til Stenalt, som hendes Forældre og Bedsteforældre havde haft. Ligger begr. i Ørsted Kirke,

8. G.: Sønnen Bjørn Andersen til Stenalt (n. 1490-1507) g. m. Anne Henriksdatter Friis (se V). Bjørn Andersen blev i 1502 medskyldig i Drabet paa Rigshofmesteren Poul Laxmand paa Højbro i København. Datter:

9. G.: Anne Bjørnsdatter, d. 1540, g. m. Niels Kaas (se I 8. G.).

IV.

1. G.: Niels Bugge til Hald (n. 1340-59), ejede desuden Nørre Vosborg, Spøttrup, Estrup, Aastrup, Lundholm, Støvringgaard samt Rolstrup paa Mors. Godt kendt fra Datidens Historie, menes at være Morbroder til Niels Ebbesen. idet Niels Bugges Søster Bege Bugge var g. m. Ebbe Strangesen. Efter et Møde med Kongen i Nyborg ved Juletid 1359 blev Niels Bugge paa Hjemrejsen i Middelfart dræbt af nogle Fiskere sammen med Kongens to Søstersønner (se II) og to af Marsk Stigs Efterkommere (se III).

Niels Bugge var Søn af Ridder Bugge Nielsen til Hegnet (n.1332), ifølge en gammel Folkevise dræbt ved Lyby Kirke i en Dyst med Brune Erik Banner til Elkær, som ogsaa faldt. Bugge Nielsen var g. m. en D. af Niels Eriksen Gyldenstjerne til Aagaard (n. 1314). Hans Fader var Rigsraad Niels Bugge (n.1302). Niels Bugge til Hald var to Gange gift: 1. Lisbeth Juul, D. af Marsken Palne Jonsen Juul til Støvringgaard og Hustru Elne Nielsdatter Lendi af Troldorp. 2. Ingeborg Vendelbo, D af Drost Peder Vendelbo.

2. G.: Ellen Bugge (af 1. Ægteskab) til Støvringgaard, d. 1406,, g. m. Marsken Hr. Christiern Vendelbo, d. 1399, Ejer af Truidsholm, Kong Valdemars gode Støtte som Hovedsmand paa Skanderborg.

3. G.: Else Christiernsdatter Vendelbo (n. 1442), g. m. Axel Jepsen Thott til Sørup (n. 1401-07) af en ældgammel skaansk Slægt, som siges at nedstamme fra Thord Thott, der 1085 lod sig døbe, men dog blev begravet hos sine Fædre i Keflinge Høj. Axel Thotts Forfædrelinje er: Tord Aagesen Thott til Løddekøbing (n. 1283-88). Søn: Aage Tordsen Thott. Søn: Hr. Absalon Aagesen Thott til Herlev (n. 1343). Søn: Rigsraad Hr. Jep Axelsen

Thott til Sørup (n. 1366-1405), g. m. Margrethe Bondesdatter Due. Deres Søn er altsaa Axel Jepsen Thott, g. m. Else Vendelbo.

4. G.: Christence Axelsdatter Thott (n. 1419), g. m. Hr. Oluf Andersen Lunge til Odden (se V), blev derved Tipoldemoder til Anna Bjørnsdatter (se II 8. G.).

2. G.a: Lisbeth Bugge (af 2. Ægteskab) til Hald (n. 1387-91), g. m. Hr. Gotskalk Skarpenberg (n. 1368, d. før 1387) af en holstensk Slægt, kendt som Sørøverridder.

3. G.a.: Henneke Skarpenberg (n. 1389) skal have haft Lund paa Mors, hvortil. hans Broder Johan ogsaa nævnes (1403-13). Da Peder Pykstrud i Alstedvold havde krænknet en Datter af en af Hennekes undergivne, blev han indebrændt af Henneke, som derfor maatte bøde med Gods paa Mors, vist det senere kongelige Len Skarpenbergs Gods, ikke at forveksle med Streckers eller Strehals's kgl. Gods i Tøving, Bjergby og Flade Sogne, som oprindelig havde tilhørt en Johan Strecker.

4. G.a.: Inger Hennekesdatter Skarpenberg, g. m. Herman Flemming til Knudstrup (n. 1387-1407), Søn af Hr. Peder Flemming i Sverige (n. 1395-1407).

5. G.a.: Hr. Joakim Hermansen Flemming til Knudstrup (n. 1435 ff, d. 1457), hvis Datter Anna var Farmoder til Broder Thøger (se I 6. G.a.).

V.

1. G.: Kong Harald Haarfager i Norge (o. 850-936), med Svanhild:

2. G.: Bjørn Farmand i Vestfold, d. o. 927. (Døtre af Harald Haarfager var Stammemødre til Erik Ejegods Dronning Bodil og til Knud Lavards Hustru Ingeborg). .

3. G.: Gudrød Bjørnsen i Viken, d. o. 963.

4. G.: Harald Grenske i Vestfold, indebrændt o. 995 af Sigrid Storraade, g. m. Aasta Gudbrandsdatter.

5. G.: Olav den Hellige af Norge, f. o. 995, d. 1030 paa Stiklestad, g. m. Astrid, D. af Kong Olof Skøtkonungji Sverige, hvis Oldefader Erik Emundsen var Sveriges første Konge, d. o. 900. Ogsaa Knud Lavards Hustru Ingeborg nedstammede fra Olof Skøtkonung.

6. G.: Ulvhild Olavs datter, g. m. Hertug Ordulf af Sachsen (d. 1071), Søn af Bernhard af Sachsen, af Billungernes Slægt.

7. G.: Hertug Magnus af Sachsen (d. 1106), g. m. Sophia, D. af Kong Bela I af Ungarn og død 1095.

8. G.: Eilika af Sachsen (d. 1142), g. m. Grev Otto d. Rige af Ballenstedt, af Huset Askanien, (d. 1123), Søn af Grev Adalbert af Ballenstedt og Thüringen.

9. G.: Albrekt Bjørn (d. 1170), Hertug af Sachsen og Markgreve af Brandenburg, g. m. Sophia (d. 1160), D. af Hertug Frederik af Schwaben, Stamfader til Hohenstaufferne, og Hustru Agnes, som var D. af Kejser Henrik IV og Ætling af Henrik I (Fuglefænger), hvis Hustru Mathilde nedstammede fra Widukind. Ogsaa Kong Christoffer II nedstammede gennem sin Moder Dronning Agnes fra Albrekt Bjørn.

10. G.: Grev Herman af Orlamünde (d. 1176), g. m. Adelheid.

11. G.: Grev Siegfried af Orlamünde (d. 1206), g. 1181 m. Sophia, ældste Datter af Kong Valdemar d. Store af Danmark.

12. G.: Sophia af Orlamünde (d. 1244), g. m. Grev Lambert af Gleichen, i Thüringen.

13. G.: Sophia af Gleichen, g. m. Grev Diderik af Eberstein, Brunsvig, (d. 1256).

14. G.: Grev Otto af Eberstein (d. 1279), Lensmand paa Neugarten i Pommern.

15. G.: Albert af Eberstein (d. 1289) til Ørnehoved ved Randers, g. m. Mariane, D. af Drost Peder Strangesen (d. 1241) og Hustru Ingeborg af Kalundborg, som var en D. af Esbern Snare (d. 1204), der jo var Søn af Asser Rig i Fjenneslev og Fru Inge, der antages at

være en Ætling af Knud d. Hellige.

16. G.: Anders Albertsen (Eberstein; Slægten brugte ikke Navnet her i Landet); hans Søn var Hr. Albert Andersen til Tovskov og Bydhave (d. o. 1400).; desuden en Datter:

17. G.: Johanne Andersdatter (d. før 1419), g. m. Hr. Niels Ovesen (Panter) til Asdal (n. 1355 ff, d. før 1419), ejede desuden Skovgaard, Knivholt og Freistrup, alle i Vendsyssel, Søn, af Hr. Ove Nielsen (Panter).

18. G.: Anders Nielsen (Panter) til Asdal og andre ovennævnte Gaarde (n. 1393 ff, d. o. 1405), g. m. Ide Lydersdatter Holck, som var gift ialt 4 Gange.

19. G.: Fru Johanne Andersdatter (Panter) til Asdal (plejer ofte at kaldes Fru Johanne Sappi - er der en Forbindelse til SappiSlægten over Anders Albertsens ukendte Hustru?), f. o. 1395, d. 1476, arvede stor Rigdom efter sine 6 Brødre og var den sidste af Slægten Panter. Da Slægten modsatte sig hendes Ægteskab med Bonde Jensen Due til Torp, bortførte han hende, da hun kørte hen for at klæde en Brud. Bonde Due døde o. 1420, hvorefter hun o. 1422 giftede sig med Hr. Niels Eriksen Banner, der var Foged i Nørreherred paa Mors, var Søn af Hr. Erik Thomsen Banner til Vinstrup paa Sjælland, Søn af Thomas Nielsen Banner. Slægten Banner skal efter Sakse nedstamme fra Timme Sjællandsfar, som i en Kamp i England i Knud, d. Stores Dage samlede de vigende Danske om et Banner, bestaaende af en grøn Bøgegren paa et Spyd. - Hr. Niels Eriksen Banner blev Rigsraad og Hovedsmand paa Skivehus og Aalborghus. Da han døde blev Fru Johanne selv Hovedsmand paa Aalborghus låg i Vendsyssel, førte 24 Svende og underskrev Hyldingen til Christian I. Hun kaldes "en til Forbavelse klog og lærd Kvinde". Et Maleri af hende findes paa Gaunø. (Adelsaarbogen 1892) .

I sin høje Alderdom boede hun i sit eget Hus ved Dueholm Kloster paa Mors og blev begravet hos sin anden Mand i Klosterkirken, hvor der endnu i det 18. Aarhundrede fandtes "en skøn Sten" over hende. Baade Kirke og Sten er dog ganske forsvundne; men Fru Johannes Efterslægt er talrig som Havets sand (se bl. a. Norsk Tidsskrift for Genealogi, 3. Bd). i første Ægteskab var hun Moder til 4 Børn, i andet Ægteskab til 14. Om Linjen fra Datteren Anna Banner, g. m. Peder Skram, se I 6. G.

20 G.: Karen Nielsdatter Bannerfg. m. Hr. Oluf Olufsen Lunge til Odden (n. 1469-73), Søn af Hr. Oluf Andersen Lunge til Odden (n. 1420-73) og Hustru Christence Axelsdatter (se IV 4. G.). Slægten Lunge er en meget gammel Slægt paa Sjælland; førnævnte Oluf Lunges Tipoldefader af samme Navn n. 1268.

21. G.: Anne Olufsdatter-Lunge til Odden, g. m. Henrik Friis til Stolliggaard Løjt Sogn, som hans formentlige Oldefader Niels Friis havde 1361. Henrik Friis var 1474 Slotsfoged paa Aalborghus og 1480-83 Foged paa Sejlstrup.

22. G.: Anne Henriksdatter Friis til Odden (d. 1542), g. m. Bjørn Andersen Bjørn til Stenalt (se III 8. G.).

23. G.: Anna Bjørnsdatter (d. 1540), g. m. Niels Kaas til Staarupgaard og Thaarupgaard (d. 1535) (se I 8. G.).

24. G.: Bjørn Kaas til Staarupgaard m. ni. m. (1518-81) (se I 9. G.).

25. G.: Jens Bjørnsen i Strandbylund (o. 1548-1618), g. m. Birthe Mouridsdatter.

26. G.: Anne Jensdatter (1586-1649), g. m. Borgmester Niels Ifversen (Ferslev) i Aalborg (1545-1617).

27. G.: Gertrud Nielsdatter Ferslev, f. 1606, g. in. Præsten Peder Jacobsen Holm i Aaby (o. 1586-1636), Søn af Biskop Jacob Holm i Aalborg og Sønnedattersøn af Broder Thøger Jensen Løvenbalk i Viborg.

28. G.: Anne Pedersdatter Holm (o. 1630-77), g. m. Provst Rudbek Christensen Humble i Vrejlev (1616-73) Søn af Provst Christen Pedersen i Humble (d. 1624), af den

langelandske Adelsslægt Ulfsax.

29. G.: Ida Rudbeksdatter Humble, f. o. 1650, g. in. Forpagter Laurids Nielsen Beck (1646-1712), Ælling af Skipper Klement (d. 1536), Peter von Achen (d. 1598) og Guldsmed Gert Hermans i Aalborg (se Kap. 7)

30. G.: Helvig Lauridsdatter Beck (1677-1761) g. m. Niels Pedersen i Raasted (d. 1734) (se Kap. 6)

31. G.: Ida Nielsdatter (o. 1710-1780), g. m. Sogndegn Sejer Olesen Leth i Galtrup-Ø. Jølby (1711-1760) (se Kap. 5) .

VI

1. G.: Herredsfoged Anders Bonde i Oustrup (n. 1545 ff., d. o. 1580), g. m. Barbara Gjødesdatter, (se Kap. 2).

2. G.: Sejer Andersen Bonde i Oustrup (d. 1598). g. m. Johanne Grøn. .

3. G.: Erik Sejersøn Bonde i Vadsted (n. 1638-50), g. m. Abild Jørgensdatter.

4. G.: Johanne Eriksdatter: Bonde (o. 1620-83), g. m. Provst Søren Olufsen Pind i Haurum (d. 1671) Søn af Præsten Ole Christensen Pind i Ørum-Ginnerup (d. o. 1629)

5. G.: Maren Sørens datter Pind (1639-1710), g. m. Søren Madsen i Palstrup og Oustrup (d. 1677).

6. G.: Karen Sørens datter (IGQQ-1734),.,g. m. Sogndegn Oluf Villadsen i Galtrup Ø. Jølby (1667-1734), Søn af Sogndegn Villads Nielsen (1633-1686) og Hustru Maren Jensdatter (1632-1702) (se Kap. 3).

7. G.: Sogndegn Sejer Olesen Leth i Galtrup-Ø. Jølby (1711-1760), Ejer af Jølbygaard og Filtenborg, g. m. Ida Nielsdatter (o. 1710-80), Ejer af Galtrupgaard (se Kap. 5).